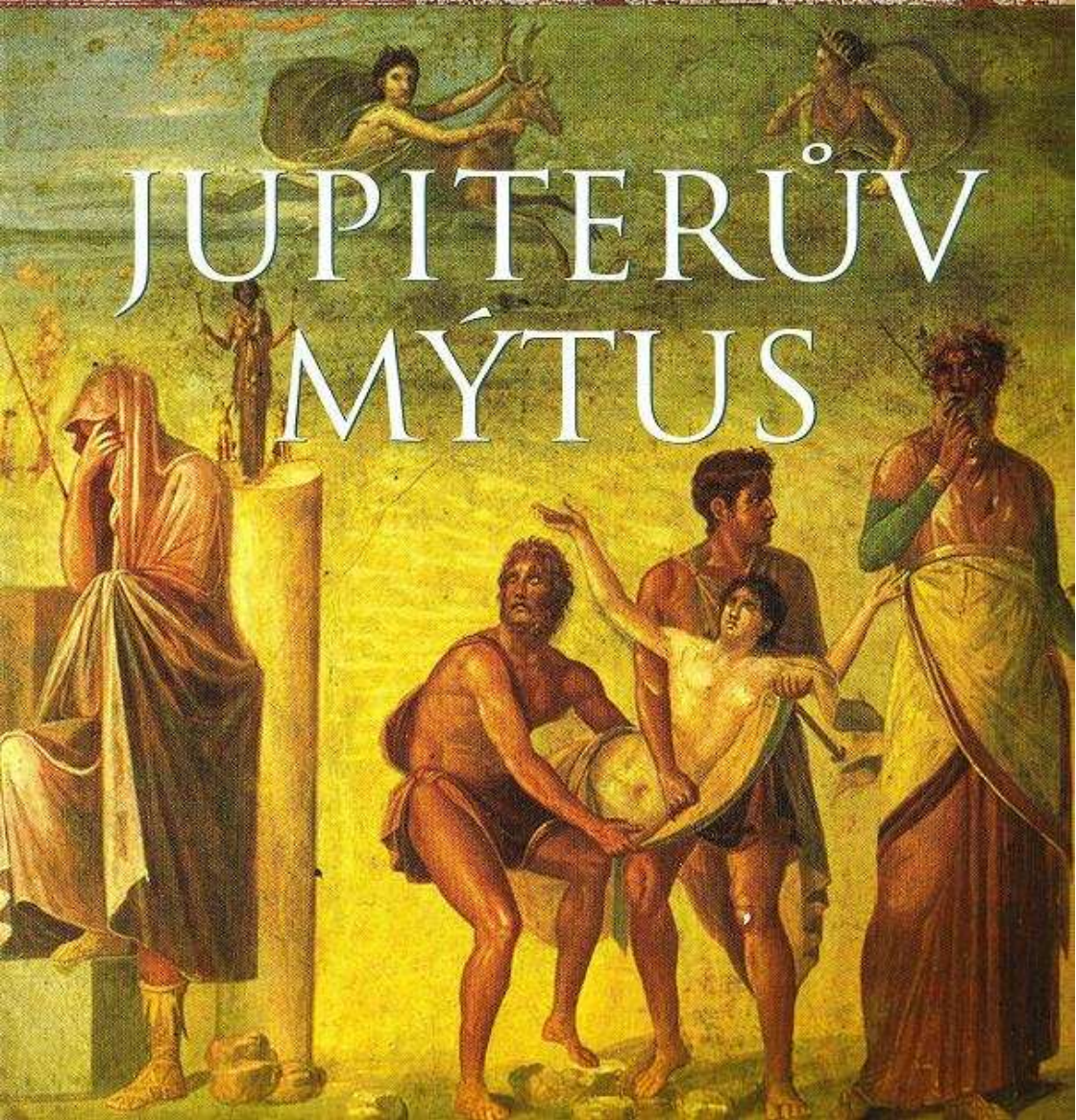

LINDSEY
DAVISOVÁ

JUPITERŮV
MÝTUS

L I N D S E Y
DAVISOVÁ

JUPITERŮV
MÝTUS

Falco s rodinkou se za pobytu v Británii vypraví do Londinia na návštěvu Heleniných příbuzných. Ještě se ani neohřál, a hned ho čeká nepříjemný úkol: je povolán k vyřešení hnusné vraždy. Bohatý hodnostář je nalezen ve špinavé krčmě utopený, strčený hlavou dolů do studny, jejíž stěny tvoří vysoká vinná bečka.

Odtud se rozvíjí spletitý děj a Falco a jeho rodina i přítel Petronius se dostávají do zapeklitých situací. Jde po nich nebezpečná tlupa. Přívětivý vyspělý Řím je v nedohlednu a v drsné zaostalé provincii na březích mohutné řeky Thamesis jde o život.

L I N D S E Y
DAVISOVÁ

JUPITERŮV
MÝTUS

Přeložila Alena Jindrová-Špilarová

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o.
ve spolupráci s nakladatelstvím Jiří Buchal – BB/art v roce 2009
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 2002 Lindsey Davis
All rights reserved.

Z anglického originálu *The Jupiter Myth*
(First published by Century, United Kingdom, 2002)
přeložila © 2009 Alena Jindrová-Špilarová
Redakce textu: Zuzana Pokorná
Jazyková korektura: Mirka Pelnářová
Grafická úprava obálky: Robin Brichta

Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

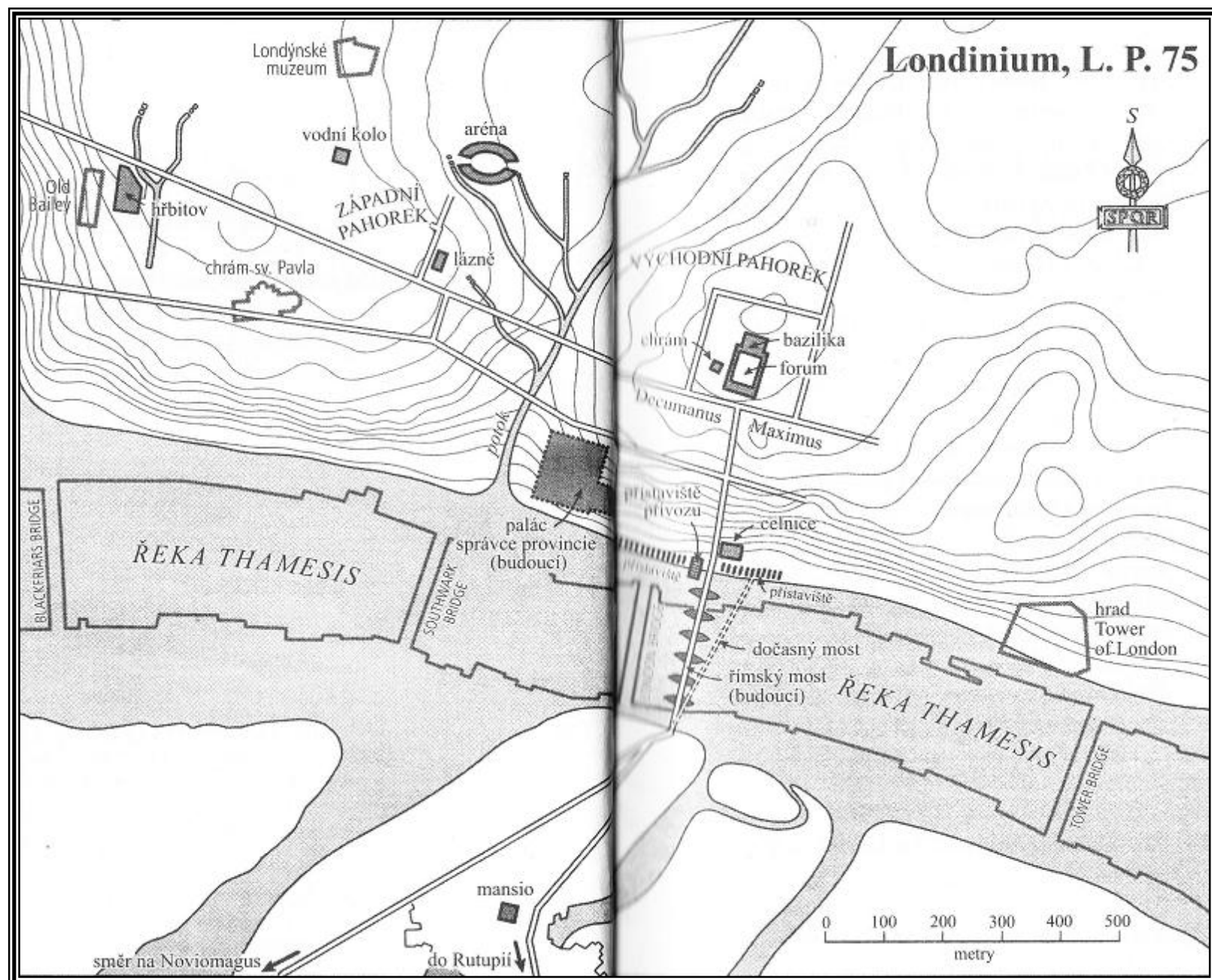
ISBN 978-80-7381-663-6

**Věnuji Ginny,
která si to zaslouží.**

*Tak podívej, radši neočekávej ani půl stránky
sentimentálního blábolu.*

*Jestliže jsi poklad, inspirace a drahá přítelkyně, která
má za sebou stresující rok, já to rozhodně nepovím.*

Ostatně tohle je britské věnování.

HLAVNÍ POSTAVY

M. Didius Falco	revizor na dovolené
Helena Justina	družka jeho života a srdce, chudák děvče
Maia Favonia	Falconova sestra, vdova (koleduje si o malér)
L. Petronius Longus	důstojník vigilů (pokukuje po Maie)
S. Julius Frontinus	správce Británie (myslí si, že provincii řídí)
G. Flavius Hilaris	finanční prokurátor (skutečně ji řídí)
Aelia Camilla	Helenina teta, jeho žena (řídí Flavia Hilarida)
král Togidubnus	římský spojenec s vlastní hlavou
Verovolcus	minulý čas; britská pletichářská oběť
Flavia Fronta	„poctivá“ šenkýřka, prý
Crixus	neuctivý centurio, kterému je všechno jasné
Silvanus	jiný centurio, který by měl mít rozum
Norbanus Murena	„okouzlující“ majitel realit; možná podezřelý
Popillius	„poctivý“ právník; rozhodně podezřelý
Amazonia	zápasnice s budoucností
<i>jinak také</i> Chloris	hřích z minulosti
„Sběratel“	pracuje v kanceláři, zbabělý kuplíř
Epaphroditus	statečný pekař; má vskutku velký malér
Albia	mladá děvče, přežívá z odpadků
Firmus	opalující se celník
Amicus	úřední mučitel
Splice	přesvědčuje jinými metodami
Pyro	přesvědčivý žhář
děti příliš početné, takže je těžké je uvádět;zejména:	Julia, Favonia, Marius, Cloelia, Ancus, Rhea a Flavia
psi totéž	
krčmáři, gladiátoři a gladiátorky, podvodníci, vojáci, otroci atd.	
medvěd	
unavený čmelák	

LONDINIUM, BRITÁNIE

SRPEN L. P. 75

I

To záleží na tom, co se rozumí slovem *civilizace*,” dumal nahlas „prokurátor.

Upřeně jsem hleděl na mrtvolu a neměl zrovna náladu diskutovat o filozofických otázkách. Byli jsme v Británii, kde vládu zákona měla v rukou armáda. Tak daleko od Říma se spravedlnost uplatňovala jenom v přibližné podobě, ale zvláštní okolnosti znamenaly, že tohle zabití by se nedalo jen tak smést ze stolu.

Zavolal nás centurio z malé místní vojenské posádky. Přítomnost armády v Londiniu měla především za úkol chránit správce provincie Julia Frontina a jeho zástupce prokurátora Hilarida, ale poněvadž jsme v provinciích neměli kohorty vigilů, museli vojáci zastávat i jejich základní strážní funkce. Proto se na místo činu dostavil centurio a tvářil se ustaraně. Vyšetřování ukázalo, že nešlo o běžné místní zabití, ale o „pochybný čin“.

Centurio nám oznámil, že přišel do krčmy s očekáváním, že bude vyšetřovat obyčejné pobodání nebo zmlácení při opilecké rvačce. Avšak najít utopeného muže strčeného po hlavě do studny bylo poněkud neobvyklé, možná vzrušující. Tu „studnu“ představovala hluboká díra v rohu mrňavého dvorečku krčmy. Hilaris a já jsme se co nejvíc naklonili a nakoukli dovnitř. Ta díra byla vyložená vodotěsnými dřevěnými dužinami, podle všeho z velikého germánského vinného sudu. Voda sahala skoro až nahoru. Hilaris mi řekl, že tyhle dovážené sudy jsou vyšší než chlap, a poté co se vyprázdnil, často se využívají takto.

Když jsme tam dorazili, tělo už bylo odstraněno. Centurio oběť vytáhl za boty a měl v úmyslu mrtvolu pohodit do kouta, odkud by ji odvezli na místní hnojiště. Sám se chtěl posadit se skleničkou zdarma a pozorovat půvaby mladé šenkýřky.

Ty však za moc nestály. Aspoň podle aventinských měřítek. Záleží na tom, co myslíme slovem *půvaby*, jak by asi usoudil Hilaris, kdyby patřil

mezi muže, kteří hodnotí šenkýřky. Já sám jsem mezi ně patřil, a sotva jsme vstoupili do šeré místnosti, všiml jsem si, že je mrňavá, se směšným šklebem a že páchne jako staré vložky do bot. Pro mě byla příliš tlustá, ošklivá a tupá. Jenže já jsem z Říma. Mám vysoké nároky. Tohle je Británie, musel jsem si připomenout.

Ted' už jistě nikdo neměl možnost dostat pití zdarma, když jsme tu byli s Hilaridem. Představovali jsme úřad. Skutečnou úřední moc. A jeden z nás měl zatraceně vysokou moc. Tím nemyslím sebe. Já jsem byl jenom nový povýšenec do střední vrstvy. Každý, kdo má vkus a styl, by okamžitě zvěřil můj proletářský původ.

„V téhle krčmě si radši nic nedám,“ zažertoval jsem tiše. „Pokud je jejich voda zamořená mrtvolami, musela se dostat i do toho jejich vína.“

„Ani já ho neochutnám,“ připojil se Hilaris taktně polohlasem. „Nevíme, co do těch svých amfor lijou...“

Centurio na nás jenom zíral a dával najevo pohrdání naší snahou o humor.

Ta událost byla ještě nepříjemnější pro mě než pro toho vojáka. On si jenom dělal starosti, zda se ve svém hlášení zmínit o pochybných okolnostech toho trapného činu. Já jsem se však musel rozhodnout, jestli mám prozradit Flaviovi Hilaridovi – mimochodem Heleninu strýčkovi Gaiovi – že vím, kdo je ten zabitý. Předtím bylo třeba uvážit možnost, že i sám Hilaris tu mrtvolu v sudu znal.

Hilaris tady měl významné postavení. Byl finančním prokurátorem Británie. Mám-li to uvést do správné perspektivy, já jsem také zastával funkci prokurátora, jenže moje role – teoretický dozor nad Junoninými posvátnými husami – byla jednou ze statisíců bezvýznamných poct, které císař rozdával, když někomu dlužil laskavost a ve své lakotě odmítal platit hotově. Vespasián si spočítal, že mé služby už ho stály dost, a tak zbývající dluhy vyrovnal žertem. To jsem byl celý já: Marcus Didius Falco, císařský šašek. Zato vážený Gaius Flavius Hilaris, který se s Vespasiánem seznámil před lety jako legionář, následoval na žebříčku hodností hned za správcem provincie. A protože se s Vespasiánem znal osobně, pak (jak si správce jistě uvědomoval) byl milý Gaius císařovými očima a ušima a hodnotil, jak si nový správce v provincii vede.

Mě hodnotit nemusel. To udělal už před pěti lety, kdy jsme se poznali. Myslím, že jsem z toho vyšel dobře. Záleželo mi na tom, abych se osvědčil. To bylo ještě předtím, než jsem se zamiloval do elegantní, chytré a nafoukané neteře jeho ženy. Asi jako jediný v celé říši si Hilaris vždycky myslel, že se možná dáme nakonec s Helenou dohromady. V každém případě mě on i jeho paní přijali opět s náručí otevřenou jako přiženěného synovce, jako by to bylo přirozené, a dokonce je to těšilo.

Hilaris vypadal jako klidný, poněkud naivní ouřada, ale nechtěl bych s ním hrát v kostky — aspoň v případě, že bych si nemohl zahrát se zatíženými kostkami svého bratra Festa. Současnou situaci řešil svým obvyklým způsobem: byl zvědavý, důkladný a neočekávaně sebejistý. „Tady máme jednoho Brita, kterému římská civilizace nepřinesla mnoho dobrodiní,“ prohlásil, když mu ukázali mrtvolu. V tu chvíli suše dodal: „Ovšem to záleží na tom, co se rozumí slovem civilizace.“

„Máš tím na mysli, že si jako víno ředil vodou?“ ušklíbl jsem se.

„Snad radši nežertuj.“ Hilaris nebyl žádný puritán a tohle nemínil jako výtku.

Byl to hubený, pěkně upravený muž, dosud činný a bystrý, ale šedivější a ztrhanější, než jak jsem si ho pamatoval. Vždycky působil maličko dojmem, že má chatrné zdraví. Jeho manželka Aelia Camilla se od mé poslední návštěvy moc nezměnila, zato Flavius Hilaris vypadal mnohem starší a byl jsem rád, že jsem mu přivedl ukázat svou vlastní manželku a děti, dokud to ještě jde.

Mezitím co jsem se snažil nedat najevo, že ho pozoruju, dospěl jsem k názoru, že toho mrtvého, ležícího mu u nohou, přece jenom znal. A jako dlouholetý diplomat si jistě také uvědomoval, proč nám tahle smrt způsobí problémy. Zatím si však to, co o tom ví, nechával pro sebe.

To bylo zajímavé.

II

Omlouvám se, že jsem vás sem vytáhl, pánové,” mručel centurio. Jistě ho mrzelo, že nedržel jazyk za zuby. Dával si dohromady, kolik dodatečných dokumentů bude muset zpracovat, a se zpožděním si uvědomil, že velitel mu dá co proto, že do toho zatáhl civilní úřady.

„Udělal jsi to správně.“ Nikdy jsem nezažil, že by se Hilaris vyhýbal potížím. Bylo zvláštní si pomyslet, že tento muž sloužil v armádě. (Druhá Augusta, má vlastní legie, dvacet let přede mnou.) Po určitou dobu taky patřil k invazním oddílům, když bylo třeba prakticky jednat s místními. Ale tři desetiletí ve státní službě z něho udělaly ten vzácný výjimečný zázrak – císařského úředníka, který dodržuje předpisy. A ještě vzácnější bylo, že tady venku neužitečně neustrnul, ale ovládl umění uvádět předpisy do praxe. Hilaris se prostě osvědčil. Každý to říkal.

Na rozdíl od něho centurio maskoval svou neschopnost tím, že se pohyboval pomalu, mluvil málo a dělal toho ještě méně. Měl podsaditou postavu s krátkou šíjí. Stál s nohama široce rozkročenýma a pažemi volně podél těla. Šátek kolem krku měl zastrčený pod pancíř s dostatečnou ležérností, aby vyjádřil pohrdání autoritou, zato jeho boty byly naleštěné a meč a dýka vypadaly ostré. Patřil zřejmě k těm chlapům, kteří jen tak posedávali, ustavičně si brousili zbraně a stěžovali si na vyšší důstojníky. Pochyboval jsem, že by reptal i na císaře. Vespasián byl oblíbeným vojevůdcem.

Vespasián jistě ví, že v armádě je plno takových typů: nejsou tak dobří, jak by si přáli jejich velitelé, ale celkem dostatečně schopní, aby mohli existovat ve vzdálené provincii, kde jsou hranice poměrně klidné a nehrozí otevřený odpor. Legie v Británii nestály o nepoužitelné lemply. V určité nouzové situaci by se tenhle centurio mohl osvědčit.

Dospěli jsme tu ke krizi. A centurio to správně vytušil. Je třeba uznat, že na to reagoval správně. Všiml si bílého kruhu kolem krku mrtvého, kde

nosíval normálně náhrdelník, a uviděl šrámy v místech, kde musel zloděj nebo zloději rvát těžký zkroucený kov. Uvědomil si, že je to vážné. Nešlo jenom o krádež samu, jež mohla vést k potížím, ale v Británii, rozdělené podle kmenů, náhrdelníky z těžkého zlata a elektronu nosili jenom boháči a urození. Ten ztracený náhrdelník teď svědčil o tom, že byla okradena nějaká významná osoba. Muži ve vyšším postavení, ať už patří k jakékoli kultuře, obvykle neumírají ohavnou smrtí a sami v putykách. Così se chystalo. A tak poslal centurio běžce ke správci provincie.

Julius Frontinus tu sloužil teprve první rok. Když dostal vzkaz, snídal právě během ranní porady se svým nejbližším spolupracovníkem. Všichni jsme bydleli v oficiální rezidenci, a tak jsem tam byl také. „Gaie, jdi se podívat, jestli jsi tu oběť znal,“ vyzval Frontinus Hilarida, který žil v Británii řadu desetiletí, takže znal prakticky každého. A protože správce se mnou dřív spolupracoval na řešení jedné vraždy v Římě, dodal ještě: „Podle všeho by to sedělo právě tobě, Falcone. Tak bys tam měl taky naklusat.“

A tak jsem se tu ocitl. Poslali mě na místo činu jako experta na nepřírozenou smrt. Jenže tady jsem byl tisíc mil od svého vlastního dvorečku. Jak bych mohl znát motiv pro místní britskou vraždu, natož vědět, kde začít hledat vraha? Ovšem přijel jsem na dovolenou a měl jsem v úmyslu tvrdit, že nemám, čím bych k řešení případu přispěl. Má oficiální mise v Británii už skončila a poté jsem přivedl Helenu do Londinia, aby navštívila příbuzné, ale teď už jsme se chystali na návrat domů.

Když nám pak centurio předvedl promočenou mrtvolu, Hilaris ztichl a i mně se udělalo nanic. Okamžitě mi došlo, že se možná sám podílím na tom, že se tu ta oběť objevila.

Ale to jsem zatím věděl jenom já.

III

To bych rád věděl, kdo to je.“ Centurio šfouchl do mrtvolý bokem boty – špičce se vyhnul, poněvadž tak by se mohl mrtvého masa dotknout holými prsty. „Kdo to *byl!*“ uchechtl se ironicky.

Ten mrtvý se zdál vysoký a dobře živený. Prameny dlouhých vlasů, lepící se mu na hlavu a na krk a zapletené do okrajů vlněné tuniky, bývaly ježaté a rudozlaté. Oči, nyní zavřené, dřív jiskřily zvědavostí a libovaly si v nebezpečném šibalství. Domníval jsem se, že byly modré, ale už jsem se nepamatoval přesně. Pokožku měl bledou a po utopení naběhlou, ale jeho pleť bývala vždycky světlá, obočí zrzavé a řasy takové, jaké takovému typu odpovídají. Jemné chloupky na holých předloktích začaly osychat. Na sobě měl tmavomodré kalhoty, drahé boty a opasek s procvakanými vzory, který přitáhl k tělu kostkovanou tuniku nabranou do hlubokých záhybů. Neviděl jsem u něho žádnou zbraň. Pokaždé když jsem ho spatřil zaživa, měl u sebe dlouhý britský meč.

Stále byl v pohybu. Věčně měl naspěch. Sršel energií a drsným humorem. Mě oslovoval vždycky halasně. Ženám se většinou posmíval. Připadalo mi zvláštní, že ho teď nacházím tak ztichlého.

Sklonil jsem se a poodhrnul látku na rukávu, abych se podíval po prstenech. Zůstal mu jeden bytelný z krouceného zlata, snad příliš těsný, že se nedal ve spěchu stáhnout. Jakmile jsem se napřímil, zachytil jsem na chvíli Hilaridův pohled. Nepochybně viděl, že jsem toho muže také poznal. Mohl si ostatně domyslet, že je to samozřejmé, když jsem právě přijel z Noviomagu Regnensis.

„Je to Verovolcus,“ oznámil centurionovi klidně. Já jsem mlčel. „Jednou či dvakrát jsem se s ním oficiálně setkal. Byl to dvořan a možná příbuzný velekrále — Togidubna z kmene Atrebatů dole na jižním pobřeží.“

„Významný?“ zjišťoval centurio s tak trochu dychtivým postranním pohledem. Hilaris neodpověděl. Voják si z toho vyvodil vlastní závěr.

Zatvářil se uznale.

Král Togidubnus byl dávný Vespasiánův přítel a spojenec. Za léta podpory se mu dostalo štědré odměny. V této provincii se vyrovnal dokonce správci. Na jeho podnět mohl být Flavius Hilaris odvolán do Říma a připraven o tvrdě zasloužené pocty. Mě mohl dát praštit po hlavě a pohodit do škarpy, aniž by kdo zjišťoval proč.

„Co tedy dělal Verovolcus v Londiniu?“ přemítal Hilaris. Byla to povšechná otázka, ale cítil jsem, že ji směřuje na mě.

„Další oficiální jednání?“ nadhodil centurio nesměle.

„To ne. O tom bych věděl. A i kdyby přišel do Londinia z nějakých soukromých důvodů,“ pokračoval prokurátor nevzrušeně, „proč by zapadl do takové pochybné putyky?“ Teď se podíval přímo na mě. „Britský aristokrat ověšený drahými šperky je v takovéhle díře vydán napospas možnosti, že ho okradou, stejně jako by byl sám Říman. Tahle krčma je pro místní lidi – a i ti musí mít kuráž.“

Nechtěl jsem se nechat do toho zatáhnout, ale ze dvorku jsem odešel, proklouzl do výčepu a rozhlédl se kolem. Jak už to v podobných putykách bývá, i tahle postrádala jakýkoli půvab a úroveň. Našli jsme ji v polovině krátké uličky na svahu, přímo nad kotvišti lodí. Na několika hrubých policích stály karafy. Dvě okénka s železnými mřížemi propouštěla dovnitř trochu světla. Od zasviněné podlahy, posypané slámou, až po nízké trámy ve stínu byla krčma stejně mizerná, jak už podobné pajzly bývají. A že jsem jich už pěkných pár viděl!

Obrátil jsem se na ženu, která tam obsluhovala.

„Já nic nevím,“ vyprskla okamžitě, ještě než jsem se jí stačil na něco zeptat.

„Ty jsi majitelka?“

„Ne, já se jenom starám o hosty.“

„To ty jsi zavolala centuriona?“

„No samozřejmě.“ Na tom nebylo nic samozřejmého. Nemusel jsem žít v Británii, abych věděl, že kdyby mohla ten zločin zatajit, určitě by to udělala. Jistě si však domyslela, že Verovolka budou postrádat. Nastane poprask, a kdyby to dnes nějak nevyžehlila, bylo by to pro ni tím horší. „Našli jsme ho dnes ráno.“

„Včera večer jste si ho nevšimli?“

„Měli jsme fůru práce. Byl tu frmol.“

Klidně jsem se na ni zadíval. „O jaký frmol šlo?“

„Normální jako jindy.“

„Nemohla bys to upřesnit? Totiž –“

„Já vím, o co ti jde!“ odsekla.

„Hříšné holky, co jedou po lodnicích a kupcích?“ vmetl jsem jí beztak do tváře.

„Slušný lidi. *Obchodníci!*“ Podivná forma obchodování, vsadil bych se.

„Ten muž tu včera taky popíjel?“

„Nikdo se na něho nepamatuje, ale je to možný.“ Toho by si měli pamatovat. Nepochybně se dalo poznat, že je něco lepšího než běžní hosté i než ti slušní obchodníci. „My jsme ho prostě jenom našli, jak třepal nohama –“

„Promiň! Jak to, že třepal nohama? Copak ten chudák ještě žil?“

Zrudla. „To se jen tak říká.“

„Byl tedy mrtvý, nebo ne?“

„Byl mrtvej. Bodejť by ne.“

„Jak jsi to poznala?“

„Co?“

„Když mu čouhaly jenom nohy, jak mohl někdo poznat, co je s ním? Nemohli jste ho vzkřísit? Proč jste se o to aspoň nepokusili? Já vím, že jste se nenamáhali. Vytáhnout ho musel centurio.“

Vypadala zkřísnutá, ale směle pokračovala. „Dyť už bylo po něm. To se dalo poznat.“

„Zvláště když už jste věděli, že ho večer nacpali do studně.“

„To teda ne! Všechny nás to překvapilo!“

„Ale ne tolik, jak to muselo překvapit jeho,“ dodal jsem.

Tady už jsme se nemohli nic víc dozvědět. Nechali jsme tam centuriona, aby se o tělo postaral, než o tom podáme zprávu velekráli. S Gaiem jsme vyšli do uličky, která sloužila jako otevřená stoka. Opatrně jsme našlapovali kolem každodenních odpadků a prázdných nádob, až jsme došli do jakési ulice. Ta byla taky notně zaneřáděná. Ocitli jsme se na

terasovitém terénu pod dvěma nízkými šterkovými pahorky, na nichž stálo Londinium. Celá tato oblast byla rovnou u řeky. To může být v každém městě nebezpečné. V diskrétní vzdálenosti nás následovali dva prokurátorovi tělesní strážci, ostřílení vojáci v detašované službě, s rukama na dýkách. Přece jenom jsme z nich mohli čerpat jistotu – částečně.

Z mizerně dlážděné cesty, spojující tuto enklávu s rozsáhlejším, snad méně nepřátelským územím, jsme slyšeli vrzání jeřábů z přístavišť lemujících řeku Thamesis. Kolem se vznášely čpavé pachy kůže, jež se tam běžně zpracovávala. Některá města vydala nařízení, že koželužny se kvůli nepříjemnému zápachu musí vystěhovat na venkov, ale Londinium buď nebylo tak háklivé, anebo tak dobře organizované. Přilákala nás blízkost řeky, a tak jsme k ní zašli.

Ocitli jsme se mezi novými skladišti s úzkými průčelími, ustupujícími od přeplněných výkladišť dlouhými bezpečnými skladovacími tunely. Těmi bylo lemováno celé nábreží, jako by to někdo naplánoval. Mohutná dřevěná plošina, vybudovaná nedávno, tvořila přístaviště a hráz proti velké vodě.

Zasmušile jsem se na řeku zadíval. Thamesis byla mnohem širší než náš Tiber, při přílivu přes tisíc dvojkroků široká, zato při odlivu se scvrkla na třetinu té míry. Proti přístavišti jsme viděli rákosím zarostlé ostrovy, které voda při přílivu skoro úplně zatopí, a zalije tak celé míle bažin v ústí řeky. Tam na jižním břehu končí cesty táhnoucí se z přístavů na jihu a spojující se v místě, kde řeku vždycky přetínaly přívozy. Tam byl také dřevěný most, který vedl z hlavního ostrova v poněkud podivném úhlu.

Prokurátor vedle mě rovněž propadl melancholické náladě. Smrt a mlhavé šedé říční břehy působí asi stejně. Byli jsme světa znalí muži, a přece nás bolelo srdce.

Sklíčen tím, co nás obklopovalo, necítil jsem se ještě připravený zabývat se Verovolkovou smrtí. „Vidím, že jste ten most spravili,“ poznamenal jsem.

„Ano. Boudicca přes něj napadla osadu na jižním břehu – a potom se jejímu vojsku podařilo vyřadit ho z činnosti.“ Hilaris hovořil věčně. „Pokud tenhle vypadá jako poněkud divně napojený, je to proto, že není definitivní.“ Ta záležitost kolem mostu ho vyloženě bavila. „Falcone, já se

pamatuju na ten poinvazní most, který měl čistě vojenský účel. Byl položený na pontonech. Později dostal pilíře – ale pořád jenom dřevěné, a tak jsme ho strhli. Usoudili jsme, že pořádný kamenný most bude symbolizovat trvalost provincie, takže se postavil tenhle.“

Převzal jsem jeho satirický tón. „Říkal jsi přece, že ani ten tu není nastálo.“

„Není. Ten trvalý bude směřovat přímo na forum. Příchozí budou mít nádherný pohled rovnou přes řeku a nahoru do kopečka.“

„Na kdy se tedy počítá s tím novým stálým mostem?“ zeptal jsem se s úsměvem.

„Asi tak za deset let, řekl bych,“ odpověděl zachmuřeně. „Zatím máme tenhle, který by se dal nazvat jako trvalý dočasný most – nebo dočasně trvalý most.“

„Když je to tedy odloženo, tak až se bude budovat definitivní verze vedle něho, můžete tu přece jen zachovat přepravu přívozem, ne?“

„Správně! Chceš-li se teď dostat na druhou stranu, radím ti, použij přívoz.“

Zvedl jsem obočí. „Proč?“

„Ten most je provizorní. Neudržíme ho.“

Zasmál jsem se.

Hilaris potom upadl v přemýšlivou náladu. Rád dával lekce z historie. „Vzpomínám si, jak tu ještě nic nebylo. Jenom několik okrouhlých chatrčí, většinou až za řekou. Na téhle straně sady a lesíky. U Jupitera, to ale byla pustina. První civilní osada se začala budovat až poté, co sem přišli Římané. Ale tehdy jsme byli v Camulodunu, hlavním středisku Britů. Bylo to krajně nepraktické, to mi věř. Naše přítomnost tu taky nadělala dost zlé krve. Za povstání to bylo první místo, co jsme ztratili.“

„Londinium už bylo za Neronových časů významnější, takže přilákalo energii královny Boudikky,“ vzpomínal jsem trpce. „Já jsem ho viděl... Totiž viděl jsem to, co z něho potom zbylo.“

Hilaris se zarazil. Už pozapomněl, že jsem tu byl za povstání Icenů – mladík navždy poznamenaný těmi chmurnými zážitky. Stopy po vypálení byly ještě stále patrné. Vzpomínky na mrtvolky a useknuté hlavy vířící v místních vodách do nejdelší smrti nevyblednou. Celá atmosféra toho

města mě dosud skličovala. Budu rád, až odtud budu moct vypadnout.

Hilaris tenkrát taky pobýval v Británii. Já jsem byl obyčejný pěšák, a to dokonce v legii, která se zachovala hanebně, on nižší úředník mezi elitními zaměstnanci správcovy kanceláře. Naše cesty se nemohly setkat.

Za chvíli pokračoval: „Máš pravdu, ten most všechno změní. Řeka tvořila dřív přirozenou hranici. Kmeny Atrebatů a Cantiů se stáhly na jih, Trinovanté a Catuvellaunové na sever. Záplavová oblast nepatřila nikomu.“

„My Římané jsme jako první vytvořili koridor, když jsme si z řeky udělali dopravní tepnu?“

„Než jsme vybudovali silnice, byl to nejlepší způsob přepravy zboží, Marku. Ústí je splavné celou cestu až sem — a za starých časů se lodi osvědčily jako bezpečnější než harcování se zbožím po zemi. Příliv je dopraví nahoru a při odlivu se opět snadno dostanou zpátky. Za povstání jsme z Londinia udělali hlavní město provincie a teď je to důležitá dovozní základna.“

„Nové město, nové oficiální správní centrum —“

„A nové problémy,“ doplnil Hilaris nečekaně procítěně.

Jaké problémy? Věděl už snad, čím se vlastně zabýváme? Zdálo se, že by to mohl být klíč k debatě o smrti toho Brita.

„Verovolcus mohl být v té oblasti u řeky, protože se snažil zařídit si dopravu do Galie,“ připustil jsem.

Nijak otevřeně jsem to nespojoval s nynějšími problémy. Ať šlo o cokoli, to mohlo počkat.

Hilaris natočil svou pěkně upravenou hlavu a zamyšleně se na mě zadíval. „Ty jsi věděl o Verovolkových cestách? Proč se chystal do Galie?“

„Vyhnanství. Upadl v nemilost.“

„Vyhnanství!“ Někteří lidé by se mě okamžitě zeptali proč. Hilaris chtěl jako pedantický úředník vědět, jestli jsem to sdělil správci.

„Ještě ne.“ Teď jsem neměl na vybranou. „Mně je Frontinus sympatický. Už jsem s ním dřív pracoval, Gaie, a tehdy šlo také o důvěrné záležitosti. Ale ty jsi v téhle provincii starý mazák, a napřed jsem to chtěl říct tobě.“ Usmál jsem se a prokurátora ta lichotka potěšila. „Je to taková hloupá historka. Verovolcus zabil jednoho pracovníka. Jeho motivy byly pomýlené

a spoléhal na královskou ochranu — ale v tom Togidubna špatně odhadl.“

„Ty jsi na to přišel.“ Konstatování, nikoli otázka. Hilaris už mě znal natolik, že věděl, jak pracuju. „A tys to králi prozradil.“

„Musel jsem.“ To nešlo zdaleka snadno. Verovolcus býval královým blízkým důvěrníkem. „Dostal jsem se do choulostivé situace. Král je v podstatě nezávislý a my jsme byli v centru jeho kmene. Vnutit mu římské řešení se nedalo jen tak. Togimu naštěstí záleží na přátelských kontaktech, takže nakonec souhlasil s tím, že ten muž musí zmizet. Vražda je hrdelní zločin, ale vyhnanství mi připadalo jako to nejlepší, o co můžu žádat. Cítil jsem, že z našeho hlediska mohu spíš doporučit vyhnanství než veřejné soudní řízení a popravu. Navrhl jsem poslat Verovolka do Galie, aby se celá záležitost udržela pod pokličkou. Byl to obchod.“

„Rozumné řešení,“ souhlasil Hilaris, jako vždy praktický muž. Británie byla od dob povstání citlivá provincie. Veřejnost by možná nepřijala příznivě, že králův úctyhodný společník byl potrestán za vraždu Římana. Verovolcus to opravdu spáchal (to jsem zjistil bezpečně), avšak správci provincie by se přičilo, kdyby měl vynést rozsudek smrti nad královým blízkým důvěrníkem, a pokud by si Frontinus naopak počínal před veřejností shovívavě, vypadal by slabý, jak tady, tak v Římě.

„Verovolcus se s Galií smířil?“

„Nebyl dvakrát nadšený.“

„Londinium jako druhé řešení nepřípadlo v úvahu?“

„Žádné místo v Británii. Sám bych Londinium oficiálně zakázal, kdyby mě vůbec napadlo, že se tu Verovolcus objeví.“

„A co král?“

„Věděl, že Galie je lepší než některý pustý ostrov, kam se provinilci běžně posílají.“

„Ale že Verovolka místo toho zabili ve zdejší putyce, může krále pěkně naštvat,“ poznamenal Hilaris chmurně.

„To určitě,“ přitakal jsem.

Odkáslal si, jakoby v rozpacích. „Nebude tě podezřívát, že jsi v té smrti měl prsty?“

Pokrčil jsem rameny.

Flavius Hilaris věděl o působení tajných agentů své, a tak se na mě

obrátil a upřeně se na mě zadíval. Zeptal se tedy bez obalu: „A měl jsi?“

„Ne.“

Neptal se, jestli bych to udělal, kdyby mě to napadlo. Okusoval jsem si nehet a sám si kladl tu otázku.

„Říkal jsi, že Verovolcus někoho zabil,“ nadhodil Hilaris. „Nemohlo by to utopení být nějakou formou pomsty, Marku?“

„Sotva.“ O tom jsem byl celkem přesvědčen. „Nevím o nikom, kdo by měl na tom zájem. Zabil architekta, hlavního stavbyvedoucího na králově novém paláci.“

„Cože? Pomponia?“ Jako finanční prokurátor musel Hilaris nakonec podepisovat účty za králův palác. Věděl, kdo je architekt – i že umřel. Později si jistě taky přečetl mé hlášení. „Ale v té zprávě píšeš –“

„Jen co jsem musel.“ Vycítil jsem určité napětí, jako bychom Hilaris a já byli v té věci odpovědní různým pánům. „Poslali mě na stavbu, abych vyřešil různé problémy. Architektovu smrt jsem označil jako ‚tragickou nehodu‘. Nemělo smysl rozvířit skandál, kdybych uvedl, že ho zabil Togiho člověk. Král své lidi udrží na uzdě a takový zločin už se nebude opakovat. Stavbu teď řídí náhradník a řídí ji dobře.“

Hilaris mě nechal vymluvit, ale zůstal zaražený. Ta zpráva, o níž jsme se bavili, byla určena správci provincie, ale svou vlastní kopii jsem poslal Vespasiánovi. Pořád jsem měl v úmyslu podat přesnější zprávu císaři později – kdyby chtěl znát podrobnosti. Ututlání celé události by mu mohlo pomoci udržet dobré vztahy s jeho přítelem králem. Mně to bylo jedno. Mě platili za výsledky.

Vespasiánovi záleželo především na tom, aby se zarazil příval nehorázných výdajů na velice nákladném staveništi. Poslal mě, sice jen soukromého informátora, ale jinak zkušeného auditora. Brzy jsem odhalil napětí mezi králem jako klientem a jeho oficiálním architektem. Když naplno vybuchlo s osudnými následky, nezůstal tam nikdo, kdo by se mohl odpovědně ujmout řízení celého projektu v hodnotě mnoha milionů sesterciů a uklidnit chaos. Celý ten zmatek způsobil Verovolcus, ne právě můj oblíbený Brit. Ale mohl mluvit o štěstí, že Galie byl nejtěžší trest, jaký jsem pro něho navrhl.

„Měl Pomponius nějaké příbuzné?“ Hilaris se stále ještě zabýval svou

teorií o pomstě.

„V Itálii. V Británii měl jednoho přítele, kterého to dost vzalo, ale dál pracuje na stavbě. Naložili jsme mu další povinnosti a to by ho mělo umlčet. Můžu si ověřit, jestli z téhle oblasti neodešel.“

„Pošlu mu vzkaz.“ Pokud chtěl Hilaris prosadit jiný návrh, vždycky si počínal taktně – až dosud. „Jak se jmenuje?“

„Plancus.“

„Jednal Verovolcus sám?“

„Ne, měl parťáka. Dozorce na stavbě. Toho jsme uvěznili.“

„Kde je teď?“

Díky bohům, že jsem si počínal opatrně, aby v případě nezůstaly žádné trhliny. „V Noviomagu. Ten spadá pod královskou pravomoc.“

„Trest?“

„To zatím nevím –“ Teď jsem si připadal jako školák, který si zapomněl napsat úkol. Třebaže byl Flavius Hilaris strýc mé ženy, kdybych něco zpackal, tvrdě by si mě podal. „Mandumerus hrál pouze druhotnou roli a byl to místní člověk, a tak jsem nechal na Togidubnovi, aby se s ním vypořádal.“

„Mandumerus, říkáš.“ Hilaris se toho okamžitě chytil. „Já to zjistím.“ Nechal jsem ho, ať si s tím nějak poradí. Já můžu koneckonců zdrhnout do Říma. Řím si mě může tvrdě podat, ale to už vydržím. Hilaris bude žít s dědictvím této hospodské vraždy, dokud zůstane v Británii. Kontakt s králem byl dost nespolehlivý. Kromě toho jeden ze soukromých domů Hilaridovy rodiny stál v Noviomagu, jenom míli od krále. Chudák strýček Gaius dostal do rukou osobní spor nesnášenlivých sousedů, když už nic jiného.

„Marku, ty si doufám nemyslíš, že Verovolka potrestal sám Togidubnus, že?“

„To je ale hrozný nápad!“ Zaculil jsem se. Hilarida jsem měl rád, ale nikdy mě nepřestane udivovat zcestné uvažování byrokratů. „Krále našťvalo, že ten člověk jednal tak ztřeštěně – ale ještě víc to, že jsem mu na to přišel.“

„No, zatím aspoň máme před ním náskok.“

„Nemáš doufám na mysli, že bychom to měli ututlat,“ nadhodil jsem

posměšně.

Na to se Flavius Hilaris zatvářil upřímně pohoršeně. „Bohové, to ne! Ale naskýtá se nám možnost zjistit, co se stalo – než do nás král začne bušit střelami z balisty.“ Že ten tichý, kultivovaný muž použil takový vojenský obrat, mi připomnělo, že se toho v tom hodném škrabákovi strýčkovi Gaiovi skrývá víc, než většina lidí tuší.

Už jsem předvídal, co bude následovat. „Chceš tím říct, že já mám čas to zjistit.“

„No ovšem.“ Zářivě se na mě usmál.

Vzdychl jsem si. „To ti teda pěkně děkuju.“

„Didie Falcone, máme mimořádné štěstí, že jsi tady!“

No jistě. Tohle byla velmi povědomá situace, taková, jakou klienti v minulosti využívali: pěkně jsem se do toho zapletl. Donutil jsem oběť opustit domovskou půdu, a třebaže jsem si říkal, že za její smrt v cizí putyce nemůžu, cítil jsem se vinen. Byl jsem v tom až po uši.

IV

„Ach, Junono! Já myslela, že už máme všechny ty nesmysly za sebou,“ stěžovala si sestra Maia. Bylo známo, že všechny mé sestry se na mou práci dívají spatra. Maia mohla být tisíc mil vzdálená od domova, ale dodržovala aventinské tradice. „Marku, Británie je možná malá provincie v zadku říše, ale musí mít všechno, co se stane tady, nějakou spojitost se vším ostatním?“

„Utopit se v bečce od vína je poněkud neobvyklé,“ vysvětlovala jí Aelia Camilla mírně.

„V jaký bečce?“ ušklíbala se Maia. „Myslela jsem, že toho chlapa strčili do studny?“

„To je totéž. Víno je nesmírně oblíbený dovoz. Z oblasti od řeky Rhenus v Germanii často přichází v obrovských dřevěných bečkách, které se potom výborně hodí na vykládání vnitřku studní s minimálními náklady.“

Aelia Camilla, prokurátorova manželka, byla klidná inteligentní žena, rozvážná matka houfu úžasně chytrých dětí. Stejně jako její manžel i ona byla schopnější a mnohem přístupnější, než se zdálo. Ta obětavá dvojice se snad už narodila proto, aby zastupovala říši v cizině. Byli moudří, byli spravedliví. Zosobňovali vznešené římské vlastnosti.

Tím nezískávali oblibu mezi kolegy. S tím se musí počítat. Tvářili se, jako by si toho vůbec nevšimli, a nikdy si nestěžovali. Pomáhala jim zkušenost s britskou situací. Za jiného císaře mohli upadnout v zapomenutí. Za Vespasiana získali překvapivě na významu.

Nepatrné napětí mezi Aelií Camillou a mou sestrou Maiou Helenu i mě rmoutilo. Že byly matkami několika dětí, nestačilo k vytvoření vřelejšího vztahu mezi nimi. Maia – elegantní, pohotová, zlostná a hubatá – byla docela jiný typ. Ve skutečnosti zářila z jiného nebe než většina lidí. To byl její problém.

Tahle scéna se odehrávala po obědě. Všichni oficiální funkcionáři bydleli v prokurátorově sídle, poněvadž správce palác nebyl ještě hotový. Život v cizině se odehrává v určité pospolitosti. Diplomaté jsou na to zvyklí. Správce se oběda s námi nezúčastnil. Frontinus si odnesl podnos do kanceláře. (Zato předsedal při večeřích, jež byly vždycky formální a otravné.) Teď tedy prokurátor s manželkou chroupali chléb a umolousané olivy jenom se čtyřmi dospělými z mé společnosti. Oba manželé byli pohostinní. Když na mě naléhali, abych přivedl na návštěvu Helenu Justinu, věděli, že s sebou máme i dvě malé dcerušky – ne však, že mě doprovází i moje náladová sestra, její čtyři čiperné děti, dva neukáznění psi a můj nevrlý přítel Petronius. Oba Helenini rozhádání bratři a můj hlučný synovec zůstali na jihu, kde se oddávali lovu a pitkám. Mohli se tu objevit každou chvíli, ale o tom jsem se nezmínil.

Hilaris, jemuž jsem slíbil další podrobnosti (ale v duchu doufal, že se tomu vyhnu), ležel stranou na pohovce, zřejmě zabrán do četby svitků. Věděl jsem, že poslouchá. Jeho manželka hovořila za něho, právě tak jako Helena často zpovídala moje hosty – ať už jsem u toho byl, nebo ne. Prokurátor a jeho paní uvažovali stejně, právě tak jako my. On i já jsme vyznávali pravé římské manželství: svěřovali jsme se svým vážným, citlivým partnerkám s věcmi, o kterých jsme nemluvili ani se svými přáteli. To mohlo vést k tomu, že ženy zaujímaly vůdčí postavení – ovšem ženy v rodině Camillů měly v každém případě svou hlavu. Právě to se mi na té mé líbilo. Neptejte se mě, jak to měl Hilaris s tou svou.

Petronius Longus, můj nejlepší přítel, s tím nesouhlasil. V té době mu bylo těžko. Do Británie přijel buď za mnou, nebo za mou sestrou a pak s námi cestoval do Londinia, třebaže se toužil vrátit domů. Teď právě seděl zhrouceně na stoličce a tvářil se znuděně. Začínal mi jít na nervy. Dříve se nikdy nechoval mezi lidmi nespolečensky ani se necítil nesvůj. Helena se domnívala, že je zamilovaný. Ani nápad. V jednu dobu se ucházel o Maiu, ale teď spolu skoro nemluvili.

„Takže, Marku, Verovoltus se dostal do nesnází. Pověz nám, co se stalo architektovi,“ vyzvala mě Aelia Camilla. Na ženu diplomata se chovala neformálně, ale osobně byla ostýchavá a ještě se mi nepodařilo zjistit, které z obou jmen má v soukromí raději.

„Lituji, ale to je důvěrné.“

„Ututlalo se to?“ skočila do toho opět Helenina teta. Pohledu jejich velkých tmavých očí se nedalo vyhnout. V její přítomnosti se mi těžko hrálo na tvrdého chlapa. Naoko jemná a stydlivá uměla ze mě vypáčit všechno možné. „Všichni jsme tu přece ve vládních službách, Marku. My víme, jak to chodí.“

„Bylo to prostě hloupé.“ Když jsem se vzdal, vytušil jsem, že se Helena usmívá. Ráda sledovala, jak mě její teta převezí. „Konflikt názorů. Král a jeho architekt byli spolu na kordy a Verovolcus se rozhodl, že bude vkus svého pána hájit až do krajnosti.“

„Já jsem se s Pomponiem setkala,“ doplnila Aelia Camilla. „Typický projektant. Věděl přesně, co si jeho klient má přát.“

„Pravda. Jenže král Togidubnus dává představovat palác už potřetí. Tvrdě prosazuje své názory a v architektuře se výborně vyzná.“

„Byly jeho požadavky příliš nákladné? Anebo pořád něco měnil?“ Aelia Camilla dobře znala všechna úskalí veřejných prací.

„To ne, jenom odmítal přijmout jakékoli úpravy, které se mu nelíbily. A Verovolcus si to nejvíc odnášel. Měl mezi nimi dělat prostředníka, ale Pomponius jím pohrdal. Verovolcus se pro něho stal pouhou nulou. Odstranil tedy Pomponia, aby práci mohl převzít přístupnější architekt. Zní to hloupě, ale myslím, že to byl jediný způsob, jak by mohl znovu převzít kontrolu.“

„To vrhá zajímavé světlo na situaci v Británii.“ Helena si zabrala proutěné křeslo, své oblíbené. Jak se tam usadila s rukama složenýma na tkaném opasku a nohama opřenýma o malou podnožku, mohla klidně sedět modelem na pomníky pokorných manželek. Já jsem ovšem věděl, jaká je Helena doopravdy, vysoká, půvabná a vážná, byla všestranně sčtělá a sledovala aktuální zprávy ze světa. Narodila se k tomu, aby rodila a vychovávala senátorské dětičky, ale místo toho pěstovala kultivovanost a zdravý rozum u těch mých. A mě držela pevně v ruce. „Pokrok u nás představoval velekrál, ideální provinční monarcha – civilizovaný, snažící se stát součástí impéria, veskrze podnikavý. Pak tu byl Verovolcus, jeho nejbližší rádce, v jádru ještě stále kmenový válečník. Vražda římského stavbyvedoucího se králi ošklivila, avšak Verovolcus uctíval temnější

božstva.“

„Jeho motivy jsem se nikdy moc nezabýval,“ přiznal jsem. „Šlo tedy skutečně jenom o umělecký spor, který překročil rozumnou míru, nebo spíš o politický? Nezosobňoval Verovolcus nenávisť barbarů k Římu?“

„Jak reagoval, když jsi ho obvinil ze zločinu?“ zeptala se Aelia Camilla.

„Prskal vzteky. Popřel to. Přisahal, že si to se mnou vyřídí.“

„Jako každý podezřelý, který se dostal do úzkých,“ poznamenala Helena. Naše oči se setkaly. Z takové společné debaty jsem byl nespůj. Mnohem raději bych si vyměňoval názory mezi čtyřma očima.

„Takže, Marku, abych ti dobře rozuměla,“ dorážela na mě její teta naléhavě. Opřela se o vyšívaný polštář za zády, takže se jí náramky zachvěly a po ozdobném kazetovém stropě se roztančily zlaté hvězdičky. „Verovolkovi jsi řekl, že nebude souzen za vraždu, ale musí odejít do vyhnanství. Pro Římana by bylo trestem vyhnání z říše.“

„Ale pro něj jsem navrhl Galii.“

Všichni jsme se usmáli. Galie byla součástí říše déle než Británie, jenže my jsme byli Římané a nám i Galie připadala jako Zapadákov.

„Do Galie mohl odplout rovnou z Novia.“ Gaiův zamyšlený hlas, jenž se ozval z lehátka, dosvědčil, že jsem měl pravdu. Bedlivě poslouchal.

„To jistě. Předpokládal jsem, že to tak udělá.“

„Kdyby odjel do Londinia, připadalo by to jeho přátelům méně nápadné? Řekněme méně zahanbující?“ Maia měla ráda hádanky.

„Anebo nakonec mířil někam jinam?“ nadhodila Helena. „To ne. Když člověk nasedne na nějaký dopravní prostředek v Londiniu, ten vždycky jede do Galie. Tím, že přišel sem, nic nezískal.“

Promluvil Petronius, mrzutý jako nevrlý věstec. „Za Británií už není nic. Jediná cesta vede zpátky!“ Británii nenáviděl.

Já taky. Snažil jsem se nedávat to najevo, dokud jsem byl prokurátorovým hostem. Hilaris žil v Británii tak dlouho, že už po skutečném světě netruchlil. Tragické.

„Kdyby přišel Verovolcus do Londinia,“ dumala Aelia Camilla, „musel by se skrývat?“

„Přede mnou?“ Zasmál jsem se. To by stejně rozesmálo i mnoho mých přátel a příbuzných.

„On se ovšem považoval za uprchlíka,“ pravila Aelia Camilla zdrženlivě, „ačkoli jsi to správci provincie ještě neoznámil.“ Snažil jsem se necítit provinile. „To Verovolcus nevěděl. Co když se tedy uchýlil do té vykřičené čtvrti, aby se schoval?“

„Čemu tady říkáš vykřičená čtvrť, Falcone?“ zeptal se Petronius. Profesionální otázka. Doma byl členem hlídky vigilů.

„Krčmě.“

„Jaké krčmě?“ Alespoň že se vzchopil a projevil zájem. Petro byl statný, aktivní muž, který v malých elegantních místnostech vypadal stísněně. Mohl si jako já odpočinout na čalouněném lehátku s nožkami v podobě lví hlavy, ale raději si nevšímal ničeho, co tady měli za komfort, a nepohodlně si objímal kolena a svými pevnými polovojenskými bagančaty šoupal po pruhovaných vlněných předložkách.

Nějak se mi nechtělo popisovat mu místo činu. „Temná malinká osada z chatrčí tamhle za kotvišti.“

„Kde přesněji, Falcone?“ Jeho hnědé oči se na mě pátravě zadívaly. Petronius pochopil, že se z nějakého důvodu zdráhám. „Jak ses tam dostal?“

„Doufám, že se tam nechceš podívat!“

„Musíš jít ulicí rovnou od fora, zahneš doleva a pak do nejhorších uliček, co uvidíš,“ vysvětloval Hilaris. „Říkalo se tam ‚U Zlatého deště‘ – nesmyslně. Na vnější zdi byla matná malba. Všiml sis jí, Falcone?“ Nevšiml. To doupě asi nebylo zrovna místo, kam by chtěl Jupiter vniknout oknem v podobě zlatého deště – nebo čehokoli jiného – aby se ocitl v ženském náručí. Šenkýřka, na kterou jsme tam narazili, by božstva určitě odradila. „Co tě na tom zajímá, Lucie Petronie?“ zeptal se Hilaris zdvořile, ale vyvodil jsem si, že v Petroniovi viděl neznámou veličinu, kterou je třeba sledovat.

„Vůbec nic.“ Petronius ztratil původní zájem. Zcela zjevně.

„Tohle se vymyká tvé jurisdikci,“ dodal jsem s pochopením. Petroniovi se stýskalo po Římu.

Trpce, poněkud dvojsmyslně se na mě usmál. Zdálo se, že se mu stýská dokonce i po jeho práci. Možná že ho hryzalo svědomí. Ještě stále jsem z něho nevytáhl, jak se mu podařilo zmizet na pár měsíců ze služby a

udělat si dovolenou. Věděl jsem, že má nastoupit na nové místo, ale vyřízení jeho žádosti o přeložení z Aventinu by záleželo na ochotě starého tribuna vigilů. Ten nový by patrně stál jenom o to, aby měl Petronia zase co nejdřív na lavici ve strážnici.

„Luciu Petroniovi přijde vhod každá putyka jako útočiště!“ pustila se do něho hrubě má hubatá sestra. Hašteřili se od chvíle, kdy k nám Petro dorazil a přivedl její děti, aby je měla zase u sebe. Udělal to z dobré vůle – ale Maia to neocenila.

„Dobrý nápad,“ odsekl Petronius, vyskočil a vyrazil ke dveřím. Dřív bych se vydal rovnou za ním, ale teď byl ze mě dobrý manžel a otec. (No, aspoň na veřejnosti se mi většinou dařilo vyvolávat takový dojem.) Helena úzkostlivě nasála vzduch. Maia se po Petroniovi pohrdavě podívala. Na odchodu náhodou nebo naschvál práskl dveřmi.

Prokurátor a jeho paní se snažili nedat najevo, jak už je hádky hostů unavují.

Já jsem zavřel oči a předstíral, že jsem si zdříml. Nikoho jsem neoklamal.

V

„Dřív jsem věřila,“ postěžovala si mi Helena v soukromí, „že se Lucius Petronius i Maia pokoušejí udělat si jasno v tom, co vlastně chtějí. Teď si žel myslím, že už to vědí – a jeden o druhého nestojí.“

Má sestra i můj přítel měli oba za sebou kus tragického života. Petronius, kdysi zdánlivě úctyhodný domácí muž, laskavě pečující o koťátka, se zapletl do hloupého románu. Už dřív míval občas nějaké pletky, jenomže tentokrát šlo o dceru vůdce zločinecké tlupy, což vedlo ke katastrofě. Shodil se tím i v očích svého tribuna a manželka se s ním rozvedla. Silvia mu odvezla dcerušky do Ostie, kde teď žila se šupáckým sezónním pouličním prodávčem rybího salátu. Petronia hluboce pokořila.

Maia, rovněž naoko vyrovnaná, nedávno ovdověla. To bývá nejednou vítaná situace, ovšem ty povaleče a budižkničemy, za něž se sestry provdaly, málokdy sežerou po odsouzení za rouhačství varené v Tripolitánii lvi. Jen málo rodin na Aventinu se mohlo pochlubit tak vzrušující minulostí a my jsme se snažili kvůli Maiiným dětem takové zneuctění tutlat. Jenže toto lhaní ještě víc posilovalo její pocit osamělosti. Udělala i další chyby. Ošklivé. Tak především se zesměšnila vztahem s vrchním špehem Anacitem. O tom jsme nesměli vůbec mluvit.

„Myslela jsem, že jen potřebují čas,“ povzdychla si Helena.

„Možná by se ještě dali postrčit, aby k sobě našli cestu – ale na to bys potřebovala hodně dlouhou hůl.“ Petronius Longus byl vážný urostlý chlap a má sestra někdy rozmarná.

„Radši se do toho nebudeme plést, Marku.“

„Máš pravdu.“

Na bydlení v oficiální rezidenci nás nejvíc otravovalo, že jsme museli ustavičně zdvořile konverzovat, ale zato když se nám s Helenou podařilo o samotě vyklouznout, byli jsme *doopravdy* sami. Moje fenka Nux teď zvenčí škrábala na dveře, ale my jsme si jí schválně nevšíмали. Obě naše

holčičky byly společně s Maiinými dětmi v bezpečí pod dohledem opatrovnic Aelie Camilly. Vzaly mezi sebe dokonce i naši beznadějnou chuť, takže konečně dělala něco užitečného. Snil jsem o tom, že tam zůstane, až budeme odjíždět.

„Tohle je báječné,“ prohodil jsem a blaženě se protáhl. „My zkrátka potřebujeme takový dům, kde by bylo tolik pokojů, že by nás nikdo nenašel, a kohorty poslušného služebnictva, vycvičeného pohybovat se tiše a se shovívavým úsměvem ihned utírat veškeré stopy po rozpatlaném jídle děcek.“

„Mají řeckého majordoma, který umí hrát na tibii.“

„Na dvojitou flétnu! Takového bychom si mohli taky pořídit. Nepotřebovali bychom novou chuť, kdyby nám tím pískáním uspával děti.“

„Tenhle bezpečně uspal včera večer tebe,“ vytkla mi Helena.

„Vždyť neumí kloudně hrát. Ostatně přiznávám, že jsme to s Petroniem před večerí trošku přehnali s pitím. Pokoušel jsem se ho rozveselit.“

„Tak to se ti, Marku, nepovedlo.“

„Lucius Petronius není zrovna šťastný hoch.“

„Ale měl by být! Takhle se ještě zkazí, že? Ale rozhodl se pro to sám,“ řekla Helena odměřeně. „Tak by si to měl užívat.“

„Trošku se zkazit byla docela zábava, když jsem to zkoušel. Nechápu, proč si s tím neumí poradit...“

„Asi ještě nenašel tu pravou tanečnici na laně.“

Helena narážela na jednu mou dávnou přítelkyni. Tu ženu vůbec neznala, ale nikdy mi nedovolila zapomenout, že ví o mé pestré minulosti.

Na oplátku jsem zavřel oči a s úsměvem předstíral, že se oddávám blaženým vzpomínkám. Chyba, samozřejmě. Moje myšlenky se opravdu zatoulaly, kam neměly, a Helena to věděla. Hodila po mně polštář a zasáhla mě přesně v místě, kde můj žaludek právě trávil neuspokojivý britský oběd.

Petronius nám teď vlastně přestal dělat společenskou ostudu. Úplně zmizel. Nechal mi jenom hrubě načmáraný vzkaz, že odchází sám. Neuváděl, jestli mizí z provincie, ani mi nenechal zprávu, kde bych ho mohl najít. Opatrně jsem se poptával u prokurátorova služebnictva. Viděli

ho, jak opouští správcovu rezidenci prý ve *velmi* špinavé tunice, jak mě informoval silně upjatý otrok. (Aspoň že nešel obdělávat nějakou ženskou s mrkvovými vlasy, kterou nechal na holičkách před deseti lety.) Zbytek jeho šatstva jsem našel v ranci pod postelí v hostinském pokoji, kde byl ubytován. Když se chtěl Petro povyrazit, vrhl se do toho nevybíravě hlava nehlava.

Snážil jsem se mu nezávidět.

V Římě jsem si mohl představovat, že je na hlídce, a nic víc bych si o tom nemyslel. Zato tady, půl světa od jeho služebního rajonu, takové vysvětlení nesedělo. Že prostě zmizel a nic mi neprozradil, mě znepokojovalo. Napadlo mě, že se asi trápí víc, než jsem tušil.

Maia se nevzrušovala. „Teď aspoň víš, jak je Heleně, když někde zůstaneš a neřekneš jí proč,“ vyčetla mi. „Je to přece chlap. Bezohledný a sobecký. To se dalo čekat.“ Pustila ho k vodě, takže jí patrně bylo jedno, co je s ním, ale její děti si Petronia během té dlouhé společné cesty přes Evropu nesmírně oblíbily. Stále na matku dorážely a dělaly si starosti, kde je. Maia jim na to nedokázala odpovědět — a taková situace jí nikdy nevyhovovala.

„Co myslíte, mám mu prostříť k večeři?“ zeptala se Aelia Camilla, spíš ustaraná a znepokojená než rozhněvaná. Byla to slušná žena.

„Ne, neprostírej. A vlastně,“ navrhla Maia posměšně, „vůbec mu nechystej žádné místo, ani kdyby se měl najednou vrátit.“

Petronius se nevrátil.

VI

Když mě Petronius opustil, vrhl jsem se odpoledne do práce. Žádost, abych prozkoumal Verovolkův případ, mě v Londiniu uvězní ještě déle, než jsem chtěl, ale prokurátorovi ani správci provincie jsem nemohl odmítnout.

Správce docela bavilo, když pozoroval, jak jsem zapřažený. Sextus Julius Frontinus, přibližně čtyřicátník, byl pracovitý bývalý konzul. Seznámil jsem se s ním před pár lety v Římě. Dělali jsme společně na sérii krutých vražd žen. Konzulové většinou nestojí za zlámanou grešli. Tenhle mi připadal jiný a hned jsem si ho oblíbil. Frontinus se vyznačoval všemi rysy někdejšího Římana, který má v rukou moc: byl vojácký, kultivovaný, měl zájem o různé administrativní problémy, počínal si slušně a naprosto poctivě. Mě si vyžádal jmenovitě, abych vyřešil problémy ohledně Togidubnova paláce. Když se mi to podařilo, získal jsem ještě větší důvěru.

„Má-li někdo rozluštit, co se to vlastně stalo královu důvěrníkovi, jsi to ty, Falcone.“

„To mi mažeš med kolem pusy!“ Nikdy jsem se klidem vyššího postavení nechoval s předstíranou úctou. Pokud mé chování připadalo někomu drsné, jeho škoda. Frontinus věděl, že odvedu dobrou práci. Měl jsem přibližnou představu, o co při tomto zločinu šlo, a nedělal jsem s tím tajnosti: „Já to vidím tak, že se Verovolcus chtěl odkrást do Londinia v naději, že se tam ztratí. Měl v plánu zůstat v Británii. V hospodě se pak pohádal s nějakými místními pobudy. Byl horká hlava a snažil se je komandovat, ale jenom je naštvál. Někdo ho strčil zadkem vzhůru do studny vyložené bečkou. A zatímco polykal andělíčky – nebo těsně předtím, než ho potopili – využili příležitost a šlohi mu náhrdelník. Nato zmizeli. Každý zaměstnanec z tvého personálu, který se trochu vyzná ve zdejších poměrech, by je měl dopadnout. Najděte náhrdelník, a to by je stačilo usvědčit.“

„Hezká teorie,“ odpověděl správce bez mrknutí. „Tu беру. Ale ještě to dokaž, Falcone, než se ta tragická zpráva donese k Togidubnovi a přicválá sem, až budou koním lítat jiskry od kopyt.“

Byl velmi věcný. Pro Británii ho nejspíš vybrali proto, že ho císař považoval jak za výkonného, tak za přizpůsobivého. Z hovorů s ním jsem se už dozvěděl, že ho čeká náročný program. Během těch tří let, kdy bude vládnout v Británii, měl Frontinus v plánu celou provincii úplně romanizovat. Chystal se na větší vojenský výboj s mohutným tažením proti nezkontrolovaným západním kmenům a později možná další expanzi na sever. Ve stabilizovaném vnitrozemí hodlal založit deset či dvanáct nových občanských středisek, samosprávné „kolonie“, kde budou kmeny napůl samostatné. Londinium, jeho zimní sídlo, se mělo stát plnoprávným městem a časem se podstatně rozrůst. Jestli se to všechno uskuteční, a já jsem doufal, že ano, Británie se podstatně změní. Julius Frontinus přivede tuto okrajovou barbarskou provincii řádně do říše.

Sloužit v Británii byl tvrdý oříšek. Na každém si vyžádá oběti. Flavius Hilaris převzal finanční úřad po svém předchůdci, Galovi, který po povstání královny Boudikky znovu zavedl pořádek a uprostřed práce zemřel. Historie úřadu správce byla ještě horší. Na Suetonia Paullina šlo do Říma formální udání za neschopnost. V roce čtyř císařů vyštvali Turpiliana jeho vojenští legáti, kteří pak – nesmyslně – spravovali Británii jako výbor. Petilius Cerialis, bezprostřední předchozí držitel úřadu, se dopustil nemožných chyb. K tomu místu si pomohl jenom tím, že byl Vespasiánův příbuzný.

Frontinus se jistě osvědčí. Byl aktivní i smířlivý. Ovšem to poslední, co potřeboval, dokud si dostatečně neupevní pozici, byla zapeklitá situace s mrtvým britským hodnostářem. „Tohle by mohlo dopadnout špatně, Falcone.“

„Já vím, pane.“ Upřel jsem na něho svůj upřímný a důvěryhodný pohled. Ten jsem si dřív vyhrazoval pro ženy a dosud ho používal na věřitele. Frontinus mě možná prohlédl jako prohnatého mazaného mizeru, ale trpěl mi to. Má další otázka byla namísto: „Flavius Hilaris se mi zmínil o nějakých administrativních problémech. Nemohl bych se dovědět, o co jde?“

„Radši se zeptej jeho. On to má všechno v malíčku.“ Správce se z toho vytočil klasickou výmluvou. Nedalo se ani poznat, jestli o těch problémech vůbec ví.

Zeptal jsem se tedy Hilarida. Ten si teď jaksi nemohl vzpomenout, že se o nějakých vůbec zmínil.

Co dělat! Díky, hoši! Jen si vy mocní Augustovi legáti sed'te ve svém malovaném ústředí a zabývejte se zprávami, zatímco já se budu hrabat ve svinstvu.

Proč mi vždycky připadli klienti, kteří se snažili zatlouct nějakou levárnu? Víc času mi zabralo zkoumání lidí, kteří si mě najali, než těch malérů, pro něž si mě najali.

Jako obvykle jsem odmítl nechat se manipulovat svými tajnůstkářskými zaměstnavateli. Pokud byl mramor ušpiněný blátem, neváhal jsem na něj stoupnout. Každý se potom bude muset vyrovnat s tím, že jim tam našlapu.

VII

Nejprve jsem to chtěl zkusit s centurionem.

Myslel jsem, že ho najdu v pevnosti. To se snáze řekne než udělá. Nejdřív jsem ji musel objevit. Pamatoval jsem se na hradbu ze dřeva a drnů, narychlo zbudovanou po povstání, hned na východ vedle fora. Sloužila především k ochraně těch, kteří přežili. Když jsem to místo našel, bylo na něm jasně patrné, že už před léty zůstalo opuštěné.

Legie neměly v hlavním městě nikdy trvalé stanoviště, vždycky musely postupovat vpřed a střežit hranice. Třicet let poté, co si Řím podmanil Británii, tu stále setrvaly čtyři aktivní legie – víc než v kterékoli jiné provincii. Připadalo mi to dost nepřiměřené a zbytečně nákladné. Svědčilo to o strachu Říma vyvolaném tím, že nás Boudicca téměř svrhla.

Pokud bylo v Londiniu pět set vojáků, šlo spíš o okázalost, ale stejně museli být prvotřídní. Legie střídavě posílaly muže do hlavního města na detašovanou službu. V takové pohraniční provincii by měli být i chodící ranění a vrtáci, kteří našťvali svého legáta, schopni střežit správce a jeho štáb, dělat dojem na návštěvníky, blýskat na foru meči a hlídat doky. Potřebovali někde bydlet. Na radu jednoho kolemjdoucího jsem přešel na druhou stranu fora, přes vodní tok, který město rozděloval, a potom po Decumanu, hlavní ulici. Skončil jsem na jakési vzdálené cestě za městem u amfiteátru. Bylo to nudné plahočení. Tam vládl zmatek. Západní pahorek si zabraly jednotky, které dostaly za úkol hlídat správce, a poněvadž ten se málokdy zdržel v hlavním městě delší dobu, žily v ustavičném chaosu. Bylo to horší než pochodový tábor – žádné pořádné opevnění a jednotlivé skupinky ubytoven roztroušené bez ladu a skladu.

Svého člověka jsem našel. Našťvalo ho, že jsem ho vyčenichal, ale dal si říct, že bude spolupracovat. Vzal jsem ho na skleničku. Svým kumpánům se bude moct pochlubit, že jsem potřeboval odbornou radu v soukromí. A v soukromí bych ho mohl zlákat, aby mi toho prozradil víc, než by měl.

Nedal jinak a zavedl mě do krčmy, kam vojáci rádi chodili. Než jsme tam došli, dozvěděl jsem se, že se jmenuje Silvanus. Nabídl jsem mu víno, ale on si dal radši pivo. „Ta keltská břečka ti bude v břiše kvasit,“ dobíral jsem si ho. Předstírat, že jsem se spřátelil s chlapem, kterým jsem vlastně pohrdal, bylo náročné. „Skončíš jako nějakej tlustej růžovej Kelt.“

„S tím si poradím.“ To říkají vždycky. Ten ve skutečnosti nikdy nezrůžoví. Můj popíjející host byl temně snědý jižan. Paže měl porostlé tmavými chlupy jako kozí srstí a na bradě tak drsné strniště, že by jí mohl obrušovat nátěr ze dřeva.

„Vytáh jsem si krátkou slámku, pokud jde o tu smrt v sudu,“ pronesl jsem chmurně. Nato se, lenoch, rozchechtal. Znamenalo to, že on sám se nemusí namáhat. A taky ho bavilo, že jsem na tom hůř. Ten smích byl vyloženě nepříjemný. Aspoň že jsem s ním nemusel pracovat.

Staral jsem se mu o přísun piva. Sám jsem zůstal u vína a nepozorovaně jsem si ho ředil vodou, když se Silvanus nedíval.

Vyžádalo si to kbelík piva, než dostatečně změkl a začal mluvit, potom ještě půl, abych ho přibrzdil v nářcích, jak nesnáší zdejší podnebí, že je tady konec světa, nelíbí se mu zdejší ženy ani muži a gladiátorské hry že jsou bez šfávy.

„Tak Londinium si pořídilo vlastní mrňavej amfiteátr? Nezlob se, ale mně připadá tady drobet odříznutej — a copak nejsou arény obyčejně blízko pevnosti? Totiž abys rozuměl, mně se nezdá, že byste tu měli něco, co by se dalo nazvat pevností.“

„Má se tu postavit nová, aby se zarazilo bratříčkování.“

„Kdo by se tu asi chtěl bratříčkovat? Jak se teda mládencům ta aréna líbí?“

„Stojí za starou belu, Falcone. Pořádají se tam rvačky úplných holobrádků a předvádějí hezký holky ve zbroji.“

„To je jistě přitažlivý. Sex a meče... Vy máte ale kliku!“ Napili jsme se. „Pověz mi, jaká je tu poslední dobou nálada?“

„Jaká nálada?“

„No, když jsem byl v Londiniu naposled, Boudicca už provedla, co mohla nejhoršího.“

„Starý zlatý časy!“ vzpomínal Silvanus. Trouba! Tenkrát tu nemohl být.

Dokonce i takový zabedněnec by měl v duši navždycky vtisknutý žal.

Kdyby se mě zeptal, v které legii jsem sloužil, zalhal bych mu. Nesnesl bych, kdyby se měl tenhle nicka dovědět, že moje legie byla Druhá Augusta. Moje tragická legie, kterou tehdy vedl pitomý zločinec, nechala své kolegy napospas kmenovému masakrování. Radši ani nemyslet, co by si z toho tenhle současný centurio vyvodil.

Rovněž jsem neměl v úmyslu se Silvana zeptat, který útvar zdobil svou přítomností on. Možná Dvacátou nebo Devátou. Ty obě s Boudikkou bojovaly a ani jedna by se nekamarádila s tou mou. Teď měla Británie také jednu z těch poslepovaných nových flaviovských jednotek, Druhou Adiutrix. Tu jsem vyloučil. Silvanus mi nepřípadal jako voják z nové legie. Na první pohled se dalo poznat, že je to starý flákač, od ošoupaných bot až po pochvu – tu si ozdobil trásněmi, jež vypadaly jako kusy chcíplé krysy. Věděl jsem aspoň, že nepatří k té příšerné chvástavě Čtrnácté Gemině. Tu převeleli do Germánie, aby se tam hoši ukázni, kdyby to bylo možné. Setkal jsem se tam s nimi – stále kdekoho sekýrovali a pronic zanic se vytahovali.

„Tudle místo neměli představovat.“ Silvanus měl chuť reptat na město. Aspoň mi to zarazilo dumání o armádě.

„No jo, to se dělá vždycky po nějaký katastrofě, člověče. Sopky, povodně, laviny – krvavý masakry. Mrtvý pochovají a potom honem honem zase stavět v tý nebezpečný oblasti... Londinium nemělo nikdy žádný charakter.“

„Kramáři,“ bručel Silvanus. „Víno, kůže, obilí, otroci. Všivý kupci. Všecko zniče.“

„Nemůžeš očekávat kdovíjaký umění a kulturu.“ Mluvil jsem pomalu a slova jsem protahoval jako on. Šlo mi to docela snadno. „Tudle je jenom taková křížovatka. Pár řemesníků na jižním břehu, pár převozních lodiček jako skořápky. Severní strana, pár nízkých smradlavých skladišť... všecko napovídá, že to není nic.“

„Konec cesty!“ zvolal Silvanus. Rozmazaná řeč opilého centuriona zněla ještě odporněji, než když si stěžoval Petronius.

„Máte s tím problémy?“

„Je to fuška udržovat v tom pořádek.“

„Proč to? Místní lidi mi připadají povolný.“

„Když se zrovna neshazují do studny?“ V hlase tutlal smích a mně přeběhl mráz po zádech. Verovolka jsem přece jenom znal, i když jsem ho neměl rád. Silvanus si nevšiml, jak se tvářím. Dál rozvíjel své teorie. Ujišťoval jsem se, že to jsem přece chtěl. „Tudle místo přitahuje cháttru, Falcone.“

„Čím to?“

„Sem se táhne každé dobrodruhu, který se ztratil nebo se chce najít.“

„Ale pro zasněný turisty je to snad přece jen z ruky?“

„Pro nějaký podivný ne. Ani pro ožraly a pochybný existence. Nejdříve to zkusili ve všech možných i nemožných provinciích, ale potom chytili vítr a ten je zavál sem. Žádný prachy, žádná vyhlídka na práci, žádné rozum.“

„Je tu zima a nevlídno — to se tulákům asi nelíbí.“

„Jenomže slunce a lákadla, to není nic pro poražence. Ti touží po otevřených prostorách, vyhledávají těžkosti, věří, že utrpením v divočině se jejich život obohatí.“

„Oni teda vyhledávají mlhu na konci světa, mezi pověstnými lidma pomalovanými borytem? A teď tu máte vyjevený obyvatelstvo, odrbance v hadrech, co bydlejí v chatrčích – bezradný, vykořeněný chudáky, kterým může lupnout v hlavě.“

„Pravda. Ti sem nezapadají.“

„Neutíkají před zákonem?“

„Některý.“

„To je sranda.“

„Náramná.“

„A tak jsou tady — a hledají nový začátek.“

„A narážejí na nevinný Brity, co chtějí jenom prodávat návštěvníkům břídlíkové desky. Z příchozích stojí Britové akorát o dovozce pochybného vína, vydávaného za falernský. A teď,“ zvolal Silvanus, který už málem usnul, což jsem vlastně potřeboval, „k nám začínají dolezat i ty druhý.“

„A to je kdo?“ zamumlal jsem.

„Oni vědí přesně, co dělají,“ mručel.

„A ty právě máte hlídat, co?“

„Začínáš to chápat, Falcone.“

„A co jsou vlastně zač, Silvane?“ zeptal jsem se trpělivě.

„Ty, co se chtějí na těch ostatních přiživovat,“ odpověděl. Potom se natáhl, zavřel mžouravé oči a začal chrápat.

Zřejmě jsem ho opil. Teď jsem ho musel zase probrat. Protože tahle teorie byla vadná. Když přivedete svědka až k okamžiku, kdy vám usne, on vlastně ani neví, že má člověku povědět všechno, než vypne — on prostě mluví tak dlouho, až už o sobě neví.

Tahle putyka byla bezbarvý, studený, hygienický podnik, pořízený pro vojáky. Britové, Germáni ani Galové neznají přirozeně pouliční život s jídelnami venku a s vinnými krčmami. Tahle vinárna byla tedy velký dar Říma nové provincii. Učili jsme barbary jíst venku. Jakmile vojáci přitáhli na nové území, armáda okamžitě vyslala někoho, kdo by se postaral o zřízení oddychových oblastí. „*Chci slušnou čistou místnost s lavicemi, které se nepřevracejí, a s fungujícím záchodkem na dvorku...*“ Místní velitel tam nepochybně každý měsíc zašel ochutnat víno a zkontrolovat šenkýřky, jestli nechytily nějakou nemoc.

Měli tam obvyklé nudné zařízení. Holá prkna, vydrhnuté stoly z bílého dřeva, z nichž se daly snadno uklidit zvratky, a vzadu latrínu se třemi sedátký, kde si mohli ochlastové se zácpou posedět celé hodiny a fňukat po domově. Krčma stála poměrně blízko jejich kasáren, takže když se dost zhuřákali, mohli snadno upalovat zpátky. Už to bylo hezky dávno, co jsem naposled popil jed v takovéhle hospodě, a věru že se mi po takovém zážitku nestýskalo.

Hostinský se choval zdvořile. To je mi vždycky podezřelé.

Když jsem ho požádal o kbelík vody, zavedl mě ke studni. Tady jsme byli mnohem výš než U Zlatého deště, to znamenalo o velký kus nad hladinou spodní vody. Hostinský mi potvrdil, že v téhle části města nejsou žádné prameny. Tentokrát studnu nahoře lemovala nebezpečná hromada kamenů, potažených věkovitými řasami. Vodní hladinu dolíčkovala kroutící se havěť a mezi kameny se kmitali moskyti. Kdyby Verovolka strčili do studny tady, nanejvýš by si jenom namočil vlasy. Spustili jsme kbelík po straně a podařilo se nám ho vytáhnout zpoloviny plný.

„Líp to nejde?“ Loni jsem v Římě zažil se studnou něco hrozného. Lehce jsem se potil.

„V krčmě si lidi o vodu moc často neříkají. Když musím, tak ji přinesu z lázně.“ Teď mi to nenabídl.

„A odkud berou vodu lázně?“

„Zaplatili si hluboký vrt.“

„Vám by se to asi nevyplatilo. A jak čistíte latríny?“

„Tam nakonec přiteče voda z mytí. To úplně stačí až na to, když se pořádá velká oslava centurionových narozenin...“

Zahnal jsem představu, jak asi vypadá taková latrína poté, co se třicet legionářů, chlapů jako lamželeza, hodně nacpe horkým dušeným vepřovým s pikantní omáčkou z nakládaných ryb a každý to zapije osmnácti korbeli keltského piva a na závěr si dají ještě závod v pojídání fíků...

Vodu jsem vychrstl na Silvana.

Po několika dalších kbelících jsme dospěli do stadia nadávek. Nadával jsem já. On se jen ochable povaloval a dosud zarytě mlčel. Někteří informátoři se chvástají účinnou technikou „napřed je opít a potom vám všechno vyklopí“. To je lež. Jak jsem už dokázal, svědkové brzy ztratí pojem o světě. Často se taky stává, že se neznemožní svědek, ale informátor.

„Silvane!“ Proniknout se k němu dalo jenom křikem. „Probud' se, ty žoku rosolu! Potřebuju zjistit, jestli jste měli kolem Zlatého deště pravidelně potíže.“

„Jdi se vycpat, Falcone.“

„Jo, to udělám. Ale teď mi odpověz.“

„Dej mi napít. Potřebuju pít.“

„Už jsi dostal. Dám ti další, až mi odpovíš. Co se děje za kotvišti, Silvane?“

„Trhni si nohou, Falcone...“

Taková výměna ještě nějakou dobu pokračovala.

Zaplatil jsem.

„Už odcházíte?“ podivil se hostinský. „Ale vždyť ti nic neřekl.“

A ani to neměl nikdy v úmyslu. „Však on si vzpomene,“ odpověděl jsem lehkomyšlně.

„A o co teda jde?“ Byl zvědavý. Možná by stálo za to věnovat mu chvílku.

Zadíval jsem se na něho. Byl to plešatý patolízal v jasné modré tunice se zbytečně širokým opaskem. Snažil jsem se udržet pevný pohled. Tou dobou už se mi dělala před očima mlha, takže bych nezastrašil ani plachého roztoče. „Onehdá došlo k maléru v jiné krčmě,“ škytl jsem.

„Něco zlého?“

„Zabili tam jednoho přespolního hosta.“

„To je lumpárna! Kdo to ohlásil?“

„Jeden – kramář.“

„Nejspíš to chtěl svíst na nějaký vydírání,“ nadhodil hostinský zasvěceně.

„Cože? V Británii?“ Zpočátku jsem si myslel, že žertuje. Hostinský se tvářil dotčeně, vzal to jako urážku svého lokálu. Svou nedůvěru jsem zmírnil hvízdnutím. „Fí! To je ale překvapení. Co máš na mysli? Ochranu? Hazard? Nemravnost?“

„Ale já o tom vážně nic nevím.“ Zmlkl a začal utírat stoly. Znechuceně obcházel Silvana, opatrně, aby se ho nedotkl.

„Máte tady taky problémy?“ zeptal jsem se.

„Kdepak my!“ Pochopitelně. Vždyť to byla polovojenská krčma.

„Tak jo.“ Předstíral jsem, že už o tom nehodlám mluvit. „Ty jsi původem zdejší?“

Trhl sebou. „Copak na to vypadám?“ Zatvářil se, jako by mu to tu lezlo krkem. Mě to napadlo, ještě než jsem se opil. „Ne, přišel jsem se ujmout týhle hospody.“

„Přišel? Z Galie?“ Takže on patřil k tomu početnému roji příživníků táhnoucích se za vojskem. Bylo to navzájem výhodné, pokud to klapalo správně. Vojáci měli zábavu a bylo o ně postaráno, domácí obyvatelstvo si našlo obživu při zásobování a obsluze. Bez Říma by si k takovému živobytí nepomohlo. Dřív by tenhle člověk strávil celý život v chumlu okrouhlých chatrčí. Teď mohl cestovat a trochu se zcivilizovat. Kromě toho si vydělal i

nějaké peníze. „Stejně ti děkuju.“

Mohl jsem mu nechat větší spropitné, ale naštvál mě, a tak jsem to neudělal. Beztak jsem doufal, že už se tam nebudu muset vrátit.

Silvana jsem opřel o zeď a tentokrát jsem už opravdu odešel.

VIII

Ted' už jsem tedy věděl, že se tu provádějí všelijaké čachry.

Zabralo mi skoro celé odpoledne vytáhnout informace, o které jsem radši ani neměl klopýtnout. Abych to dokázal, musel jsem se opít do takového stavu, kdy bylo nejlepším radším nepátrat dál.

Byl jsem aspoň natolik střízlivý, abych si to uvědomil. Ještě jeden hlt, a mohlo to být osudné.

Dostal jsem naštěstí nápad nejít takto zřízený rovnou domů. Do elegantních komnat rezidence pana prokurátora s výhledem na řeku. Nezáleželo mi na tom, co si o mně myslí významní zaměstnanci, zato na názoru mé ženy a drahé sestry ano. Helena i Maia už mě dřív nejednou viděly opilého a obě by na toto téma mohly zkušeně přednášet. Cítil jsem se dost unavený a neměl jsem chuť poslouchat reprízu. Než vystřízlivím, potřeboval jsem někam zalézt. Řím měl plno zátiší, kde se dala strávit hodinka hovorem se sympatickými kumpány, než se člověku pročistí hlava. Londinium nenabízelo nic takového.

Co by to bylo za podnikatele, který by se chtěl přistěhovat do takového města? Musel by být úplně pitomý.

Já jsem ve městě vyrostl. Udělal jsem to, co děláme běžně: šel jsem na forum. První část cesty vedla z kopce. To mi pomohlo. Když jsem překročil řeku, kam hordy královny Boudikky naházely uťaté hlavy zavražděných osadníků, čekalo mě stoupání nahoru. Cítil jsem, že je to chyba.

Romulus věděl líp, kam umístit forum. Když v Římě probendíte polední přestávku pitím, můžete překloupytat z Palatinu nebo Eskvilinu na vratkých nohou dolů a dál už nemusíte chodit. Tam v údolí se u Svaté cesty můžete natáhnout na starobylý chodník a zírat vzhůru na nádherné chrámy a sochami vyzdobené městské budovy a budete vědět, že jste v samém srdci světa. Zkuste se úhledně zhroutit a nikdo vás nebude otravovat, až si budete hovět v některém dlouhém stinném portiku nebo se přitisknete

k jednomu z mohutných kararských sloupů, o nějž se mohl kdysi opírat ten vznešený opilec Marcus Antonius. Baziliky a svatyně lemují mílový úsek slávy, kde během staletí důmyslní vojevůdci a panovníci vztyčili vítězné oblouky. Spáče chrání před nemilosrdným žářem slunce hustý stín. Těm, kdož jsou vyprahlí, nabízejí nedaleké fontány a nádrže chladnou vodu. V nouzi nejvyšší se postižený může uchýlit do Isidina chrámu, kde mu lehké ženštiny nabídnou, že si u nich může poležet.

Londinium zatím nabízelo jenom ze čtyř stran obehnaný prostor s tichou bazilikou. Na zbývajících třech stranách stály prázdné sklady, krámy a kanceláře. V kolonádě jsem nezahlédl ani živou duši. Mimo obvod bylo vidět splácanou skořepinu osamělého chrámu. Nic víc. Aspoň že nesvítilo slunce.

Posadil jsem se na patník a oddychoval. Byl začátek srpna. Zatímco jsem popíjel se Silvanem, musel se přehnat prudký liják. Teď už skončil a za toho teplého dne se dalo docela dobře pobývat venku v sandálech a tunice s krátkými rukávy, ale lesklá voda už se stahovala z klenutých silnic. Cestou jsem potkal jenom málo lidí a někteří stáli ještě pořád silně sklíčení v domovních vchodech, jako by se ukrývali. Ve vzduchu se vznášela jemná sprška. Kolem domů se proháněly prudké poryvy větru. Celá obloha zešedla a za pozdního odpoledne se zdálo, že se už stmívá. To byla typická Británie a srdce mě bolelo steskem po nekonečných, jasných, provoněných letních dnech domova.

Julius Frontinus se pokoušel udělat na mě dojem řečmi o dlouhodobém rozvoji v občanské oblasti. Podle něho existoval celkový plán, který umožňoval doplňovat na forum postupně nová zařízení podle toho, jak se město bude rozrůstat a zvelebovat. Já jsem tomu nevěřil. Jak jsem tu tak seděl na tom opuštěném vršku, promoklý a skleslý, měl jsem dojem, že jsme se tu všichni ocitli docela zbytečně. My, Římané, jsme sem přišli s nadějí, že budeme těžit vzácné kovy. Jakmile jsme ztratili víru v britské bohatství, měli jsme toho nechat. Nejhorší dědictví povstání kmenů spočívalo v tom, že teď jsme se cítili připoutáni krví a žalem k tomuto bídnému, nezajímavému, ubohému území.

Ještě stále jsem byl podroušený, ale přesto jsem se vydal domů. Sestra se na mě jednou podívala a nic neřekla. Velmi rozumné.

Helena se uchýlila do našeho soukromého bytu a hrála si s dětmi. Dvouletá Julinka, jejímž velkým tmavým očím nic neuniklo, si všimla, jak jsem na tom, a rozhodla se, že bude prostě pozorovat, co se děje. Miminko, kterému teď bylo pět měsíců, leželo Heleně na klíně a rozhazovalo ručičkami a nožičkami na všechny strany. Spokojeně broukalo, ponořeno do svého vlastního gymnastického světa, zatímco jeho elegantní máma uhýbala před nejhoršími kopanci a lechtala ho po tělíčku v místech, která si o to říkala. Takto vlastně Helena vždycky zacházela i se mnou.

„Nekomentuj, jak vypadám.“

„Nebudu,“ odpověděla Helena klidně.

„Díky.“

„Měl jsi práci?“

„Jasně.“

„Ještě ses nepohnul z místa?“

„Kdepak.“

„Nechceš pěknou pusku a misku jídla, aby ses zbavil té pachuti z vína?“

„Ne.“

Vstala a stejně mě přišla políbit.

Maličká Favonia posléze skončila v mé náruči, a když jsem se potom posadil do Helenina polokruhového proutěného křesla, Julinka se tam vydrápala se mnou. Ležela a usmívala se vzhůru na mě. Helena měla tedy volné ruce, aby mi mohla konejšivě hladit vlasy, neboť věděla, že ji nemůžu setřást a neublížit přitom dětem. Zabručel jsem. Miminko možná ještě nechápalo, co se děje, ale všechny tři mé domněle poslušné ženské se začaly hihňat. Tak to dopadá s nejvyšším bohem v domácí svatyni. Jako ve většině domácností ani u nás patriarchální moc vůbec nic neznamenala. Nakonec mě zmohla lenost a zasmušile jsem se rozvalil.

Helena mě nechala dlouho na pokoji, abych se uklidnil, a potom prohodila tiše: „Ty nemáš Británii rád.“

„To ty přece víš, holčičko.“

„Marku, hrozí ti z téhle situace osobně nějaké nebezpečí?“

„Někdo zabil člověka. To je vždycky zlé.“

„Promiň!“ Když se Helena chovala tak rozumně, zasáhlo mě to jako výtku.

„Rozhodilo mě to.“

„Já vím.“

Už jsme to dál nerozvíjeli. Později, když si chuťvy odnesly děti do dětského pokoje a Helena se domnívala, že už jsem připravený na další nátlak, vyprávěla mi, co se ten den odehrálo tady. Už jsme se měli začít převlékat k večeři, ale žádný s tím ještě nezačal.

„Správce vypravil jízdního posla ke králi Togidubnovi. Frontinus dospěl k názoru, že nejlepší bude přiznat, co se stalo. Doufejme, že to pro krále bude novinka. Vraždu podáme tak, aby to vyznělo co nejlépe – totiž co nejmíň zle – a ten posel by se měl pokusit posoudit, zda král neví něco, co by vědět neměl.“

„Král s tím nemá nic společného, na to dám krk.“

„Jistě, Marku. Co tedy podle tebe Togidubnus podnikne?“

„Přijede sem, silně našťvaný. Noviomagus je odtud něco přes šedesát římských mil. Jednodenní cesta pro císařského posla – když sebou hodí. Ale to se nedá čekat. Nejde přece o válku ani smrt císaře. Takže král se o vraždě doví řekněme až zítra večer —“

„Na noc určitě nevyrazí,“ doplnila Helena.

„Bude tedy na cestě pozítří za svítání. Je to sice starý pán, ale dosud zdatný. Potřebuju znát odpovědi, když ne zítra, tak hodně brzy.“

„Ach, Marku, na to nemáš dost času.“

„Bude mi to muset stačit.“

Ten večer jsem neměl chuť na lahůdky podávané na stříbrných podnosech. Přece jen jsem se však začal převlékat, ale v hlavě mi vrtalo plno vážnějších problémů než kulturní večírek. Helena mě sledovala, ani se nepohnula. Poznamenala, že v tuhle večerní dobu bych toho stejně nemohl moc vyšetřit. Odpověděl jsem jí, že potřebuju pohyb. Potřebuju výsledky. Mohl bych udělat leccos, co jsem měl patrně dělat odpoledne. Mohl bych znovu navštívit Zlatý déšť. Neměl jsem ještě žádný plán, jak si s tím poradit, až na to, že pokud tam nastoupila jiná krčmářka než ta, s kterou jsem mluvil odpoledne, snad bych tam proklouzl inkognito.

„Stejně na první pohled poznají, že jsi Říman,“ poznamenala Helena.

„Já jsem mistr převleků.“ Však jsem měl pěkně odrbanou tuniku a utahaný plášť.

„Jenže máš olivovou pleť a tvůj účes hlásá na sto honů Řím.“ Moje bláznivá změť kudrn jenom oznamovala, že jsem se zapomněl učesat, ale v podstatě měla pravdu. Můj nos byl etruský. Držení těla prozrazovalo, že mám za sebou legionářský výcvik a postoj rodilého měšťáka. Líbilo se mi pomýšlení, že i v jiných částech Středozeří je na mně patrná kultivovanost. Mezi bledými modrookými blazeovanými keltskými typy jsem se nemohl schovat.

Helena se prohrabávala ve své truhle s šatstvem. „Budou očekávat další úředníky —“ Její hlas zněl zastřeně, ale ne natolik, aby zakryl určité vzrušení. „Každý Říman, který je sám, bude až příliš nápadný.“

„Proto bych potřeboval Petronia.“

„Na něj zapomeň.“ Různé kusy oblečení litaly na všechny strany. „Když máš s sebou Petronia, vypadáš přesně jako nějaký kontrolor, který si s sebou přivedl posilu. Dej na mě,“ zvolala Helena, okamžitě se vzpřímila a stahovala si přes hlavu své patricijské bílé šaty. Na chvíli mě napadlo, že bych ji nejradši rovnou hodil na postel. „Ty potřebuješ přítelkyni, Marku!“

Jednu jsem měl. Nic víc nebylo třeba vysvětlovat. O děti jsme měli naštěstí postaráno. Rozpálená vzrušením, jejich urozená matka šla se mnou.

IX

„Rovnou z lodi!“
„Přesně tak vypadáš.“ Helenina rozjařenost mě nijak nerozrušila.
„I smrdím!“ dodal jsem a sklonil hlavu, abych se očichal: vlhkost prádelny – a různé pachy, které prádlena v Noviomagu nedokázala odstranit.

Moje tunika byla z těžké hrubé tkaniny, špinavě rezavá – tu jsem si vlastně přibalil, abych měl v čem chodit na stavbu. Přes ni jsem si přehodil cestovní plášť se špičatou kápí, takže jsem vypadal jako nějaké lesní božstvo. Takové, co není moc chytré. Jednu dýku jsem si zastrčil do boty a druhou jsem nosil všem na očích. Její pochva mi visela na opasku vedle měšce s penězi. K tomu přidejte důvěryhodný pohled, zastřený trvalou únavou, a klidně jsem se mohl vydávat za pocestného. Zralého na to, aby mě místní obrali.

Helena si sundala veškeré šperky a nechala si jenom stříbrný prsten, který jsem jí kdysi dal. Potom si nasadila velké, překvapivě kýčovitě náušnice. Pokud to byl dar některého někdejšího milence, udělala dobře, že toho neřáda pustila k vodě. Spíš je však dostala od některého z matčiných hostí. Nenápadné šaty byly její vlastní a mohly prozradit její společenské postavení, jenže ona si je jakoby neohrabaně podkasala a bez jakéhokoli půvabu převázala pod řadry. Vypadala, jako by neměla žádné otrocké komorné ani zrcadlo, a dokonce ani špetku vkusu. Už to nebyla ona, což se mi líbilo.

Totíž abyste si to nevykládali špatně. Bylo to pošetilé a nebezpečné. To jsem věděl. Mám pro to dvojí omluvu, legáte: Tak zaprvé, Helena Justina, dcera senátora Camilla, byla svobodná občanka. Jestliže chtěla něco udělat, nemohl jsem jí v tom zabránit o nic víc než kdy předtím její urozený otec. A zadruhé měla pravdu. Jako jeden člen páru budu mnohem méně nápadný.

K tomu přistupovalo i to, že nás už nesmírně otravovalo hrát si na

způsobné návštěvníky. Toužili jsme po nějakém podnětu. Oba jsme měli rádi společné dobrodružství — zvláště když jsme se mohli odkrást, aniž jsme o tom někomu řekli, a když jsme věděli, že kdybychom to prozradili, všichni by nám to horlivě rozmlouvali.

Vyklouzli jsme z paláce. Náš odchod sice služebnictvo zpozorovalo, ale i když si nás prohlíželo bedlivě, šli jsme prostě dál. Nosítka Aelie Camilly jsme si schválně nepůjčili, zbytečně by k nám poutala pozornost. Rozhodli jsme se vyrazit pěšky. Ať jsme se v tomhle městě pustili kamkoli, všude bylo tak blízko, že se tam dalo snadno dojít.

Už jsem se začal orientovat. Londinium nepostavili vyznavači Hippodama z Miletu na základě pravidelného plánu ulic. Nevyroستlo ani z větší vojenské základny, takže mu chyběla forma, a nebylo obehnáno městskými hradbami. Místo příjemného čtyřhranného vzorce se stavby táhly v jedné linii přes řeku a pak se neuspořádaně roztrousily do dvou směrů, takže se vytvořil půdorys ve tvaru T s domy a obchodními stavbami lemujícími významné silnice. Za několika hlavními ulicemi bylo jen velmi málo zastavěných pozemků.

Na severním břehu přetínalo nízké pahorky několik nespoutaných sladkovodních říček. Výrobní stavby vyrostly na březích hlavního řečiště. Forum se prostíralo na východním pahorku a většina nových přístavišť vznikla na úpatí obzvlášť vysokého terénu. A za tím západním pahorkem musí být domy snad mezi dalšími obchodními zařízeními, a navíc jsem viděl cosi jako kouř stoupající z lázeňských topenišť. Kromě většího dovozu a skrovného vývozu, které se uskutečňovaly přímo u přístavišť, bylo to město hrnčírů a koželuhů. Volné pozemky se obdělávaly i mezi domy. Slýchal jsem dobytek stejně často jako bahenní ptáky nebo racky sledující lodi kupců.

Hlavní tepna vedla rovnou z fora dolů přímo k řece. Tam mýjela přístaviště pro přivozy a místo, odkud měl časem vyrůst most. Na úrovni fora ji protínala hlavní ulice, Decumanus Maximus, s vedlejší silnicí směřující z východu na západ v polovině sestupu k řece. Chvíli jsme se s Helenou ubírali po té ulici a potom jsme překročili cestu k foru.

Namátková výstavba pokračovala. Na parcelách se někdy postavily

nové domy z cihel, jinak tam zůstávaly černé plochy z vypálené půdy. Od povstání uplynulo už skoro patnáct let, ale přestavba pokračovala dosud pomalu. Po zmasakrování kmenů se někteří z těch, kdo unikli, vrátili a hlásili se o své pozemky, ale mnozí umřeli bez potomků – nebo i s potomky, kteří už pohled na ta místa neunesli. Úřady jen nerady uvolňovaly půdu, která podle všeho nikomu nepatřila. Vznikla pozemková komise, která dohlížela na to, aby se půda nezabírala libovolně. Beztak tu zůstalo hodně volného prostoru. Rozhodovat o prodeji pozemků, kde vymřely celé rodiny, bylo krajně nepříjemné. Mohlo tedy trvat celá desetiletí, než se všechny mezery v těchto postižených ulicích zaplní.

Helena mě vzala za ruku. „Ty už zase dumáš.“

„Já za to nemůžu.“

„Já vím, zlato. Jednoho dne zmizí všechny stopy po tom, co se stalo. Bylo by horší, kdyby se všechno napravovalo hned.“

„Bezcitné,“ přitakal jsem.

„Jedna z nejsmutnějších věcí, co jsem kdy slyšela,“ přemítala Helena jemně, „je, jak sem správce chvátal, aby zhodnotil situaci těsně předtím, než sem dorazily rozzuřené kmeny. Věděl, že nemá dost vojáků a bude nucen obětovat město, aby zachránil provincii. Tak se neohlížel na prosby, ale těm, kdo si přáli táhnout s ním a jeho jízdou, to umožnil. Potom nám řekli: ‚Ti, kdo tam zůstali, to znamená ženy či staří nebo ti, co nechtěli opustit svou půdu, byli všichni povražděni.‘ Někteří lidé opravdu nechtěli Londinium opustit, Marku. A tak zůstali, i když věděli, že je čeká jistá smrt. To člověku rve srdce.“

Namítl jsem, že to byli hlupáci. Pronesl jsem to tiše. Myslel jsem si něco ještě horšího, ale to ona věděla. Nebylo třeba být hrubý.

Když jsme se rozhlíželi ve snaze znovu najít tu smutnou hospodu U Zlatého deště, připadalo mi zvrácené se nad tímto městem sentimentálně rozplývat. Obec neměla žádné édily, kteří by dohlíželi na čištění ulic nebo na opravy. Několik zdaleka ne půvabných podloubí se pyšnilo střechami z červených tašek, ani ne tak kvůli stínu, jako spíš pro ochranu před bouřkami. Světla se tu vyskytovala jen vzácně. Za hodinu za dvě budu odtud rychle uhánět.

„Není to tady?“ zeptala se Helena.

„Vždyť jsi tu nikdy nebyla,“ zamručel jsem.

„To ne, ale dovedu číst vývěsní tabule, zlato.“

Pohlédl jsem na primitivní fresku přibližně zpodobující proud světla deroucí se tam nakloněným oknem. Ta malba už silně zvětřala, a tak mě překvapilo, že si Hilaris toho jména vůbec všiml. Vešli jsme dovnitř. Dveře byly hodně nízké. Většina zdejších zákazníků musí být trpaslíci postižení křivicí.

Šenkýřka s krátkýma nohama, na kterou jsem se pamatoval, tam nebyla. Hostinský na nás zůstal civět, když jsme vstoupili, jako by se divil, co v jeho krčmě pohledáváme, ale to je normální. V Římě se to taky stává. Na obsluhování hostů se hodí jenom určité typy: našťavané, tupé, nepřesné, pokud jde o drobné zpátky, a naprosto hluché, když je někdo volá. Někteří informátoři nejsou vybaveni o nic lépe. Jenže většinou mají dobré nohy. Ty jeho zdobila kuří oka a nejméně jeden prst mu chyběl. To jsem viděl, protože tam neměli žádný výčepní pult a on jenom dřepěl na stoličce.

Našli jsme si stůl. Snadno – měli tam pouze jeden. Poněvadž jsme si hráli na dvojici pocestných, Helena si ode mě klidně vzala měšec a šla nám něco objednat. Seděl jsem tam a usmíval se jako muž, který se nevyzná v cizí měně a vypil by toho asi víc, než na kolik je zvyklý, kdyby ho manželka nedržela zkrátka.

Okamžitě se přizpůsobila chování cizinců, kteří právě přicestovali, a zvolila si vlastní styl. „Vino si dnes myslím nedáme. Do toho vašeho prý dáváte zajímavý přísady.“

„Jak to myslíš?“

„Mrtvoly.“

„No jo, drby se šíří,“ odpověděl hostinský zarputile.

„Co se tedy stalo?“

„To nikdo neviděl.“ Klepy nesnášel. Mohl to dělat v zájmu svého podniku, pokud vůbec měl nějakou slušnou pověst, kterou bylo třeba chránit.

„Prostě jsme sem museli přijít a podívat se, kde se to stalo... Nemáte nějakou čerstvou ovocnou šťávu?“ I já jsem sebou trhl. Helena zapomínala, že je v Británii.

„My podáváme jenom víno.“ Její žádost byla nepatřičná, ale odpustil si

ironickou poznámku. Připadala mu příliš inteligentní – nebo se nehodlal moc namáhat.

„Co se dá dělat. Tak to holt riskneme.“

„Naše víno není nijak poznamenaný. Ten chlap se utopil ve studni,“ opravil ji ten bručoun.

„Jo tak. Můžeme se na tu studnu podívat?“ zeptala se vzrušeně.

Ukázal ke dveřím na dvorek, přistrčil jí džbán a nechal nás dělat si, co chceme.

Helena vyšla ven nahlédnout rychle do studny a pak se vrátila se džbánem zpátky k našemu stolu.

„Poháry, holčičko?“ dobíral jsem si ji a předváděl se před neexistujícím publikem, avšak hostinský je přinesl a tvářil se ohromně ochotně. „Díky, legáte!“ Nalil jsem a jeden pohár mu nabídl. Rázně přikývl. „Promiň,“ zamumlal jsem soucitně. „Už musíš mít takových čumilů plný zuby.“

Nijak na to nereagoval, jenom vtáhl vzdych přes zčernalý zub. Pak si šel mlčky stoupnout mezi své amfory v koutě a civěl na nás. Normálně bych se pokoušel zapříst rozhovor s jinými zákazníky – ale žádní tam nebyli. A s Helenou jsem také nemohl mluvit, dokud ten muž poslouchal.

A tak jsme uvízli. Trčeli jsme v temné putyce, již chyběla atmosféra. Malá čtvercová místnost s několika sedadly, asi třemi typy karaf, bez čehokoli k zakousnutí a s hostinským, který by pohledem mohl štípat mramor. Znovu mi vrtalo hlavou, proč Verovolcus, taková veselá kopa a až vlezle družný člověk, přišel zrovna sem. Ta žena ráno se dušovala, že ho nikdo neznal a ani z dřívějšího si ho nepamatoval. Ovšem jestliže dnešní obchodní ruch představoval normální provoz, bylo by vyloučené zapomenout. Hostinský musel mít dost času spočítat si stehy na lemování Verovolkovy tuniky.

Mě si bude určitě pamatovat do té míry, aby věděl, že mám v levém obočí čtyřicet sedm chlupů. Celí nesví jsme dopili a zvedli se k odchodu.

Neměli jsme co ztratit, a tak jsem při placení ještě plácal: „U Zlatého deště – vůbec bych se nezlobil, kdyby ke mně vklouzl Zeus okýnkem ve spršce mincí. A mohl by se vyspat, s kým by chtěl.“ Hostinský se tvářil nechápavě. „Ty jsi svou vinárnu pojmenoval podle jedny pověsti,“ vysvětlil jsem.

„Tak se jmenovala, už když jsem tu začínal,“ zavrčel.

Sotva jsme došli ke dveřím, z temné chodby, která asi vedla nahoru, se vynořili lidé. Mezi nimi byl muž, který okamžitě proklouzl kolem mě ven, a přitom si ještě až příliš typickým gestem upravoval přezku na opasku. Musí být nešťastný. Partnerku mu dělala známá šenkýřka. Byla přesně tak škaredá, jak jsem si ji pamatoval. Ta podsaditá obludka vhodila s cinknutím pár mincí do misky na drobné a hostinský skoro ani nezvedl hlavu.

Všestranně obsloužit zákazníky asi patřilo k jejím povinnostem, jenomže obvykle ty holky vypadaly líp. Ne pěkně, ale alespoň líp. Někdy dokonce o moc líp.

Uviděla mě. „Moje přítelkyně chtěla vidět, kde k tomu zločinu došlo,“ vysvětloval jsem jí omluvně.

„Asi už na to budeme prodávat lístky,“ odsekla šenkýřka. Pak se obrátila na hostinského a dodala ještě nepříjemně: „Byl tady dopoledne s těma hlavounama. Zase se vyptával?“ Nebylo třeba ho varovat. Uměl odmítnout spolupráci. Znovu se pustila do mě. „Řekli jsme vám všechno, co víme, a to není dohromady nic. Už sem znovu nechod’ – a taky nám neposílej na krk své kumpány.“

„Jaký kumpány? Nikoho jsem neposílal.“

Šenkýřka i hostinský byli už trochu příliš nabroušení. Pochopili jsme náznaky a odešli.

„Nebyla to ztráta času, Marku?“ zeptala se Helena nesměle.

„To ještě nevím.“

Nejspíš.

„Co teď podnikneme?“

„Použijeme trik běžný v našem oboru.“

„Jaký trik?“ vyzyvala Helena.

„Když se nic nedovíš v první krčmě, tak to zkus v jiné.“

X

Jinou jsme hledali těžko. Z ohledu na svou paní jsem to vzal zpátky do kopce, kde měly být slušnější části města. Marná snaha. Ostatně „slušnější“ byl beztak nevhodný výraz.

Přinutilo nás to zamířit zpátky dolů k řece a v jedné chvíli jsme se dokonce vynořili na prkenné přístavní hrázi. Na vodě se nic nehýbalo. Ocitli jsme se přímo v místě, kde přistává přívoz, ale přesto to tam působilo opuštěně. Rychle jsme se vzdálili. Nahoře u dalšího příkrého vstupu jsme narazili na řadu krámů. Ve většině se zřejmě prodávalo hrncířské zboží nebo olivový olej – ten olej ve velkých baňatých hispánských amforách, jaké jsme s Helenou dobře znali z cesty, kterou jsme podnikli do Baetiky. Víno tu asi představovalo vzácnější zboží, ale bylo vidět, že v Londiniu si může každý snadno dopřát pěkný zlatý olej z Corduby a Hispalidy. Jestliže ho měli všichni, prodával se patrně za rozumnou cenu. Z jednoho nároží jsme pak spatřili malý zahnědlý keř vavřínu. Polovinu listů z něho ožral hmyz, hlavní výhon byl zlomený, ale zdálo se, že slouží témuž propagačnímu účelu jako zeleň před každou jídelnou ve Středozemí.

Když jsme tam přicházeli, vyšel ze dveří nějaký číšník nebo majitel a říkal něco otrhanému děvčeti, které se prohrabávalo odpadky před domem. Nenadával mu, ale odpelášilo pryč. Připadalo mi jako dobré znamení, že odhání tuláky. Vešli jsme dovnitř.

Dýchlo na nás teplo těl a lamp. Místnost byla mnohem větší a lépe osvětlená než ta první. Na stěně visel napsaný vinný lístek, ačkoli jsem neviděl nic, co bych poznal. Muž, který nás obsluhoval, se o vinném lístku ani nezmínil a nabízel nám pouze červené nebo bílé, popřípadě jako další možnost pivo. Helena, ještě stále v souladu se svou rolí, usoudila, že by byla legrace ochutnat britské pivo. S Petroniem jsme něco takového dělali v mládí. Sám jsem požádal o červené. Chtěl jsem také džbán vody. Ještě stále mě bolela hlava z odpoledne, a tak jsem si počínal opatrně. Číšník se

natolik ovládl, že se neušklíbl. Římské zvyklosti nebyly pro něj zřejmě nic nového.

Tentokrát jsme seděli tiše a uvolněně jsme čekali, až nám přinesou pití. Rozhlíželi jsme se. Oba zdejší číšníci byli hubení, slabí dřiči s propadlými tvářemi a začínající pleš, lesklými černými vousy a truchlivýma očima. Na Brity nevypadali, spíš na typy z Hispánie nebo z východu. Takže tohle byl další podnik, kde pracovali přistěhovalci. Kdo může vědět, kolik mil asi urazili, na zádech svůj majetek, své naděje i minulost, až nakonec vedli lacinou hospodu na ztracené vartě. Jejich zákazníci také představovali migrující obyvatelstvo. Na některých se dalo poznat, že jsou kupci: opálení, šikovní obchodníci, zabraní do důvěrného hovoru ve skupinkách po dvou, po třech. Žádný z nich nevypadal jako Brit. Místní obyvatelé tvrdli doma. Zábavní podniky v tomto městě se staraly pouze o cizince. Pokud to tak bude pokračovat, provincie se těžko zcivilizuje. Bude z ní jenom obchodní stanice.

Nejbliž k nám seděl muž, který mi připomněl Silvanovo tvrzení, že Londinium přitahuje podivíny. Byl navlečený do mnoha vrstev, kolem úzkých hrubých kalhot měl místo opasku starý provaz, špínu zažranou do kůže, vlasy zplihlé a rozčuchané.

„Nechcete pejska?“ zeptal se, když si Helena všimla, že krmí kousky jídla hubeného čokla u nohou. Pes vypadal odporně a žalostně kňučel.

„Ne, my už jednoho máme, díky.“ S úlevou jsem si vzpomněl, že jsme před odchodem zamkli Nux do ložnice. Narodila se v nějaké zapadlé uličce, a když mě adoptovala, společensky povýšila, ale dosud se ráda kamarádila s bezcharakterními podvratáky.

„Tenhle kluk je moc chytřej.“

„Vážně ne. S tím svým máme už tak dost práce.“

Se skřípotem si po dvou nožkách přitáhl ze strany stoličku blíž. Pijavice, která si našla nové oběti. „Britský psi jsou prostě úžasný,“ tvrdil ten odporný parazit hrdě. Byl snad sám taky Brit, nebo jenom prosazoval zboží, které prodával? Na rozdíl od jiných zdejších zákazníků mi připadalo, že je snad opravdový. Ke kterému ubohému kmeni asi patří? Je to snad nějaký nežádoucí šibeničník, kterého ze svého středu vyhodili Trinovanté, nebo ničema vystrčený z horské pevnosti upjatými Dubonny?

V každé kultuře by byl dávno ztracený hrozný strýc, kterého se každý děsí. Při saturnáliích nebo obdobné slavnosti některého kmene o něm jistě mluví, odporem se otřásají a honem se podívají přes rameno, jestli snad nepajdá cestou domů a necučá přitom v obrovské mezeře mezi hnusnými zuby stéblo trávy... „Všecky, co seženu, lehce prodám. Jsou úžasný. Kdyby sis, paninko, jednoho z nich koupila —“ Ruka jako pařát vlezla za výstřih nejspodnější tuniky a začala pomalu drápat. Pes u jeho nohou, postižený prašivinou, se k němu přidal. Skoro všechna srst mu z boků slezla. Bylo mu vidět každé žebro. Ani jeden z nich si neuvědomoval, že se drbe, a to nepřetržitě. „Garantuji vám, že svý prachy dostanete štyrykrát pětkrát zpátky, když ho prodáte v Římě nebo nějakým velkým městě.“

„To je báječné. Ale přesto díky, nechceme.“

Ztichl. Potom to znovu opatrně zkusil. „Bude bezvadnej, jestli tvůj manžel loví.“

„Ne, on neloví, je mi líto.“

„Jistě?“ Věděla to jistě. Já taky, zatraceně. Vyrostl jsem ve městě, a tak bych si kdykoli zašel raději na dostihy.

Ten usmolený kramář na mě potají kývl. Dával mi tím vlastně za vinu Helenino vzdorné chování. „Je drobet upjatej, že?“

Helena se na mě usmála a zamyslela se. Já jsem jí úsměv vrátil. Potom svému novému známému řekla: „Možná. Ale já ho miluju. On si myslí, že je světák, tak mu neber iluze.“

„Iluze!“ zašvitořil prodavač psů hlasitě. „Všichni potřebujeme iluze, ne?“ Podívali se po nás další zákazníci a politovali nás, že jsme v pasti. Potom zabořili nosy do číší. „Pěstuj si iluze, krasavice – sice tě bohové tmy odvedou do Hádu neuspokojenou!“

Byl to blázen. Na druhou stranu dovedl zacházet s abstraktními pojmy a víceslabičnými výrazy. Zaúpěl jsem. Dostal se nám snad do rukou ten strašlivý přízrak, někdejší intelektuál a boháč, kterého postihly zlé časy? Srazil snad jeho poetickou duši nedostatek charakteru, finanční smůla — nebo chlast?

Ba ne, byl to podřadný šupák. Jenom rád prodával psy. Myslel si, že vydělá jmění, když bude prodávat chromé, červy prolezlé čokly pitomým Římanům. Doufal dokonce, že by jednoho mohl prodat Heleně a

mně. Smůla, psí spekulante.

Vstoupili tam dva muži. Jeden byl malý a statný, druhý hubenější a neustále se rozhlížel. Majitelé je znali. Prošli se starším číšníkem závěsem do nějakého vnitřního zátiší. Uslyšel jsem zvýšené hlasy. Zakrátko se oba muži vynořili a odešli, bez úsměvu a rychle. Číšník za nimi. Potom krátce něco sdělil partnerovi. Oba vypadali rozpálení a naštvaní.

Ze zákazníků to skoro nikdo nepostřehl. Proběhlo to všechno docela diskrétně.

Helena si všimla, že je pozoruju. „Co to podle tebe bylo?“

„Zahradníci, co prodávají petržel.“

„Výpalné? Půjčky?“ Helena uvažovala stejně jako já. „Co myslíš, zaplatil jim majitel?“

„Těžko říct.“

„Jestli jo, tak se mu moc nechtělo – a dal to najevo.“

„Pokud zaplatil, sluníčko, těm vydřiduchům bude fuk, jaké měl přitom pocity.“

„A pokud ne?“

„Tak se patrně vrátí – aby si zajistili, že si to rozmyslí.“

Bavili jsme se tiše a chlapa prodávajícího psy jsme si nevšíмали. Byl natolik zkušený, že nás při důvěrném rozhovoru nechal na pokoji. Možná že poslouchal. Na to jsem se neohlížel. Jestliže na majitele krčmy dělali nátlak nějakí grobiáni, čím dřív se dovědí, že si jich někdo všímá, tím líp pro ně.

Číšníci obcházelí stoly a věnovali se své práci. Milovníka psů a několik dalších hostů obsloužili automaticky, takže to museli být pravidelní hosté. Tady se asi dala nejlépe pozorovat místní atmosféra, a tak jsme s odchodem nespěchali. Nechal jsem si znovu nalít a pojedl pár zákusků. Helena se zvolna propracovávala svým pivem. Nepřiznala by, že udělala chybu, ale já jsem odhadoval, že jí moc nechutná. Číšník očekával, že nechá půl korbele, ale ona to přece jen dopije. Na odchodu potom velice hezky poděkuje.

Helenu Justinu vychovali sice jako senátorskou dceru, ale přece jen to bylo děvče podle mého gusta. Usmál jsem se na ni a mrkl. Nenápadně si

říhla.

Opřel jsem se a bral si olivy z misky na stole za sebou. Ty pikantní chuťovky byly asi společné. Choval jsem se, jako bych to předpokládal, a dal jsem se do řeči s dvěma muži, kteří tam seděli. Byli to nákupčí a zajišťovali přísun potravin na sever k vojsku. Na jih potom převáželi hovězí kůže. Ta první část se vyplácela, jak mi prozradili, kdežto kůže tvořily pouze balast a zamořovaly lodi mouchami. Pomýšleli na to, že by bylo výhodnější převážet otroky, ale to s sebou přinášelo příliš mnoho problémů. Žertem jsem nadhodil, že by se měli dát dohromady s tím psím handlířem – ale v tu chvíli se rozhovor zarazil.

Helena pozorovala tu tulačku – hrabačku v odpadcích, kterou jsme viděli předtím. Sýrově bledá vyzáblá zakrslice se vkradla znovu dovnitř, ale tentokrát ji číšníci nechali být. Kdykoli některý host odešel, snesla se jako duch na jeho stůl a zhltdala všechno, co nedojedli. Málokdy tam zbylo nějaké pití. Naklonil se k ní nějaký muž a na něco se zeptal. Zavrtěla hlavou. Možná měl zájem o sex anebo chtěl jenom vědět, jestli venku prší.

Zdálo se, že se nic zvláštního neděje, takže když jsme měli číše zase prázdné, zaplatil jsem a zvedli jsme se k odchodu. Ulice venku byly stále temnější. Obklopovalo nás příjemné teplo, ale ani zdaleka takové horko, jaké by bylo za srpnového večera v Římě. Neproudil tam žádný pouliční život, jenom komáři, aby měl člověk co plácet. Naučili se stahovat za soumraku z bažin do města na krvavou hostinu. Così mě silně štíplo do kotníku a Helena měla pořád pocit, že jí tančí ve vlasech.

Helena se do mě zavěsila, aby se nám oběma kráčelo bezpečněji. Trvalo dost dlouho, než jsme našli další krčmu a zapadli tam. V Římě by byl pult s jídlem na ulici každých pár yardů a možná výčep uvnitř V každém bloku. A taky byste se nemuseli co chvíli zastavovat a vyklepávat si z bot kamínky. Londinium mělo také dlážděné ulice, ale většina vedlejších uliček člověku jenom chrastila pod nohama. Město vybudovali na šterku a cihlářské hlíně. Viděl jsem spoustu pecí na vypalování tašek a cihel a staré chatrče z proutí a hlíny byly nahrazeny obydlími ze dřeva a cihel. Ale já jsem toužil šlapat po velkých teplých travertinových deskách.

Potřeboval jsem se taky vyčurat.

Jelikož jsme nenašli nic, kde by se nabízelo nějaké hygienické zařízení,

problém jsem vyřešil způsobem, o němž nepotřebujete nic bližšího vědět.

„A co já?“ fňukala Helena. Věčné remcání ženy na dovolené v cizím městě. Já jsem měl jako hlava rodiny za povinnost jí nějaké útočiště najít. Jako většina manželů, kteří si na výletě vyřídili své, přestal jsem se o další zajímat. Teď jsem se musel i s touhle stránkou věci vyrovnat.

„Moc se ti chce?“ To se jim chce vždycky. Ale přece jenom jsme to vyřešili, jakmile už to nešlo udržet. Našli jsme si temné zákoutí a já jsem hlídal.

„To je pravá láska,“ děkovala mi vděčně.

Když jsme se příště odvážili vlézt do jakéhosi domnělého vinného sklípku, ukázalo se, že je to nevěstinec. Venku měli stůl a dvě židle jako lákadlo a kamufláž, ale jen co jsme vstoupili dovnitř, ihned jsme pochopili, oč jde. Příliš živou činnost jsme tam nepozorovali, ale všechno svědčilo o tom, že obchody jdou dobře. Jakmile jsem zahlédl připravené mladičké kurvičky s bledými tvářičkami a v šatech s hlubokým výstřihem a nákotníčky ze skleněných korálků, se zdvořilými úsměvy jsme vycouvali.

Bordelmamá vypadala jako pravá Britka. Toto je první řemeslo, které se na celém světě vyvine, když civilizace zasáhne zaostalé barbary. Rychle se nechají lákat například vdovy. Tahle měla přímé způsoby a unavený pohled profesionálky. Obsluhovala pravděpodobně vojáky poblíž římských pevností dávno předtím, než se usadila tady ve městě.

Dům lásky nám možná vnukl jistý nápad. Krátce nato jsme se s Helenou zastavili na křižovatce ulic, přistoupili k sobě a políbili se. Byl to dlouhý něžný polibek, ne smyslný, ale plný potěšení.

Ještě stále jsme se takto přátelsky objímali, když vtom jsme si všimli podivného zápachu. Uvědomil jsem si, že stopy kouře ve vzduchu mě už delší chvíli znepokojovaly. Odtrhli jsme se od sebe a rychle vykročili. Zjistili jsme, že v Londiniu je přece jenom nějaký noční život: hořela pekárna.

XI

V Římě by se hned shlukl dav. V Londiniu pokukovalo, co se děje, jenom pár zvědavých stínů na temných okrajích ulice. Jak oheň chvílemi vzplanul, osvětlil jim na okamžik obličej. Se skřípotem se otevřelo nahoře jedno okno a ženský hlas se zasmál. „Někdo má malér. Těsto se mu s doupětem kapánek připálilo.“

Nevěděl jsem, co dělat. Tady neměli vigily, připravené zapískat na kolegy a zorganizovat předávání kbelíků, žádné espartové rohože, žádnou čerpací stříkačku plnou vody, kterou by vychrstli na oheň.

Budova byla v plamenech. Dalo se poznat, že je to pekárna, protože dveře v průčelí zůstaly otevřené. Za doruda rozpáleným pultem stály uvnitř dvě pece, vysoké a s otevřenými tlamami jako starobylé obludy. Plameny však nešlehaly z pecí, ale vyskakovaly všude kolem stěn. Možná že to zapálila jiskra ve skladišti topiva.

Chytil jsem jednoho přihlížejícího. „Není někdo uvnitř?“

„Ne, ani noha,“ odpověděl docela bez zájmu. Otočil se na patě a kráčel pryč. Připojil se ke kamarádovi deset kroků ode mě. Ohlédli se na pekárnu a jeden potom poplácal druhého po rameni. Oba se šklebili a rázovali o dům dál. V tu chvíli jsem je poznal: byli to ti dva grobiáni, kteří tak rozčilili číšníky v naší druhé hospodě. Teď nebyla vhodná chvíle pustit se za nimi. Však já je příště zase poznám.

Jako kdyby čekali, až ti dva odejdou, lidé se teď vzchopili a začali požár hasit. Byla to dřina. Pomohl jsem hodit na oheň několik kbelíků. Někdo je asi přinášel od studny – další bečky od vína? Jak jsme tak pracovali, jedny křídlové dveře se uvolnily ze závěsů a ve sprše jisker řachly dolů. To se nemělo stát. Zřejmě byly poškozené. Naschvál? Zřítily se těsně vedle houfu zpanikařených psů, přivázaných jednotlivě na provazech. Psi strašně vyváděli a zoufale se snažili utéct. Dveře hořely dál, takže nebylo možné se ke zvířatům přiblížit. Pokoušel jsem se o to, jenže byla strašně vyděšená a

výchruzně vrčela.

Jednomu ze zmítajících se psů chytil kožich. To vedlo k tomu, že trhal hlavou ještě prudčeji ve snaze osvobodit se. Ostatní propadali panice, když přes ně začal přelézat.

„Marku, udělej něco!“

„Ale co?“

Někdo se prohnal kolem mě a vytrhl mi dýku z pochvy u pasu. Zařval jsem. Mezi psy skočila útlá postava. Nehleděla na jejich zuby a přesekla nějaký společný provaz, poutající je ke sloupu. Okamžitě se rozutekli. Jejich záchránkyně ještě stále pevně svírala jakýsi ústřední uzel. Za ten ji nemilosrdně vlekli po hrubém terénu. Houf štěkajících bestii obíhal další sloup ze dvou stran, bláznivě se zamotal a potom se jich ujal muž, v němž jsem poznal toho usmoleného prodavače psů. Popadl provazy a převzal vedení. Nedá se tvrdit, že jeho přítomnost zvířata uklidnila, ale byl prostě dostatečně silný, aby je udržel, když se k nim sklonil a prohlédl si, jak moc jsou zřízení. Jejich štěkot přešel do kňučení.

Helena zašla za záchránkyní. Byl to další známý obličej: ta dojemná dívka, co se hrabala v odpadcích. Psí handlír jí neprojevil žádnou vděčnost. Svěřence kopal a mlátil, aby si je podrobil, a tvářil se, jako by nejradši zkopal a zmlátil i dívku. Skrze hadry byla škaredě podrápaná a plakala. Aby nevzbuzoval větší zájem, brzy se odebral do tmy a něco si bručel, zakloněný dozadu vyvažoval tah chumlu rvoucích se psů.

Sebral jsem svou dýku z místa, kam v tom trysku dopadla, a pak se otočil zpátky, abych znovu pomáhal s hašením požáru. Zjistil jsem, že na pomoc přišli profesionálové: dorazilo tam několik vojáků.

„Pekárna se nedá zachránit – chraňte jenom budovy po stranách!“ Počínali si pohotově a požár jako by je nepřekvapoval. Ostatně oheň je ve velkých i malých městech běžná záležitost. Už jsem si všiml, že olej je stále po ruce. Lampy a kamna ustavičně představují nebezpečí.

„Ještě štěstí, že jste se tu objevili,“ zalichotil jsem velícímu důstojníkovi.

„No, to jo,“ potvrdil mi. Najednou jsem měl dojem, že jejich příchod nebyla žádná náhoda.

Tenhle oddíl nevedl Silvanus. Nejspíš mu ještě stále třeštila hlava po té naší pitce a tohle byla beztak noční hlídka. Pravidelní vojáci v téhle

skupině vyloženě očekávali nějakou nepříjemnost. Oddíly měly nařízeno kontrolovat okolní ulice v určitých intervalech. Podnikatele mohl kdykoli někdo napadnout. Přispět veřejnosti na pomoc se stalo rutinní záležitostí.

Patřilo k rutině nečinně přihlížet, jak požár stravuje hořící dům, a přitom ostentativně chránit sousední budovy? Obcházelí vojáci po špičkách kolem vyděračů? To by udělali jenom v případě, že by je někdo silně podplatil.

Nikdo by samozřejmě nevyslovil otevřeně, co se vlastně děje. „Chytilo to od jiskry,“ rozhodl důstojník. „Nikdo doma, kdo by si toho všiml.“

Proč ale nebyl nikdo doma ani v bytě za krámem? To jsem si domyslel. Někde ve městě se skrýval pekař, který se nerozvážně rozhodl uhájit si svou samostatnost, a teď zjistil, že přišel o živobytí. Nejspíš si dovolil udělat nějaké vzdorné gesto — a potom rozumně utekl.

Vyděrači obyčejně působí ve vymezené oblasti. Hospody byly jedna věc, ale ohrožení pekárny něco zcela neobvyklého. Mohou-li se stát cílem všechny krámy v ulicích, to je opravdu zlá zpráva.

Vojáci předstírali, že si zapisují jména a adresy svědků. Ty přijdou samozřejmě do seznamů tajné služby. Každý, kdo se objevil ve vojenském hlášení příliš často (řekněme dvakrát), byl považován za podvrtný živel. Britové se to zřejmě rychle naučili. Diváci se z ulic vytráceli. Zůstal jsem tam tedy jenom já s Helenou. Musel jsem hochům v červeném prozradit, kdo jsme. Velice zdvořile nám nabídli bezpečný doprovod rovnou do prokurátorovy rezidence. Potřebovali nás odtamtud co nejdřív dostat.

Před časem bych proti tomu protestoval. Totiž kdysi bych uvedl taky falešné jméno, nakopl důstojníka do intimních partií a vzal nohy na ramena. Mohl jsem to pro udržení kondice udělat dokonce i dnes, nemít s sebou Helenu. Ona neviděla důvod, proč by měla utíkat. Senátorské dcery jsou vychovávány tak, aby vojákům důvěřovaly. Málokdy se naskytne situace, že by je někdo vyslýchal na ulici, ale když už k tomu dojde, okamžitě se vytaší se jménem a tatínkovou funkcí a pak čekají, že je někdo doprovodí, kam budou chtít. A to se taky stane. Zvláště těm hezkým. Senátorské dceři se zaječím pyskem a zvadlým poprsím by možná prostě poradili, aby vypadla, třebaže i pak by ji nejspíš oslovovali milostivá

a nepokoušeli by se ji štípnout do zadku.

„Podívej, na jeden večer už jsme zažili vzrušení víc než dost. Heleno Justino, tihle hodní pánové nás doprovodí domů.“

Čím dřív, tím líp. Helena se chtěla postarat o krvácející ubřečené děvče lovící v odpadcích. „Je zraněná. Nemůžeme ji přece jen tak nechat.“

Vojáci se shlukli a pozorovali mě, jak na to zareaguju. Věděli, že ta schoulená fňukající bytost je tulačka. Věděli, že jestli si ji Helena vezme k sobě, zavlče k nám vši a nemoci; ten vyzábělý tvoreček nám bude lhát a okrade, až se nakonec sebere a uteče. Věděli, že to všechno předvídám. Úšklebků se zdrželi.

Helena klečela u té vyhublé holky. Zpříma pohlédla na vojáky a potom na mě. „Vím, co dělám,“ prohlásila. „Nedívej se tak na mě, Falcone!“

„Znáš to děvče?“ zeptal jsem se polohlasem důstojníka.

„Pořád se tu potuluje. Prý přežila povstání.“

„Vždyť je to mladá holka. To musela být ještě kojenec.“

„No jo... Je to chodící tragédie.“ Pochopil jsem, co tím myslí.

Snažil jsem se tvářit mírumilovně. Dívka se stejně krčila. Helena na ni tiše mluvila, ale holka se jenom klepala. Latinsky podle všeho neuměla. Vlastně jsem ji dosud neslyšel mluvit žádným jazykem. Třeba byla němá. Další problém.

Důstojník, který chodil za mnou, mi ochotně napověděl: „Mám dojem, že jí říkají Albia.“

„Albio!“ zkusila to Helena pevně. Děvče se k tomu jménu nehlásilo.

Zaúpěl jsem. „Tak ona má římské jméno. To je fór. Jedna z nás — a sirotek.“ Byla kost a kůže, rysy ještě nehotové. Měla modré oči. To by mohlo ukazovat britský původ. Jenže modré oči se vyskytovaly po celé říši. Tak například Nero. Dokonce i Kleopatra. Řím za ni nemohl být odpovědný.

„Je to ubohá malá římská sirota,“ pravil důstojník soucitně a šfouchl mě do žeber.

„Věkem by tomu mohla odpovídat.“ Flavius Hilaris a Aelia Camilla měli dcerku, která se narodila krátce po povstání: Camillu Flaviu, teď zářivě čtrnáctiletou, samé chichotání a zvědavost. Každý mladý tribun, který přišel do této provincie, se do ní patrně zamiloval, ale ona se chovala

cudně, a jak jsem věděl, měla nad sebou pečlivý dohled. Tahle osůbka se Flavii ani zdaleka nepodobala. Její ubohý život musel být docela jiný.

„Ve skutečnosti vůbec nezáleží na tom, jestli je římského původu,“ zamručela na mě Helena skrze zařáté zuby. „Nezáleží dokonce ani na tom, jestli se do téhle situace dostala při katastrofě, k níž by nikdy nedošlo, kdyby tu nebyli Římané.“

„Máš pravdu, holčičko.“ Mluvil jsem klidným tónem. „Záleží jenom na tom, že sis jí všimla ty.“

„Našli ji jako plačící novorozeně v popelu po masakru,“ nadhodil důstojník. Ovšemže si to vymýšlel, ten mizera. Helena k nám zvedla oči. Byla chytrá a dovedla si dát dvě a dvě dohromady, ale měla veliké srdce plné soucitu. Rozhodla se.

„Lidi často adoptují mimina zachráněná po různých pohromách.“ Teď byla řada na mně, abych něco řekl. Potřeboval jsem se k tomu věcně vyjádřit. Helenin pohrdavý pohled ve mně vyvolal pocit, že jsem lempl, ale stejně jsem to vyslovil. „Naříkající novorozeně vytažené z trosek určitě dostane nový domov. Představuje naději. Nový život, nedotčený a nevinný, útěchu druhým, trpícím ve zničené krajině. Později se však z děťátka stanou, žel, jenom další hladová ústa mezi lidmi, kteří se sotva sami užijí. Můžeš si představit, co následuje. Obvyklý kolotoč: nevšimavost vedoucí ke krutosti, potom násilí a nejhanebnější sexuální zneužívání.“

Dívka seděla s hlavou opřenou o špinavá kolena. Helena byla docela tichá. Sklonil jsem se a kotníky se dotkl Heleniny hlavy. „Vezmi si ji domů, jestli chceš.“ Ani se nepohnula. „*Vážně!* Vezmi si ji domů, Heleno.“

Důstojník na mě pohoršeně mlaskl. „Tos tomu dal!“

Letmo jsem se usmál. „Ona se ujímá opuštěných tvorů. Má totiž srdce veliké jako celý svět. Nemůžu si stěžovat. Kdysi se ujala i mě.“

A taky to začalo právě v Británii.

XII

Měl jsem pocit, jako bychom byli venku celé hodiny. Když jsme se s Helenou vrátili, zářila prokurátorova rezidence lampami. V domě vládla typická nálada po hostině. Hilaris se svou paní vedli poklidný život, ale když teď u nich bydlel správce provincie, rychle se zapojili do nepříjemných povinností zahraniční diplomacie. Dnes večer například hostili obchodníky.

Helena šla zařídit bezpečné ubytování pro svou novou chráněnkou a postarat se o ošetření jejích ran. Já jsem na sebe hodil lepší tuniku a šel jsem shánět něco k jídlu. S Hilaridem a Frontinem jsem si chtěl pohovořit o zdejší situaci, a tak jsem se obrnil a připojil se ke skupině hostů. Ještě tam zbyly podnosy s fíky a jinými lahůdkami, které se podávaly po večeři jako dezert. O hlavní chody jsme ovšem přišli. Pustil jsem se do jídla. Ty fíky už se jistě pěstovaly v Británii a byly jakžtakž zralé, jenomže neměly žádnou chuť. Jeden otrok, procházející kolem, mi slíbil, že mi sežene něco vydatnějšího, ale nějak na to zapomněl.

Po náročném dni v krčmách Londinia jsem se cítil utahaný. Držel jsem se stranou. Prokurátor mě představil jako svého příbuzného, což ostatní hosty nijak zvlášť nezajímalo. Správce ani Hilaris neprozradili, že jsem vlastně císařský agent ani že jsem pověřen vyšetřováním Verovolkovy smrti. O té vraždě se sami vůbec nezminí, dokud to téma nikdo nenadhodí, třebaže to musí být nejžhavější místní novinka.

Hosté teď seděli na svých lehátkách vystlaných polštáři nebo přecházeli, aby si popovídali s druhými, zatímco se servírovací stolky odnášely, a tím se uvolnilo víc místa. Když jsem se tam dostavil, hovor plynul dál a očekávalo se, že se do něho zapojím, až budu sám chtít, anebo zůstanu mlčky sedět.

Netvrdím, že mi vyhovovalo být jenom pasivním posluchačem. Nikdy bych se nedokázal lísat jako klient k nějakému patronovi. Chtěl jsem mít

své vlastní postavení, třeba i takové, na jaké se pohlíželo spatra. Jako informátor jsem byl svým pánem. Žil jsem tak už hezky dlouho, proto se nedalo čekat, že se změním. Projevy vděčnosti mi nikdy nešly z krku. Nikomu jsem nic nedlužil a vyšší společnosti jsem nikdy nepodlézal.

Hosté byli takového typu, o jaký nestojím: kupci, kterým šlo o rozšíření trhu. V Británii se ještě neohráli nebo tu byli teprve krátce. Návštěva u správce provincie jim měla usnadnit cestu. Podpora obchodu patřila samozřejmě mezi Frontinovy povinnosti. Jenže ten večer se v hovoru stále vracel k svému plánu táhnout s armádou na západ. K hostům se choval příjemně, ale na srdci mu ležely především technické záležitosti a vojenská strategie. Netajil se tím, že část letošního roku věnoval zřizování velké nové základny na druhém břehu ústí řeky Sabriny a že se potřebuje brzy vrátit a dohlédnout na tažení proti nepokořeným kmenům. Měli jsme tedy všichni štěstí, že jsme ho zastihli během jeho krátkého pobytu v hlavním městě. Normálně by tu byl jenom v zimě.

Zajímalo mě, zda se správcova častá nepřítomnost v důsledku vojenských akcí nepodílí na vzrůstu zločinnosti.

Když jsem šel pro Silvana do kasáren, měl jsem dojem, že tu slouží pod cizími praporce vojáci z různých útvarů – možná malé skupiny z jednotlivých kohort, popřípadě určité oddíly z každé z legií. Oficiálně představovaly tělesnou stráž správce provincie, podobně jako prétoriánská garda střežící svého císaře. Nebylo to proto, že se možná nějaký šílenec pokusí o atentát, ale proto, že vojenský doprovod patří k vládní pompě. Kdykoli Julius Frontinus odjížděl někam, kde se něco dělo, většina těch vojáků ho musela doprovázet. Na místě zůstal jenom zbytek jeho gardy, aby zajišťoval policejní práci.

Na ten problém upozorním Frontina. Nebyl to žádný hlupák a neměl v sobě ani kapku ješitnosti. Nežádal, aby se mu pověsil za šosy každý volný legionář a podporoval jeho postavení. Ani se jeho pozornost nesoustřeďovala jenom na armádu. Stejně důkladně se věnoval občanským záležitostem, a tak zajišťoval bezpečnost Londinia. Pokud bychom tu potřebovali další pracovní síly, patrně bych ho dovedl přemluvit, aby nám je dodal.

V Británii měl čtyři legie. Bylo však třeba vyřešit určité nedostatky. Jih a

východ už jsme před lety konsolidovali a částečně romanizovali. Nyní se naše pozornost zaměřovala na zkrocení západu. Naneštěstí se objevovaly problémy i na severu. Brigantové, významný kmen, přátelsky nakloněný Římu, tvořil kdysi velkou nárazníkovou zónu, ale to se za Frontinova předchůdce zásadně změnilo. Šlo přitom o skandály, sex a žárlivost. Královna Cartimandua, nebezpečná žena středního věku, se bláznivě zamilovala do manželova o řadu let mladšího kopiníka. Milenci se pokusili zmocnit vlády. Proti tomu se postavil rozzuřený manžel. Původně jednotný kmen Brigantů se rozštěpil a vypukla občanská válka. Pošetilost mocných může být legrace, ale ta přestává, jakmile v důsledku jejich střetů ztratí Řím dobrého spojence.

Cartimanduu nakonec zajali, což jistě doprovázely košilaté fóry legionářů, ale naše spojenectví s Briganty se zhroutilo. Frontinus nebo prostě ten, kdo nastoupí na jeho místo, bude muset řešit tyto problémy: další vojenské střety, nové pevnosti, nové silnice a snad i vážné tažení k nastolení římské nadvlády nad severními horami. Letos se to možná ještě nepovede, ani příští rok, ale brzy.

Přesto zdravý rozum nabádal znovu přehodnotit řízení osídlených oblastí, včetně Londinia. Vojsko by mělo zajišťovat dodržování zákonů a pořádku. Některé mládence bude třeba odvolat z mláčení barbarů po hlavách. Nemá smysl, aby se armáda drala všemi směry ven, jestliže jí za zády zuří chaos. To by se nemuselo vyplatit. Boudicca nám naprosto jasně ukázala, jaké riziko představuje nespokojenost v týlu.

„Jsi nějaký tichý, Falcone.“

Frontinus mi pokynul, abych přešel k němu. Právě hovořil se dvěma z nejzajímavějších hostů. Jeden byl výrobcem skla na syrském pobřeží a druhý, další muž z východu, obchodoval se zbožím různého druhu. Pocházel z Palmýry.

„U Jupitera, vy jste ale dobrodruzi – sjezdili jste snad celou říši!“ Uměl jsem zalichotit, když jsem si dal záležet. Frontinus zmizel a nechal mě v tom. On už si asi ty jejich příběhy vyslechl nejednou. Skláš zjistil, že na konkurenci z proslulých syrských dílen nestačí. Měl v úmyslu usadit se v Londiniu, vycvičit si několik pomocníků, aby foukali do píšťal a

odstříhovali pestrobarevné tyče, a založit britskou výrobní linku. Poněvadž sklo je tak křehké, připadalo mi to jako vhodné řešení místo jeho přepravování na dlouhé vzdálenosti. Určité zboží mimořádné kvality se bude bezesporu dál dovážet z Tyru, ale zdálo se, že tento muž si vybral správnou provincii, kde by se mohlo uplatnit nové řemeslo.

Kupec dovážející různé zboží prostě rád cestoval, jak mi řekl. Z několika poznámek jsem nabyl dojmu, že za sebou možná nechal nějaké nevyřízené spory. Nebo ho třeba jakási osobní tragédie přiměla k touze začít znovu. Byl dost starý, takže není vyloučeno, že dejme tomu ztratil milovanou manželku. Británie mu připadala exotická a nevyzkoušená a byl ochoten zaměřit se na jakékoli zboží, po kterém je poptávka. Našel si dokonce děvče, Britku. Měli v plánu se usadit... Byla-li tedy moje teorie správná, ten romantik by rád začal znovu a našel si nové štěstí ve zcela odlišném prostředí.

V jiné situaci by mě takoví dálkoví poutníci zaujali – zvláště ten člověk z Palmýry, kde jsem náhodou taky byl. Měl jsem však dojem, že ani jeden z nich nehodlá z téhle provincie „kořistit“ v tom smyslu, jak si na to stěžoval Silvanus. Našli si cesty, jež se daly prozkoumat, ale to se jim mohlo přičíst k dobru. Neznamenali žádnou hrozbu. Budou si vydělávat na živobytí, obstarávat žádané zboží a místním lidem nabízet vítané příležitosti.

Z toho všeho vyplývalo, že tady se odpovědi na své otázky nedočkám. Tohle byli lidé nevhodného typu — příliš spořádaní. Jako obvykle spočíval můj úkol v nutnosti zapadnout do špinavějších vrstev lidstva. Své viníky rozhodně nenajdu mezi těmi, kdo se vlichocují správci. Vyděrači nedají svou přítomnost najevo otevřeně.

Stejně možná mařím čas. Ať už se za nábřežím v Londiniu schyluje k sebesthorším událostem, nemusí to mít nic společného se zabitím Verovolka. Ani jsem nevěděl, jestli Verovolcus na nějaké vyděrače vůbec narazil. Bylo to jen takové tušení.

Aelia Camilla už z večírku odcházela. Manželovi jenom naznačila svůj úmysl se vzdálit. Oba si potrpěli na tradice. Nepochybně spali ve společné ložnici. Později si vymění názory na dnešní návštěvu a proberou hosty.

Patrně si všimli, že jsem přišel pozdě, a budou se dohadovat, kde jsem asi celý den byl.

Mně, nyní přiřazenému synovci, věnovala Aelia Camilla několik slov a políbení na tvář na dobrou noc. Stručně jsem ji informoval o Helenině chráněnce (připadalo mi to rozumné; kdoví, co zítra v domě provede).

Aelii Camille se protáhla tvář, ale nestěžovala si. Pro Helenu měla vždycky pochopení. „To určitě nějak zvládneme.“

„Odpusť prosím, ale já za to vážně nemůžu.“

„Beztak, Marku, potřebujete novou chuť.“

„Jenže já bych radši svěřil děti do péče někoho, kdo poznal šťastný život.“

„Třeba ho to děvče ještě pozná,“ namítla Helenina teta. „Jestliže se jí Helena ujme.“

Vzdychl jsem si. „Myslíš, že ji Helena obrátí?“

„Ty myslíš, že ne?“

„Určitě se o to bude snažit... Helena se o to vždycky pokouší. Vždyť obrátila i mě.“

Nato se na mě Aelia Camilla nesmírně laskavě usmála, což mi k mému překvapení připadalo upřímné. „Nesmysl! Marku Didie Falcone, jí nikdy ani nepřišlo na mysl, že by se něco na tobě mělo změnit.“

To už na mě bylo moc, a tak jsem si šel taky lehnout.

XIII

Druhý den se „Helenina divoška“ rychle stala předmětem pozornosti dětí v domě. Moje byly ještě moc malé, takže se o ni příliš nezajímaly, jenom Julínka se k ní přibátolila a zírala na ni. To ona uměla. Někdy tak přišla pozorovat taky mě s výrazem údivu, který jsem se radši nesnažil interpretovat.

Albiu si však přivlastnil Maiin houfek a prokurátorovi miláčkové. Jejich zájem byl téměř vědecký, zvláště mezi děvčaty, která se pak vážně radila, co je pro tu osůbku nejlepší.

Našlo se pro ni oblečení. „Tyhle šaty jsou modré, je to hezká barva, a na první pohled nejsou kdovíjak drahé,“ vysvětlila mi Maiina Cloelia vážně. „Když by se potom vrátila do dřívějšího života, nebudila by nevhodnou pozornost.“

„Ona jí strašně rychle,“ divil se malý šestiletý Ancus. Sám byl trochu vybíravý a u stolu se s ním matka dost natrápila. „Když jí přineseme něco k snědku, tak to rovnou zbaští, i když už před chvílí něco spořádala.“

„Ona je vyhladovělá, Anku,“ vysvětlil jsem mu. „Nikdy neměla příležitost odstrkávat misku a fňukat, že špenát nesnáší. Musí sníst všechno, co se jí naskytne, pro případ, že by už v budoucnu žádné jídlo nedostala.“

„My ji nenutíme jíst špenát,“ odpověděl Ancus rychle.

Flavia, nejstarší prokurátorova dcerka, na dívku mluvila. „Myslíš, že ti trochu rozumí, Flavio?“ zeptal jsem se.

„Ještě ne. Budeme na ni pořád mluvit latinsky a my myslíme, že se to naučí.“ Slyšel jsem, že děti jmenují různé předměty z domácnosti, když s sebou tahaly Albiu. Zaslechl jsem dokonce, jak výřečná Flavia popisuje mě: „Ten muž je Marcus Didius, co se oženil s naší sestřenicí. Někdy se chová stroze, ale to je tím, že se narodil jako plebejec. Proto se v parádním prostředí cítí nesvůj. Je inteligentnější, než dává najevo, a trousí vtipy, co ti

dojdou až za půl hodiny. Dělá práci, kterou oceňují nejdůležitější lidi, a říká se, že má v sobě ještě nedoceněné schopnosti.“

Toho tvora jsem rozhodně nepoznal. Musel to být nějaký suchar. Koho to, u Olympu, Flavia asi poslouchala?

Těžko říct, co si z toho asi malá žebračka odnesla. Zničehonic se ocitla v této obrovské rezidenci s malovanými freskami, leštěnými podlahami a vysokými kazetovými stropy, kde se pohybovalo plno lidí, co si nikdy nenadávali, pravidelně jedli a spali v postelích — každou noc na stejné matraci. Bylo možné, že ji původní rodiče předurčili k něčemu takovému, ale o tom nic nevěděla. Zdálo se nejlepší nic takového nepřipomínat. Mezitím možná dívka uvažovala, stejně jako my ostatní, jak dlouho asi v rezidenci zůstane.

Otroci se na ni dívali samozřejmě pohrdavě. Nalezenec z ulice měl ještě nižší postavení než oni. Vždyť měli alespoň své místo v rodině, které patřili. Mohli počítat s dobrým stravováním, ošacením, ubytováním a v domácnostech Frontina a Hilarida se s nimi zacházelo vlídně. Pokud budou někdy propuštěni, legálně se připojí k rodině majitele za téměř stejných podmínek. Albia neměla žádnou z těchto výhod, ale také nikomu nepatřila. Představovala v nejhorším smyslu výrok, že svobodná chudina žije mnohem hůř než otroci v bohaté domácnosti. To nemohlo být pro nikoho útěchou. Kdyby se jí tolik nevěnovaly děti, asi by si od otroků vytrpěla své.

Rány se jí pod domácími mastmi nehojily. Maiiny děti se polohlasně radily, jestli by bylo slušné vniknout do Petroniova pokoje a vypůjčit si něco z jeho lékárničky. Měl ji výborně zásobenou, jak bylo známo. „Strejček Lucius nám zakázal na ni sahat.“

„No jo, ale když on tu není. Tak se ho nemůžeme dovolit.“

Přišly za mnou. „Falcone, poprosíš ho za nás?“

„Jak bych mohl?“

Starší chlapec Marius mi sklíčeně vysvětlil: „Mysleli jsme, že budeš vědět, kde je. Mysleli jsme, že ti určitě řekl, jak ho sehnat.“

„Nic mi neřekl. Ale do té krabice se můžu podívat. Protože jsem dospělý —“

„Slyšela jsem, že se o tom pochybuje,“ prohlásila Cloelia. Všechny

Maiiny děti zdědily sklon k hrubosti, ale milá Cloelia byla zřejmě pouze věcná.

„Tak tedy protože jsem jeho přítel. Budu potřebovat klíč –“

„My náhodou víme, kde ten klíč schovává.“ Výborně. Petronia jsem znal od osmnácti let, a nikdy jsem si nevšiml, kam si ten klíč uklízí. Někdy se choval silně tajnůstkářsky.

Když jsem zašel do jeho pokoje, čekalo nás všechny zklamání. Jeho lékárníčka zmizela. Všechno jsem ještě jednou pečlivě prohlédl. Nezůstaly tam ani žádné zbraně. Z Itálie by nikdy neodjel bez pořádné výzbroje. Nejspíš je na nějakém pijáckém tahu, když si s sebou vzal krabici plnou léků a meč.

Vypadl jsem později, potřeboval jsem pokračovat s pozorováním v prostoru u řeky. Marius šel se mnou. Už ho otravovalo pořád se starat o Albiu. Oba jsme vzali na procházku psy. „Arkta můžeš klidně prodat, mně to nevadí!“ volala Maia za Mariem. Asi slyšela o tom chovateli psů, s kterým jsme se s Helenou sešli. „To tvoje štěně je velké a silné, někomu by se mohlo hodit. Nebo by z něho mohlo být dobré masíčko,“ dodala krutě.

Marius, rozumný chlapec, předstíral, že neslyšel. Svého pejska miloval a mámu měl rozhodně dost rád. Vychovala ho má přísná sestra a její šupácký manžel – ochlasta – a tak se už dávno naučil chovat diplomaticky. V jedenácti se z něho stávala karikatura hodného malého Římana. Měl dokonce i malou tógu, kterou mu koupil můj táta. Na své vlastní syny se totálně vykašlal – hlavně proto, že odešel z domu kvůli milence. Teď ho napadlo, že se vnukům bude věnovat podle tradice. (Totiž těm zdvořilým. Nepozoroval jsem, že by hýčkal šupáky z ulice.) Maria jsem upozornil, že vypadá jako loutka. Nechal tedy tógu v rezidenci. „Nerad bych, abychom byli nápadní a působili jako snobové, Marie.“

„Myslel jsem, že máme Brity naučit žít jako řádní Římané.“

„Na to sem císař poslal soudního vykonavatele.“

„Já jsem tu nikoho takového neviděl.“ Marius byl zvědavý hoch, který musel všechno vyzkoumat.

„Ne, on teď obchází různá britská města a přednáší o občanském

vystupování. Kde sedět v bazilice, které části těla si drbat škrabkou, jak si nařasit tógu.“

„Ty si myslíš, že kdybych se po ulicích Londinia procházel v tóze, připadal bych lidem k smíchu?“

Podle mě to bylo možné.

Těžko jsme mohli být nenápadní, když nás na vodítkách táhli Arctos a Nux. Arctos byl bujné štěně s dlouhou chlupatou srstí a plápolavým ocasem, jehož otce jsme nikdy neodhalili. Moje fenka Nux byla jeho matka. Menší, bláznivější a mnohem výkonnější, pokud šlo o očuchávání v hnusných místech. Místní lidé ohrnovali nad našimi pejsky nos. Britové chovali nejlepší lovecké psy v celé říši, zejména mastify, tak nebojácné plemeno, že je mohli stavět do zápasů s medvědy v aréně. Dokonce i šelmičky psovitě velikosti domácích mazlíčků byly houževnatí rváči s krátkýma pevnýma nožkama a našpicovanýma ušima, pro něž poklidné odpoledne představovalo napadnout jezevčí pelech – a vyhrát.

„Pomůže ti Nux vystopovat zločince, strejčku Marku?“ Nux zvedla hlavu a zavrtěla ocasem.

„Pochybuju. Nux mi jenom poskytuje záminku, abych se mohl toulat venku.“ Pak mě napadlo, že bych mohl něco zkusit: „Marie, kamaráde, neřekl ti Petronius nic o tom, co chce podniknout, než zmizel?“

„Ne, strejčku Marku.“

Chlapcova odpověď zněla přesvědčivě. Když jsem na něho pohlédl, podíval se mi zpříma do očí. Ovšem i v Římě, městě plném nejhorších podvodníků světa, pocházel z rodiny Didiů vždycky zvláštní druh lhářů s nevinnou tváří.

„Ty jsi den ode dne podobnější dědovi,“ poznamenal jsem, aby věděl, že mě neobalamutil.

„To snad ne!“ odsekl Marius a předstíral, že patří k spolehlivým hochům.

Pár hodin jsme se toulali po centru města, ale nevedlo to k ničemu. Zjistil jsem, že pekař, který vyhořel, se jmenoval Epaphroditus, ale jestli někdo věděl, kde se Epaphroditus skrývá, mně to rozhodně neřekl. Snažil jsem se poptávat na Verovolkovu smrt, ale lidé se tvářili, jako by se k nim ani nedoneslo, že se něco takového stalo. Nenarazil jsem na žádné svědky,

kteří by si Verovolka vůbec všimli, dokud byl živ. Nikdo ho neviděl popíjet U Zlatého deště. Nikdo netušil, kdo ho mohl zabít. Nakonec jsem nadhodil (už jsem nevěděl kudy kam), že by za informaci *mohla být odměna*. Ticho pokračovalo. Ten soudní vykonavatel asi neuměl ve svých přednáškách o římském občanství dost dobře vysvětlit, jak funguje římský právní řád.

Našli jsme si stánek, kde se prodávaly nějaké plněné pirohy, a pár jsme si jich koupili. Marius snědl jenom půlku z toho svého a já jsem ho pak dojedl za něj, abych si vynahradil včerejší hladovění. Svůj piroh si namočil do omáčky z nakládaných ryb ve společném usmoleném džbánu u stánku. V jedenácti bych udělal totéž, tak jsem nic neřekl.

„Všichni ti lidi, co jsi s nima mluvil, mi připadali jako celkem řádní občané, ale natvrdlí.“ Většina mých synovců se vyznačovala suchým humorem. „Člověk by si myslel, že chlap nacpaný po hlavě do studny vyvolá větší poprask.“

„Třeba tu k vraždám dochází častěji, než by mělo, Marie.“

„Tak to abychom odtud radši honem vypadli!“ Marius se zazubil. Moje neteře a synovci ve mně viděli něco jako šaška, třebaže s příchutí nebezpečí. Obličej se mu trochu zachmuřil. „Mohli bychom se dostat do maléru?“

„Kdybychom někoho naštváli. V takovém případě se můžeš dostat do maléru všude.“

„A jak poznáme, čemu se máme vyhnout?“

„Musíš prostě spoléhat na zdravý selský rozum. Do ničeho se nemíchat, chovat se zdvořile. Doufat, že zdejší lidi věnovali během přednášek o řázení tógy bedlivou pozornost výkladu o chování.“

„A vždycky mít zajištěnou únikovou cestu, když vstupujeme do uzavřeného prostoru?“ navrhl Marius.

Zvedl jsem obočí. „Vidím, že jsi poslouchal Lucia Petronia.“

„Ano.“ Marius, chlapec klidné povahy, svěsil na chvíli hlavu. Když dopravoval čtyři malé děti přes celou Evropu matce, musel Petronius zavízt pro bezpečnost všech velmi přísný režim. V Maiiných dětech jistě našel pozorné a horlivé posluchače, když je seznamoval se zásadami vojáků a vigilů. „S Luciem Petroniem nám bylo dobře. Mně se po něm stýská.“

Hřbetem ruky jsem si otřel pusu a bradu, kde mě zapadala páchnoucí rybí omáčka z jeho pirohu. „Však mně taky, Marie.“

XIV

Nebyli jsme jediní, komu se po Petroniovi stýskalo. Přišel mu dopis z Říma.

Ten dopis měl Flavius Hilaris a dopustil se té chyby, že se mi o něm u oběda zmínil. „Jestli někdo tvého přítele uvidí, měl by mu říct, že mám tenhle –“

„To je od milenky?“ chtěla vědět malá Flavia a nevšimla si, jaký rozruch její poznámka způsobila. Kolem Petronia se vždycky pohybovalo několik žen téhle kategorie. Většina jich už dávno zapadla do minulosti, pokud jsem věděl. Mnohé byly příliš lehkomyšlné a o korespondenci neměly zájem. A některé patrně neuměly psát. S těmi přelétavými dovedl Petronius vždycky dobře vycházet, ale ani mu nedělalo těžkosti se z každého vztahu vyvléci. Jeho pletky mnoho neznamenal. Rozkvetly a obyčejně brzy zvadly.

„Patrně od jeho vzrušující lásky, dcery toho zločince,“ pošklebovala se Maia. O Petroniově hloupém románu si štěbetali vrabci po celém Aventinu. Balbina Milvia se zuby nehty snažila si ho udržet, ale Petronius, s rodinným životem v troskách a pravděpodobností, že ho vyhodí z práce, ji pustil k vodě. Věděl, že laškování s Milvií bylo velmi nebezpečné.

„Zločince!“ Na Flavii to udělalo ohromný dojem.

„Berte to, prosím, všichni vážně.“ Hilaris byl nedůtklivější než obvykle. „Je to dopis od vigilů. Píše mu tribun Rubella. Jeho vzkaz je připojený ke zprávě od Petroniovy ženy.“

„Bývalé ženy.“ Na sestru jsem se nepodíval.

Jakmile jsem to řekl, uvědomil jsem si, že ten dopis Hilarida zřejmě znepokojil, což bylo divné. Jistě by popřel, že v jeho provincii se korespondence cenzuruje, ale tohle psaní podle všeho četl. Proč s ním prostě nepočkat, dokud se Petro znovu nevrátí? Proč je ten dopis od tribuna? Arria Silvia mohla napsat sama, kdyby chtěla – ovšem to bylo

nepravděpodobné vzhledem k jejich nynějšímu vztahu. Sotva by však žádala Petroniova nadřízeného, aby mu vyřídil její obvyklé stížnosti, že jejich tři holčičky už odrůstají šatům a že pokles prodeje nakládaného salátu způsobuje jejímu novému příteli těžkosti...

Rovněž jsem si nedovedl představit, že by nějaký tribun vigilů, natož přísný Rubella na Aventinu, napsal Petroniovi vlídné přání báječně dovolené.

Ostatně jak se Silvia dozvěděla, že je v Británii? A odkud se to doneslo Petroniovu tribunovi? Pokud si Petronius bral dovolenou, vždycky považoval za svou soukromou věc, kde ji hodlá strávit.

„Jestli chceš, tak mi ten dopis můžeš dát,“ nabídl jsem se.

Hilaris přešel mou nabídku, že se svitku ujmou, bez povšimnutí. „Šlo to přes městského prefekta.“

„Oficiální cestou?“ Jen jsem zíral. „Prefekt je v tak těsném spojení s nejvyššími místy, že prakticky visí na císařově opasku. Co se to u Háda děje?“

Sklonil hlavu a vyhnul se mému pohledu.

„Co se stalo, Gaie?“

„Já vážně nevím.“ Hilaris se mračil a hovořil poněkud našťavaně. Celý pracovní život zasvětil Británii a očekával, že bude včas dostávat všechny informace. „Já myslel, že to víš ty, Falcone.“

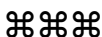
„Je mi líto, ale nevím nic.“

„Někdo umřel, Marku,“ přerušila nás Aelia Camilla, jako by nás volala k pořádku. Znamenalo to, že její manžel byl natolik znepokojený, že s ní probíral obsah dopisu.

„Já jsem nevěděl, že Petronius má početnější rodinu.“ Helena na mě letmo pohlédla. Měl nějaké venkovské příbuzné, s kterými se skoro nestýkal. Jednu tetu v Římě. S tou jakýsi kontakt udržoval, ale kdo dostává dopisy od bývalých manželek, zaslané naléhavě přes půl světa – týkající se nějaké tety? Tetička Šedina byla stará a tlustá, nebylo by divu, kdyby natáhla bačkory.

Helena mi asi vyčetla z obličeje odraz svých vlastních obav. „Bohové, snad ne některé z jeho dětí!“ vybuchla.

Aelia Camilla se tvářila nešťastně. „Je to žel ještě horší — dvě z nich.“

Všichni se zhrozili. Zpráva od tribuna byla strohá byrokracie: L. Petroniovi Longovi se s lítostí dává na vědomí, že dvě z jeho dětí podlehly neštovicím.

„Ale které dvě?“ ptala se Helena naléhavě.

„To tu nestojí –“ Hilaris musel vzápětí čelit palbě ženského hněvu.

„Musíš poslat naléhavý dotaz,“ nařídila jeho žena. „Abychom mohli tomu nešťastníkovi říct, která z jeho dcerušek zůstala naživu!“

„Jsou to samé dcery?“

„Ano, má tři holčičky. Mluví o nich velmi láskyplně. Gaie, ty jsi snad nikdy neposlouchal.“

Moje sestra Maia zůstala zticha, ale zděšeně se na mě podívala. Věděli jsme, že i Petronia složily neštovice. Určitě se nakazil od svých dětí, když sem putoval přes Galii. A současně onemocněly i všechny Maiiny. Kterékoli z nich mohlo umřít. A kdyby nemoci podlehl Petro, čtyři malí Didiové by zůstali na holičkách a Maia by osiřela. Viděl jsem, jak zavřela oči a maličko vrtěla hlavou. Na další poznámky se nezmohla.

Uvědomil jsem si, jak nás její starší děti, Marius a Cloelia, pozorují s očima dokořán. My dospělí jsme se zdráhali na ně pohlédnout, jako bychom si tím, že mluvíme jenom spolu, zajišťovali určité soukromí.

Nás, kteří jsme ty tři Petroniovy holčičky znali, ta zpráva zdrtila. Všechny byly vždycky roztomilé. Petro, oddaný táta, s nimi doma rád dováděl, ale vychovával je k důsledné kázni. Byla to jeho sluníčka: Petronilla, citlivá nejstarší, tátova holčička, nesla rozchod rodičů hůř než ostatní; milá hezoučká Silvana; rozkošná Tadia s kulatou tvářičkou, čerstvá školačka.

Brali jsme to realisticky. Přivést na svět tři děti se považovalo za římský ideál. Málokdy se však podařilo udržet všechny naživu. Už sám porod byl riskantní. Miminko mohl odnést lehký vánek. Choulostivější děti umíraly v necelých dvou letech, takže se nedožily ani formálního přechodu z dětství v sedmi letech. Mnohé odešly před desátým rokem, kdy jim ještě nezačala puberta. Říše byla plná maličkých náhrobků s vyrytými

podobiznami batolat s jejich chrastítky a ochočenými holubičkami a s květnatými chválami na nejmilovanější, nejhodnější dušičky, vyrvané truchlícím rodičům a patronům po žalostně krátkém životě. A ať si zatracení právníci říkají, co chtějí, Římané nedělají rozdíly mezi chlapci a děvčátky.

V říši, jejímž hlavním cílem je silná armáda, dalekosáhlý obchod a správa zahraničních zemí, nejeden otec také ztratil děti za své nepřítomnosti. Ovšem tím, že ho to postihlo jako jednoho z mnoha, to není o nic lehčí. Petronius si to bude vyčítat a bude trpět tím víc, že se to dověděl, když byl tisíc mil daleko. Ať už mezi ním a Arrií Silvií došlo k jakýmkoli neshodám, byl by jí chtěl pomáhat a utěšovat a uklidňovat poslední dítě. Záleželo by mu na tom, aby řídil smutné pohřby těch dvou zesnulých.

Nejhorší bylo to vědět a vědět, že on to neví.

Bylo toho příliš. Tiše jsem z pokoje odešel a poslepu jsem tápal do dětského pokoje. Tam jsem se posadil na zem mezi miniaturní židličky a chodítka a pevně jsem si přivinul ty své dva malé teploučké poklady. Asi se na ně přenesla moje nálada: Julia i Favonia byly zticha jako pěny a nechaly se objímat, abych z nich čerpal útěchu.

Přišla tam Maia. V dětském pokoji bylo jenom jedno její děcko. Marius a Cloelia zmizeli. Jako nejstarší už směli chodit ven, když slíbili, že budou opatrní. Ancus, malý uříňkánek, prohlásil, že je unavený, a šel si lehnout, aby si odpočinul. Byla tady jenom Rhea. Lezla po koberci a hrála si nějakou nekonečnou hru s hliněnými domácími zvířátky. Maia se své nejmladší dcery ani nedotkla, jenom si sedla na židli, schoulila se do paží a přihlížela.

Za delší dobu se mě sestra zeptala: „Myslíš, že už to ví?“

„Co?“

„Myslíš, že už mu to někdo pověděl a on odjel domů, ani nám nic neřekl?“ vysvětlovala mi trpělivě.

Pochopil jsem, proč se ptá. To by mu bylo podobné. Mluvit o jeho ztrátě by bylo příliš bolestné a nějaký rozruch by ho štvál. Ostatní by se hystericky snažili mu pomoci, zato on by chtěl rychle něco podniknout.

Ale věděl jsem také, jak by si Petronius počínal. Vyrovnal by všechny

dluhy. Potom by si v rychlosti pečlivě zabalil. Každý řemínek do bot, tuniku a upomínku by úhledně uložil do srolovaného zavazadla. Mohl by se vydat na cestu, ale bylo by poznat, že se sbalil a odebral domů.

„On ještě nic neví. Někde tu je. Jsem o tom přesvědčený.“

„Proč?“ podivila se Maia.

„Všechny věci má ještě v pokoji.“

Totíž všechny až na ty, které by potřeboval, kdyby podnikal něco nebezpečného.

Maia ztěžka dýchala. „V tom případě ho musíš najít, Marku.“

To jsem si taky říkal. Jediný problém byl v tom, že jsem neměl ponětí, kde ho začít hledat.

XV

Jak jsem mohl pracovat?

Včerejšek byl náročný. Dnešek začal dobře, ale od oběda, kdy přišla ta hrozná zpráva, se všechno rozpadlo. Všichni jenom posedávali s hlavami dohromady a debatovali o té ráně. Jediná osoba, jež mluvila rozumně, jak mi to vyhovovalo, byla Helena.

„Petronius může být kdekoli ve městě, ale mohl taky odcestovat. Neplýtvej energií, Marku. Však on se objeví, až bude připraven. Mezitím nic nezmešká.“

„Z jeho hlediska nic,“ přitakal jsem smutně.

„Silvia a chudinka poslední dítě ho ještě nebudou očekávat. Jakmile se to sám doví, vyrazí za nimi.“

„Správně. Radši ho necháme dokončit to, co teď dělá.“ Bude potřebovat čistou hlavu, aby to strávil. Jestliže zmizel s nějakou ženou, nebyla by to vhodná situace pro takovou hroznou zprávu. Cítil by se nadosmrti provinilý. A jestliže pije, je lepší počkat, až vystřízlíví.

„A co tu v Británii může vůbec podnikat?“ zeptala se mě Helena pátravě.

„To netuším.“ Sjela mě přísným pohledem. „Čestné slovo, zlato. Vážně nemám ponětí.“

Oba jsme se oddali úvahám. Za určitou dobu Helena poznamenala: „Je pryč vlastně teprve den.“

Den a noc. Nějak jsem ho hned tak neočekával.

Musel jsem něco podniknout. Za to mi nepoděkuje, ale stejně jsem to udělal. Napsal jsem oznámení o pohřešované osobě, které by Frontinus mohl předat legionářům.

L. Petronius Longus, římský občan, 34 let, vysoký, statný, hnědé vlasy, hnědé oči. Bude-li spatřen, oznamte to správcově kanceláři. Nepřibližujte se k dotyčnému ani ho nezatýkejte. Neurážejte ho, nebijte ani jinak mu neubližujte. Budete-li

nucení prozradit svou přítomnost, vyříd'te dotyčnému, že se má v naléhavé věci okamžitě hlásit ve správcově kanceláři, a vzdalte se.

Neprozrad'te dotyčnému, že ho čeká zlomené srdce, mládenci. Nechte to proběhnout úředními cestami. Tahle svinská povinnost zůstane na bedrech jeho nejlepšího přítele.

Přece jenom jsem se ho vydal hledat ven. Chodil jsem sem a tam celé odpoledne. Našel jsem jenom Maria se psem, jak nesměle nakukuje do hospod. Odvedl jsem je domů. Cestou jsme potkali Maiu s Cloelií. Prý byly nakupovat. Tak jsem je taky doprovodil domů.

Když jsme se vraceli k prokurátorově rezidenci, přirachotil k jejímu vznešenému portiku kočár a houf jezdců. To mi tak ještě scházelo: král Togidubnus nemarnil čas a už přijel. Protože jsem dosud neměl žádné zprávy ani vysvětlení, kdo utopil jeho zneuctěného dvořana, schytám pravděpodobně největší porci bahna, které po mně král hodí — plus ještě něco navíc, co přidá Julius Frontinus, aby se zdálo, že sám za to bezvýsledné vyšetřování nemůže.

Zčásti mi to bylo jedno. Zabiják v gatích byl taky zabit, a jestli z toho bude válka, nu což, teď jsem sám měl tisíc chutí si to s někým rozdat.

Když začne politická krize, zavládne v oficiálních budovách zvláštní atmosféra.

Na jedné úrovni všechno pokračovalo jako jindy. Aelia Camilla tiše řídila domácnost a jenom maličko zakaboněné čelo naznačovalo, že bude asi těžké dodržovat obvyklé doby podávání jídla. Správce provincie, prokurátor, různí úředníci a rozčilený král, ti všichni se radili za zavřenými dveřmi. Vycvičení otroci přicházeli a odcházeli a přenášeli svitky nebo podnosy s obcerstvením. Byli napjatí rozčilením. Dalo se poznat, že jindy běžný postup jednání se dnes nedodrží. Stanovený program už neplatil. Schůzky domluvené před týdnem byly zrušeny nebo spěšně přeloženy. Jízdní kurýři a signalisté čekali v pohotovosti. Příjíždějící poslové museli zatím zůstat v jedné postranní místnosti s tím, že kvůli naléhavějším věcem budou muset počkat. Spěšně byli povoláváni místní úředníci a funkcionáři, doprovodili je dovnitř, a potom zase horempádem odcházeli a většinou se

tvářili, jako by je přistihli při něčem nekalém.

Nikdo neprozradil, co se vlastně děje. To bylo přísně tajné a třikrát zapečetěné.

Mě dovnitř nikdo nezavolal. To mi vyhovovalo. A pochopil jsem jedno: správce se snaží krále uklidnit, než se přiznáme, jak málo jsme pokročili.

Když odpoledne přecházelo ve večer, na chvílku se mezi námi objevil Flavius Hilaris.

„Jak to vypadá?“

Kysele se usmál. „Mohlo by to být horší.“

„A nemohlo by to být lepší?“

Přikývl a vypadal unaveně.

„Frontinus a já dnes večer hostíme krále v důsledném soukromí. Z respektu k jeho žalu.“ A jistě taky proto, aby zatím s nikým nemluvil. „Tělo nebožtíka už viděl –“ Vůbec mě nenapadlo, že lidé vycházejí proto, aby se šli podívat na mrtvolu do pohřebního ústavu. Nevěděl jsem ani, zda už tam mrtvolu přepravili. „Správce souhlasí, aby se zítra konalo zpopelnění. Za daných okolností velmi nenápadně. Já tam půjdu jako králův přítel a soused. Oficiální představitelé se nezúčastní vzhledem k Verovolkovu zneuctění. Přijdou pouze Britové z jeho domovského obvodu.“

„Přeješ si, abych taky šel?“

„Frontinus si myslí, že radši ne.“ Nikdy jsem naštěstí nevěřil té povídačce, že se na pohřeb dostaví vrahové, aby se pokochali pohledem na to, jak jsou jejich oběti posílány do Hádu. Málo vrahů je tak hloupých.

„Bude to pohřeb v římském stylu?“ zeptal jsem se.

„Hranice a urna,“ potvrdil mi Gaius. „Král je už úplně romanizovaný.“ Viděl, jak se tvářím. „Jo, já vím, že to *není jeho* pohřeb. Ovšem je natolik Římanem, že rád o všem rozhoduje.“ Trvalý nenápadný humor toho muže mi byl vždycky sympatický.

Bylo by mě zajímalo, jaký obřad by si pro sebe vybral sám Verovolcus. Cítil se natolik Římanem? O tom jsem pochyboval. Opravdu by si vybral kremaci v mlze vonných olejů – anebo by byl radši pohřben s uřatou lebkou mezi kolena, mezi svými zbraněmi a bohatou pohřební výbavou?

„A jak moc král truchlí, Gaie?“

„Verovolka znal od dětství. Takže i přes to, co se stalo, je Togidubnus sklíčený. Vyhrožuje, že sem pošle vlastní chlapce, aby vyhrabali, co se dá.“

„Proč ne, to neuškodí,“ řekl jsem. „Podnikl jsem veškeré možné úvodní pátrání po svědcích. Ale ať Britové projdou všechno znovu, když chtějí. Možná že něco přece jen objeví — a kdyby ne, aspoň nám pak Togidubnus uvěří, že jsme dělali, co jsme mohli.“

Přišel pro něho nějaký vyšší úředník. Gaius musel odejít. Zastavil se, jenom aby mě upozornil, že formální schůzka s králem je pro mě domluvena na zítra ráno. (Odhadoval jsem, že mě za svítání zavolají ještě na předběžnou schůzku s Gaiem a správcem, poněvadž se děsili toho, co asi budu vykládat.) Potom mě požádal, jestli bychom s Helenou nepomohli jeho paní bavit hosty z místní smetánky, kteří tu dnes mají večeřet. Další snaživí dovozci. Nebyl jsem tím nadšen, ale zrušit jejich pozvání by vyvolalo příliš mnoho otázek a někdo by měl dělat hostitele. Unaveného prokurátora jsem ujistil, že se na nás může spolehnout.

Aelia Camilla by tu večeři zvládla sama. Jako žena diplomata byla na takové události zvyklá a patrně jim předsedala také, když Gaia najednou někam odvolali. Ale Helena a Maia už se strojily, že jí pomůžou, a ona jejich ochotu uvítala.

Já budu vystupovat v roli mužského hostitele, tedy jako diplomat. Pro informátora to byl podstatný krok vzhůru. Znamenalo to dostavit se čistě oholený a oděný tógou. Rovněž se budu muset chovat příjemně, ačkoli příjemné chování vůbec neodpovídalo mé náladě.

Má přítomnost byla chabou náhradou pro hosty, kteří doufali, že se setkají s významnějšími muži. S muži, jejichž zájem by podpořil jejich kariéru v Británii. Takovýhle záskok jim nebyl moc platný. Avšak Aelia Camilla je ujistila, že se jim brzy naskytne druhá příležitost seznámit se s opravdovými zdejšími esy.

„Děkuji ti, Marku, žeš tak statečně zaplnil prázdné místo.“ Byla to ohleduplná žena. Stejně jako Helena i ona měla přirozený ostych před cizími, ačkoli si počínala naprosto dokonale, jakmile to vyžadovala společenská povinnost. Být to na nich, obě by si vybraly úděl tradičních

matron a stranily se vystupování na veřejnosti, ovšem kdyby někdo jedné nebo druhé nařídil sedět v úkrytu za záclonou, obě by vypustily déšť šípů jako armáda Parthů. Ten večer se i s Maiou vyzbrojily spoustou šperků, věnovaly velkou pozornost líčení a připravily se, aby z nich vyzařovala vůči hostům vlídnost.

To byli jako obvykle nevďeční žrouiti, hledající, kde se můžou zdarma najíst. Měli jsme pár hlučných galských dovozců vína z nějakého akvitánského vydfřidušského cechu a pak jednoho nesmírně nervózního Brita, který sháněl někoho, kdo by mu pomohl najít trhy pro vývoz živých ústřic. Prý chtěl přivést nějaké vzorky, jenže už bylo po sezoně. S nimi přišel ještě jeden tichý obchodník, jehož přesnou roli jsem nepochopil, i když se zdálo, že je ve vyslaneckém prostředí jako doma. Byl natolik vzdělaný, že se nedloubal v nose. Ostatní se hrnuli do rezidence, jako by zapomněli, že je to v podstatě soukromý dům, a potom se rozhlíželi kolem, takže jsem raději kontroloval jejich chování a spočítal číše. Každý by si myslel, že se ten palác zaplatil z jejich daní. Kdežto jak jsem věděl (a vskutku jsem tomu věnoval pozornost), jejich prohnání účetní vymysleli mazané plány, jak se placení daní vyhnout.

Tohle téma hovoru mě docela pobavilo, takže jsem mohl dovozcům vína oplatit jejich hrubý názor. Nechal jsem Galy mluvit, aby se svěřili se všemi podvodnými radami svých účetních, a potom jsem utrousil poznámku, že jsem byl při sčítání obyvatel císařovým kontrolorem daní. „Dnes večer, ovšem nejsem ve službě,“ zářivě jsem se usmíval coby dobrácký oficiální hostitel. Šlo to hladce. Dal jsem si záležet, aby moje uklidňující ujišťování vyznělo co nejfalešněji.

Helena se na mě podezíravě zadívala, potom ke mně přišla a prohodila si se mnou místo. Teď mi tedy připadl chlap s ústřicemi. Ten neměl účetního. Rozumně jsem mu poradil, aby si nějakého pořídil, jestliže chce úspěšně obchodovat na dálku. Podvodníci na římských rybích trzích by se sesypali na amatéra, který posílá své zboží naslepo do obchodního centra v Emporiu. „Potřebuješ někoho, kdo by za tebe vyjednával podmínky. Bude-li na tom záviset, kolik procent si budou počítat, postarají se o to, abys dostal slušnou cenu.“

„Mně ovšem připadají opravdu hodně drazí.“

„Jenže co ti zbývá? Chceš snad doprovázet každý sud mořské vody celou cestu do Říma osobně? Tak jenom ztratíš spoustu času a co potom? Nemáš žádnou záruku, že až tam přijedeš, najdeš někoho, kdo je ochoten platit nejvyšší cenu. Všichni kupci se ti budou dušovat, že Římané mají zájem jenom o lucrinské ústřice, a až si ty tvé nakoupí lacino, budou je prodávat jako exotickou zvláštnost z Británie s obrovským ziskem. *Svým* ziskem, nikoli s tvým!“

„Když já bych se ale rád podíval do Říma.“

„V tom případě jeď, příteli. Zajed' si tam, pro zábavu. A až tam budeš, zjednej si zprostředkovatele. Jeho honorář snadno zaplatíš, věř mi. Bez pomocníka mezi žraloky v Emporiu zkrachuješ.“

Horlivě mi děkoval. Snad mi i důvěřoval. Třeba to udělá. Přes místnost se na mě Helena pochvalně usmála a nato jsem jí zdvořile zamával. Ten chlápek s ústřicemi byl sám bledý a šedivý, scvrklý jako jeho vlastní zboží. Napsal jsem na tabulku svou domovskou adresu a s úsměvem jsem mu řekl, že tam může poslat jeden soudek zdarma, jestli mu moje rada pomůže. Mohlo by to vyjít. Snad pochopí náš systém dávání a přijímání odměn a úplatků, díky němuž je římský obchod tak zajímavý. Ale možná že jsem ho jenom přivedl k tomu, aby byl stejný drzgrešle jako většina kupců.

Na dezert jsme všichni přešli ven na zahradu. Byl teplý večer. Na Británii až překvapivě, neboť jsem si vzpomínal, že tady sice léto mívají, ale jenom asi čtrnáct dní. To musí být ono. S horkem si neuměli poradit. Všechny lázně si buď udržovaly vodu vřelou jako obvykle, nebo ji nechávali vychladnout, že byla jako led. Ve dne nikdo nezavíral okenice, takže v domech bylo k nedýchání. A když se večerelo venku, byly k dispozici jenom lavice. Nikdo nevlastnil pořádnou zahradní jídelnu s trvalými kamennými lehátky.

Přesedl jsem si k poslednímu hostu, tomu tichému. Prozkoumali jsme mísu datlí. Přišly z velké dálky a potřebovaly probrat.

„Myslím, že tyhle se nepřevážejí snadno. Já jsem zástupce vašeho hostitele. Marcus Didius Falco.“

„Lucius Norbanus Murena.“ Pokoušel se mě zařadit.

„Tvoje jistota a sebedůvěra u formální večeře naznačuje, že jsi z Itálie?“

Já jsem se pokoušel vyznat v *něm*. Měl tři jména. To ještě nic neznamena. Já mám taky tři jména a celý život jsem měl co dělat, abych schrástil peníze na činži.

Mohlo mu být něco přes čtyřicet, možná trochu víc. Tělnatý, ale celkem pružný. Mluvil dobře, bez sebemenšího akcentu. Vypadalo to, že má dost peněz na slušné oblečení. Myslím, že sem přišel v tóze. To se v provinciích nevyžadovalo povinně (mnozí místní lidé tógu ani neměli), ale pro návštěvu v rezidenci se to slušelo. Pěkně upravené vlasy, holá brada a pěstěné nehty svědčily o častých návštěvách v lepších lázních. S tmavýma očima, dozadu sčesanými hustými rovnými vlasy a výraznou bradou mohl být asi považován za hezkého. Na to byste se ale museli zeptat ženy.

„Já jsem z Říma,“ oznámil. „A ty?“

„Taky z Říma.“ Usmál jsem se. „Vysvětlili vám dnešní změny? Přijel nám totiž nečekaně významný britský král, takže jsme naráz připraveni o správce provincie a prokurátora. Tohle je prokurátorův dům, protože nový, dostatečně velký vládní palác dosud není postavený. Ta dáma ve vyšíváné róbě je Aelia Camilla, vaše šikovná hostitelka, Hilaridova manželka. V Británii žijou už celou věčnost. Postará se o to, abys byl na seznamu dalších pozvaných, kdy bude možnost setkat se s významnými osobnostmi.“

„A jakou roli máš ty?“

„Já jsem příbuzný. Přivezl jsem manželku na návštěvu k tetě.“

„Která z dam je tedy tvoje paní?“

„Ta elegantní, Helena Justina.“ Ukázal jsem mu ji, když se příjemně bavila s oběma hroznými Galy. Taková povinnost se jí protivila, ale vychovali ji k tomu, aby neohrnovala nos nad třeba nemilou úlohou. Vypadala půvabně a vyrovnaně. „Ta urostlá paní v bílém.“ Měl jsem podezření, že se Norbanus Heleně posmívá. Všiml jsem si, že na nás pohlédla, a pak si bezděčně obranným gestem urovnala štolu kolem ramen. Vycítil jsem v ní neklid.

Snad jsem si tu náladu vyložil nesprávně. „Aha, ano. Tvoje paní se mnou velice laskavě pohovořila během předkrmu.“ Norbanus mluvil s lehkým náznakem humoru. Byl kultivovaný a zdvořilý. Pokud se takoví muži snaží ukořistit něčí manželky, nedělají to otevřeně a nepokoušejí se

o to při prvním setkání, natož před manželovými zraky. U inteligentních cizoložníků – a on, jak jsem cítil, inteligentní byl – patří balamucení manželů k zábavě.

„Její urozená matka ji naučila, jak dělat společnici u stolu.“ Pokračoval jsem v tiché satíře. „Helena Justina měla zaručeně za povinnost postarat se, aby ses cítil nenuceně, vyptávala se tě na cestu do Británie a co říkáš zdejšímu počasí. Potom tě jistě předala té nervózní dámě v červeném přes hlavní chod a zdvořilé dotazy, jestli máš rodinu a jak dlouho se tu hodláš zdržet. Moje sestra,“ dodal jsem, když přejel pohledem na Maiu.

„Rozkošná.“ Maia byla vždycky hezká. Okamžitě upoutala pohledy mužů. Jako její bratr jsem nikdy nevěděl, jak to vlastně dělá. Na rozdíl od Heleny a její tety si Maia dnes večer vzala jen málo šperků. Obě se pohybovaly v jemném vlnění zlata dokonce i za soumraku tady venku, kde jenom lampičky pohupující se v růžových keřích zachytávaly filigránové kuličky v jejich náramcích a náhrdelnících. Moje sestra vyvolávala dramatický dojem přirozeně. Vyplýval z jejich kadeřavých tmavých vlasů a podivuhodné lehkosti, s jakou na sobě nosila svou typickou rudou barvu. Nijak mě nepřekvapilo, když se Norbanus zdvořile zeptal: „A je tu také manžel tvé sestry?“

„Ne.“ Nechal jsem menší pauzu. „Moje sestra je vdova.“ Byl jsem v pokušení dodat: má čtyři náročné děti, snadno se navzteká a je chudá jako chrámová myš. Ale to už by vypadalo jako přehnaná péče. Ostatně mohla by na to přijít a běda mi, kdyby se zase naštvála.

„A v jakém oboru pracuješ ty, Falcone?“

„Jsem prokurátorem posvátných husí u Junonina chrámu.“ Ta moje příšerná sinekura mi byla občas přece jen k něčemu dobrá. Pěkně vyvolávala dojem, že kromě pochybné role čištění augurských kurníků jsem slaboduchý člověk, který nepracuje a žije z manželčiny peněz. „A co ty?“

„To se ti asi nebude líbit.“ Měl v sobě kouzlo poctivosti. Totiž aby bylo jasno, já jsem se za kouzlem poctivosti nehonil. „Obchoduji s realitami.“

„Já bydlím v nájemních bytech,“ odpověděl jsem a v duchu jsem vyškrtl slovo „poctivost“.

„Já soukromé byty nepronajímám. Pracuju výlučně na komerční bázi.“

„V jakém smyslu, Norbane?“

„Kupuju nebo stavím budovy i s pozemky a pak je vybavuju pro podnikání.“

„Je to velká organizace?“

„Rozšiřuje se.“

„Diskrétně řečeno. Ovšem žádný opatrný podnikatel neprozradí podrobnosti o svém bilančním archu.“ Jenom se zdvořile usmál a přikývl. „Co tě přivádí do Británie?“ zkusil jsem to jinak.

„Očichávám trhy. Hledám kontakty. Možná že bys mi mohl pomoci, Falcone. Hledám odpověď na jednu zásadní otázku: Co Británie potřebuje?“

„Všechno možné!“ tiše jsem se zasmál. „Ale nejdřív jim musíš vyložit, jak moc to potřebují... Domorodci jsou pořád lákáni, aby sestoupili z vesnic na kopcích. Někteří vylezli teprve nedávno ze svých okrouhlých chatrčí. Pro začátek jim vysvětlíš, že domy mají mít rohy.“

„No to mě podrž! On je to ještě ubožejší zapadákov, než jsem si myslel.“ Už jsme spolu vycházeli přátelsky – dva uhlazení Římané mezi naivními barbary.

Nezapomněl jsem, že mým úkolem jako náhradníka je vyvolat nadšení pro tuhle cestu plnou výmolů. „Když to vezmeme optimisticky, jestliže provincie zůstane římská, musí mít obrovský potenciál.“ Julius Frontinus by mému pokryteckému výroku zatleskal. „Každý, kdo si najde správné obchodní postavení, může udělat terno.“

„Ty tu provincii znáš?“ Norbana to zřejmě překvapilo.

„Vojna.“ Další užitečná skrývačka. Tím líp, že byla pravdivá.

„Aha.“

Otrok nám přinesl teplou vodu a ručníky, abychom si mohli po jídle opláchnout ruce. Ten nenápadný náznak vlastně znamenal, že večírek končí. Galy by nejspíš vůbec nenapadlo, že je čas odejít, ale už se stejně nudili. Odpotáčeli se a cestou se dohadovali, jakou putyku by měli navštívit na noční flám. Nám jen ledabyly pokývli. Ten britský kupec s ústřicemi už zmizel. Norbanus se skláněl nad navoněnými ručkama našich tří Grácií, loučících se s hosty. Aelii Camille i Heleně dokonale uctivě poděkoval, ale Maie nezapomněl zdůraznit, jak nesmírně příjemný

večer zažil.

„Maio Favonio, dobrou noc!“ Zajímavé. Maia se pohybovala v úzkém kroužku a málokdy používala obě svá jména. Jak to, že je Norbanus zná? Vynaložil značný důmysl, aby je zjistil? Kdybych byl nedůtklivější, mohl jsem se zeptat proč.

Doprovodil jsem hosty ven. Mělo to vypadat jako zdvořilost, a ne jako trik zajišťující, že nic neukradnou.

Vyčerpaný jsem už toužil jenom po své posteli. Nebylo mi to souzeno. Když jsem se vracel chodbou mezi kanceláři, uviděl jsem tam postávat centuriona ze včerejší noční hlídky.

XVI

Potřebuješ s někým mluvit?“

„V případě Longus došlo k určitému vývoji.“ Centurio vysvětloval svoji přítomnost jenom neochotně.

„Petronius Longus není nežádoucí a nejde o případ, centurione. O jaký vývoj šlo?“

Zřejmě mě čekaly potíže. Tenhle typ jsem znal. Normálně se choval se směsí předstírané prostoty a arogance. Pro mě si šetřil navrch speciální posměch. „Jsi vůbec Falco?“

„Ano.“ K požáru pekařství došlo teprve včera. Nemohl zapomenout, že jsme se tam sešli.

„To bylo tvoje jméno na tom oznámení?“ Můj popis Petronia vydala správceva kancelář, ale Frontinus svými podpisy šetřil a nechal tam můj.

„Ano,“ přitakal jsem znovu trpělivě. Podle všeho jsem mu nebyl sympatický. Však jsem o něm měl taky své pochybnosti. „A jak se jmenuješ ty, centurione?“

„Crixus, pane.“ Pochopil, že teď se mi vydal napospas. Jestli mám u správce nějakou váhu, má to Crixus spočítané. Přesto se nadále choval nepříjemně. „Dost dobře si nepamatuju, co jsi včera večer říkal, že pohledáváš v centru města, pane?“

„Nepamatuješ si to, protože ses nezeptal.“ Tím opomenutím se dopustil chyby. Byli jsme vyrovnáni. Co se pořád tak vykrucuje? Uvědomil si snad, že nejsem jenom nějaký lepší domácí příživník, ale někdo s oficiálním postavením a on to nepochopil?

„Zmínil ses o nějakém vývoji, Crixe.“

„Přišel jsem to ohlásit správci provincie, pane.“

„Správce je teď na poradě. Nastaly určité problémy. To já jsem to oznámení podepsal, tak mi to můžeš říct.“

Crixus se váhavě podrobil. „Byl možná spatřen.“

„Podrobnosti?“

„Muže odpovídajícího tomu popisu zahlédla hlídka.“

„Kde a kdy?“

„Na přívozu u celnice. Před dvěma hodinami.“

„Cože? A tys to přišel ohlásit až teď?“

Nasadil si zkroušený výraz. Jenom letmý a drze falešný. Ten muž vypadal v uniformě elegantně, ale choval se jako ten nejhorší zaostálý rekrut, který se nehodlá zbytečně namáhat. Kdyby se mu podařilo dostat přímo k Frontinovi, asi by všechno vypadalo jinak. Dvojí měřítko je pro armádu nejspíš zlé znamení. „V tom oznámení nestálo nic o tom, že by to bylo naléhavé.“

„Ty jsi věděl, že to spěchá!“ Už bylo ovšem pozdě.

S centurionem jsme se dost tvrdě potýkali. Chtěl jsem z něho vytáhnout, co ví, a přitom jsem instinktivně zadržoval co nejvíc informací o Petroniovi a o sobě. Z kdovíjakého skrytého důvodu jsem si nepřál, aby se Crixus dozvěděl, že s Petroniem jsme blízcí přátelé, že jsem informátor a on že pracuje pro vigily.

„Dokonči hlášení,“ vyzval jsem ho tiše. Svého času, když jsem sloužil v legiích, jsem to nikdy nedotáhl do důstojnické hodnosti, zato spousta důstojníků mě buzerovala. Znal jsem jejich styl řeči a uměl jsem některé napodobit. Hlavně jednoho vyloženého hajzla, pokud ho něco naštvalo.

„Hlídka zahlídla muže, co odpovídal popisu. Jak jsem řek, bylo to u přívozu.“

„Chystal se na převezení?“

„Ne, jenom mluvil.“

„S kým?“

„To nevím, pane. My jsme se zajímali jenom o něho.“ Za těch deset let od doby, co jsem odešel z armády, umění mlčenlivé drzosti nevymřelo.

„Dobře.“

„Kdo je teda ten člověk?“ zeptal se Crixus jako zvědavé nevinátka.

„Jako každý, kdo sem přijde. Obchodník. Víc toho nepotřebuješ vědět.“

„Jde jenom o to, že mně nepřipadá jako ten, co ho hledáme. Když jsme se ho zeptali, tvrdil, že není žádný Petronius.“

Zuřil jsem a nijak jsem to před centurionem netajil. „Vy jste se ho zeptali,

když na tom oznámení stálo výslovně „nepřibližujte se“?“

„Jedině tak se dalo zjistit, jestli je to ten dotyčný, pane.“ Ten blbec byl tak samolibý, že jsem se jen taktak ovládl, abych ho nepraštil.

„Je to on,“ zabručel jsem. „Petronius Longus nesnáší dotěrné otázky idiotů v červených tunikách. Obvyčejně tvrdí, že prodává pérové vějíře a jmenuje se Ninius Basilius.“

„To je dost zvláštní, pane. Nám řekl, že dováží fazole a jmenuje se Ixymithius.“

Díky, Petronie. Vzdychl jsem si. Vylovil jsem z paměti jedno z jeho falešných jmen – nesprávné. Crixus teď co chvíli začne považovat za nezvratný fakt, že dotyčný pracuje tajně pod několika falešnými jmény. Pak bude centurio ještě vlezlejší. Jak jsem Petronia znal, byla to jenom jedna forma protestu. Instinktivně se naštvál, když ho zadržela vykračující si hlídka. Zalhal jim ze zásady. Alespoň že nezačal zpochybňovat jejich původ a posílat je ve voze s hnojem do Hádu, protože to by ho uvrhli do cely.

„Nějak dlouho ti trvá, než kápneš božskou, že vám uklouzl,“ varoval jsem ho. „Správce to nepotěší. Nechápu, proč kolem toho děláte takové ciráty. Tomu chudákovi přišly nějaké zlé zprávy z domova, to je všechno. Frontinus se s ním už dlouho zná. Chce mu to sdělit osobně.“

„No tak jo, příště už budeme vědět, že je to on. Tu zprávu mu vyřídíme, žádný strachy.“

Teď ne. Kdyby je Petro znovu uviděl přicházet, tak ne.

XVII

Letité přátelství krále Togidubna s Vespasiánem trvalo už od dob, kdy Římané poprvé pronikli do Británie. Togi dělal hostitele legii, kterou tak zkušeně vedl mladý Vespasián. Bylo tomu už přes čtyřicet let. V poslední době jsem vídal krále po mnohem kratších přestávkách, a když jsme se sešli, cítili jsme se spolu nenuceně.

Na pohled to byl vyložený postarší severan, jeho žilkovaná pleť vrásčitá a bledá, vlasy vybledlé z typického rodového nazrzlého odstínu do prachově šedého. Při každé formální příležitosti se oblékal jako římská aristokracie. Nepřišel jsem na to, zda ho jakákoli funkce, kterou musel přijmout, skutečně opravňovala nosit tógu s širokým nachovým pruhem, ale sám se nazýval „Augustovým legátem“ a ten pruh nosil s veškerou sebejistotou senátorského patrona, jenž se honosí několika stoletími slavných předků. Togidubna nejspíš vybrali jako mladíčka, odvezli do Říma a vychovali společně s různými nadějnými rukojmími a slibnými princátky a potom posadili na trůn, aby se ve své domovské provincii stal pevností a oporou. Po třiceti letech vypadali Atrebaté o něco méně zaostalí než ostatní britské kmeny v romanizované oblasti a spolu se svým králem byli bezvýhradně loajální.

Všichni až na mrtvého Verovolka. Ten zabil římského architekta. Totiž aby bylo jasno, ono nesnášet architektky je normální a ten, proti kterému se Verovolcus zatvrdil, prosazoval názory o prostorové celistvosti, nad nimiž by se každému chtělo zvracet.

„Tak se zase setkáváme za neblahých okolností, Falcone.“

Zpomalil jsem, aby to odpovídalo králově střízlivé velkoleposti. „Mé potěšení z opětovného setkání, pane, kalí pouze ta truchlivá příčina.“

Seděl. Já jsem stál. Hrál si na Řimana ve vysoké funkci. Mohl být Caesarem na trůně ve svém stanu, který přijímá odbojné Kelty. Já jsem byl

zcela podřízený. Každý, kdo pracuje pro klienty, očekává, že se s ním bude jednat jako s kramářem. Dokonce i otrok, který by si mě najal jako informátora, by se ke mně mohl chovat povýšeně. A král si mě ani nenajal. Nikdo to nepovažoval za nutné. Tu práci jsem dělal jako povinnost v zájmu říše a jako laskavost rodině. To jsou ty nejhorší podmínky. Neplatí se za ně. A neposkytují vám žádná práva.

Referoval jsem o tom, co jsem věděl a co jsem v té věci udělal. „Abych to shrnul: nejpravděpodobněji to probíhalo takto: Verovolcus přišel do Londinia, patrně aby se tu schoval. Náhodou se dostal do špatného prostředí a tragicky na to doplatil.“

Král se nad tím na chvíli zamyslel. „Takové vysvětlení by mělo stačit.“

Očekával jsem zuřivé požadavky na pomstu. Místo toho reagoval podobně jako prohnáné falešné kanceláře na Palatinu. Snažil se umenšit zlo, k němuž došlo.

„To by stačilo tak pro *Denní zprávy*? řekl jsem chraptivě. Oficiální římský přehled událostí na Foru si potrpí na skandály v podřadných sloupcích, jež následují za běžnými seznamy senátních dekretů a kalendářem her, avšak *Acta Diurna* připravují oficiální úředníci. *Denní zprávy* málokdy uvádějí nepříjemné pravdy v politice. Jejich nejdivočejší odhalení se týkají nechutného sexu v aristokratických kruzích – a i to jenom v případech, kdy je známo, že se postižení stydí podat žalobu.

Jedno ježaté šedivé obočí vystřelilo nahoru. „Ale ty máš pochybnosti, Falcone?“

„Rozhodně bych rád pokračoval v pátrání.“

„Než se k tomu závazně vyjádříš? To je dobře.“

„Řekněme, že ať už Verovolka strčil do studny kdokoli, nechceme, aby se to opakovalo.“

„A rozhodně chceme spravedlnost!“ zdůraznil král. Ve skutečnosti „spravedlnost“ by šoupla Verovolka do zdejšího amfiteátru jako oběd pro vyhladovělou dravou zvěř.

„Chceme pravdu,“ dodal jsem svatouškovsky.

„Moji dvořané ještě stále pátrají.“

Králi z očí šlehalý vzdorné blesky, ale já jsem pouze odpověděl: „Čím víc tuhle čtvrt proklepeme, tím víc dáme najevo, že násilí tu nestrpíme.“

„Co o té čtvrti víš, Falcone?“

„Je to pochmurná oblast za přístavní hrází, kde se zboží vykládá a skladuje. Je tam plno malých podniků, vedených většinou přistěhovalci a určených lodníkům na dovolené a dočasným obchodníkům zabývajícím se dovozem a vývozem. Má veškeré nevýhody takových čtvrtí v každém přístavu.“

„Pitoreskní enkláva?“

„Pokud to znamená zapadák pro podvodníky a zloděje.“

Král se na chvíli odmlčel. „Frontinus a Hilaris mi řekli, že to, co se Verovolkovi stalo, vyprovokoval patrně sám, Falcone. Domnívají se, že jinak by ho pachatelé pouze oloupili.“

„Ztratil se jeho náhrdelník,“ dodal jsem opatrným hlasem.

„Pokus se ten náhrdelník najít, Falcone.“

„Ty ho chceš zpátky?“

„Já jsem mu ho dal.“ V králově výrazu jsem četl nostalgii a lítost nad ztrátou dlouholetého přítele. „Poznáš ho?“

„Pamatuju se na něj.“ Byl velmi zvláštní: jemné proužky krouceného zlata, skoro jako pletená přadena, ukončené těžkými kousky.

„Pokus se o to. Já vím, že vrahové už jistě zmizeli.“

„Dobře že to bereš s rezervou, ale není to úplně ztracené, pane. Jednoho dne je můžeme odhalit, třeba když budou zatýkáni pro nějaký jiný zločin. Nebo je může udat některý bezvýznamný darebák, který za to bude chtít odměnu.“

„Říkali mi, že je to zkažená oblast, ale k vraždám tam nedochází často.

Cítil jsem, že král o něčem přemýšlí. „Frontinus a Hilaris to město dobře znají,“ poznamenal jsem.

„A já jsem zase znal Verovolka,“ dodal král.

Vstoupil otrok přinášející nám občerstvení. To přerušení bylo nepříjemné, třebaže například já jsem nesnídal. S Togidubnem jsme trpělivě mlčky čekali. Možná nám oběma bylo jasné, že tam Flavius Hilaris poslal toho otroka na výzvědy.

Král si nechtěl nechat narušit soukromí a otroka vzápětí propustil. Chlapec vypadal vyplašeně, ale obětiny nechal na žulovém tesaném

postranním stolku.

Když odešel, ukrojil jsem si pár plátků studeného masa a oběma jsem ještě naložil olivy. Král zůstal na svém lehátku se stříbrným opěradlem a já jsem přešel k jedné stoličce. Žvýkali jsme měkké bílé žemličky, jaké se podávají k snidani, a usrkávali vodu. Teď už jsme nemluvili. Žemli namočenou do cizrny jsem si obložil šunkou. On si obalil slepičí vejce natvrdo plátkem masa.

„Co ti tedy Frontinus a Hilaris řekli, že budu chtít?“ zeptal se král konečně.

„Ještě jsem neměl příležitost obdržet instrukce, pane.“

„Cože – žádné přesné pokyny?“ Tvářil se vesele.

„Byl jsem se ráno trochu projít.“ To byla pravda. Na forum jsem se vypravil časně a na jednu zeď jsem křídou načmáral: „*LPL kontaktuj MDF. Naléhavé.*“ Nedělal jsem si velké naděje. Nebylo pravděpodobné, že by se Petronius potloukal právě na tom ohavném místě. Troufl jsem si upřímně zamumlat: „Moc bych za to nedal, že oba naši velikáni potí sračky!“ Král se zachechtal ještě víc. „Ale my dva, pane, ty a já, nepotřebujeme žádné instrukce, abychom se domluvili.“

Togidubnus dojedl vajíčko a vyzáblé staré prsty si otřel do ubrousku. „Co si tedy doopravdy myslíš, Marku Didie?“

Povšiml jsem si, že mě oslovuje méně formálně. Rozkousal jsem olivu, pecičku odhodil do misky a řekl mu: „Ještě stále nechápu, proč šel Verovolcus do toho pajzlu. V okolí jsem pozoroval organizované vydírání, i když bych nemohl prokázat, že to spolu souvisí, to přiznávám.“

„Chceš říct, že úřady popírají existenci něčeho takového?“ dotíral král.

„Ne.“ Podařilo se jim vyhnout *přiznání*, ale dělali to diplomaticky. „Civilizace přináší mnoho dobrého, ale víš dobře, že kromě toho i zlého. Nemám ponětí, jaká zločinnost tu byla, když Británii vládly kmeny z horských pevností, ale každá společnost má své bandity. Přinášíme vám město, ale s ním i městské zločiny. Snad komplikovanější, ale všechny založené na strachu a chamtivosti.“ Togidubnus na to nereagoval. Jestli byl opravdu vychován v Římě a krácel někdy rušnými ulicemi Zlatého města, viděl z první ruky nejhorší organizovaný smutek a vydírání. „Jestlipak Verovolcus Řím nenáviděl?“ zeptal jsem se.

„Nijak zvlášť.“

„Ale říkal jsi, žes ho ‚znal‘. Tím jsi jistě něco myslel.“

„Byl rád u všeho, kde se něco dělo, Falcone. Dělat mi styčného důstojníka mu nikdy dvakrát nesedělo, ale také by ho nebavilo sedět někde na farmě a dívat se, jak se pase dobytek.“

„Jak to myslíš?“

„Pokorně by do vyhnanství neodešel.“

Král vstal, přešel k postrannímu stolku, prohlédl si plochou mísu studených rybiček, jednu ochutnal, rozhodl se, že to není ono, a vzal si další žemli s plátky zvěřiny. To ho zaměstnalo a nějakou dobu statečně žvýkal. Seděl jsem a čekal.

„Cos mi tedy chtěl sdělit, pane?“ zeptal jsem se, když jsem se ujistil, že už zase může mluvit.

Sešklebil rty a jazykem se potýkal s vláknem masa uvízlého v zadních zubech. Já jsem sezobával drobečky z tuniky. „On vůbec nechtěl odejít do Galie, Falcone.“

Togidubnus promluvil tichým hlasem a já jsem se mu přizpůsobil. „Hodlal zůstat tady v Londiniu? Měl tu nějaké známé?“

„Ne.“

„Jak by se tu živil?“

„Já jsem mu dal nějaké peníze.“ To z něho vyletělo rychle: peníze na uklidnění svědomí. Ať udělal Verovolcus cokoli, jeho královský pán za něho cítil odpovědnost.

„Svěřil se ti, pane, že se chystá sem?“

„Dostatečně.“ Král odložil stranou prázdnou číši od vody.

„Mluvil s tebou?“

„Ne, věděl, že bych mu to musel zatrhnout.“

Sám jsem příběh doplnil: „Verovolcus pověděl přátelům, že se tajně vypraví do Londinia, do Galie nepojede. Věděl, že se oblast zločinu rozšiřuje, a chlubil se, že se do ní zapojí?“ Král zašel tak daleko, že přikývl. Z toho už nevyhnutelně vyplynulo to ostatní. „Jestliže tu působí vyděrači a on se pokusil mezi ně vetřít – pak ten, kdo to má celé pod palcem, mu podle všeho odmítl dát vstupenku.“

A provedli to klasickým stylem: nápaditá smrt, která upoutá zájem

veřejnosti. Smrt, jež také poslouží jako varování dalším, kdo si dělají naděje, že by mohli proniknout do rajonu vyděračů.

XVIII

Jakmile jsem vyšel ven, zahlédl jsem na konci chodby Hilarida, a tak jsem honem zamířil na opačnou stranu. Potřeboval jsem prostor. Musel jsem si leccos promyslet. Mám s tím pokračovat sám osobně, anebo celý problém přenechat úřadům?

Věděl jsem, proč váhám. Přiznat, že v provincii, kde kdysi sloužil a vyznamenal se císař, bují vydírání, bylo politicky nevhodné. Myslel jsem, že se celý případ nejspíš odloží.

Uslyšel jsem hudbu a hlasy, jež mě přitáhly do salonu. Ženy zdvořile naslouchaly slepému harfenistovi. Byl špatně oholený a bezvýrazný a u nohou se mu krčil zachmuřený, dokonce bojovně naladěný chlapec, který ho patrně vodil. Hrát dovedl. Nebyl bych se za ním harcoval kdovíjak daleko, abych si ho poslechl, ale měl slušnou techniku. Taková hudba tvořila pozadí. Nenápadné, melodické drnkání, při kterém se dalo mluvit. Za chvíli se dalo zapomenout, že tam harfeník vůbec je. Možná že šlo právě o to.

Vklouzl jsem na lehátko vedle Heleny. „Co se děje? Zkoušíme ho na večerní orgie, anebo se to trochu přehnalo s kulturou?“

„Pšt! Toho Maie zapůjčil Norbanus Murena. Taková pozornost.“

„Co ho to napadlo?“ Vyznělo to, jako bych byl nějaký nevďěčný hulvát.

„Včera večer jsme s ním přece mluvili o hudbě.“

„Maia taky?“ Málem jsem se rozesmál.

Helena mě jemně klepla hřbetem ruky. „Ne, to jsem byla myslím já, ale nemůžeš přece čekat, že si mužský pořádně všechno zapamatuje.“

Zamračil jsem se. „Tobě se Norbanus líbil?“ Důvěřoval jsem jejímu vkusu při hodnocení lidí.

Helena se na nepatrnou chvilíčku zarazila. Snad si to ani neuvědomila. „Připadal mi poctivý, slušný a obyčejný. Příjemný člověk.“

Vtáhl jsem vzduch. „Ty přece o příjemné muže nestojíš.“

Helena se na mě najednou usmála a oči jí zjihly. Polkl jsem. Jako jednu z věcí jsem na ní vždycky miloval, že si tvrdě uvědomovala sama sebe. Byla výstřední. To věděla a nechtěla na tom nic měnit. Ani já jsem si nepřál, aby se z ní stala konvenční matrona s úzkým rozhledem a protivnými přítelkyněmi. „To ne,“ přitakala. „Jenže já jsem věčný kverulant, že?“

Harfeník dodrnlal jednu melodii. Vážně jsme zatleskali. „Na jak dlouho ho tu máme?“

„Myslím na tak dlouho, jak bude Maia chtít.“

„Bohové! To je ale podraz. Namlouvat si ženu tak, že jí ctitel dá náhrdelník, aspoň jí zůstanou drahokamy. Takhle si Norbanus harfeníka na konci námluv zase odvede a Hilaris musí mezitím toho mizeru živit. Maia se nejspíš nevymlouvala, že musí požádat o dovolení hlavu rodiny.“ Já jsem za hlavu její rodiny považoval sebe – ne že by mě tak viděla i ona.

„Ne, Marku.“ Helena se tvářila dotčeně, ne snad tou poznámkou o mém postavení, ale měla dojem, že můj návrh je hrubý. „Ty trváš na tom, aby ho poslala rovnou zpátky? To by bylo nezdvořilé odmítnutí. Je to jenom půjčka. Jedině ty na tom vidíš něco špatného, nikdo jiný.“

Přesně.

„Donutil nás přijmout půjčku,“ ozval se tichý hlas. „Proto se to Markovi nelíbí.“

Ohlédl jsem se přes rameno. Hilaris mi musel jít v patách. Teď stál za námi a poslouchal nás. Tiše jsem ho informoval: „Norbanus. Jeden z tvých včerejších návštěvníků. Reality. Zřejmě si potrpí na ženy. Má svou vlastní metodu, jak je získávat okázalými půjčkami a dárky.“

„Už jsem se s ním setkal. Připadal mi inteligentní a uhlazený.“ Odmlčel se. Nebylo mi jasné, jestli schvaluje tyto vlastnosti nebo spekulace s realitami obecně. Asi ne. „Znepokojuje tě to?“ zamumlal potichu.

Kdovíproč mě to opravdu štvalo. „Proč mám pocit, že se mi něco vnucuje, Gaie?“

Na chvilku mi položil ruku na rameno a zabručel: „Určitě to přeháníš.“

„Sestra se dovede o sebe postarat,“ řekl jsem, jako by šlo právě o to.

Tak si toho muzikanta ještě chvíli ponechte, jestli o to Maia stojí.“ Rozhodnutí záviselo na něm, byl to jeho dům. „Měl bys chvilku čas, Marku?“

Chtěl si popovídat o mé schůzce s králem. Ostatně byla to taky jeho provincie. A pokud se tu vyskytl nějaký problém, byl to i jeho problém.

Když jsme kráčeli malovanou chodbou do nějaké kanceláře, krátce, ale užitečně jsme spolu o určitých věcech pohovořili. Hilaris přiznal, že se na město napíchli vyděrači a lichváři. Ujistil mě, že jinde to není o nic lepší a že provinční zaměstnanci už s tím počítají a snaží se to regulovat normálními předpisy. Já budu ovšem dál pracovat na objasnění Verovolkovy smrti.

Byl to skvělý byrokrat. Vypadalo to, jako bychom se právě dohodli na komuniké k velkým problémům. Nic podstatného se však nezměnilo.

„Jsem rád, že na to máme stejný názor,“ prohodil Flavius Hilaris svým diplomatickým způsobem.

„Jsem rád, že si to myslíš,“ odpověděl jsem, stále ještě jako informátor.

„S touhle hrozbou si poradíme,“ potvrdil.

Usmál se, ale já ne. Jak říkám, nic se nezměnilo.

Zdejší zřízení by si mohlo namlouvat, že sociální zkaženost je síla, kterou je možno potírat praktickými metodami, odhalovat ji edikty, ten pekař, Epaphroditus, se proti zlořádům postavil, ale potom uprchl, aby unikl nesporné pomstě. Věděl totiž, jak to chodí.

„Je tu ještě jedna věc, Gaie – ty jsi poslal v noci do ulic vojenské hlídky, ale moc se neraduj. Netvrdím, že někdo z těch trosek, které považuješ za pevnost, byl k té službě donucen – ale musíš je bedlivě hlídat.“

Hilaris se zatvářil polekaně. „Velitelem je skvělý důstojník.“

„Opravdu.“ Vrhł jsem po něm pohled, v němž stálo, že Frontinus má velitele povzbudit.

„Já si to poznamenám: Falco doporučuje pořídit si slušnou pevnost – které by velel ostrý důstojník. Čím to, milý Marku, že kdykoli jsi tady, pokaždé začneme s nějakým malým problémem – nebo dokonce bez problémů – a nakonec se z toho vyklube velký chaos?“

„Ten chaos jste tu měli po celou dobu,“ vysvětloval jsem, „já jsem ho jenom odhalil.“

„Děkuji ti,“ odpověděl Hilaris s žalostným úsměvem.

Potom jsme zahrnuli za roh a tam nás čekal docela jiný zmatek.

Albia, ta Helenina divoška, právě hodila na zem vázu a rozbila ji.

My s Hilaridem jsme se tam objevili jako divadelní duchové padacími dveřmi. Nastalo okamžitě ticho. Děti, některé mého hostitele, některé Maiiny, jedno moje, rázem ztuhly a čekaly to nejhorší. Hilaris a já jsme se odmlčeli jenom proto, že každý z nás doufal, že se slova ujme ten druhý jako přísný římský otec.

Odkašlal si a zeptal se, co se děje. Opatrně jsem posbíral střepy jemného tyrkysového skla. Rozbitá váza pocházela z nové výstavky v místnosti, jejíž dveře byly dokořán otevřené. Ten výrobce, s nímž jsme se seznámili včera při večeři, věnoval Aelii Camille nějaké vzorky jako dárky. Vytrépával jsem tuniky malé Julinky a Hilaridovy dcerky, které stály nejbliž tomu maléru, aby jim tam snad neuvízly nějaké skleněné jehličky. Všem dětem jsem pokynul, aby z těch střepů ustoupily na černobílou mozaiku.

Flavia svěřila otci tise, že Albia si chtěla jít do kuchyně nabrat nějaké jídlo. Aelia Camilla jí to zatrhla. Včera došlo k bengálu kvůli zmizelým rozinkám. Albia jich zhltdala plnou mísu, s níž se počítalo na oficiální večeři. Tím se pokazil dezert, kuchařka se naštvála a Albia se samozřejmě pozvracela. Dnes se jí děti pokoušely vysvětlit, že musí počkat až do oběda, ale ji to rozzuřilo.

„Albia tomu nerozumí,“ omlouvala ji Flavia.

Pohlédl jsem na tu tulačku. „Já myslím, že rozumí.“

Albia a Flavia musí být přibližně stejně staré. Albia byla menší a samozřejmě hubenější a zarputile nedávala nic najevo. Nechápal jsem, proč bychom ji měli považovat za méně inteligentní než Flaviu s jemnými rysy.

Albia na mě jednou pohlédla a potom odvrátila oči a schválně civěla do země. Těsně předtím než rozbila tu vázu, měla záchvat ječení – umíněného, bezuzdného vzteku, křiku a hysterie, za který by se styděla i moje malá Julinka. Popadl jsem Albiu za ramena. Skrze modré šaty jsem nahmátl kosti, když jsem ji otočil tváří k sobě. Její bledý obličej a tenké holé paže byly dosud ošklivě podrápané od toho, jak zachraňovala ty psy. Umytá vypadala vybledlá, její pleť bezkrevná. Vlasy měla světlehnědé, oči jasně modré — tady na severu tmavomodrá barva převládala. Ale její nezralé mladé rysy mi připadaly svým stylem povědomé. Soudil jsem, že by mohla

být napůl Britka a napůl Římanka.

„Ona nerozumí,“ pištěla malá Rhea, jako by ji chtěla bránit. Albia měla rty sevřené do těsné linky, jako kdyby to chtěla zdůraznit.

„Tomu by rozuměl i němej králíček!“ zabručel jsem. „Ujali jsme se jí. Musí se přizpůsobit našim pravidlům. Aelii Camillu bude strašně mrzet, že je ta překrásná skleněná váza rozbitá. A naschvál, Albio!“

Dívka zůstala němá.

Ztrácel jsem pozici. Každou vteřinou jsem si připadal víc jako krutý pán vyhrožující utrápené oběti.

„Uděláš z ní otrokyni?“ zeptala se Gaia zadýchaně. Co ji to napadlo? Snad právě toho se ta divoška bála, jenže když odmítala mluvit, jak to sdělila dětem? Tušil jsem spiknutí.

„To v žádném případě. A neříkejte jí, že to udělám. Ona není válečný zajatec a nikdo mi ji neprodal. Ale poslouvej, Albio — a vy ostatní dejte taky pozor na to, co teď řeknu. Nestrpím zlomyslné ničení. Jak ještě jednou něco rozbiješ — půjdeš znovu na ulici.“

Tak to jim mělo stačit. M. Didius Falco, tvrdý chlap a římský otec. Má vlastní malinká dceruška vykulila oči úžasem.

Hilaris a já jsme spolu kráčeli dál. Když jsme došli na konec chodby, uslyšeli jsme další třesnutí. Albia naschvál rozbila druhý ozdobný skleněný předmět. Dokonce ani neutekla, ale čekala s bradou vzdorně zvednutou, zatímco jsme se vraceli.

Vyslovil jsem své ultimátum, nemohl jsem se z toho vyvléct. A tak Flaviovi Hilaridovi, prokurátorovi Británie, zůstal na krku úkol utišit sedm hlučících dětí. Já jsem měl stejně cestu do města, a tak jsem se tam vypravil hned – a Albiu jsem vzal s sebou. Položil jsem jí těžkou ruku na rameno a vedl jsem ji zpátky do uliček, odkud pocházela. Nezastavil jsem se, takže jsem neměl čas přemýšlet, jaký mizera ze střední třídy se ze mě stal.

A ani jsem si netroufal přiznat to Heleně.

XIX

Tulačka přijala svůj osud mlčky. Vzal jsem ji do jedné jídelny, kterou jsem nepoznával. Musí to být jediný denní podnik. Posadil jsem ji venku do rohu v krátké řadě čtvercových stolků na chodníku, ohraničené starými vyschlými truhlíky vavřínů ve středomořském stylu. Koupil jsem jí něco k snědku, poněvadž měla věčně hlad, a majitele požádal, aby ji tam nechal, jestli s ní nebudou potíže. Blížila se doba oběda, ale tahle krčma byla prázdná. Všiml jsem si jejího jména: U Labutě. Stála naproti prodejně nožů. O dva krámy dál byla krčma s obrazem penisu na vývěsním štítě mezi dvěma namalovanými obrovskými čísemi, nesoucí jméno Ganymedes.

„Tady na mě počkej, Albio. Později se vrátím. Můžeš jíst a rozhlížet se kolem. Odtud jsi přišla. A sem se zase vracíš, když ses tak rozhodla.“ Dívka stála vedle stolku, k němuž jsem ji uvedl, hubená, ubohá postavička ve vypůjčených modrých šatech. Zvedla ke mně oči. Teď už se možná cítila spíš nešťastná než mrzutá. „A nevzdaluj se,“ nabádal jsem ji. „Aby bylo jasno. Já vím, že umíš mluvit. Nežila jsi celý život na ulicích Londinia, aniž by ses naučila latinsky.“

Nečekal jsem na odpověď a odešel.

Byl horký den. Slunce připalovalo skoro jako v Římě. Lidé klopýtali úzkými uličkami a mrzutě funěli. V některých místech tvořily kryté portiky stín, ale zdejší kupci měli ve zvyku zaplňovat je různými krámy: sudy, košíky, tyčovina a amfory s olejem nacházely pohodlné uskladnění v místech, která měla zůstat prázdnými chodníky. Chodilo se tedy vozovkou. Tady neměli žádnou večerku pro vozy, takže se musel dávat bedlivý pozor, jestli se neblíží nějaký dvoukolák. Snad jakýsi přírodní zákon působil, že se většinou připlížily zezadu docela neočekávaně. Místní kočí zastávali názor, že vozovka je jejich a že pěší aspoň spíš uhnou, když

je nabere vůz. Že by mohli předem na výstrahu zavolat, je vůbec nenapadlo. Hlasitě nadávat, když vás jejich vůz jen taktak minul, to bylo něco jiného. Všichni věděli, jak se latinsky řekne „Chceš spáchat sebevraždu?“. I některá další slova.

Kráčel jsem směrem k dokům.

V tom vedru byly dřevěné plošiny, tvořící přístaviště, cítit pryskyřicí. Všechno ovládla příjemná, lenivá polední siesta. Některá z dlouhých skladišť byla zabezpečená řetězy a bytelnými zámky. U jiných zela mohutná vrata dokořán. Z jejich útrob se neslo hvízdání nebo řezání pilou, ačkoli často nebylo nikoho vidět. Lodi byly natlačené podél kotvišť, pevná obchodní plavidla, jaká se mohla směle vydat na tyto bouřlivé severní vody. Občas se kolem na zásobovacích lodích šmrdolili dlouhovlasí chlapi s holými hrudníky, kteří si mě podezíravě prohlíželi, když jsem je míjel. Zkusil jsem to se zdvořilými pozdravy, ale zdálo se, že to jsou cizinci. A jako všechny přístavy i tenhle dlouhý pruh vody pohupoval spoustou zdánlivě opuštěných plavidel. I teď ve dne byly lodi ponechány, aby si povrzávaly a narážely do druhých. Kam se všechny chystají? Vyspávají ještě všichni velitelé, cestující a lodníci na břehu a čekají na příležitost rozrušit noc rvačkami na nože a pitkami? A pokud ano, kde jsou v Londiniu všechny ty nacpané ubytovny, kde mohou veselí námořníci chrápat až do doby, než vyletí večerní netopýři?

Každý přístav je svým vlastním způsobem zpustlý. Narazil jsem si jednu holeň o druhou, jak jsem se pokoušel odhánět malé, neuvěřitelně vytrvalé mušky. Nad vzdálenými močály visela mlha. Tady bylo všechno vyprahlé vlnou horka, ale na řece se tu a tam vyskytovaly olejové duhové skvrny, v nichž se mezi mastnými bublinami vznášely staré odpadky. Ve zdánlivě mrtvé vodě narážel do sloupů konec klády. Pomalý přílivový proud odnášel svinstvo po řece. Kdyby se na hladině náhle vynořila nadmutá mrtvola, nijak by mě to nepřekvapilo.

Žádné takové myšlenky netrápily celníka. Svého času možná vytahoval, co mu řeka přinášela – utopence – ale zůstal klidný a sebejistý. Pracoval na celnici u jednoho přístaviště přívozu, v kamenné budově s portikem, která

bude stát na konci mostu, až ho vybudují. Kancelář měl nacpanou úředními materiály a poznámkovými tabulkami. Přestože tam na první pohled vládl zmatek, jakmile tam někdo přišel nahlásit náklad a zaplatit dovozní clo, byl odbaven klidně a rychle. Zdánlivý nepořádek byl pod kontrolou. Mladý pokladní měl před sebou krabice s různými měnami, propočítával daňová procenta a hbitě přijímal peníze.

Celníka zmátlo nezvyklé slunce, a tak se příliš dlouho vyhříval bez tuniky. Byl to tělnatý chlap, poněkud obtloustlý. Zvlněnou pokožku měl původně bledou, jako by byl rodem severan. Teď byla pruhovaná citlivými růžovými spáleninami. Pohyboval se ztuhle, chvílemi sebou trhl, ale svůj trest přijímal odevzdaně.

„Potřebuješ si tu pořídit nějaký stín,“ upozornil jsem ho.

„Já mám sluníčko rád, když si ho můžu užít.“ Prohlížel si mě. Jistě poznal, že s námořní plavbou nemám nic společného. Aspoň jsem doufal. Mám přece svou úroveň.

„Jmenuju se Falco. Hledám svého dobrého přítele Petronia Longa. Slyšel jsem, že ho někdo včera viděl tady, jak s tebou mluví.“ Nereagoval na to, a tak jsem mu opatrně Petronia popsal. Pořád nic. „To je tedy zklamání.“ Celník mě vytrvale probodával pohledem. Nic jsem z něho nedostal. „Rád se před lidmi schovává. Určitě ti řekl: Jestli se po mně někdo bude ptát, tak nic nevíš.“ Mrkl jsem na něj. Celník na mě taky mrkl, jenže ten dobrácký chlap s červeným lesklým obličejem možná reagoval automaticky.

Šoupl jsem mu příslovečnou minci, která rozvazuje jazyky. Ačkoli byl ve státní službě, minci si vzal. Vždycky si je berou. „Jestli přece jenom uvidíš toho člověka, co tu nebyl, vyříd' mu prosím tě, že s ním Falco potřebuje naléhavě hovořit.“

Vesele naklonil hlavu. Nijak mě to neuklidnilo.

„Jak se jmenuješ?“

„Firmus.“ Peníz už přešel z ruky do ruky. Domníval jsem se, že mám právo se zeptat.

„Potřebuju to vědět. Možná že si to všimneš zanesu do svých výkazů.“

Rozevřel dlaň a podíval se na mince. „To je tedy obchodní jednání? Říkal jsi, jestli se nemejlím, že je to přítel.“

„Taky že je. Ten nejlepší. Ale i tak ho můžu zanést do výdajů.“ Ušklíbl jsem se. Z tajného dorozumění vždycky vznikají nová přátelství.

„V jakým fochu děláš, Falcone?“

„Ve státní regulaci potravin,“ lhal jsem s dalším přátelským mrknutím. „Teď se ale zeptám já tebe, Firme: Některý pokoutní prodavači jídel za skladišti mají, zdá se, potíže. Nepozoroval jsi známky toho, že by místním krčmám někdo vyhrožoval?“

„Ale kdepak, já teda ne,“ ujišťoval mě Firmus. „Já do krčem nikdy nechodím. Po práci vždycky rovnou domů na dobrou večeři s frontinským a potom brzy do hajan.“

Jestliže měl opravdu takové střídme zvyklosti, udivovalo mě, z čeho nabral takovou tloušťku. „Frontinské má na můj vkus příliš mnoho anýzu,“ svěřil jsem se. „Já mám rád dobré vardarnské. Zato Petronius, ten má ohavnou chuť. Je šťastnej jako blecha, když si může sednout k podušený řepě nebo fazolkám... Co se vůbec v docích povídá o tom Britovi, co ho strčili do studně?“

„Asi někoho našťval.“

„A naznačil někdo, koho to našťval?“

„Nikdo nic neřek.“

„Ale o co, že to každý ví!“

Firmus opět zasvěceně přikývl na souhlas. „Poslední dobou se na to kdekdo vyptává.“

„Kdo se vyptává? Vlasatí Britové z jihu?“

„Cože?“ Firmus se zatvářil překvapeně. Zvědové, které král Togidubnus vyslal, se ještě nemohli propracovat do téhle části doků.

„Tak kdo?“ Zarazil jsem se. „Snad ne ten můj starý přítel, ten, co jsi ho neviděl?“ Firmus neodpovídal. Petronius ho nejspíš podmázl víc než já. „Co jsi tedy prozradil tomu neviditelnému muži, Firmě?“

„Museli to být přespolní,“ soukal ze sebe Firmus skoro věcně, jako bych to už měl vědět. „Mám na mysli přespolní z velké dálky. Existuje nějaká skupina, co se zajímá o společenskou scénu Londinia.“

„Odkud jsou? A kdo je kápo?“

„Cože?“

„Chlap, co to vede.“ Ale Firmus už nepromluvil. Třebaže se těšil

pozornosti jako znalec místní situace, cosi už nemohl zvládnout.

Nejspíš znal odpověď na mou otázku, kdo vede vyděrače, ale už mi nechtěl nic prozradit. Poznal jsem ten výraz v jeho zpočátku přátelských očích. Byl to strach.

XX

K rácel jsem zpátky kolem skladišť a do nevábných vnitřních ulic, kde podle všeho působili vyděrači. Musel jsem dát Hilaridovi za pravdu: tohle se stávalo všude. Dosud mi však připadalo málo pravděpodobné, že by se velké zastrašující zločinecké bandy pokusily převzít obchodní odbytiště v *Británii*.

Bylo tady toho tak málo. V krámech se prodávalo běžné zboží: mrkev, lžíce, svazky palivového dřeva, většinou v malém množství. Olej, víno a pikantní omáčka z nakládaných ryb, to všechno vypadalo, jako by jejich amfory s nakřáplými hrdly, zaprášenými břichy a polovinou nálepek ztracenou byly z lodi vyloženy před několika sezonami. Šeré jídelny nabízející narychlo splácané zákusky a víno jako chcanky lidem, kteří ani nevěděli, o co si mají říct. Jeden očividný bordel, který jsem viděl včera – těch ovšem musí být víc. Úctyhodný manžel a otec – zkrátka manžel s manželkou jako řemen, jíž nic neujde – je musel hledal velice opatrně. Co ještě? Pohleďte! Mezi krámem prodávajícím opánky a dalším, plným semen bylinek (*kupte si náš vzrušující brutnák, i starostí vás zbaví náš léčebný koriandr!*), bylo oznámení, načmárané na stěnu domu, zvoucí na gladiátorské hry:

Pex, Atlantský bijec (opravdu?) devatenáctkrát neporažený Argorus (samozřejmě nějaký starý dýchavičný lišák, jehož zápasy byly předem domluvené), srážka medvědů; a Hidax Hružoztrašný – zřejmě retiarius s nejšikovnějším trojzubcem na této straně Epiru. Byla tam dokonce i zuřivá žena s otřepaným jménem: Amazonia (uváděná přirozeně mnohem menším písmem než její mužské protějšky).

Byl jsem už příliš dospělý, aby mě lákaly bojovné holky s meči, třebaže u leckoho mohly mít senzační úspěch. Místo toho jsem se pokoušel vybavit si, kdy jsem měl naposled nějaký brutnák, který by byl nějak zajímavý. Najednou jsem pocítil ukrutnou bolest. Někdo na mě skočil.

Vůbec jsem ho neviděl přicházet. Přirazil mi obličej ke zdi a držel mě znehybnělého s tak brutální silou, div mi nezlomil ruku zkroucenou za zády. Nemohl jsem ani nadávat.

„*Falcone!*“ U Háda, ten hlas jsem znal.

Svůj pěkný etruský nos jsem měl pevně přitisknutý ke zdi, tak hrubě omítnuté, že se mi její tvrdý vzor aspoň na týden otiskne do tváře. Do hrubé malty určitě přidávali kravský trus, to jsem poznal.

„Petro –“ zasípal jsem.

„Přestaň přitahovat pozornost!“ Takhle mohl pouštět hrůzu na nějakého zloděje, přistiženého, jak ohmatává ženské prsní pásy sušící se na šňůrách. „Ty pitomče, troubo! Do všeho musíš strkat ten svůj rypák, ty imbecile, kryší jed –“ Syčel na mě spoustu dalších nadávek, které se daly bezvadně plivat, některé sprosté a jednu, jakou jsem v životě neslyšel. (Domyslel jsem si, co znamená.) „Vtluč si to do palice, ty zakrnělej mozečku – nech toho, nebo mě někdo oddělá.“

Rázem mě pustil, až jsem skoro upadl. Když jsem se klopýtavě otočil, abych tomu mizerovi řekl, že mi to nemohl vyložit jasněji, byl už pryč.

XXI

Nic se mi nedařilo. Když jsem se vrátil k Labuti, Albia taky zmizela. „Odešla s nějakým mužským,“ řekl mi s chutí majitel.

„Měl by ses stydět, jestli si do tvý krčmy chodí lidi vybírat kořist. Co když je to moje milovaná dceruška a tys nechal nějakýho zvrhlíka, aby ji odtáhl!“

„Jenže ona to není tvoje milovaná dceruška, co?“ posmíval se mi. „Je to dítě ulice. Tady ji vídám celý roky.“

„A vždycky byla s nějakým mužem?“ zeptal jsem se. Zneklidnilo mě pomyšlení, jaký špatný příklad nasadila Helena dětem v rezidenci.

„Nemám potuchy. Ale dřív nebo pozdějc beztak všechny vyrostou.“

Albii bylo čtrnáct, pokud byla opravdu sirotkem z povstání. Dost stará, aby se provdala nebo aspoň slušně zasnoubila s nějakým tribunem, kdyby to byla senátorská chovná kobyla. Dost stará na to, aby otěhotněla s nějakým flákačem, jehož by její táta nesnášel, kdyby to byla plebejka, kterou budou potřebovat v rodinném podniku. Dost stará na to, aby si uměla poradit ve věcech, které jsem ani nedokázal domyslet. Ale ona byla dětsky útlá, a jestliže měla tak tvrdý život, jak jsem se domníval, byla natolik mladá, že si zasloužila nějakou možnost, tak mladá, aby se mohla zachránit — kdyby zůstala u nás.

„Však ono jí bude brzy plno po celým foru, i když je teď možná ještě panna.“

„Smutný,“ poznamenal jsem. Pomyslel si, že jsem se nějak sesypal. A mně se nelíbilo, jak se za mnou díval, když jsem odcházel ulicí.

Neměl jsem žádný plán, když jsem vykročil, jenom jsem potřeboval odtamtud vypadnout. Zmocnil se mě pocit, že mě pozoruje spousta očí v domovních dveřích, nebo dokonce lidi, které jsem nemohl vidět.

Ušel jsem asi přes tři ulice. Začal jsem si uvědomovat, že je v Londiniu

rušněji, než by si Římané většinou mysleli. Všechno běžné zboží už se vyprodalo. Temné malé krámky byly přes den otevřené. Provoz v nich měl jenom nudnější tempo, než na jaké jsem byl zvyklý. Zákazníci a prodavači číhali vevnitř, stejně jako jindy. I když slunce tak páliło, že jsem se po padesáti krocích potil, lidé tady nějak zapomněli, že smějí sedět venku na vzduchu. Jinak jsem se cítil jako doma. Na denním trhu, kde se prodávala čerstvá zelenina a mrtvá zvířata se smutnými očima, se rozléhalo zvukné volání trhovců a hrubé vtipy jejich žen. Ti chlapi mohli být pouliční prodavači kolem chrámu Naděje u nás doma na zelinářském trhu u Tiberu. Zápach starých rybích šupin je všude stejný. Projděte se přes právě opláchnutou řeznickou uličku a potom vás bude celý den provázet slabý pach zvířecí krve. Nato se třeba mihneme kolem stánku se sýry a zdravý teplý závan vás přitáhne zpátky, abyste si kousek koupili – dokud vás nezaujmu pozoruhodně levné opasky u vedlejšího pultu, které se ovšem rozpadnou, až je donesete domů...

K opaskům jsem se nakonec otočil zády (poněvadž cihlově červený opasek bych na sebe nechtěl navléct ani po smrti). Vlezl jsem do krámu plného nejrůznějšího železářského zboží a snažil se promyslet, jak bych odnesl domů deset neuvěřitelně laciných, kvalitních, ale těžkých černých misek. Přestože mi horlivý kramář nabízel velkou slevu, odmítl jsem a začal si prohlížet nějaká zajímavá přadena chlupaté šňůry. Takové šňůry není v domě nikdy dost a kramář mě ujistil, že je z nejlepších kozích chlupů, úhledně namotaná, a ta přadena že jsou prakticky zadarmo, protože ve výrobě šňůr z kozích chlupů došlo k nadměrné produkci. Tohle lákavé železářské emporium se mi ohromně líbilo. Hned nato jsem spatřil docela šprýmovnou lampu. Po obou stranách otvoru měla nahé dívčiny, jež se ohlížely přes rameno a porovnávaly velikost zadečků –

Nesměl jsem otálet. Náhodou jsem se podíval ze dveří a kolem krámu právě procházeli dva z těch vyřídudů.

Ochotný kramář si všiml, kam se dívám, a tak jsem zamumlal: „Neznáš ty dva?“

„Splice a Pyro.“

„Nevíš, co dělají?“

Pochmurně se usmál. Pyro zřejmě zakládal požáry. Kdežto Splice se

podle všeho věnuje nějaké bolestivé specialitě, o níž se mi ani nechtělo spekulovat.

V tu ránu jsem byl venku a opatrně se šinul za nimi. Informátoři se brzy naučí nenakládat si příliš velký nákup pro případ takových nenadálých událostí.

Držel jsem se v pozadí, zatímco dvojice bezstarostně kráčela. Okamžitě jsem je poznal: Splice, ten malý, statný, který patrně za oba mluvil a brutálně zasahoval, a jeho hubenější komplic Pyro, jenž hlídal nebo si hrál s ohněm. Splice měl hranatý obličej, ozdobený dvěma pozoruhodnými starými jizvami. Pyro předváděl špinavý lehký vous a nevidanou úrodu bradavic. Nějaký holič, který se uměl ohánět ocelí, jim vyrobil pěkné římské účesy. Oba měli svalnaté nohy a paže, které musely zažít leccaké ošklivé střety. Ani jeden nevypadal na člověka, s nímž je možno se pohádat o výsledek koňského dostihu.

Jak jsem je pozoroval zezadu, mohl jsem si je zhodnotit podle stylu jejich chůze. Byli sebejistí. Nespěchali, ale ani se neloudali. Vypouklina pod Spliceovou tunikou naznačovala, že tam má asi nějakou kořist. Jednou nebo dvakrát si vyměnili pár slov s některým stánkařem, lehké pozdravy cestou. Ti chlapi se chovali jako místní, jako známé tváře v té čtvrti. Nikdo nedával najevo velký strach. Byli přijímáni jako součást scenerie. Skoro se zdálo, že je lidé mají rádi. V Římě z nich mohli být typičtí zkažení darmošlapi: každodenní cizoložníci, kteří se vyhýbají práci, žijí u matek, utrácení příliš mnoho za oblečení, chlast a účty v bordelech a zahrávají si se sprostým zločinem. Tady byli nápadní jako Římané díky středomořské barvě pleti. Struktura jejich obličejových kostí mohla pocházet rovnou z nábřeží Tiberu. Možná že lidi přitahoval právě ten náznak exotiky.

Ztratili se v davu, zřejmě velmi rychle a bez námahy. Londinium se smířovalo s vyděračstvím stejně lehce, jako každé ráno přijímalo mlhu a čtyřikrát do týdne déšť. Tak pracovali vyděrači. Zvolili si určité místo a tam dali na vědomí, že jejich metody jsou normální součástí života vyšších vrstev. Lidé zvětřili peníze, když se jim ocitli nablízku. Prachatí ničemové budou vždycky přitahovat nešťastníky, kteří touží po něčem lepším. Tito bandité – a rozhodně jimi byli – brzy získali vysoké postavení. Jakmile pár tvrdohlavých zákazníků zmlátili, byli cítit ještě něčím jiným: nebezpečím.

To má také zvrácenou přitažlivost.

To všechno jsem viděl v praxi, když jsem je sledoval zpátky do míst, odkud jsem právě přišel, rovnou kolem Labutě do další hospody, ke Ganymedovi. Číšník je dobře znal. Okamžitě vyšel ven si popovídat, když jim prostíral stůl, soukromý, trochu stranou od ostatních. Bylo kolem poledne a mnoho lidí se tam zastavovalo, aby si honem něco snědli, ale vyděrači si mohli dát na čas a rozmýšlet se, jak chtěli dlouho, jestli budou chtít olivy v láku nebo v aromatickém oleji. Víno jim přinesli automaticky, a patrně v jejich vlastních číších.

Pyro zašel dovnitř, možná na latrínu, ale spíš aby shrábl peníze z dopolední tržby. Zřejmě jsem našel jejich operační základnu. Splice a Pyro tady neskrývaně vládli. Neustále tam přicházeli a odtamtud odcházeli návštěvníci jako bratřenci u řeckého holiče. Při příchodu se formálně povstalo a podávaly se ruce. Oba vyděrači potom pokračovali s obědem, málokdy něco nabízeli a málokdo jim zaplatil číši. Každému šlo o navázání kontaktu. Byli věcní, a dokonce střídmi. Jedli plněné omelety s prostými saláty, žádné sladkosti a jejich karafa s vínem byla jenom malá. Hosté po přiměřenou dobu seděli a klevetili a potom s dalšími stisky rukou odcházeli.

Neviděl jsem ani náznak toho, že by Splice a Pyro dostávali nějaké úplatky nebo platby. Lidé jenom chtěli vyjádřit úctu. Právě tak jako v Římě přijímá významný muž, zastávající veřejný úřad, každé ráno v určitou hodinu klienty, žadatele a přátele ve formálních místnostech svého domu s kolonádou, tak tyto dvě vši dovolovaly pochlebníkům, aby se denně shromažďovali u jejich stolu. Nikdo se nevytasil s žádnými dárky, i když bylo zřejmé, že jde o výměnu laskavostí. Na jedné straně se nabízela hluboká úcta, až se mi z toho zvedal žaludek. Na druhé vyděrači slibovali, že žadatelům nezlárou kosti.

Kolemjdoucí, kteří neměli v úmyslu se zastavit a poníženě plazit, chodili po druhé straně silnice. Těch nebylo mnoho.

Usadil jsem se před boudou, kde se prodávaly zámky. Naneštěstí když jsem předstíral, že zkoumám složité kovové zařízení, stál jsem na plném slunci. To jsem celý já, že jsem si našel práci v provincii proslulé studenými

mlhami v jediném týdnu z deseti, kdy ve vedru omdlívá i písečná ještěrka. Tunika se mi lepila na tělo, od ramenou přes záda shora až dolů. Vlasy mi připadaly těžké jako kožešinová předložka. Vnitřky bot jsem měl mokré a kluzké. Kožený řemínek, s kterým jsem nikdy neměl žádné potíže, mi udělal na patě puchýře, až mi je rozedřel do krve.

Když jsem tam tak stál, uvažoval jsem o komplikaci: Petronius. Kdybych pracoval sám, vrátil bych se do prokurátorovy rezidence a požádal o oddíl, který by zatkl Splice a Pyrona a prohledal jejich základnu. Potom bych ty lumpy držel v izolaci tak dlouho, až by to některé z jejich obětí uklidnilo a ony by promluvily. Vyšetřovací skupina správce provincie, jeho hrubí *quaestiones*, by si mohli mezitím pohrát s těmi vyděrači a přitom použít nejostřejší donucovací prostředky. Vyšetřovatelé, kteří se tady musí strašně nudit, měli výcvik ve vytrvalosti. Kdyby Splice a Pyro zažili dostatečnou bolest a izolace by je příliš tížila, možná že by nakonec vykřikli jméno člověka, který je platí.

To mi připadalo jako dobré řešení. Ale ještě stále mi nešla z hlavy ta drsná Petroniova slova: *Nech toho, nebo mě někdo oddělá.*

Ať už prováděl cokoli, šlápli jsme vedle, když jsme ho podezírali z flirtování nebo hýření. On pracoval, ten potměšilý pokrytec. V utajení. Na čem? Ten Verovolkův případ mu vyloženě vrtal hlavou, i když mě nijak zvlášť nepřitahoval. Pro mě to byla záhada a já jsem se jím zabýval jenom z úcty k Hilaridovi, Frontinovi a starému králi. Petronia Longa žádná taková pouta nesvazovala. Neměl jsem tušení, proč by se do toho měl Petro zaplétat. Ale jestli pozoroval ty dva vydřiduchy, nepodniknu proti nim nic, aniž se s ním poradím. To byla zásada našeho přátelství.

Ještě stále jsem si s tím lámal hlavu, když kolem cupital nějaký chodec, který neznal systém místních projevů úcty: moje sestra Maia. Co to dělá? Nevěděla o těch dvou vyděračích a kráčela rovnou kolem Ganymeda po jejich straně ulice. To znamenalo, že jsem neměl možnost ji varovat ani se jí zeptat, co tu pohledává. Jelikož jsem chtěl zůstat nenápadný, nezbývalo mi než přihlížet.

Maia stála za podívanou, ostatně vyrostla v Římě. Dovedla bezpečně procházet ulicemi plnými ohavných typů. Kráčela klidně a cílevědomě, a ačkoli krátce nahlédla do každého krámu a jídelny, nikdy se nestřetla

s žádnými pohledy. S hlavou a postavou zahalenými do dlouhého závoje zamaskovala svůj osobní styl a stala se skoro neviditelnou. Ale přece jen se jeden muž naklonil přes zábradlí a řekl jí něco, když procházela kolem – nějaký moula, který to musel ze zásady zkoušet na každou ve štóle – ale zatímco jsem zatínal pěsti, dočkal se ten drzoun tak zuřivého pohledu, že se honem stáhl. Jistě pochopil, že narazil na hrdou Římanku.

Ovšem sestřino sebejisté pohrdání mohlo samo o sobě upoutat pozornost. Jeden z mužů kolem Splice a Pyrona vstal. Pyro mu okamžitě něco řekl a muž si znovu sedl. Tou dobou už Maia kolem Ganymeda prošla.

Pěkné pomýšlení: že vyděrači mají úctu k ženám. Jenže oni si žen nevšímali z toho důvodu, aby na sebe zbytečně neupozorňovali. Bandy dosahující svého strachem chápou, že mají-li být výkonné, musí nechat normální život proudit ulicemi jako jindy. Některé zacházejí dokonce tak daleko, že si podají známého násilníka nebo pohrozí mladistvému zloději, aby daly najevo, že představují pořádek, že jsou to muži schopní uhájit si své. Tohle naznačuje, že jsou jedinou silou dohlížející na pořádek. Potom lidé, kterým vyhrožují, mají pocit, že není kam se obrátit o pomoc.

Dojedly. Vstali a odešli. Pokud jsem viděl, nikdo se neodvážil obtěžovat je účtem. A ani jeden z nich tam žádné peníze nenechal.

Sledoval jsem je první část odpoledne. Chodili od hospody k hospodě jako kandidáti před volbami, často ani s lidmi nemluvili, jenom se tam objevili, aby o nich každý věděl. Nevypadalo to, že by vybírali nějaké peníze. To by se dělalo lépe za soumraku. Ještě víc vinné krčmy zmáčknot a budou mít pohromadě víc hotovosti.

Brzy se vrátili ke Ganymedovi a tentokrát šli dál, nepochybně si potřebovali dát po římsku pořádnou siestu. Vzdal jsem to. Byl jsem zralý na návrat domů. Moje nohy si daly obzvlášť záležet, aby mi připomínaly, kolik hodin už chodím. Když jsem uviděl malou lázeň, nohy tam rovnou zamířily. Zarazil jsem je, jakmile jsem na zápraží uviděl Petronia Longa.

Zoufale jsem s ním potřeboval mluvit. Chtěl jsem s ním probrat řádění zločinců a potřeboval jsem mu povědět o smrti jeho dětí. Ale vzal jsem si k srdci jeho varování.

Prozatím si mě nevšíml. Zůstal jsem tiše stát v jakési kolonádě – tohle

by Řím asi sotva nazval velkou arkádou. Petronius se neměl k tomu, aby vešel do lázně, ale bavil se s prodávacem lístků, který se vyšel nadechnout vzduchu. Zdálo se, že se znají. Pohlédli na oblohu, jako by debatovali o tom, zda vlna horka ještě potrvá. Když noví zákazníci zatáhli vrátného dovnitř, Petronius se usadil na lavičku venku, jako kdyby patřil k lázeňskému zařízení.

Tahle ulice se mírně stáčela a byla příliš úzká, takže kdybych přešel na druhý chodník, mohl bych se nalepit na zeď, aby mě Petro neviděl. Naštěstí byl ke mně i tak pootočený zády. Na okraji pozemku s lázní byla naskládaná téměř čtyři stopy vysoká úhledná hranice polen, jež samozřejmě téměř tarasila cestu, ale tvořila maličký volný prostor před vedlejší stavbou. Lázeň neměla žádné jméno, zato sousední bouda se honosila nápisem namalovaným římskými písmeny, hlásajícím, že se jmenuje U Starého souseda. Prošel jsem kolem otevřených dveří a zahlédl temný interiér, jehož účel jsem nepochopil. Vypadalo to spíš jako soukromý dům než veřejný podnik, přes ten nápis.

Ať to bylo cokoli, aspoň mi to poskytlo příhodnou polámanou stoličku, na níž jsem mohl složit unavené tělo, a to jenom několik stop od Petronia. Vhodná situace, abych se pokusil upoutat jeho pozornost. Mohlo to být ideální, ale právě ve chvíli, kdy jsem se ztratil z dohledu a chystal se hlasitě zakašlat, uviděl jsem znovu zpropadenou sestřičku, přicházející z druhé strany. Na místě se zarazila, právě tak jako předtím já. A potom, poněvadž to byla Maia, odhrnula si štólu a zamířila přímo k Petroniovi. Musel ji vidět přicházet. Schoulil jsem se za tu hranici polen. Jestliže šlo o romantickou schůzku, nemohl jsem odejít, aniž bych prozradil svou přítomnost.

Ale sestřino chování mi napovědělo, že Petronius ji neočekával. Maia musela sebrat všechnu odvahu, aby k němu přistoupila a promluvila na něj, a já jsem věděl proč.

XXII

Lucie Petronie!“
„Maio Favonio.“

„Nechceš mi říct, abych táhla?“

„Bylo by to něco platné?“ zeptal se Petronius suše. Maia stála tváří ke mně. Musel jsem se hodně krčit. Nebyla naštěstí moc vysoká. „Maio, tady to není pro tebe bezpečné.“

„Proč? Copak něco provádíš?“ To byla celá má sestra: břítká, hubatá, nesmírně zvědavá. Částečně se to vyvinulo z mateřství, ale nikdy nechodila pro slovo daleko.

„Pracuju.“

„Ale vigilové nemají v provinciích přece žádnou pravomoc.“

„Přesně tak,“ přerušil ji Petro drsně. „Mlč, prosím tě. Tady jsem opravdu mimo svůj revír. Nikdo to nesmí vědět.“

Maia ztišila hlas, ale nepřestala. „Tak tebe sem *poslali*?“

„Neptej se.“ Jeho mise byla oficiální. No a ten mizera mi to neprozradil. Uslyšel jsem svůj vlastní nádech, spíš našťvaný než překvapený.

„To mě náhodou nezajímá. Musím s tebou mluvit.“

Nato Petronius změnil tón. Hovořil rychle, tichým, bolestným hlasem: „Já vím. Nemusíš mi nic říkat. O holčičkách vím.“

Byl jsem tak blízko, že jsem vycítil Maiino napětí. To se nedalo srovnat s pohnutím, které jsem vytušil v Petroniovi. Ulicí někdo přicházel. „Posaď se,“ zahučel Petro. Zřejmě si myslel, že kdyby před ním zůstala stát, zbytečně by na sebe upozornila. Zdálo se mi, že jsem uslyšel drhnutí nožek lavice. Poslechla ho.

Když ten člověk přešel, zeptala se Maia: „Jak dlouho už to víš?“ Akustika se změnila. Musel jsem natahovat uši, abych slyšel, co říká. Byla teď očividně rozrušenější, když to vyšlo najevo. „Dostal jsi dopis?“

„Ne. Řekli mi to.“

„Marcus tě našel?“

„Setkal jsem se s ním.“ Petronius hovořil v úsečných větách. „Nedal jsem mu možnost. Proto mě asi hledá.“

„Všichni tě hledáme. Kdo ti to tedy pověděl?“

Petro vydal zvuk, skoro jako lehké zasmání. „Dva malí kluci.“

„Ale ne! Snad ne moji, nebo jo?“ Maia se naštvala a zhrozila. Mě to ovšem nepřekvapilo. Její děti trápilo, že nevědí, kde je jejich hrdina. O té tragédii věděly. Tvořily podnikavou skupinu, která se rozhodovala samostatně. Petronius dál mlčel. Konečně Maia smutně pronesla: „Tolik jsem jim kladla na srdce, aby tě neotravovaly... Je mi to moc líto!“

„Dopadly mě zničehonic...“ Petroniův hlas zněl vzdáleně, když začal jako truchlící pozůstalý vyprávět, jak se dověděl tu hroznou zprávu. Potřeboval to ze sebe dostat. „Náhodou jsem zahlédl Maria. Seděl na okraji chodníku celý skleslý. Ancus musel od něho poodejít a vtom spatřil mě —“

„Ancus? Ancus ti to řekl?“

Petroniův hlas zjhl, ale ne moc. „Než jsem na něj stačil zavrčět, aby koukal zmizet, rozběhl se ke mně. Napadlo mě jenom, že mě rád vidí. Takže když vylezl na lavici, jednou rukou jsem ho objal. Stál tu a zašeptal mi to do ucha.“

Maia vzlykla. Sám jsem byl dojatý. Ankovi bylo teprve šest. A Petronius nemohl tušit, co se doví. „Tohleto jsi nikdy neměl slyšet od dětí.“

„Jaký je v tom rozdíl?“ odvětil Petronius chraptivě. „Umřely mi dvě dcerušky! To jsem přece musel vědět.“

Maia počkala, až se uklidní. Jistě si, stejně jako já, dělá starosti, co mu asi Ancus vybreptal, a teď mu vylíčila řádně všechny detaily. „Takhle to tedy vypadá. Ztratil jsi dvě dcerušky. Nevíme zatím které, což je nemilé. Lidé se ti to snaží zjistit. Neštovice. Domnívám se, že se to stalo krátce nato, co jste odcestovali z Itálie. To v dopise nestálo.“

„Musel jsem se nakazit sám, když jsem se s nimi loučil. A nakazil jsem tvoje děti,“ přiznal. „Vyčítám si to...“

„Však to přežily.“

„Já jsem přežil.“ Nebyl z těch, co říkají, že měli umřít radši oni, ale hodně se to tomu blížilo. „I tak s tím budu muset žít!“

„Však budeš, Lucie. Ale věř mi, je to těžké.“ Moje sestra, která jako

většina matek jedno děcko pochovala, hovořila trpce. Nastalo ticho a potom Maia opakovala: „Omlouvám se ti za ty kluky.“

„To nic, to bylo v pořádku.“ Petronia její omluva nezajímala. „Ancus mi to prozradil a potom přišel Marius a posadili se ke mně, každý z jedné strany, a zůstali zticha jako myšky.“ Za chvíli dodal a přitom se nutil do laskavějšího tónu. „A teď tu se mnou sedíš tiše ty.“

„Já jsem přišla o první dcerušku. Víím, že nic jiného pro tebe udělat nemůžu.“

„Ne.“ Málokdy jsem slyšel Petronia tak zdrceného. „Nic.“

Nastalo dost dlouhé ticho.

„Chceš, abych odešla?“ zeptala se ho Maia.

„A ty chceš?“ Z jeho nepřátelského tónu jsem vytušil, že Petro sedí zhrouceně bez hnutí a zírá do prázdna. Neměl jsem představu, co dělá Maia. Nikdy jsem svou sestru neviděl utěšovat pozůstalé. Zejména jde-li o někoho, koho chtěla aspoň krátce mít v posteli. Na tom už teď nezáleželo — a přesto ho vytrvale hledala. To byl starý rys Didiů: cítila za něj odpovědnost. „Musím dokončit tohle poslání,“ vysvětloval Petronius trochu nesmyslně zdvořilým tónem. „Měl bych to dokončit. Nic jiného mi nezbyvá.“

„Máš přece ještě jednu dcerušku,“ napomenula ho Maia. „A pak je tu taky Silvia.“

„No jo, Silvia!“ Do hlasu se mu vloudil jiný tón. Konečně dal najevo nějaký cit, třebaže nebylo jasné, zda se jeho žal týká bývalé ženy, jeho nebo snad samého Osudu. „Myslím, že podle ní bychom se měli dát zase dohromady. Toho jsem si všiml, už když jsem se s ní sešel v Ostii. Ten přítel, co s ním žije, není k ničemu a teď —“ vyletělo z něho, ale zarazil se. „Teď musíme utěšovat jedno dítě.“

„Ale co chceš *ty*?“ zeptala se Maia tiše.

„Já to nedokážu! To už je minulost.“ Snad ví, kolik mužů se rozhodlo tak obětovat, aby ho to odradilo. Bolest a svědomí číhaly, aby ho polapily. Slzavá tvářička poslední dcerky ho bude pronásledovat.

„Silvia tedy všechno prohrála.“ Překvapilo mě, že moje sestra umí být tak spravedlivá. Vždyť právě ona mu připomněla, že ho Arria Silvia potřebuje.

„Myslíš, že bych měl?“ zeptal se Petronius rázně.

„Já ti nebudu vykládat, co si myslím. Na to musíš přijít sám. Ale“ — neodpustila si dodat — „neproved' chybu z pocitu viny.“

Petronius na projev uznání tiše zabručel. Pokud mu to pomohlo se rozhodnout, neprozradil, co si o tom myslí. O svém osobním životě se nikdy nešířil. Když jsme spolu v legiích bydleli v jednom stanu, leccos přede mnou nemohl utajit, ale od té doby už jsem se musel jenom dohadovat. Své city si nechával pro sebe. Myslel si, že zdrženlivost mu pomůže. Jenže možná právě to přispělo vlastně k problémům, když žil s Arrií Silvií.

Maia nejspíš usoudila, že udělala všechno, co mohla. Uslyšel jsem pohyb. Asi opět vstala. „Tak já půjdu.“ Neodpověděl jí. „Opatruj se.“

Petronius zůstal na lavici, ale patrně se na ni podíval. „Maio Favonio. Těm chlapcům rozumím. Ale proč jsi přišla ty?“

„No... však mě znáš.“

Další neveselé uchechtnutí. „Ne,“ namítl Petronius dutým hlasem. Já tě neznám. Ty víš moc dobře, že jsem chtěl — ale to už je všechno pryč, že?“

Sestra odešla.

Když Petronius rázně vyskočil a zašel do lázně, chystal jsem se také k odchodu. Měl jsem jít za ním. Trápil se. Ale vysvětlit mu, kde jsem se tam vzal, by bylo příliš těžké. Nikdy jsem si nepřál, aby se dal dohromady s mou sestrou ani ona s ním, avšak to, co jsem právě vyslechl, mi nešlo z hlavy.

Když jsem tam nerozhodně stál, zasáhl někdo třetí.

„*Prosím!*“ Nečekaný tlumený šepot jsem skoro přeslechl. „Prosím tě, Falcone!“ Na nějaké vyrušování jsem neměl náladu. Ale jakmile člověk uslyší nečekaně své jméno, vždycky na to zareaguje.

Vyкроčil jsem do vozovky a podíval se nahoru. Nade mnou, u okna putyky, která si říkala U Starého souseda, jsem uviděl Albiin bílý obličej. Nemusela mi vysvětlovat, že je v ošklivé bryndě. A obracela se na mě, abych ji z ní dostal.

Teď jsem se ocitl v pasti já. Albiu jsem nikdy dřív neslyšel mluvit. Bylo jasně vidět, že je vyděšená. A já jsem ji dnes přivedl do těch ulic. Helena

Justina jí slíbila útočiště, kdežto já jsem děvče znovu uvrhl do nebezpečí. Nedalo se nic dělat. Musel jsem vlézt do toho temného, nepochybně nepřátelského baráku a přivést ji. Znovu se přihlásil starý neduh Didiů. Za Albiu jsem nesl plnou odpovědnost.

XXIII

Jen co jsem překročil práh, poznal jsem, co je ten dům zač. Vstupní chodba byla dosud prázdná. V cestě mi překážel odřený postranní stolek, přidržující dveře otevřené. Tam jste si mohli odložit klobouk — jestli jste chtěli, aby vám ho ukradli. Nakřáplý, špinavý talířek, který si říkal o spropitné. Neleželo tam žádné. Ani obvyklý rozlomený *quadrans*, který měl hosty řádně naladit. Jenom jakýsi žertěř tu jako dárek zanechal rezavý hřeb.

Přední část domu měla zřejmě původně sloužit jako krám, ale křídlové dveře v římském stylu v průčelí byly pevně zavřené a zajištěné. Klenutým vchodem jsem nahlédl dovnitř. Nikdo tam nebydlel a místnost se používala jenom na uskladňování suti a staré koňské podestýlky. Všechno, co se tu odehrávalo, muselo probíhat nahoře. Opatrně jsem se proplížil vnitřní chodbou k šerému schodišti, vedoucímu do tmy. Pod nohama jsem měl udusanou hliněnou podlahu. Vrazil jsem do nějakého rozbitého nábytku. Do části skříňky. Našlapoval jsem pomalu, takže jsem měl čas ji zachytit za cenu třísky vražené do pravé dlaně. Podařilo se mi ututlat hluk. Nahoře musí být nejméně dva pokoje. Tak to bylo běžné u krámů, kde majitel také bydlel. Bedlivě jsem naslouchal, ale nedalo se odhadnout, kolik lidí tam může být.

Schody byly dřevěné. Jak jsem stoupal nahoru, houpaly se a vrzaly, jako by se dům měl co nejdřív rozsypat. Všude špína, takže ta zchátralá barabizna vypadala stará, třebaže ji nemohli postavit před povstáním. Musela dostat pěkně zabrat: za deset let úplně zpusťla. Podkroví bude asi nízké. Celý den tam zdivem prosakovalo horko, takže jsem stoupal nahoru do dusné atmosféry, kde se nedalo vůbec dýchat. První půdní místnost tvořila jakýsi předpokoj, určený vyložení pro účely, jichž jsem se obával. Lůžka na podlaze byla sice prázdná, ale slabý sexuální zápach svědčil dostatečně o tom, co se tu koná. Zakopl jsem o lampu, samozřejmě

nerozsvícenou. Ten, kdo si chtěl svou partnerku prohlédnout, musel počítat s příplatkem. Nejspíš na tom nikomu nezáleželo. Světlo sem pronikalo jenom ze schodiště. Neměli tam žádná okna.

Skoro jsem nemohl dýchat. Obchodní transakce tady musí probíhat rychle. Nazvat to bordelem by bylo silně přehnané. Nejspíš to sloužilo jako pelech, kam si řadové pouliční děvky vodily své nenáročné šamstry. Bylo nejisté, který účastník toho chmurného páření bude horší hrubián a kdo koho nejvíc ošidí. Věděl jsem, že tu dochází k násilí. A nijak by mě nepřekvapilo, jestli tu také někoho zabili. Modlil jsem se, aby tam právě nespal nějaký pasák s amforou v náručí a velkou kudlou po ruce. Uviděl by mě dřív, než bych si uvědomil jeho přítomnost.

Po hmatu jsem našel dvoje dveře. Pokoušel jsem se odhadnout, které vedou do toho pokojíku s oknem, kde jsem zahlédl Albiu. Jedny byly zvenčí zaklíněné, takže nemohla uprchnout. To mě nepřekvapilo.

Tiše jsem odstranil těžkou dřevěnou tyč, která držela dveře zavřené. Ještě tišeji jsem vklouzl dovnitř. Oknem tam vnikalo světlo, ale skoro jsem nepoznal, kde je. Schoulila se do klubíčka, třebaže věděla, že pro ni přijdu. Předpokládal jsem, že mi důvěřuje, ale hrůzou ochrnula.

Tiše jsem hvízdal. „Pojď. Už se ti nic nestane. Pospěš si.“ Vypadalo to, jako bych vypustil z klece vrabčáka. Nejdřív to stvoření ztuhne, potom se zoufale vrhne ke světlu, „Ššš!“

Dívka proběhla těsně kolem mě a proklouzla mezi mnou a zárubní dveří. V okamžiku se vypařila dolů po schodech. Nechal jsem ji běžet. Když jsem se otočil, že půjdu za ní, rozrazily se druhé dveře. Najednou tam bylo víc světla z příšerně čoudící lampy, kterou držela zvednutou tři stopy vysoká, nebo spíš mrňavá stará baba s odporně páchnoucím dechem a zlým šklebem. Byla to myslím ženská, ale spíš jsem se cítil jako hrdina, který probudil nějakou hnusnou mytickou obludu. „Co tu chceš?“

„Přišel jsem si pro děvče,“ odpověděl jsem po pravdě. Dveře za sebou jsem zavřel, jako by Albia byla ještě stále vevnitř. „Zahlídl jsem ji koukat z okna.“

„Tu ne.“

„Já mám rád mladý.“

„Tu nedostaneš!“

„Proč ne?“

„Není vycvičená.“ Aspoň v tom se mi ulevilo.

„Já si s ní poradím.“

„Už jsem řekla, že ne.“

Ta stařena byla příšerná. Ducatý kulatý obličej, rysy jako by na něj naplácal mizerný hrncíř, který se při obědě opil. Ochablé bílé paže, roztřesený tuk po těle, mastné šedivé vlasy. Ploché špinavé nohy bosé. Na provaze u pasu jí visel naditý měsíc. Byla obalená vrstvami špinavých hadrů, ztuhlá látka omotaná kolem celého těla jako plátýnko kolem tvarohu. Tyhle zábaly podle všeho nachytaly do sebe špínu, myší trus a různé pachy. Byla marinovaná ve svinstvu. A ta hnusná madam ronila ze sebe také aroma svého odporného řemesla.

„Proč ne?“ naléhal jsem dál. „Co je na ní tak zvláštního?“

„Sběratel ji přivedl teprve dnes.“

„Kdo je to, ten sběratel? Jistě je rozumný. Nemůžu si s ním promluvit?“

„Bohové, spadl jsi z višně? On nebude mluvit s tebou. Vypadni,“ rozkřikla se.

Předstíral jsem, že jsem zdvořilé nevinátka, a znovu jsem dveře zaklínil tím těžkým dřevem. „Nemůžu se vrátit později?“

„Ne!“ zařvala ta lidská houba.

Poněvadž jsem věděl, že ještě musím najít to děvče, už jsem na to neodpověděl a klidně odešel.

Albia ve skutečnosti čekala. Když jsem vyšel napůl udušený na příjemný vzduch, fňukala. Viditelně ji nezmlátili, jenom svlékli; teď se klepala v roztrhaném prádle, ale pevně svírala modré šaty, složené do malého balíčku, které pro ni našly Hilaridovy děti. Tiskla si ho na kostnatý hrudníček. Její jediný majetek na světě. Její první pěkné zážitky. Možná jediný důvod, proč mi přece jen důvěřovala.

Pokynul jsem jí, aby šla se mnou. Přešli jsme ke vchodu do lázně. Tam jsem se zastavil, abych si pročistil plíce. Potřeboval jsem si pořádně odkašlat, jinak by se mi zvedl žaludek.

„Pácheš, děvče moje.“ Já jsem se v tom bordelu zdržel jenom chvíli, ale cítil jsem, že taky smrdím. Jenže to mohlo počkat. Vzadu v rezidenci byla

slušná lázeň, zato Albiu jsem potřeboval uvést do přijatelného stavu, než ji zase vrátím do Heleniny péče. Musel jsem to udělat už kvůli sobě. „Jdeme domů. Je po všem. Ale snad aby ses napřed umyla.“

Petronius postával u boudy zřízence. Poněvadž hlídal, nevšímal jsem si ho. To jsme dodržovali jako své pravidlo.

Byla právě mužská hodinka v lázni, kde se střídala s ženskou. Nevěděl jsem si rady, jak lázní protáhnout Albiu. Sám jsem ji rozhodně nemohl vzít s sebou. Zřízence jsem přemluvil, aby mi dal houbu a kbelík teplé vody, a pak jsme dívku strčili do šatny, aby se umyla. U příhrádek nebyli žádní zákazníci a mně to aspoň ušetřilo starost, aby snad neutekla východem.

„Jestli ukradne nějaké šatstvo —“

„Neukradne.“ Měla své vzácné modré šaty.

Kolem vestibulu, kde se prodávaly vstupenky, se táhla lavice. Tam seděly dvě mladé ženy a vtíraly si mandlový olej do nehtů. Byly slušně oblečené, měly lesklé, pěkně upravené vlasy a pohledné postavy, přesto však vyvolávaly dojem, že to jsou prostitutky. Kamarádky často někde posedávají po dvojicích, ovšem stejně oblečené, takže jsem jim možná křivdil. Zdálo se, že se tam potloukají záměrně, ale nijak nedorážely, ani když jsem lenivě čekal na Albiu. Mlčky pozorovaly mé vyjednávání a nato obě vstaly a odešly.

Znovu jsem vyšel ven pod přístřešek, abych poskytl Petroniovi možnost odloudat se klidně za mnou.

„Co je?“ zabručel.

„Helenina chráněnka.“ Stáli jsme bok po boku, dívali se na ulici a hovořili věcně, jako bychom se neznali a jenom si vyměňovali zdvořilé poznámky, zatímco jeden z nás čekal na přítele. „Musím ti něco říct, Lucie.“ Bylo třeba předstírat, že o Maie nic nevím. „Týká se to tvé rodiny —“

„To můžeš vynechat. Já už to vím.“

„Ach... Je nám to děsně líto, hluboce s tebou cítíme. Byly to tak milé holčičky.“

Petronius neodpovídal. Cítil jsem, jak úporně se ovládá. Nakonec zahučel: „Co tě přivádí sem?“

Mohl jsem to tedy přehrát. Potřebuju se s ním poradit. „Myslím, že jsem

právě narazil na kšeftování s dětskou prostitucí.“

„Tys to děvče ukradl z bordelu, Falcone? To by byla pěkná pitomost.

„Tý chudinky se ujala Helena. Takže v první řadě patřila mně.“

„To tak někomu vykládej! Viděli tě?“

„Asi jo. Tý putyce říkají U Starého souseda. Právě jsem poznal mumifikovanou bábu starého souseda.“

„Ta bude prohnáný nepřítel,“ varoval mě Petronius.

„To zvládnou. Ty sis jí všim?“ Místo odpovědi zachrochtal. „A kdo je sběratel?“ zeptal jsem se.

Petronius se na mě ostře podíval. „Pasák, co pátrá po nový kořisti.“ Na chvilku se odmlčel. „Nebezpečnej.“ Za chvíli mi podrobně vyprávěl, jak to chodí. „Však to znáš. Loví bezbranné dívky. Sběratel je v ulicích a vybírá je. Odvede je, znásilní a zmlátí, přesvědčí je, že už nemají žádnou cenu ani na vybranou, šoupne je do nějakého mizerného pajzlu a pak je dře, dokud je neudře. Vydělává na tom jenom vedení. Zákazníci musí platit, počítá se jim nepřiměřeně hodně a ještě je okradou. Ta stará měchuřina drží nové masíčko ve svých špinavých drápech, dokud úplně nezkrátne, a potom dostane dívky na povel pasák a ten je dře, až padnou.“

Vztekle jsem vykřikl. Snažil jsem se sám sebe přesvědčit, že Albia takovým kšeftem neprošla. Když ji unesli, věděla, co ji čeká, ale využila příležitosti a zavolala o pomoc a já jsem se k ní dostal v nejvyšší čas.

„Longu, ty můj starej kamaráde,“ soukal jsem ze sebe pomalu, „ty jsi tu na číhané a sleduješ tu nemravnou hru?“

„No jo, hlídám tady,“ přitakal stroze.

„Neřesti?“

„Neřesti. A všechno ostatní.“

„Můžu se zeptat, jak jsi k tomu přišel?“

„Ne, Falcone.“

„Dal ses přeložit do ostijský kohorty?“

„Tak to nefunguje. Vigílové v Ostii nejsou samostatná kohorta. V Ostii působí detašované pravidelné jednotky z Říma. Kohorty je tam vysílají na střídačku. Já patřím pořád do Čtvrté.“

„Tak kdo to projevil takový zájem o Británii, Řím nebo Ostia?“ zeptal jsem se suše.

„Oba, Falcone.“

„A správce provincie o tom neví?“

„Asi ne,“ odpověděl Petronius naschvál nejistým tónem. Věděl to moc dobře.

„Ty bys tu neměl být. O co vigilům jde, že natahují ruce do ciziny? A skrytě?“ Musí to být tajná akce. Kdyby prefekt vigilů žádal o dovolení vyslat sem své lidi, dostal by zápornou odpověď. V provinciích měla všechno v rukou armáda. Veškerá autorita náležela správci. Takový tajnostkářský manévr by Frontina rozhořčil. I za předpokladu, že sem Petronia poslali jeho nadřízení – a tak to asi bylo, poněvadž věděli, kam mu napsat –, kdyby ho tu někdo dopadl při práci, dali by od něho ruce pryč. Žalář by byl u Frontina jeho nejmenší problém. „Zeptám se tě ještě jednou, ty rošťáku: Jak jsi k tomu přišel?“

Petronius stál se založenými pažemi. Pozoroval jsem, že se v něm sbírá vztek, ale zatím byl ještě stále sám sebou. Statný, většinou klidný, mazaný, schopný, spolehlivý. Škoda že mou sestru odbyl. A předtím ho několikrát odbyla ona.

„Ty děláš v tyhle lázni hlídače?“ zkusil jsem hádat. „Ale to je jenom zástěrka, ne?“

„Někoho hledám,“ přiznal. „Možná dva muže. O jednom víme jistě, že přišel do Británie, a ten druhý prostě zmizel z Říma. Jsou do toho zapleteni taky nějakí gangsteři, ale hlavně nám jde o polapení té hlavní dvojice.“

„Máš na mysli nějakou velkou bandu?“

„Jo, jsou to grázlové jaksepatří. Upozornili na sebe v Ostii, ale jejich základnou je Řím. Myslíme, že se zaměřili na Británii jako na novou oblast trhu. Dosadili na místa vedení, celý přípravný tým, a zdá se, že v současné době už tu jsou vůdcové a připravují větší akce. A tak jsem tady taky.“

„Ty a kolik lidí?“

„Já,“ odpověděl. „Jenom já.“ Otrásl jsem se. On možná taky.

„To je ale hovadina, Petronie.“ V tu chvíli jsem se přece jenom otočil a podíval na něho. „Tohle je ztracená mise.“ Petronius Longus, klidný inteligentní muž, nedal najevo, že by nesouhlasil. „Jestli chceš, jdu do toho s tebou,“ poznamenal jsem pak. Mohl odpovědět, nebo nechat mou

nabídku plavat.

„Že jsi v týhle zapomenutý provincii ty, byl jediný klad, když jsem tu práci vzal,“ potvrdil Petronius vážně.

„Za to ti děkuju.“ Znovu jsem se zadíval na ulici. „Asi nemám říkat, žes mi to u všech hromů moh povědět.“

„Máš pravdu,“ přisvědčil Petro. „Tak to neříkej.“

Kdo ví, o čem ten rošťák přemýšlel. Snad měl aspoň radost, že teď spolu mluvíme. Sám jsem měl radost.

„Ale proč ty?“ naléhal jsem na něho.

„Protože Británii znám. A je to osobní záležitost.“ To mě překvapilo. Normálně byl Petronius Longus vyrovnanější. „Chci dostat jednoho z těch hlavních.“ Jeho hlas zněl temně. „Už dlouho ho pozoruju.“

„A je tu ještě jeden?“

„Nový partner. Muž, kterého jsme nikdy neidentifikovali. Víme, že existuje, ale ksicht stále schovává. Doufám, že zjistím, kdo to je, dokud jsem tady. Měl by se zviditelnit – Říman, který chystá pracné zločinecké sítě typu, jaký dosud Británie nepoznala.“

„A co ten, kterýho chceš dopadnout?“

„Ten by mohl být kdekoli – ale já věřím, že je se svým partnerem tady.“

„A kdo to je?“

Petronius se mi to chystal prozradit, ale potom si to z nějakého důvodu rozmyslel. Moje práce mě málokdy přiváděla do zločineckého podsvětí. Jméno by mi patrně moc neřeklo. „Jen když to tentokrát nebude mizera Florius.“

„Ty jsi ale vtipálek, Falcone!“ Petronius mě plácl po rameni a pak se smutně usmál. Florius byl neschopný manžel jeho neblaze zvolené mladé milenky Milvie. Ta pocházela z příšerné rodiny. Její mrtvý otec býval vůdcem zločinecké bandy a její matka s ní byla stále ve spojení. Ke zločinu měla ještě blíž než otec. S Floriem, jejím ubožáckým manželem, se nepočítalo. Pro Petronia byla malá Milvia už minulostí – a tak jsme to nerozváděli.

„Ty tu bydlíš?“ zeptal jsem se a hlavou kývl k lázni.

„Ne. Za řekou. Je tam mansio.“ Oficiální ubytovací hostinec. „Není to špatný. Vidím, kdo do města přichází a kdo zase odchází.“

„Jak bych to našel?“

„Tam se neukazuj, Falcone.“

„Ne, nebudu – ale stejně mi pověz, jak to najít.“ Popichovali jsme se skoro jako zamlada.

„Nech se převézt přívozem a tam už to uvidíš.“

„Budu si pamatovat, že to nemám dělat.“

„Dobrá. Tak už tě neuvidím.“

Albia vyšla. Měla jen chabou představu, co to znamená umýt se, ale aspoň si převlékla šaty a ty většinu špíny zakryly. Bordelového zápachu se však nezbavila. S tím už jsem nemohl nic víc dělat.

Petronius se vrátil dovnitř. Vedl jsem Albiu zpátky úzkou uličkou a kryli jsme se pod kolonádou, abychom byli méně nápadní. Chyba. Najednou po nás z jedné dveří vyskočila ta ježibaba od Starého souseda. Než jsem stačil zareagovat, zaryla pařáty do Albii.

Děvčátko zapištělo. Byl to vyděšený zvuk, ale plný rezignace. Celý svůj krátký život byla obětí. Záchrana se zdála vidinou, která nemohla vydržet.

Hrdlo se mi opět zahlítilo odporem. Jak se babizna zběsile snažila odtáhnout děvčátko do svého smrdutého baráku, popadl jsem z jednoho stánku proutěné koště. Na babičky normálně neútočím, ale tahle čarodějnice byla příšerná a poznám, kdy mám pravidla porušit. Řezal jsem tu malou tlustou postavu a řval na Albiu, aby utekla.

Marně. Byla příliš zvyklá krčit se, příliš zvyklá přijímat trest. Bordelmamá ji vlekla částečně za jednu ruku, částečně za vlasy a současně se stařeně podařilo připravit mě o koště. Jak se potýkaly na chodníku před zelinářstvím, začal jsem únoskyni mlátit vším, co mi přišlo pod ruku: zelím, mrkví, úhledně upravenými svazky tvrdého chřestu. Albiu možná náhodou zasáhl letící turín. Ječela teď mnohem hlasitěji.

Nejvyšší čas přestat být ohleduplný. Madam zavrčela a předvedla zkažené zuby a vínem prolévaný chřtán. Už jsem nahlížel do hezčích krvavých hrdel loveckých psů. Skočil jsem po ní, zahákl jí ruku kolem krku a trhnul jí hlavou dozadu a přitom jsem jí dal pocítit, že mám připravený nůž. Albiu pustila. Děvče ječelo ještě víc.

Do citlivých partií mě nabral loket silou bouracího beranidla. Omračujícím nápojem mě kopaly paty, zatímco druhý loket mi vyrazil

dech, jak mě bušil do pasu. Obě ruce se vrátily a pokoušely se mi utrhnout uši. Potom mě sevřela oběma nohama a padla dopředu a značnou váhou mě taky povalila.

Pokusil jsem se odkulit, měla však veškerou iniciativu. Nevěděl jsem si rady s tím obrovským rancem smrdutého špeku. Nohy mi držela přibité k zemi její stehna jako kmeny stromů. Nůž byl někde pod námi, s tím jsem nemohl nic dělat. Chtěl jsem, aby Albia doběhla pro Petronia, ale před těmi vyděrači jsem musel stále předstírat, že se spolu neznáme. Kdyby jenom děvče uteklo, mohl jsem se uvolnit a vykroutit, ale věděl jsem, že je dosud někde nablízku a tetelí se strachy. Slyšel jsem její přidušené vzlyky.

Zaklesnutí do sebe jsme se s babou udýchaně potýkali. Přestal jsem se ohlížet na její věk a pohlaví. Měl jsem pocit, jako bych zápasil se smradlavým slimákem, který se vynořil z nějakého černého jezera u bran podsvětí. Jak jsme se mlátili, hadry se jí uvolnily, takže z nich visely cáry jako dlouhé závěsy plevle ze Stygu. Vzepřela se a trhla sebou. Smýkala mnou, ale já jsem se jí držel a zaryl do ní nehty. Jednou botou jsem ji kopl do lýtky, a to tak silně, že by ta rána mohla zlámat kost, ale zasáhl jsem jenom maso a ona pouze vztekla zamručela. Do očí mě šlehalý prameny usmolených vlasů. Hlavou jsem jí nabral lebku. Nevím, co to s ní udělalo, ale mě to bolelo.

Najednou se mi uvolnila pravá paže. Nůž jsem ztratil, ale držel jsem babiznu pevněji. Vytáhl jsem ji za ramena a pak jejím obličejem mlátil o zem, jednou, dvakrát, třikrát. Váleli jsme se ve stoce, a tak jsem jí mlátil o okraj chodníku. Slyšel jsem se, jak námahou hekám.

Zničehonic se situace změnila. Objevili se tam lidé. Rázně mě odtáhli a dostal jsem nakládačku, aby mě zkrotili. Viděl jsem, jak stařenu táhnou pozpátku za nohy po silnici. Teď byla řada na ní, aby vrískala. Bylo to hrubé zacházení. Když mě z ní sundali, mrštili mnou na zem, třebaže jsem se opět zmocnil nože. To mi nepomohlo. Na zápěstí mi dopadla bota a ruku pevně přidržela. Jiná noha mi přišlápla krk a tiskla ho tak pevně, až jsem se bál, že mi zlomí vaz. Ležel jsem bez hnutí.

„Vstát!“ Ženskou autoritu poznám. Vyhrabal jsem se na nohy.

„Co se děje?“

„Nemluvit!“ To už známe.

Dosud jsem měl svůj nůž, nikdo se mi ho nesnažil vzít. A já jsem se nepokusil ho použít – v situaci, kdy mě dvojice mečů bodala rovnou skrze potřhanou tuniku do zad a třetí zbraň se leskla přímo přede mnou namířená vzhůru na mé srdce.

Už jsem věděl, co můžu čekat. Ty hlasy jsem slyšel. Pohled kolem mi potvrdil nejhorší očekávání. Albia zmizela. Baba ležela na zemi studená, pohozená poblíž bordelu. A mě zajala rázná tlupa pěkně oblečených, nebezpečně ozbrojených dívek.

Když si mě odváděly, uviděl jsem Petronia Longa, jak postává před vchodem do lázně. S lehkým ironickým úsměvem pozoroval můj odchod.

XXIV

Dům, do něhož mě ty gladiátorky odvedly, se zdál malý, ale dalo se poznat, že tam bydlí víc lidí. V místnosti, kam mě uvrhly, byla skoro úplná tma. To už nastal večer. Tlumené domácí zvuky a vůně svědčily o tom, že lidé večeří. Mně nepřinesli k jídlu nic. Hladovění je pro informátory prokletím jejich zaměstnání.

Ženy mě nesvázaly, jenže dveře buď zajišťovala závora, nebo se zasekly. Zůstal jsem klidný. Aspoň zatím. Poté, co mě zajaly, nespáchaly na mně žádné násilí. Tyhle dívčiny byly bojovnice, ale zabíjely profesionálně — odměnu bral vítěz. Jestliže mě sem zavedly z určitého důvodu, ten patrně nevyžadoval, abych byl mrtvý.

Přesto jsem napjatě čekal. Byly to skutečné bojovnice a bylo jich mnoho.

Když jejich večerní program dospěl do stadia zábavy, kdy mohla některá z účastnic večere zavolat akrobaty, vtipné trpaslíky nebo flétnistky, poslaly pro mě. Dům vypadal stylově. Jistě tam někde musela být jídelna. Toužebně jsem si představoval zbytky. Ony však čekaly, že se se mnou pobaví v zahrádce lemované kolonádami. Kráčel jsem tam tichými chodbami po hladkých mozaikách. Odkudsi se sem linula neodbytná vůně kouře z borových šišek, jak tomu bývá při rituálech v aréně. Odjinud zase dráždivý náznak osmahnuté cibule, používané čistě k mučení vyhladovělých mužů.

Moje věznitelky se půvabně opíraly o sloupky, zatímco já jsem trčel uprostřed jako zlobivé dítě. Jestliže zaslechly, že mi kručí v břiše, nevšímaly si toho, což dokazovalo, že gladiátoři krutost nevnímají. Musel na mě být žalostný pohled: špinavý a odřený, sklíčený, nejistý, páchnoucí a vyčerpaný. V mém řemesle jsou takové situace běžné, ale skupině bojovnic by to nemuselo připadat právě barvitě. Patřily ke společenské vrstvě, jež byla legálně nechvalně známá, připravená o všechna práva ve společnosti.

Informátorům se může nadávat, mužou se zesměšňovat a být samý dluh, avšak přesto jsem zůstal svobodným občanem. Měl jsem právo volit, šidit na daních a sekýrovat své otroky. Doufal jsem, že tyhle ženy na okraji společnosti mi to nebudou příliš závidět.

Zmocnil se mě neklid ještě z jiného důvodu. Všichni muži od dob dospívání vědí, že ženy v aréně jsou sexuální dravci sápadící se po mužském přirození.

Zatím tento aspekt zdvořile skrývaly. Ačkoli ty dvě, kterých jsem si předtím všiml v lázni, působily na první pohled jako lehké ženštiny čekající na zákazníky, v uvolněné atmosféře domova vypadaly s celou skupinou – teď právě pěti- nebo šestičlennou – jako lesní víly, jež nepřemýšlejí o ničem vážnějším než jak zdokonalit ozvěny vulgárních řečí. Čistě vyprané bílé řízy. Donekonečna kartáčované dlouhé vlasy. Pečlivě pěstěné a upravené prsty na nohou, vykukující z domácích opánků, zdobených korálky. S těmito kráskami by se člověk mohl bavit o poezii – dokud nepostřehl jejich aroganci, jejich svaly a zahojené jizvy. Tvořily podivně smíšenou skupinu. Vysoké nebo malícké, plavé nebo ebenově černé. Dobrá směsice pro kasovní úspěch. Jedna z nich přitahovala zvláštní pozornost. Dívka, která si myslela, že je kluk, nebo kluk, jenž se domníval, že je holka.

Zpočátku mi bylo divné, proč nejsou spoutané v kasárnách gladiátorů. Jak to, že si mohly dovolit vést příjemný a velký dům? Pak jsem na to přišel. Ano, nevycvičené kolegyně budou poddané sprostých majitelů gladiátorských škol, ale tyhle už si vybojovaly nezávislost. Tohle byly úspěšné bojovnice. Ty neúspěšné zaplatily nešikovností životem.

„Máte v úmyslu mě propustit?“ zeptal jsem se pokorně.

„Přijde Amazonia.“ Mimořádně vysoká, hubená černoška mě oslovila jako první.

„Kdo to je?“

„To zjistíš.“

„To zní zlověstně.“

„Tak by ses měl bát. A kdo jsi ty?“

Jmenuju se Didius Falco.“

„A co vůbec děláš, Falcone?“ Po té významné narážce jsem až zamrkal.

Anebo jsem si jenom představoval, že jde o narážku? Odložil jsem nutkání zažertovat, že jsem jenom darmošlap, který si pohrává s děvčaty, a přiznal jsem rovnou, že pracuji pro správce provincie a vyšetřuju Verovolkovu smrt. Připadalo mi nejlepší kápnout božskou. Třeba už věděly, kdo jsem.

Vyměnily si pohledy. Nepoznal jsem, zda to znamená, že mé společenské postavení na ně udělalo dojem, nebo že jim Verovolkovo jméno něco říká.

„Jaký je to pocit být zachráněný?“ posmívala se mi statná brunetka.

„Smrdí to.“

„Protože jsme ženy?“

„Já jsem pomoc nepotřeboval. Stačil jsem na to sám.“

„Z místa, kde jsem stála, to tak nevypadalo,“ zvolala se smíchem. Všechny se zachechtaly. Zaculil jsem se. „No tak dobře, dámy. Dovolte tedy, abych vám poděkoval.“

„Nech si ty roztomilosti!“ zvolal kluk, který si myslel, že je holka (nebo holka, co si myslela, že je kluk).

Místo odpovědi jsem pouze pokrčil rameny. „Nevíte, co se stalo s tou mladou dívkou, co ji chtěla odtáhnout ta coura?“

„Je v bezpečí,“ zapojila se hezká blondýnka řeckého typu. Nos měla rovný jako přímo z peristylu athénskému chrámu, ale mluvila jako sprostá sběračka mušlí z přístavu.

„Nesmíte jí nahánět strach. Dnes už toho zažila dost. Byla pod manželčinou ochranou —“

„Tak jsi ji měl nechat u manželky, ty zvrhlíku!“

Začínal jsem chápat, proč se mě zmocnily: tohle bojovné sesterstvo bránilo Albiu. To bylo pěkné, ale nevyrozuměl jsem z toho, jestli ve mně viděly cosi jako otrokáře. „Nikdy jsem se nepokoušel udělat z ní dětskou prostitutku. Chtěl jsem ji před tím zachránit.“

Snad si to uvědomily. (Nebo jim to možná bylo jedno.) Ta Řekyně položila nohu nahoru na balustrádu a skrze nesešitou sukni odhalila celou dlouhou, nádhernou, úplně hladkou nohu. Nejspíš to byl bezděčný pohyb, ale musel jsem polknout. „Tak teď je u nás.“ Tohle budu Heleně těžko vysvětlovat.

„Radím vám, abyste si to dobře rozmyslely. Albia není otrokyně. Udělat

ze svobodného občana nezákonně gladiátora je vážná věc. Mohli by vás dát všechny povraždit spolu se zločinci.“ To se odehrávalo ráno v aréně, kde odsouzenec čekal krvavý trest a kde byli bez milosti bití a sekáni. Každý vítěz musí rovnou pokračovat dalším zápasem, až nakonec posledního zmasakruje na rudě nasáklém písku cvičitel. „Kromě toho,“ zkoušel jsem to dál, „však jste ji viděli — pro tuhle dráhu se naprosto nehodí. Nemá na to ani postavu, ani sílu. Můžu vám taky říct, že jí chybí rychlost, bojová inteligence, pohyblivost —“

Jak jsem je krmil lichotkami, kdesi za mnou se ozval ironický potlesk. Čísi hlas zvolal hlasitě: „Co kdybys ještě dodal, že má ploché nohy, špatně vidí a překáží jí kozy?“

Řím! Ta výslovnost, jazyk a postoj mě vrhly přímo zpátky domů. Ten přátelský tón mě praštil rovnou do prázdného chřtánu. Měl jsem dokonce pocit, že ten hlas znám.

Otočil jsem se. Zatím jsem vydržel celé to napjaté střetnutí, takže teď jsem se cítil docela uvolněně. To se mělo změnit.

„Amazonia,“ informovala mě jedna z dívek po mé levici. Aspoň že ty ostré ženské byly zdvořilé. Když při výcviku přestaly sekat cvičnými meči do silných dřevěných sloupů, někdo jim musel houbou setřít pot z těla a hodinku do nich hustit jemnou etiketu.

Jakmile jsem pohledem vyhledal příchozí, ztratil jsem řeč. Vesele si mě prohlížely hnědé oči posazené daleko od sebe. Amazonia přišla v bílém jako ostatní, což zvýrazňovalo tmavou smyslnou pleť. Vlasy měla stažené na temeno a svázané do koňského ohonu, dvě stopy dlouhého, ozdobeného poupaty květů. Očekával jsem nějakou nafoukanou, suchopárnou velitelku skupiny, sprádaající plány na to, jak mě pokořit. Našel jsem malý poklad s pružným tělem, vřelým srdcem a hluboce přátelskou povahou. Poznal jsem v ní snad instinktivně jako muž dobrou partnerku do postele? Ne, tu ženu jsem už znal. Bohové, kdysi ve své pochybné minulosti jsem ji znával dost dobře.

Od našeho posledního setkání změnila povolání, ale nic jiného. Kolem očí se jí udělaly jemňoučké vrásky a celá vypadala tvrdší a zralejší, ale jinak na ní bylo všechno ostatní přesně takové, jak jsem si to pamatoval, a taky na přesně stejném místě. Oči jí zajiskřily a prozradily mi, že se taky na

všechno pamatuje. V Tripolisu vystupovala jako tanečnice na laně. Věřte mi, byla to nejlepší tanečnice na laně, jakou jste kdy viděli, zářivá cirkusová akrobatka – a stejně dobrá i na jiné věci. V žádném případě nebudu schopen vysvětlit toto náhodné setkání Heleně.

Měl jsem pochybnosti, jestli je takzvaná Amazonia překvapená, že mě vidí. Nejspíš chvíli tajně poslouchala. Věděla možná přesně, jakého ubohého zajatce si přichází prohlédnout. „Díky, že jste se mi o něj postaraly. Všem. To je Marcus! Není tak hloupý, jak vypadá. Totiž ne tak docela. My s Markem jsme dávní, pradávni přátelé.“

Chabě jsem jí to oplácel. „Kdo ti vymyslel to umělecké jméno? *Amazonia*? Bud' zdráva, Chloride“

Přece jenom se začervenala. Někdo jiný se zachichotal, ovšem jenom tiše. Viděl jsem, že ji respektují. Byla to jasně jejich velitelka – to se dalo čekat. Kdysi dávno mě mohla vést rozkvetlými loukami až do Elysia.

„To byla ale doba, miláčku Marku,“ pozdravila mě dívka, kterou jsem znal jako Chloridu, lačným úsměvem.

Potom jsem hluboko v nitru pocítil strach muže, který se právě setkal se starou přítelkyní, již považoval za pouhou vzpomínku, a zjistí, že o něj ještě stále stojí.

XXV

No ne, to je ale štěstí!“ Zářivě se usmívala.
„Jestlipak se ti stýskalo?“

„Proč? Copak jsem tě znala nebo tak něco?“ žertovala.

„Ani sis nevšimla, že jsem zmizel,“ oplatil jsem jí to směle.

„Náhodou jsem tě opustila já, miláčku Marku.“ Jestli si to chtěla myslet, ať si poslouží. „Osoba, kterou jsem doopravdy opustila, byla tvoje zlá stará matka.“

„No počkej, moje máma je báječná žena a tebe měla moc ráda.“

Chloris se na mě zadívala. „Ani bych neřekla,“ dodala poněkud výhružně. Už to jede, pomyslel jsem si.

Zavedla mě do soukromé komůrky, vystlané velmi drahými zvířecími kůžemi. Většinou hodně pomačkanými, říkám nerad. Chloris měla ráda mnoho míst, kde mohla odpočívat. Kdykoli se natáhla na lehátko, neměla vlastně vůbec v úmyslu relaxovat. V tomto pokojíku se odehrálo mnoho akcí, jež milovala, mohu-li to posoudit.

Byl fantasticky vymalován s mnoha dramatickými prvky: tmavorudé stěny, pokropené černými detaily. Když si člověk troufl podívat se zblízka, ty ilustrace zobrazovaly kruté mýty, v nichž byli nešťastní lidé rváni na kusy nebo připoutáni ke kolům. Obrázky byly většinou droboučké. Raději jsem se příliš nerozrušoval pohledem na divoké býky, jak někoho zuřivě nabírají na rohy, a na zoufalé oběti. Neslušelo se ostatně odvracet pohled od Chloridy.

„Co se stalo s tou dívenkou?“

„Zase utekla.“ Chloris se aspoň nikdy neuchylovala k podfukům. S tím byla věčně potíž: vždycky si přála, aby máma věděla *přesně*, co se děje. Mámu to šokovalo, protože já jsem jí moudře nikdy nic neprozradil.

„Vy jste nechaly to děvče upláchnout?“ Neskrýval jsem zlost. „Podívej, jestli ji některá z vás opět zahlídne, přitáhněte ji prosím dovnitř. Je to dítě

ulice a ocitla se v potížích. Jmenuje se Albia. Nechci, aby přišla k úhoně.“

„Nejspíš poběží zpátky do bordelu, káča pitomá.“ Chloris měla naneštěstí pravdu, jak jsem se domníval. „Proč se o ni tak zajímáš, Falcone? Má svědčit v tvém případě?“

„O tom utopenci?“ To mě vůbec nenapadlo, ale nedalo se to vyloučit. Albia se hrabala v odpadcích kolem Zlatého deště. Docela dobře mohla něco vědět. „Na to jsem se jí nikdy nezeptal. Ne, ujala se jí moje manželka.“

„Tvoje manželka?“ zavřískla Chloris. „Cože? Konečně se k tobě nastěhovala nějaká ubohá coura? Znáš ji?“ zeptala se podezíravě.

„Ne.“ To jsem věděl bezpečně.

„Jak se jmenuje?“

„Helena Justina.“

„Helena je římské jméno. Je to otrokyně?“

„Jenom v tom případě, že její urozený tatínek vykládal po dvacet let nehorázné lži. Je to senátor. A ze mě je úctyhodný občan.“

Věděl jsem, jakou divokou reakci to vyvolá.

Když se Chloris přestala smát, otřela si slzy z očí. Nato spustila bezmocně znovu. „Páni, já tomu prostě nemůžu uvěřit.“

„Věř tomu,“ nařídil jsem jí klidně.

Můj tón jí zarazil další scény. „Nesmíš se teď na mě vytahovat, miláčku Marku.“

Široce jsem se na ni usmál. Bylo to falešné. Právě tak jako kdysi mnoho věcí v našem vztahu. Bylo by netaktní teď jí říct, že jsem se oženil, protože když mi kdysi dala košem, našel jsem alespoň pravou lásku. Chloris, děvče okázalých projevů, by se patrně pozvracela.

„A co ty? Co má tohle všechno znamenat?“ zeptal jsem se.

„Uměla jsem se ohánět mečem.“ Při svém vystoupení v cirku je Chloris používala k vyrovnávání rovnováhy, když právě nemávala slunečníky nebo pérovými vějíři. Mužům v publiku přebíhal při spatření meče po těle mráz, ale většina jich dávala přednost vějířům, protože to vyvolávalo dojem, jako by pod nimi nic neměla. Já jsem náhodou věděl — sama mi to totiž pověděla — že nosila kožené spodní prádlo, aby se v citlivých partiích nespálila o lano. Řídila se úslovím: udržuj si náradí v pořádku. Předpokládal jsem, že se jím řídí dosud. „Když jsem tě pustila kvodě,

miláčku, potřebovala jsem nějakou změnu. Začala jsem zápasit profesionálně. Organizátory jsem už znala. Brzy mě brali vážně. Já jsem opravdu dobrá.“

„Tomu věřím.“

Tvář se jí rozzářila, částečně pýchou, částečně jako vyzvání. Pracně se na ujíždějících kožešinách posadila zpřímá a začala si sundávat boty – vysoké, pevně zašněrované s tvrdou podrážkou na kopání a hustými úchytkami na ochranu. S její téměř průhlednou ženskou bílou řízou vytvářely zneklidňující kontrast. Drobná dívčí postavička působila vřdycky u někoho neočekávaně silného neobyčejně přitažlivě. Jakmile zavrtěla holými prsty u nohou, začal jsem se potit erotickými vzpomínkami. Chloridiny nočky byly vycvičené k uchopení lana a hrazd. Dovedla je používat, aby se pevně ovinuly prakticky kolem čehokoli.

„Pověz mi, co tě přiválo do Británie.“

„Ach, Marku, to vypadá, jako bys mě vyslychal.“

„Jsem prostě zvědavý. Proč sis ze všech míst vybrala právě Británii?“

„Británii? Vřak ses mi o ní něco navykládal. Vytvořily jsme tým speciálně na cestu sem. Spousta znuděných mužů a málo možností zábavy. To nám dokonale sedělo. Zbrusu nová aréna. A ze všeho nejlepší, řádné zavedené mužské gladiátorské skupiny, které by chtěly shrábnout veřkerou činnost samy a dělat nám schválnosti, aby nás z oboru vystrnadily.“

„Kdo vás zastupuje? Kdo je tvůj lanista?“

„S tím se jdi vycpat!“

Špatná otázka. To jsem měl vědět. Chloris byla vřdycky samostatná. Být vydána jako kořist ředitelům, kteří beztak její šikovnost neocenili a kradli její honoráře, ji šovalo už za cirkusáckých dob. Pořídít si cvičitele neodpovídalo jejímu stylu.

„My se cvičíme samy,“ vysvětlovala. „Trénujeme každý den a pozorujeme se navzájem, jaký jsme udělaly pokrok. Ženy umějí všechno výborně analyzovat.“

„Ano. Vřak si vzpomínám, kolik času jsi strávila analyzováním, co je to se mnou... Ty tu skupinu vedeš?“

„Analýza tvých chyb byla příliš vyčerpávající, miláčku,“ přerušila mě.

„Díky. Ty je vedeš?“ opakoval jsem tvrdohlavě.

„Nás nevede nikdo. Ale já jsem naši skupinu dala dohromady. Poslouchají mě. Vědí, že mám nejlepší rovnováhu a že jsem nejzdatnější. A ovládám dva styly — *retiarius* a *secutor*. Kromě toho to zkouším i s thráckým stylem.“

Hvízdl jsem. Nevyskytovalo se mnoho gladiátorů, kteří by ovládali tři styly zápasu.

„Nechceš si mě vyzkoušet?“ usmívala se zářivě.

„Děkuju, nechci. Ta nakládačka mi už na jeden den bohatě stačí.“

„No ano, mamčin chlapec se strašně unavil a ušpinil s tou tlustou paní... Pojď ke mně, já se postarám, aby se ti ulevilo.“ Chloris se protáhla a rozvíchovala se, aby na mně hodinku tvrdě pracovala. Už pouhého pomyšlení na to jsem se hrozil.

Myslela to vážně. Domnívala se, že chci to, co chce ona, jak už to ženy dovedou. Dalo by se na základě toho vytvořit filozofické pojednání, ale já jsem se hlavně zabýval snahou zůstat jí z dosahu. „Podívej, mrzí mě, že jsem tak ochablý, ale mám strašný hlad, Chlorido. Nejsem ti k ničemu. Prostě bych se nemohl soustředit.“

„No jo, ty ses prostě nezměnil.“ Myslela si, že ji škádlím. Hrozilo, že se jí to pomyšlení líbí. „Je načase se rozhodnout.“

„Chlorido, snad nechceš říct, *bud' se se mnou vyspi, nebo se najíš?*“

„To mi připadá jako dobrý výběr!“ Vyskočila a sápala se po mně. Neměl jsem čas ani polknout, a už se kolem mě obtáčela, jak to dovede jenom akrobatka. Pokud jsem zapomněl, jaký je to pocit, paměť se mi brzy vrátila. „Tak co to bude, miláčku?“ zašveholila.

Vzdychl jsem si, což by mohla chápat jako zdvořilé politování. „Podívej, jsem úplně vyhladovělý. Nemohl bych, prosím tě, dostat něco k jídlu?“

Chloris mě praštila do ledvin, ale jenom s volným, lehkým rozmachem, jaký nemohl nadělat velkou škodu. Pyšně z místnosti odešla, celý zpocený jsem se zhroutil. Potom, jak jsem doufal, mi dala přinést podnos s jídlem. Však jsem si své staré přítelkyně vybíral docela dobře. Chloris nebyla nikdy zlomyslná.

„Tak později!“ slíbila významně, když kráčela pryč.

Ach, Merkure, patrone pocestných – bud' mě z toho nějak dostaň, nebo mě

jednou ranou zabij, abych nevěděl, co se děje! V Římě jsem byl prokurátorem posvátných husí a kuřat. *Ach, Merkure, nedej, aby se to Chloris dověděla!* Teď jsem byl sám jako měkké kuřátko v kleci, kde se vykrmovalo. Poslušně jsem žvýkal. Budu potřebovat všechnu sílu.

S gladiátorkou si člověk nic nezačíná. Kromě toho byla báječnou porcí do náruče a já jsem to věděl. Kdysi bych se byl nechal bez protestů přemluvit. Teď toho bylo příliš mnoho v sázce. Ušel jsem kus cesty – povýšil do jiného života. Ve srovnání s tím, co ode mě očekávala jako za mladých let, cítil jsem se nemotorný. Dnes jsem měl povinnosti, odpovědnost. Dospěl jsem na novou úroveň. Jak předtím řekl Petronius Longus Maie, jakmile člověk udělá zásadní rozhodnutí, už se nemůže vrátit. Je otřesné, že jiní lidé nevidí, jak jste se změnili. Po takovém otřesu nastupuje nebezpečí. Když si ti lidé myslí, že vás skrz naskrz znají, začnete o sobě sami pochybovat.

Chloris je zřejmě netrpělivá. Sotva jsem o samotě dojedl, přišly pro mě dvě ženy.

„Podívej, Heracleo, on už zase vypadá ustaraně.“

„Ano, jsem vyděšený!“ zakřenil jsem se dobrácky, jako kdybych si myslel, že mě povedou na zvláštní orgie. Heraclea si s družkou vyměnila pohled. Obě jistě věděly, že Chloris něco chystá. Nepoznal jsem, jaké z toho mají pocity, ale věděl jsem, že se do toho nebudou plést.

„Dostal ses do pěkné kaše,“ ujistily mě. Už v tu chvíli bylo třeba mít se velice na pozoru.

Když mě odvedly zpátky do uzavřené zahrady, Chloris už na mě čekala. Uvítala mě zářivým úsměvem. Ovinula se kolem mě, když mě táhla do zahrady, a slibovala: „Mám pro tebe nádherné překvapení, miláčku.“

Připadalo mi nejlepší přijmout ten slib se shovívavým úsměvem. To bylo předtím, než mě zavedla kolem jedné sochy do středu skupiny a tu jsem uviděl, jak zrádný slib to byl.

Shromáždily se tam všechny ženy. Ztichly, když mě Chloris uvedla mezi ně, a čekaly, co se stane. V poslední chvíli, ale příliš pozdě, aby se cokoli změnilo, jsem uslyšel jiný, důvěrně známý ženský hlas. Chloris se mi

věšela na paži a ožižlávala mi ucho a můj výraz nemohl vypadat jako nic jiného než vyložená vina. Byla tu Helena.

Albia, stojící vedle ní, ji musela nějak najít a sdělit jí, že jsem zajatý. Helena nebojácně vnikla do domu plného ženských. Určitě sem spěchala, protože s sebou vzala i děti. Přišla se pokusit mě zachránit – ale její oči mi říkaly, že vědět předem o Chloridě, určitě by mě ponechala mému osudu.

„Vida, tady ho máme!“ zvolala Helena Justina, družka mého lože a srdce. Promluvila tím zpěvavým hlasem, jakým se uklidňují malé děti, když se ocitnou v cizím prostředí a mají strach, že se jim některý z rodičů ztratil. Byla to dobrá matka. Ani Julia, sedící na trávě, ani miminko v jejím náručí nemohly tušit, co cítila Helena. Byl jsem definitivně ztracený a věděl jsem to.

Vypadala velkolepě. Vysoká tmavovlasá žena, bavící se s profesionálními gladiátorkami, jako by se stále pohybovala mezi ženami, jež se vyčlenily ze společnosti. Stejně jako Albia po jejím boku i ona měla na sobě modré šaty, ale v několika odstínech, a látka se jí ovíjela kolem těla s bezděčnou elegancí. Lápisové a perlové náušnice svědčily o tom, že je zámožná. Jiné šperky si nevzala, jako by chtěla naznačit, že své bohatství nepotřebuje vulgárně předvádět. Působila sebejistě a bezprostředně.

„Heleno, duše moje!“

Upírala na mě tmavé oči. Hlas měla pečlivě naladěný. „Dětem se po tobě stýskalo, Marku. A ty jsi zatím tady jako Herkules, který se baví mezi ženami královny Omfaly. Dej si pozor. Herkula potom trvale podezřívají, že má příliš velkou zálibu v ženských šatech.“

„Já mám na sobě své vlastní,“ zamumlal jsem.

Přejela mě pohledem. „To je pravda,“ poznamenala urážlivě.

S rozpřaženou náručí a radostným jekotem se ke mně vrhla Julia Junilla. Když jsem ten svůj malý hrom do police zvedl, vymyslela si divokou hru: vlezla mi hlavou dolů pod tuniku. Ta už byla u krku pořádně rozedraná, měla mnoho puštěných ok a lemování urvané. Tahle poslední pohana mi ještě scházela. A tak jsem tam jenom stál a dvouleté dceruše sloužil jako gymnastické nářadí.

„Tak co?“ zvolala Helena a pohledem rázně vyhledala Chloridu. „Už jsi s ním skončila? Můžu si ho odvést domů?“

„Ty ses oženil se svou matkou!“ obvinila mě Chloris a přitom se nesnažila ztišit hlas.

„Já myslím, že ne,“ odporoval jsem. „Matku dokážu zvládnout.“

Už mě nebavilo nechat se škrtit, a tak jsem Julinku vylovil a vrátil do vzpřímené pozice. Konečně se uklidnila, kudrnatou hlavičku si položila na mé rameno a roztomile pokukovala po ženách. Vztahovaly ruce, aby ji polaskaly a polechtaly, a kolem se ozývalo samé och a ach.

Situace se změnila. Chloris byla dost bystrá, aby jí došlo, že její družky zaujal pohled na nás jako na rodinnou skupinku. Kdyby nás chtěla rozdělit, víc by jí to uškodilo než prospělo. „Bylo hezké, že jsme tě tu měly, ale teď už radši běž domů, Marku.“

Chloris nás doprovodila ke dveřím. Dělalala, co mohla, aby nám situaci ztrpčila ještě víc. „Vidím, že miminka umí dělat dobře.“ Tím naznačovala, že Helena je jenom moje plemenná klisna. Žádný z nás jí na to neskočil. „Doufám, že jsem ti nezpůsobila příliš mnoho nepříjemností, miláčku Marku,“ dodala sladce.

„S tebou byly vždycky nepříjemnosti.“

„A ty jsi byl...“

„Co?“

„To ti povím až příště, až budeme sami.“ Helena kypěla zlostí a právě o to Chloridě šlo. „A teď pěkně běž, miláčku...,“ dodala Chloris zlomyslně. „Nebud' na něho moc přísná, Heleno zlatíčko. To víš, chlapi prostě musí jít, kam je vede pind'our.“

Helena Justina se pak úplně překonala. Stála na ulici a prohlásila: „To je přece samozřejmé.“ Usmála se. Bylo to zdvořilé. V tom se projevila síla její výchovy. „A právě to ho přivedlo ke mně.“

Albia se sklonila, aby odvázala Nux, kterou nechaly venku u dřevěného sloupu. Ustrašeně se na mě podívala a potom ji pes táhl značný kus před námi.

„Díky, žes mě zachránila.“

„Slyšela jsem, že tě unesli,“ odsekla Helena. „Tušit, že ses stal ochotnou

sexuální hračkou, nezasahovala jsem do toho.“

„Jen se uklidni.“

„Kdo to vlastně byl, *miláčku Marku?*“

„Gladiátorka jménem Amazonia, lákadlo na davy.“ Nelhal jsem.
„V předešlé kariéře byla tanečnicí na laně.“

„Tak to byla ona!“

„Já měl vždycky dobrý vkus,“ zabručel jsem. „Proto jsem jel po tobě.“

Helena Justina mi dala s plnou silou svého vychování najevo, že to na ni neudělalo dojem.

Připadal jsem si jako muž, který si právě vybral. To je z určitého důvodu vždycky skličující.

Žádný div, že jsem se cítil bídě. Teď jsem po boku zarytě mlčící manželky nesl dvě utahané děti temnými ulicemi, kde na mě padala úzkost.

XXVI

H olčičky jsem vzal do dětského pokoje a sám jsem je uložil do postýlek. Vypadalo to jako taktický tah. Nemohl jsem si pomoci. Jejich matka se toho záměrně nezúčastnila.

Helenu jsem našel později, přesně jak jsem očekával, samotnou. Seděla v hlubokém křesle a tvářila se, že je jí všechno jedno. To bylo jenom divadýlko. Čekala, že za ní přijdu a najdu ji. Udělal jsem na to chvatné přípravy. Dokonce jsem se v rychlosti vykoupal. Nikdy se nepouštějte do hádek se ženou, když víte, že je příjemně navoněná skořicí, zato vy páchnete. Aby má očista nevypadala příliš vypočítavě, chvátal jsem za ní. Byla bosá a já jsem se zapomněl učesat. Dychtivý milenec, roztomile rozčuchaný. Dnes večer jsem do toho musel vložit kdejaký taktický krok.

Posadil jsem se na lehátko a držel se zpříma s loktem opřeným o koncové opěradlo. „Chceš slyšet, co jsem dělal celý den?“

Vyprávěl jsem to stručně. Držel jsem se faktů. Krátce po začátku, když jsem ličil, jak jsem vzal Albiu ven, mě Helena přerušila: „Se mnou ses neporadil.“

„V tom jsem udělal chybu.“

„Ty jsi ostatně hlava rodiny,“ poznamenala ironicky.

Pachtil jsem se s vyprávěním dál. Poslouchala, ale vůbec se na mě nepodívala. „No a tehdy mě ty gladiátorky násilím odvedly. To ostatní už znáš.“

Seděl jsem vyčerpaný. Měl jsem dobrý pocit z toho, že jsem čistý a mám na sobě vypranou tuniku. Současně jsem si byl vědom nebezpečí. Tohle nebyla vhodná chvíle, abych se uvolnil a dal si šlofíka. To už bych mohl taky zvadnout uprostřed milování. Na myšlenky o tomto tématu jsem nikdy nebyl příliš unavený – ale toto potěšení mi bude dnes v noci odepráno.

Když Helena konečně vzhlédla, upíral jsem na ni poklidný pohled.

Láska v mém výrazu byla opravdová. Tomu by měla věřit. Nikdy jsem nepoznal nikoho jí podobného. Zkoumal jsem její tvář. Každý rys mi byl důvěrně známý od té zlostně vytrčené brady až po husté stažené obočí. Poté, co jsme se vrátili domů, rychle si předělala účes. To jsem poznal podle nového uspořádání kostěných vlásniček. Všimla si, že nad tím dumám, a snažila se vzbudit v sobě zlost za to, že jsem tak všímavý. Vyměnila si také náušnice. Z těch povislých lápisových ji vždycky bolely uši, teď měla menší zlaté.

„A nechceš vědět, co jsem celý den dělala já?“ vyzvala mě Helena, jako vždy bojovnice.

„Moc rád.“

„Nebudu tě unavovat běžnými nudnými dopoledními a odpoledními povinnostmi.“ Díky za to Jupiterovi.

„Vždycky je mi záhadou široká společenská škála tvých známostí, Heleno,“ vytkl jsem jí jemně.

„To ti není podobné.“

„Ne, vypadá to jako výrok nafoukaného osla,“ přiznal jsem. „Ovšem tobě to taky není podobné. Mám dojem, že mi chceš taky leccos říct.“

Helena Justina měla tisíc chutí hodit po mně polštář, ale zachovala si důstojnost. Dlouhé ruce si pevně svírala na klíně, aby se ovládla. „Zjistil jsi, co ty ženské pohledávaly na ulici, když přerušily tvé kočkování s tou babou z bordelu? Nebo tě příliš zaměstnávala Chloris, takže jsi na užitečné dotazy ani neměl čas?“

Zařal jsem zuby. „Zato ty ses jich zeptala, že?“

„Stihla jsem si ověřit pár věcí, zatímco jsem musela strpět jejich společnost.“ Přece jen neřekla chladně *zatímco jsi laškoval v hnízdečku lásky*. „Jejich skupinu by prý rád převzal jeden podnikatel. Je příliš vlezlý a to se jim nelíbí. Zatím pracují bez vedení a nechce se jim platit část výdělků někomu jinému.“

Zajímalo by mě, jestli to není ten gangster, po kterém pase Petronius. „Jak se jmenuje?“

„Na to jsem se neptala. On je chce prostě vykořisťovat. Vědí, že má pod palcem taky nějaké bordely,“ vykládala Helena. „Takže když ty ses pokoušel pomoci Albii utéct, vložily se do toho samy. Tvrdily mi, že je

potřeboval.“

„To je laciný posměch, od tebe i od nich.“

Helena Justina byla vždycky spravedlivá. Chvilí mlčela, potom přitakala. „Albia mi říkala, že ta stařena byla příšerná.“

„To je pravda.“

„Albiu silně rozrušilo, co se stalo. Ještě z ní musím vymámit celý příběh.“

Nastalo ticho. Dřív by si Helena ověřila, jestli nejsem zraněný, pátrala by po krvi a podlitinách. Dnes jsem s tím nemohl počítat.

„Máš ještě něco na srdci, kočička?“

Ovládla se natolik, že mě nenapomenula, *neříkej mi tak!* Raději se tvářila, že si toho nevšimla.

„Proč jsi s sebou vzala děti?“

„Nepřišel jsi domů. Všechny jsme tě šly hledat.“ Nedodala, že se jí zmocnila panika. V rezidenci se o tom nikomu nezmínila a raději se vypravila prohledávat ulice sama. Jakmile narazila na Albiu a dověděla se, že to se mnou vypadá zle, popadla obě děti a rozběhla se.

„Ty jsi ale ztřeštěná, zlato. Příště to pověz strýčkovi a udělej to, jak se patří.“

„Všichni byli ještě u večeře. Měli jsme úžasně zajímavou skupinu hostů.“ Čekal jsem, až mi toho poví víc. „Přišel opět Norbanus, jasně proto, aby se mohl dvořit Maie. Myslím, že jsme něco takového všichni očekávali. Maia mi připadala poněkud roztržitá, ale bral to zdvořile. Vypadá jako příjemný muž.“

„Já rozlišuji,“ poznamenal jsem suše, „mezi tím, když řekneš, že někdo je příjemný – a když to formuluješ tak, že jako příjemný pouze vypadá.“

„Norbanus působí upřímně,“ tvrdila Helena.

„Jestli tak moc stojí o Maiu, tak doufám, že takový je. Ale vždycky je docela dobře možné, že je to ten velký intrikán, po kterém jde Petronius.“

Helena byla tak zmatená, že se ani nehádala. „V každém případě Norbanus je příliš viditelný. Hledá možnosti obchodování s realitami, jak tvrdí, ale klidně to může být muž, který by mohl být vyděračem. V tom případě by svůj zájem zamaskoval.“

„Nepřekvapuje mě, že si to myslíš. Ale takové typy se rády ukazují

v nejvyšších kruzích. Drží se legitimních vrstev a nalhávají si, že jim to projde. No a často jim to opravdu projde.“

„A právě tam se setkávají s opravdu vlivnými lidmi,“ doplnila Helena.

„A s významnými ženami. Všichni si neuvážou na krk milenky s obarvenými vlasy a hromadami šperků. Někteří usilují o ženy s bohatstvím a slavným rodokmenem. Ženské na to zřejmě letí. Čím slavnější pověst, pro kterou dřeli jejich předkové, tím rychleji se zahodí. Kdyby měl císař dceru, byla by to výborná kořist.“

„Chtěla bych vidět, jak si s tím Vespasián poradí.“ Helena ho nemálo obdivovala. Počítal jsem s tím, že výsledek by mohl být ohavný.

„Kdo ještě se přišel představit Frontinovi a strýčkovi Gaiovi za toho dnešního příjemného večera?“

„Další dovozci. Ti nevěděli jistě, jestli by neměli nosit tógy. A pak ještě jeden právník, který by potřeboval sehnat nové klienty.“

„Jestliže teď Británie přitahuje spekulující právníky, to je konec. Přišla civilizace – a s ní bída a drahota.“

„To by mohl být ten pachatel,“ napadlo Helenu.

„To jistě. Měl zlaté prsteny z těžkého zlata? Nehlídalí ho velcí chlapi s klacky? Jak se jmenuje?“

„Popillius.“

„Musím si ho proklepnout.“

„Neměla by to být Petroniova práce?“

„Proč by měl slíznout všechnu smetanu? Jestli usoudím, že ten lev večírků vypadá slibně, tak postrčím Petronia správným směrem.“

„Ty víš nejlíp, co a jak.“

„Nebud' tak kousavá.“

Zdálo se, že už si nemáme co říct. Přiznal jsem se, že jsem utahaný jako kůň a musím si jít lehnout. Třebaže jsme naoko hovořili normálně, Helena nijak nenaznačila, že přijde za mnou.

Když jsem došel ke dveřím, otočil jsem se a prohodil tiše: „Nikdy jsem s nikým nemluvil tak jako s tebou.“ Helena neodpovídala. Pokazil jsem to ještě víc. „Neudělal jsem nic špatného. Je mi líto, jestli si myslíš, že ano.“

Věděl jsem, jak jí asi je. Teď to konečně začala dávat najevo. „Jde o to, Falcone, že oba víme, že jsi mohl.“

Na to se nedalo nic říct. Choulostivá situace se vyřešila její přítomností. Kdyby však Helena nezasáhla – kdoví?

Sám v posteli jsem celé hodiny nemohl pořádně usnout. Nakonec jsem se z polospánku probral a cítil jsem bezpečně, že Helena se do pokoje vloudila. Tiše si zabrala opodál jedno křeslo. Patřila k němu sice taky podložka pod nohy, ale slabý přísvit, který tam vnikal otevřenými okenicemi, mi prozradil, že je skrčená a objímá si kolena. Tou dobou už jistě uznala, jak je to nepohodlné, ale jakmile se můj dech změnil, přestala se vrtět.

Hlavně že byla tady, ale tomu se nemohla vyhnout. Bydleli jsme v cizím domě. Byla tam spousta pokojů, kam se žena mohla uchýlit, když se pohádala s manželem, ale taky houfy pomlouvačných otroků, kteří vlezli všude. Heleně by bylo trapné, kdyby se někdo dozvěděl, jak teď na tom jsme.

„Pojď sem,“ vyzval jsem ji zlostnějším tónem, než jsem měl v úmyslu. Žádná odpověď. Ani mě to neudivilo. Podruhé jsem zvolil lepší tón. „Pojď do postele, drahá... Nebo si pro tebe budu muset dojít a donést tě sem.“

To nechtěla. Pomaličku se přešourala a vlezla do postele. S úlevou jsem na chvíli usnul. Naštěstí jsem se zase probudil.

„Přitul se ke mně.“

„Ne,“ odmítla rezolutně.

S heknutím jsem se překulil a popadl ji. Přitiskl jsem si ji v cudném, plně oblečeném objetí na srdce. „Vždyť jsme se hádali o ničem, holčičko.“

Muži mohou tvrdit, že tak to vždycky bývá. Ženy by řekly, že hádky o ničem jsou vlastně o všem.

A tak jsme tam leželi, Helena dosud strnulá a nepřátelská. Do jisté míry měla pravdu. I pak, když jsem ji v jejím žalu konejšil, jsem myslel na jinou ženu — takže v určitém smyslu jsem ji přece jenom zradil. Jak bych mohl nevzpomínat? S Chloridou jsme se oddávali chtíči a skončilo to špatně, to všechno dávno předtím, než jsem vůbec mohl snít o tom, že potkám někoho jako Helena. Kdybych se shodou okolností neocitl v Británii, když tam náhodou byla i Helena Justina, nikdy bychom se nepotkali.

Byl jsem muž. Když jsem narazil na starou přítelkyni, vzbudily se ve

mně romantické nostalgické vzpomínky (ženám se to snad nestává?), jenomže dnes v noci jsem držel v náručí Helenu a to jsem v žádném případě nechtěl změnit.

Konečně jsem přestal vzpomínat. Než jsem se ponořil do spánku, myslel jsem ještě chvíli vděčně na jednu ženu. Pokud jsem tentokrát některou zradil, nebyla to Helena.

XXVII

Ráno na nás naše hádka ještě stále spočívala jako těžký mokrý chumáč. Helena vstala sama, rychle se upravila a nasnídala v našem pokoji. To proto, aby u společného stolu nemusela odpovídat na dotěrné otázky. Mně nenabídla nic, ale na podnose toho nechala dost, kdybych to chtěl. Trucovitě jsem se rozhodl sejít dolů do jídelny.

Maia se zřejmě dověděla o Chloridě. Byla ve formě. „Já jsem ji vždycky považovala za odpornou malou krávu. A teď je v aréně — to je ostuda. A ty bys nechal takovou ženskou ohrozit všechno, co dnes máš? Jak by ti asi, Marku, bylo, kdyby se s tebou Helena Justina rozvedla?“

„To je ale pitomá otázka!“ Podnos nahoře v soukromém pokoji byl stále lákavější. Pozdě. Z košíčku jsem sebral žemli a zakousl se do ní.

K rozvodu se u nás nejspíš neschylovalo. Totiž abychom se s Helenou mohli považovat za manžele, stačilo rozhodnout se, že spolu chceme žít. Kdyby to chtěla ukončit, stačilo, aby mě opustila. Římské právo je v těchto záležitostech velice rozumné. Až nerozumně, řekl by nejjeden můj klient.

Moje sestra se pohoršeně ušklíbla. „Myslela jsem, že už máme tu pletichářku celé roky z krku. Mámě radši ani neříkej, že ses s ní sešel.“

„Aby bylo jasno, Chloris je minulost, Maio. Nechám na tobě, abys mámě sdělila novinu o tom svém slizkém novém ctiteli, milovníkovi hudby.“

„Pozval mě do své vily, dole u řeky.“

„Tam do tebe bude příšerně hučet.“

„Možná že pojedu.“

„Tak se připrav, že potom budeš litovat.“

Do jídelny vešla Helena, elegantní a připravená jednat. S Maiou si nevyměnily žádný pohled. Některé ženy si rády vylévají srdce před kamarádkami, když nevědí kudy kam, ale Helena se takovým ženským důvěrnostem vyhýbala. Právě to se mi na ní líbilo. Se svými problémy

přicházela za mnou, i když jsem tím problémem byl já. „Tak jsem, Marku, uvažovala. Měl by sis s Albiou promluvit o tom, jak zemřel Verovolcus. Ona se věčně potloukala kolem hospod, možná že něco viděla.“

„Dobrý nápad.“

„Já půjdu s tebou.“

Věděl jsem, kdy manželčinu pomoc přijmout. „To bude milé.“

„Jen se nepleť,“ dodala, jako vždy upřímná. „Prostě si chci pohlídat, co máš za lubem.“

Hravě jsem zvedl obočí. „Celý den?“

„Celý den,“ potvrdila střízlivě.

Usmál jsem se a otočil opět k Maie. „Mimochodem, včera jsem mluvil s Petroniem.“

„Ty máš ale štěstí.“

Podle Helenina chování se dalo poznat, že po mé poznámce se má sestra skoro jistě nechá unést po řece Thamesis pro zákusky a Norbanovy naléhavé pokusy ji ve své vile svést.

Ted' jsem si všiml, že Maiin syn Marius sedí pod jedním postranním stolem a krmí svého psa. Vyslal ke mně nevyzpytatelný pohled.

A kde byl můj pes?

„Nux jsem dala včera večer Albii, aby ji utěšila,“ vysvětlila mi Helena.

„Ty mi čteš myšlenky, Heleno. S tím se musíš vyrovnat. Uvažujeme stejně. Jsme zkrátka pár.“

„To já přece vím!“ zařvala, až se otroci, kteří vytírali chodbu, polekali. Podařilo se mi pěkně nakopnout kbelík s vodou, když jsme šli kolem. „Marku, pokus se ujasnit si, co vlastně od života chceš, abychom se mohli pohnout dál.“

Na místě jsem se zastavil a natočil jsem si ji k sobě. Na dlaždicích mokré podlahy lehce uklouzla a musel jsem ji pevně přidržet. „Ty ženské mě zajaly. K ničemu nedošlo. Neztrácej čas úvahami, co jsem mohl provést. Tady mě máš.“

Helena se zamračila. „To se snadno řekne, když jsi tady v bezpečí. Co se asi stane, když zmizíš v nějakých pajzlech a brlozích.“

„To už je věc důvěry.“

„Důvěřovat ti mě už unavuje, Marku.“

Opravdu vypadala vyčerpaně. Měla dvě malé děti a to jedno ještě kojila. Náš pokus najmout si chůvu nám nakonec způsobil víc těžkostí než nemít žádnou. Tady si v tetiččině domě přece jen trochu odpočinula, neboť se nám tu ve všem dostalo praktické pomoci, ale po celou dobu věděla – a já vlastně taky – že se brzy vydáme na zpáteční cestu do Říma. Naše stále náročnější děti budou opět pouze naše, a až půjdu do práce, bude se o ně starat sama. Kdyby se mi někdy něco stalo, byla by za Julii a Favonii odpovědná jenom ona. Naše matky jí pomáhaly – v praxi však vyvolávaly větší stres tím, že se spolu věčně hašteřily. Nakonec Helena trávila většinu času sama a dumala, kde asi jsem a jestli mi nehrozí nějaké nebezpečí.

Helena byla světa znalá. Věděla, že každý muž může zbloudit. Jakmile uviděla Chloridu, určitě ji napadlo, že ten den mi už nastal.

Musel jsem uznat, že to jistě vypadalo, jako bych si to taky myslel. Heleně jsem to nemohl mít za zlé. Copak se dalo předvídat, že M. Didius Falco, v hlavním městě s pověstí zpuštělíka, skončí jednou jako hodný hoch?

Albia se nervózně krčila v koutku. Ne abyste si představovali, že záchrana před brutální prostitucí vyvolala v děvčeti vděčnost. Po určitou část života, o níž nikdy nemluví, jsem byl v armádě průzkumníkem. Během těsného kontaktu s nepřítelem, což byly tehdejší kmeny, musel jsem jednat také se vzorkem britské společnosti s ksichty jako lívance. Fráze „nevím, o tom jsem jakživ neslyšel, nikdy jsem neviděl žádné sročení“ byly tady stejně časté jako ve zločineckých chatrčích pod Eskvilinem v Římě, a poněvadž šlo o poražený lid, dodávalo to Britům zvláštní právo nepomáhat. To každému Římanovi běžně život ztěžovalo, často velice nenápadnými způsoby. Tím vším nasákla i Albia.

„Albio, musíme si spolu promluvit.“ A zatímco jsem zpracovával dívku, Helena odháněla děti. Shromáždily se kolem navracené kamarádky, aby ji chránily. Doufal jsem, že tyhle nevinné dušičky nemají tušení, jaké dobrodružství zažila s organizovanou prostitucí. Nux, jako vždy přesvědčená, že je mé nejmilejší potěšení, opustila Albiu a lezla po mně. Udělal jsem chybu, že jsem se posadil. Snažil jsem se nevypadat hrozivě, jakmile pes uviděl, že jsem přístupný, rovnou na mě skočil. Horký jazyk pilně lízal anatomické nerovnosti, které by potřebovaly umýt.

Albia mlčela.

„Heleď, proč se tváříš tak ustrašeně?“ Plýtvání dechem. Dívka se s prázdným výrazem krčila na stoličce. „Nech toho, Nux... dolů, ty hloupej pse! Albio, onehdy v noci –“ Zdálo se, jako by se to stalo už před dvěma týdny, ačkoli to byly teprve čtyři dni, „byl zabit jeden muž. Stalo se to U Zlatého deště. Strčili ho po hlavě do studny. Utopil se.“

Albia se na mě jenom stále dívala raněným, prázdným pohledem chudinky. Obličej měla ještě bledší než jindy, náladu ještě ponuřejší.

„Tady jsi v bezpečí,“ zdůraznila Helena. Nux mě opustila a hnala se k Heleně. Vydrápala se jí na klín. Helena ji uklidnila s rázností, s jakou krotila naše děti. „Albio, pověz Didiovi Falconovi, jestli jsi ten večer něco viděla.“

„Ne.“ Znamenalo to, že nic neviděla, nebo že nic nepoví?

Nux se dívala z jednoho na druhého a nevěděla, co si z nás má vybrat.

„Byla jsi ten večer U Zlatého deště nebo někde poblíž?“ opakoval jsem.

„Ne.“ Všechno marné. Snažil jsem se chytit do sítě měsíční paprsek.

Čím víc to popírala, tím víc jsem pochyboval, že říká pravdu. Zoufalí lidé sice nelžou, ale zadržují informace. Ovšem pokud jim to procházelo, lhali. Pravda představovala moc. Možnost zachovat si ji jim poskytovala poslední špetku naděje. Vzdát se jí znamenalo, že by zůstali zcela bez ochrany.

„Albio!“ I Helena teď promluvila ostře. „Nikdo ti neublíží, když řekneš, co o tom víš. Falco ty chlapy, co to udělali, pošle do žaláře.“

„Já jsem tam nebyla.“

Třebaže jsme z Albii tak těžko něco páčili, bezpečně jsem poznal jedno: strašně se bojí.

„To nám tedy vůbec nevyšlo.“ Snažil jsem se nedat najevo škodolibost.

„Opravdu mě naštvála.“ Aspoň že z toho nevinila Helena mě. „Albia je hloupá holka.“

„Ona je prostě vyděšená. Celý život se jenom bojí.“

„No to snad my všichni!“ Od Heleny Justiny mě takový výrok šokoval. Jen jsem strnule zíral. Tvářila se, že nic neřekla.

„Můžu si teď jít hrát ven?“ zakňoural jsem.

„Čeká nás práce, Marku.“

„Jaká práce, zlato?“

„Dejme tomu podívat se na právníka.“

„Na tvého přítele Popillia?“ Marně jsem čekal pochvalu, že jsem si zapamatoval jeho jméno.

„Já k němu nemám žádný přátelský vztah a rozhodně není můj.“

„Dobrá. Já vydržím hodně,“ žertoval jsem, „ale jestli mi utečeš s právníkem, to bude konec, děvče moje.“

„Vážně?“ prohodila lehkým tónem.

„To si piš.“ Zamračil jsem se. „Poklade, ty přece víš, že právníky nemůžu vystát.“

Den se rozjasňoval. Popillius byl zřejmě uhlazený – ale to jsou snad podle posudků všichni – jenže zastihl jsem ho, právě když na tom byl bídě.

Helena mě musela nechat, abych ten další pohovor vedl sám. Přišla však se mnou. Trpělivě jsem čekal, až nakrmí Favonii. Poskytlo mi to možnost trousit snobské poznámky, jak si přeju, aby mé dcery vedly poklidný domácký život a nemusely se nechat zatáhnout do nevhodných podniků jako včera večer. Heleně to zase umožnilo prohlásit, že bych jim tedy měl jít příkladem. Tak jsme se špičkovali, samozřejmě vesele, a za dosud příjemného horkého rána jsme se vypravili k nájemnímu domku, kde si právník otevřel kancelář. Přes okázalé oznámení namalované křídou venku, které slibovalo nejlepší žaloby severně od Alp a taktní levné obhajovací projevy, mohli klienti rovněž využívat služeb, jež nabízel. Hledal jsem poznámku, že v případě neúspěchu se nic neplatí, jenže tu jsem samozřejmě nenašel.

Popillius seděl a slunil se na dvorku, kde čekal na všechny ty lidi, kteří chtěli nehorázné náhrady za utrpenou škodu. Protože byl volný, našel si ho britský podnikatel. Vypadal ostýchavě a zatoulal se tam rovnou z ulice. Měl střapaté vlasy, krátké nožky do O a předvedl velký plochý podnos s vyřezávanými gagátovými šperky a ozdobami.

Takových prodavačů gagátů bylo víc než blech na kočce. A vždycky bývalo. Ve skutečnosti legionáři, kteří sháněli dárky pro přítelkyně, shrábli věci nejlepší kvality, dokud sloužili na hranici. Ve většině končin v jižní

Británii byla asi taková možnost nakoupit pravý, mořskou vodou omytý černý materiál jako najít pravé tyrkysové skaraby u alexandrijských pyramid.

Líbilo se mi repetění toho prodavače. Přiznal, že v jeho oboru je hodně padělků. Drze tvrdil, že ty nejlepší stojí za to kupovat. Sliboval, že právníka nechá odhalit ty podvůdky, když bude mít naději, že někdy později na tom pěkně vydělá, až se bude smět s těmi padělkami volně obchodovat.

My s Helenou jsme poklidně přihlíželi. Když se Popillius vzdálil, aby si na ten svůj poklad přinesl peníze, my jsme se uchýlili pod keř, který mohl být fíkovníkem, kdyby rostl ve Středomoří. Tady to bylo jenom nějaké anonymní křoví. Zdálo se, že někdo tu pochopil princip stinných nádvoří s chladivými pergolami, ačkoli při bližším zkoumání se ukázalo, že dvorek se poslední dobou používal pro ustájení tažných zvířat. Museli ho zhruba vyklidit, když si to tu chtěl pronajmout právník.

Prodejce gagátu se chabě pokusil vzbudit náš zájem a radil mi, že bych měl nějakou drobnost koupit pro Helenu. Pochopil, jakou udělal hloupost. Sama ho odbyla. Já jsem ho mávnutím poslal pryč ohleduplněji. „Promiň, kámo. Zapomněl jsem si měsíc v ložnici.“ Věděl, že lžu, ale odkráčel spokojeně s penězi od právníka.

Popillius byl nazrzlý typ. Možná třicátník. Už ne příliš mladý, takže mohl mít slušnou profesionální praxi, a působil dojmem, že má energii a ctižádost a že stejně cynicky baží po penězích. Měl lehce upjatý hlas, jaký se dal jen těžko zařadit. Řekl bych, že poměrně nedávno povýšil na nového člověka a měl možná prarodiče, kteří to dotáhli do střední vrstvy, možná dokonce v některé provincii. Celkem blízké, takže jako dítě Popillius slýchal jejich vyprávění o životě v zapadlé venkovské končině, což ho zaujalo natolik, že se rozhodl zkusit to ve vzdálené provincii také. Buď se to odehrálo tak, anebo se vypařil s penězi svých klientů a musel narychlo opustit Řím.

„To je můj manžel Didius Falco,“ představila mě Helena. „Včera večer jsem se o něm zmínila.“ Mně neprozradila, že se bavili o mně. Teď jsem tam trčel a nevěděl, jakou roli mi přisoudila. Připitoměle jsem se culil.

„Zdravím tě, Falcone.“ Díky bohům. Popillius už si také nevzpomínal, o čem se u večeře s Helenou bavili. Úporně se snažil upamatovat, kdo a co

jsem, ale aspoň na Helenu si přece jenom vzpomínal. Žárlivost pracuje dvojím směrem: doufal jsem, že se na ni nepamatuje příliš dobře. Právníci mají se ženami pletky stejně běžně, jako se oddávají pití. To jsem věděl. Mnoho jsem jich poznal při své práci.

Hovořili jsme chvíli o tom, co si Popillius od pobytu v Británii slibuje. Navrhl jsem mu, aby to zkusil s chytáním uprchlých otroků a podával žaloby na lidi, kteří nechtějí vrátit nalezené nebo odvedou cizí lidský majetek. Měl dojem, že Británie není dostatečně zaměřená na otroky, takže se v tomto oboru nedá počítat s velkými zisky. „Někteří otroci jsou přímo odsouzeni k těžké práci a ti prostě dřou, až v nějaké bohy zapomenuté končině umřou. A pokud jde o domácnosti, jestli má některá dva malé pomocníky v kuchyni, to je všechno. S těmi se zachází až příliš dobře – a nakonec se provdají za pána nebo ožení s paní. Ti nemají proč utíkat a ani sousedé o ně nemají velký zájem.“

„Ty potřebuješ velká panství, kde pracovní síla představuje peníze. Pokud někdo zmizí, je to obchodní ztráta.“

„A ještě něco lepšího: potřebuji možnost žádat náhradu za nákladné řecké účetní, maséry a hudebníky!“ Popillius se zasmál.

„Prohlížel sis tedy prospekty?“ zeptal jsem se.

„Jenom žertuji,“ dobíral si mě. „Mým posláním je přivést do provincie kvalitní právnícké služby. Rád bych pracoval na obchodních a námořních případech.“

Ujistil jsem ho, že to by bylo velice chvályhodné. Na ironii nebyl zřejmě zvyklý.

„Promiň, Falcone – nevzpomínám si, co mi říkala tvá paní, že děláš?“

Někdy se mi nechce blufovat. „Pracuji pro vládu. Teď vyšetřuji podezřelé úmrtí, které, zdá se, má nějakou spojitost s gangstery.“

Popillius zvedl světlé obočí. „Kvůli tomu jste za mnou jistě nepřišli, že?“ Jestliže se ho to dotklo, rychle počítal, kolik ho to bude stát.

„Vyptávám se každého,“ ujistil jsem ho opatrně. „Strašně nerad tě zklamu, ale kdybych tě ze svého vyšetřování vynechal, nepovede to k žádné pokutě za pomluvu.“

Popillius na mě zpřímá varovně pohlédl. „S pokutami za pomluvy já se nezdržuji, Falcone.“

Tím chtěl naznačit, že jestliže ho rozčílím, oplatí mi to mnohem nebezpečnějším způsobem.

Usmál jsem se. „Jak dlouho už jsi v téhle provincii?“

„Teprve pár dní.“ Příliš krátce, takže mezi podezřelé nespadal – pokud mluvil pravdu.

„Našel sis už cestu do putyky s názvem U Zlatého deště?“

„To ne. Já se radši zabavím doma s hodně starou amforou.“

„Velmi rozumné.“ Pochválil jsem ho. „I takhle daleko na severu se dají koupit dobré italské druhy. Musíš ho nechat dobře usadit. Potom ho nech dvakrát nebo třikrát překapat přes vinné sítko — a nakonec ho vylij do stoky. Stolní vína z Germánie a Galie zřejmě snášejí přepravu lépe.“

„Děkuji ti za radu,“ odpověděl.

„Není zač.“

Nemělo smysl tam dál otálet a bavit se o jeho stravovacích zvyklostech. Právníci jsou snobové. Musel zkrátka věřit v hodnotu dražších značek, jaké bych ani náhodou nekoupil domů k parmici smažené na pánvi. Vybraná vína říše si nemohla dovolit cestovat na takovou dálku až sem, ale došel jsem k názoru, že by bylo těžké otrást jeho předsudkem.

Nezpozoroval jsem ani náznak toho, že by tu s ním někdo bydlel, a jestliže teprve přijel, s kým se asi tak mohl spřátelit? Zůstávalo tedy otázkou: když si večer Popillius nalije ten vzácný mok, s kým se o něj asi podělí?

Odešli jsme, ani lépe, ani hůř informováni, než když jsme přišli. Pomalu jsme mířili k rezidenci. Helena i já jsme přemítali, jaký je ten právník asi člověk a jaké jsou jeho skutečné kvality. Pramálo jsem si všimal našeho okolí a ještě méně kolemjdoucích.

Avšak okamžitě jsem zpozorněl, když na mě z jedněch dveří zasyčel známý hlas: „Marku, miláčku, pojď sem, na slovíčko —“

Chloris!

XXVIII

O pírала se o veřeje, jako by tam stála a čekala na mě už dlouho.
„Bohové olympští, tys mě ale polekala, ty jedna tygřice! Hlídáš právníkův dům?“

„Jakého právníka myslíš? Já jsem vyhlížela tebe, miláčku.“

Heleny si Chloris vůbec nevšímalá. Helena ze mě nespouštěla oči.

„O co jde, Chlorido?“

„O toho Brita ve studni.“

Cokoli jiného šlo odbýt mávnutím. Tímhle jsem se ovšem musel zabývat. Obrátil jsem se na Helenu, ať se rozhodne sama. Zlostně pokrčila rameny a nechala to na mně. Když kráčela pryč, jen hlupák by její odchod mohl považovat za projev důvěry. Já ne.

Chloris vypadala sama se sebou spokojená. „To šlo lehce!“

„Omyl. Dělej rychle.“

„Na ulici nemůžeme mluvit.“

„Tak najdi nějakou krčmu.“

„Můj dům je blízko.“

Tak moc blízko zase ne. „Půjdeme do krčmy,“ prohlásil jsem stroze.

Zašli jsme do jednoho potravinářství, poměrně čistého a uklizeného, zvaného Kolébka na stromě. Koupil jsem obvyklé britské nechutné zákusky.

Sedli jsme si na lavici venku. Bylo to dost daleko od nábřeží, a tak jsem doufal, že jsme snad mimo okruh vyděračů. Přesto jsem si instinktivně ověřil, jestli se majitel opírá o pult a naslouchá. Zašel však dovnitř.

„Připadáš mi unavený,“ poznamenala Chloris, která vypadala dokonale. Akrobati vystupující v aréně jsou fit a umějí se předvádět. „Má ta tvoje nafoukaná bohyně výdrž? Lůžkoviny pomačkané celou noc? Je to tak?“

„Chlorido, tak dělej, cos mi chtěla říct?“

„Takhle se se svědkem nejedná.“

„Svědkem čeho?“

„Jak došlo k tomu zabití.“

„Opravdu? Podívej, nemotej mi s tím hlavu.“

„Ty jsi prostě přesvědčený, že nic nevím,“ vyčetla mi. Mohla do mě rýt za to, že jí nevěnuju dost pozornosti. Snad opravdu ryla.

„Tak dobře.“ Provedu to řádně. „Vyšetřuji smrt jednoho Brita jménem Verovolcus, návštěvníka v Londiniu z jednoho kmene na jižním pobřeží. Před čtyřmi dny objevili jeho tělo strčené po hlavě do studny v jedné špinavé putyce dole poblíž řeky. Vypadá to, že ho taky oloupili. Možná že je v tom ještě něco jiného. Víš tedy, Chlorido, něco, co by mi pomohlo najít vrahy?“

„Co takhle jestli vím, kdo to udělal?“

„Kdo tedy?“

„Musíš mi klást otázky. Já jsem svědkyně.“

„Tímto tempem se sama staneš podezřelou – a otázky ti bude klást mučící komando.“

„Já s nimi nebudu mluvit.“

Otevřel jsem pusku a chtěl jsem říct, že při *quaestiones* mluví každý. Pak jsem se zarazil. Ona se nevytahovala.

„Mohli by mě dokonce zabít,“ ušklíbla se Chloris. „Ale ty víš, že bych jim nanejdříve řekla: *Jděte se vycpat!*“

„Rozkošné. V tom případě by tě určitě zabili... Pověz to radši mně. Bylas tam tu noc?“

„Poměrně blízko.“

„V krčmě?“

„Ne, ale venku a dívala jsem se dovnitř.“ Okna tam sice měli, avšak jak jsem si pamatoval, malá a zamřížovaná.

„Co tě tam přivedlo?“

„Sledovala jsem muže, který nás otravoval.“

„To je tedy hrdina! Jméno?“

„To jsem se právě pokoušela zjistit.“

„Helena Justina mi řekla, že na vás dotírá nějaký podnikatel.“

„Ten nás nedostane.“

Trpělivě jsem si vzdychl. „To já vím, Chloride Já tě ovšem znám, kdežto on není tak dobře informovaný. Ty ho určitě donutíš, aby si uvědomil, že udělal chybu. Je to Říman?“

„Je to parchant.“

„To jsem si domyslel... Buď mi pomoz, nebo si to nech. Jestli si se mnou chceš jenom pohrávat, tak jdu pryč.“

Ušklíbla se. „Pomůžu ti. To pohrávání nastoupí později.“

„Prosím tě! Tak dělej.“

Chloris si jeden po druhém olízala prsty a vzhledla k modré obloze. „Manželce musím uznat jedno — umí ho připoutat k manželskému loži!“ Na to jsem nereagoval. Moje jídlo leželo na lavici vedle mě, nedotčené. V téhle společnosti jsem se plněné chlebové placky nemohl ani dotknout — a vlastně čehokoli jiného. Najednou mě přešla chuť na všechno. Chloris pokračovala zdráhavě, jako dělala všechno. „Ten velký spekulant — to si o sobě aspoň myslí — k nám zase přišel a hučel do nás, abychom mu dovolily převzít podnik. Vyhodily jsme ho, a já jsem potom taky vyklouzla. Táhla jsem se za ním přes půlku města do toho pajzlu, Zlatého deště. Venku se nenápadně sešel s těmi druhými hajzly, Pyronem a Splicem.“

„Ty jsem už viděl.“

„Svině,“ zhodnotila je Chloris nevzrušeně. „O něčem se radili a potom všichni vešli do putyky. Příkladra jsem se co nejbliž. Brzy přišel ten Brit. Projevil zájem —“

„O tu krčmu?“

„Ale kdepak, hlupáčku.“

„O tebe? Tak to je Verovolcus, celý on.“

„Tys ho tedy znal, Marku?“ podivila se.

„Jo, setkali jsme se. Právě proto jsem teď zapletený do toho případu. Předpokládám, že ses ho zbavila.“

„Neměl nejmenší šanci.“

„Jak to, že ne? Měl přece hezký těžký náhrdelník.“ To mi připomnělo, že mám zjistit, co se s ním stalo.

„A taky pořádně velké mínění o sobě. Jak bych se do něho mohla zabouchnout poté, co jsem chodila s tebou, miláčku.“ Chloris se zasmála. „Možná že se mi po tobě stýskalo, Falcone, ovšem kam se na tebe hrabe

nějaký vlasatý Britunculus.“

„Díky, i když nevím za co.“

„Můžeš mi to oplatit později... Zašel do Zlatého deště, ale tam jsem se za ním nemohla v žádném případě vetřít. Nechtěla jsem, aby ten hlavoun věděl, že jsem ho sledovala.“

„Vypadá to, že ten Brit měl schůzku předem domluvenou, že?“

Příkývla. „Hlásil, že na něj někdo čeká.“

„Co se stalo pak, když Verovolcus zašel dovnitř?“

„Po nějakou dobu celkem nic. Beztak jsem toho nemohla moc vidět, to okýnko bylo moc malé. Rozhodla jsem se, že toho nechám a odejdu. Pak jsem zaslechla, jak se hádají.“

„Dalo by se z toho vyvodit, že se předtím navzájem znali?“

„Asi ano. Viděla jsem, jak všichni sedí u jednoho stolu. Ten tvůj Brit k nim rovnou zamířil. Rozhodně to byli muži, s nimiž měl domluvenou schůzku.“

„Poslyš, nedalo se poznat, o čem debatují?“

„To ne, ale zle se navázeli do Verovolka. Nejdřív se hodně mluvilo, zato potom se to zřejmě přiosťřilo. Vypadalo to, jako by jim Verovolcus vyhrožoval – jenže tady neměl žádného spojence. Celé jednání vedl náš rádoby nový pán. Nedělal nic – jenom seděl u stolu – ale viděla jsem, jak pokývl.“

„Pyronovi a Spliceovi?“

„Ano.“ Odmlčela se. Chloris žila na krutém konci společnosti. Na vlastní kůži poznala mnoho závisti a zloby. Ale i tak se otřásla, když popisovala vraždu. „Pyro a Splice toho Brita popadli. Vypadalo to, že to měli předem v úmyslu. Jakmile jim jejich představený dal pokyn, rovnou ho zvedli, převrátili a zadními dveřmi vytáhli ven. Musel vědět, že té partě nemůže důvěřovat, ale neměl žádnou možnost.“

„Co se odehrálo na dvorku, jsi samozřejmě nemohla vidět?“

„Ani jsem nepotřebovala. Šoupli ho do studny a tam ho nechali. Druhý den o tom stejně kdekdo slyšel. Jenom jsem viděla, jak se řehtali, když se vrátili do krčmy.“

„Kdo mu vzal ten náhrdelník?“

„Myslím, že Pyro. Ten nosívá kořist z loupeží.“

„Nevíš to ale jistě?“

„Ne, na vlastní oči jsem to neviděla.“

„Radši si nevymýšlej,“ varoval jsem ji. „Pověz mi jenom to, co jsi doopravdy viděla. Co se stalo pak?“

„Co myslíš, že se stalo, miláčku? Hospoda se vyprázdnila jako mávnutím kouzelného proutku. Každý ví, jakou pověst mají Pyro a Splice. Vypálila jsem odtamtud těsně před tím davem. Nechtěla jsem, aby se vědělo, že jsem ty zloduchy špehovala. Kdybych neznala tebe, snažila bych se na to co nejdřív zapomenout. Víím, co je pro mě dobré.“

Seděl jsem tiše.

Má nálada se přenesla na Chloridu. „To vypadá moc ošklivě.“

„Zdá se, že celé Londinium je plné takových ošklivých věcí. Chlorido, potřebuju se dovědět co nejvíc o tom chlapovi, co vás chce převzít –“

„Já věděla, že se zeptáš.“

„Promiň, že je do mě tak vidět.“

„Ty se zkrátka neměníš...“ Neměl jsem ponětí, co to znamená. „On je záhada,“ pokračovala. „Najednou se zjeví kdovíodkud, když se chce do nás zase pustit. Nevíme, kde bydlí, víme jenom, že pochází z Říma. Římem je skrznastrz poznamenaný a já nemyslím tím, co je tam pěkné. Nikdy ani neprozradí, jak se jmenuje. Chce nás prostě jenom převzít – a jasně nám dává najevo, že bude velmi nepříjemný, pokud budeme stále říkat ne.“

„Nemůžeš ho popsat?“

„Na pohled je to taková nula.“

„To mi nepomůže, Chlorido.“

„Jistě – to by mohl být kdokoli,“ zahihňala se. „Neptej se mě. Já se dívám jenom na mužské, s kterými bych mohla jít do postele, miláčku.“

„Zkus si ho vybavit, prosím tě.“

„Vypadá úplně obyčejně, Falcone. Kdybys ho potkal na Via Flaminia, podruhé už by ses na něj nepodíval.“

„Tak jak a proč ti dělá tenhle nenápadný mizera takové starosti?“

„Tichá hrozba. Ale já se mu dostanu na kobytku.“

„Bud' opatrná. Nech to odborníkům. Já jsem tady proto, abych šel po těch gangsterech – a můj starý přítel Petronius jakbysmet.“

„No to jsem nadšená,“ zamumlala Chloris posměšně.

„Ty se na Petronia pamatuješ?“

„Pamatuju se na vás dva, jak jste se flákali jako pitomci.“

Usmál jsem se, ale horlivě jsem přemýšlel. „Chlorido, byla bys ochotná učinit prohlášení o té vraždě?“

„Proč ne? Pro tebe můžu být svědkyní.“

„Ale varuju tě, jestliže nám poskytneš formální výpověď, bude to nebezpečné.“

„Však ty mě ochráníš.“

Budu se snažit.

„To je všechno, miláčku?“ zamumlala dívčím hláskem, jako kdyby ji mužský nechal na holičkách v posteli.

„Leda by sis vzpomněla ještě na něco, co by mohlo pomoci.“

„Ne. Tak půjdeš teď se mnou domů?“

„Vždyť už jsme si popovídali.“

„Copak je povídání nějaká zábava?“

„Promiň, ale mám spoustu práce.“

Vstala a už nenaléhala. „Tak tě nebudu zdržovat. Snad jindy...“

Chloris už zřejmě dovedla přijmout odmítnutí. Vzpomněl jsem si na dobu, kdy moje ne brala jako výzvu. Jenže tenkrát věděla, že ve skutečnosti chci, aby si mě získala.

Odešla. Po chodníku kráčela lehkou chůzí cvičené atletky. Seděl jsem tam ještě chvíli.

Najednou jsem tedy měl svědka. To ovšem nebyla jenom dobrá zpráva. Pyrona a Splice jsem mohl kdykoli zatknout a oba vyslechnout... Víc se dělat nedalo. Kdyby se nedoznali, nehnul bych se z místa.

Svědkyni jsem měl, to jistě. Alespoň mi popsala, co se tu noc stalo. Ale její prohlášení bych nemohl nikdy použít. Chloris byla gladiátorka – tedy legálně nepřijatelná. Informace od ní byly ještě bezcennější než informace od otroka. I kdyby nám dala sto prohlášení, před soudem by nemohla nikdy svědčit. Každý šikovný právník, a zvláště nějaký podmazaný, by si užíval ve své obhajovací řeči, kdyby někdo v takovém povolání – a ještě ke všemu žena – byl naším jediným zdrojem důkazů.

Vstal jsem a měl se k odchodu. Majitel to musel vycítit. Najednou jsem ho

uviděl za pultem. Netušil jsem, jak dlouho už tam stál, ale nevypadal na člověka, který vyslechl Chloridin příběh. „Ještě něco, pane?“ zeptal se uctivě.

„Ne, díky.“ Svého jídla jsem se dosud ani nedotkl. „Kolébka na stromě,“ řekl jsem s pohledem upřeným nahoru na vývěsní štít, kde nápis doprovázela žlutá kolébka mezi několika tenkými větvičkami. „To je neobvyklé jméno pro krám.“

On se jenom usmál a zamručel: „Tak se jmenoval, už když jsem ho převzal.“

Jména obchodů s potravinami mě začala dost zajímat.

XXIX

Potřeboval jsem přemýšlet, a tak jsem se do rezidence vplížil nepozorovaně. Vyhybal jsem se těm částem domu, kde bych mohl na někoho narazit, a zatoulal jsem se do salonu nahoře, odkud vedly dveře na dlouhý balkon nad formální zahradou. Tam jsem se uvelebil na delším nízkém slunečním lehátku ve stínu. Zdola se ke mně neslo šplouchání fontán a občas jsem zaslechl polední zašvitoření vrabečků, koupajících se v napůl vyschlých nádržích. S vychlazeným nápojem po ruce to mohl být dokonalý způsob, jak strávit odpoledne. Já jsem si cestou sem nahoru žádné pití neobstaral.

Ten den bylo tak teplo, že jsem mohl být v Římě. (Kéž by!) Přesto se dal vnímat určitý rozdíl. Vzduch zahušťovalo příliš mnoho pylu z květin a stromů, ze zahrady pode mnou stoupala vůně srpnových růží mezi náznaky nedalekého venkova — ale nevoněly tu žádné borovice. Vnucovala se představa ústí velké řeky, kde někdy křičeli mořští rackové, snažící se něco ukořistit ze zakotvených lodí. Na první pohled se poznalo, že Londinium je přístav. A vnímal jsem ho jako cizí přístav.

Lehátko mělo zvlhlý tenký slamník. Nechali ho připravený někde v komoře, dokud se tato vlna horka projeví jako trvalá, jako by se lidé obávali, že to pěkné počasí dlouho nevydrží. V Británii musel být zahradní nábytek snadno přenosný. Dole mezi květinovými záhony se pohybovali lidé, slyšel jsem, jak nožky židlí drhnou na šterku, když si s sebou přinesli vše potřebné a usazovali se.

Teď jsem zaslechl Maiu a Aelii Camillu. Byl bych vklouzl zpátky, nesl se ke mně jejich hovor, jak Maia našla Petronia, aby mu řekla o smrti dcerušek. Právě to možná zlepšilo jejich vztah. Moje sestra a prokurátorova manželka klevetily dnes volněji než jindy. Jejich hlasy sloupaly jasně k místu, kde jsem seděl. Tentokrát jsem se rozhodl nedělat si nic z toho, že poslouchám. Měly mluvit tišeji.

„To byla nevhodná chvíle, Maio – vezmi si polštář, děvenko –, nesmíš mu zazlívát, že byl strohý.“

„To mu nezazlívám. Jenom mám prostě dojem, že líp vychází s mými dětmi než se mnou.“

„Spíš by ti mělo dělat starosti, kdyby s tebou mohl jednat *jenom* prostřednictvím tvých dětí.“

„No, to holt jsem já – matka!“ Maiino úsečné odseknutí se rozléhalo po uzavřené zahradě. Ztišila hlas. „To je jediný způsob, jak se ke mně každý chová.“

„To pronesla důstojná matrona.“ Znělo to, jako by se Aelia Camilla smutně usmála. „Jakmile si pořídíme děti... Ovšem alespoň nevěsta se svým prvním manželem prožívají období, kdy spolu poprvé jednají jako dospělí. A o to nikdy docela nepřijdeš.“

Aelia Camilla měla už houf dětí, mezi nimi nejméně jeden párek dvojčat. Maia si asi musela něco propočítat, protože se zvědavě zeptala: „Na to první děťátko jste si museli dost dlouho počkat, že?“

„Flavia. Ano. Čekali jsme pár let, než nám bohové požehnali Flavií.“

„A nikdy jste se nedozvěděli proč...“

„Zdálo se to nevysvětlitelné,“ přisvědčila Aelia Camilla. Così se tu odehrávalo.

„Měli jste jasno, že je opravdu chcete?“ Má sestra hovořila někdy tak zpříma, až se to zdálo hrubé.

K mému překvapení se to prokurátorovy ženy nijak nedotklo. „Maio Favonio, neobviňuj mě z pochybných praktik!“ odbyla to vesele.

„Kdepak, já to tak nemyslím.“ Maia se rovněž rozesmála. „Ale zajímalo by mě, jestli o tom Gaius Flavius ví.“

„Jistě nečekáš, že ti na to odpovím.“ Aelia Camilla byla chytrá žena. Její zdvořilé chování někdy vzbuzovalo dojem, že je nafoukaná, ačkoli já jsem si vždycky myslel, že je to jenom fasáda. Byla to koneckonců sestra Helenina otce a Decima jsem měl moc rád. Jeho přílišná skromnost skrývala bystrou inteligenci. Maia vyrostla v naší rodině, takže si vypěstovala drsnější společenské schopnosti: všetečnost, urážky, obviňování, vychloubání a ten svůj oblíbený zvyk uraženě odejít.

„A co ty?“ zeptala se prokurátorova paní přímo. „Tvoje nejstarší –“

„Moje nejstarší umřela.“ Jako většina matek, jež přišly o děti, Maia nikdy nezapomněla a nikdy se z toho docela nevzpamatovala. „Proto asi se mě tak hluboce dotklo, co postihlo Petronia... Když jsem se vdávala, byla jsem těhotná. A taky hodně mladá. Až příliš mladá. Prostě jsem se nechala nachytat.“

Chvilí zůstaly zticha. Nový odstavec v rozhovoru.

„Tak teď máš čtyři a ovdověla jsi,“ shrnula to Aelia Camilla. „A tvoje děti nejsou bezmocné. Já myslím, že teď máš na vybranou. Mohla by ses osamostatnit – udělat si pro sebe čas a dohonit, o co jsi přišla jako mladé děvče. Jsi tak hezká, obklopená muži, kteří tě chtějí pro sebe – ale, Maio, není na nich, aby si vybírali.“

„Myslíš, že bych je všechny měla pustit k vodě?“ Maia se zasmála. Začal jsem si uvědomovat, že po Famiově smrti musela být velmi opuštěná. V mnoha směrech byl k ničemu, ale přece jenom ho bylo všude plno. Od té doby, co umřel, asi ani Helena takto s Maiou nemluvila. Máma jí možná dávala dobré rady, ale která ženská poslouchá matku, co se týče mužů? „Norbanus je velmi pozorný,“ uvažovala sestra. Těžko říct, zda ji to těšilo.

„Navštívíš jeho vilu?“

„Ještě jsem se nerozhodla.“

„Mohla by sis vzít manželův člun.“ Maia se asi zatvářila udiveně, protože Aelia Camilla významně dodala: „Kdybys pak chtěla odejít, měla bys svůj vlastní dopravní prostředek.“

„Ach! Když já ještě pořád nevím, jestli mám jet, ale děkuju... Točili se kolem mě ještě jiní, tam doma.“ Všiml jsem si, že se Maiin hlas zastřel. To hovořila o Anacritovi.

Aelia Camilla nedala ani mrknutím najevo – ač to chápala – že tím naráží na to, jak Maiu pronásledoval vrchní špeh. Mohla o tom docela dobře vědět. Nedělal jsem si iluze. O každém v mém postavení, kdo by přijel do nové provincie, by tam napřed dorazil přehled zpravodajské služby. Nic bych za to nedal, že k tomu mému přispěl i Anacrites. A má sestra, která vzbudila jeho pomstychtivost, musí být také cestující zvláštní kategorie.

Aelia Camilla teď hovořila o manželovi. „S Gaiem jsme svého času zažili určité problémy. Netvrdím, že jsme se veřejně odcizili, ale po určitou

dobu jsem byla velmi nešťastná.“

„Teď to není vůbec vidět,“ podivila se Maia. „Stýskalo se ti, žeš byla tak daleko od domova?“

„Ano a mezi námi jsem cítila velkou prázdnotu.“

„Co se tedy stalo?“

„Jako obvykle – Gaius se příliš zdržoval mimo domov.“

„Cože – krčmy nebo hry?“

„No to ne, věděla jsem, že k těm nemá přístup.“

„Aha, tak se vymlouval na *práci*? Maia se zachechtala. Od Famii věděla, jak to chodí.

„Ale tu opravdu měl.“ Aelia Camilla byla uznalá. „Musel cestovat daleko při hledání vzácných minerálů.“

„Jak jsi to vyřešila? Předpokládám, že jsi s tím něco udělala.“

„Drasticky. Donutila jsem ho, aby pochopil, že ten problém existuje. Prohlásila jsem, že se chci rozvést.“

„To bylo ale riskantní! Hilaris nechtěl?“

„Ne. A já taky ne, Maio. Naše manželství domluvili příbuzní, ale klapalo nám to. Milovali jsme se. Někdy víc, někdy méně. Ale člověk to cítí, že? Když je to v pořádku.“

„Co mi tedy naznačuješ, Camillo?“

„Přesvědčilo mě to, že je třeba si otevřeně promluvit. Nemůžeš spoléhat na muže, že se se vším vyrovná, víš? Maio, mohla bys ho ztratit dřív, než to začalo. Je příliš mnoho v sázce, jestliže budeš váhat a myslet si, že si všichni lidi rozumějí.“

Do sestřina hlasu se vloudila kapka šibalství. „To mluvíš o Norbanu Murenovi?“

Aelia Camilla se uchechtla. „Ne,“ odpověděla. „O někom jiném – a ty to víš.“

Pak už se Maia neptala, koho tím myslí.

XXX

Přisedl si k nim Norbanův harfeník. Jeho brnkání by beztak přehlušilo jejich rozhovor, ale obě už s klevetěním skončily. Rozhodně se nehodlaly bavit o Norbanu Murenovi. O žádném jiném mužském rovněž. Pokud měl ten vyhazovač zvuků přinést pánovi nějakou zprávu, ta mazaná dvojice ho prokoukla. Taky jim kazil náladu.

Brzy nato dorazila Helena. Slyšel jsem, jak vrazila židli mezi společnost. Že je rozčilená, jsem poznal podle zlostného drhnutí nožiček.

„Kdepak je náš chlapec?“ pustila se do ní hned Maia. „Myslela jsem, že bratra celý den hlídáš.“

„Našel jednu přítelkyni.“

„Někoho, koho známe?“

Helena neodpovídala. Chvilí jsem počkal a potom vstal. Ostatní seděli zády ke mně, ale Helena se podívala nahoru a uviděla mě, jak jsem zíval a zamával jí. Tím jsem naznačil, že jsem tam na balkoně už celé hodiny. Třeba se bude cítit provinile, že o mně pochybovala. Ale taky možná že ne.

Odešel jsem do našeho pokoje a skoro okamžitě přišla za mnou. Neřekli jsme si nic nepříjemného a já jsem jí rychle zopakoval, co mi vyprávěla Chloris.

„Získal jsem tedy svědka, ale takového, kterého nemůžu použít. Přesto však, jestliže učiní formální prohlášení, může to Frontina popíchnout, aby zločince zatkl. A možná když se pak proslechne, že viníci jsou pod zámekem, může to podnítit další lidi, aby se cítili bezpečně a taky se přihlásili.“

„Král Togidubnus bude chtít vědět, o čem se v té putyce hádali.“

„To bych se taky rád dověděl. Jestli budou Pyro a Splice předstírat, že se přeli jenom o účet za víno, to mi nestačí. Chci vraždu Verovolka spojit s vyděračstvím. Potom by si na ně Frontinus mohl došlápnout.“

Helena se zamračila. „Frontinus tě bude podporovat, že?“

„Ano. Ale nezapomeň, že jeho první reakce byla celý problém odbýt. Musím mimo veškerou pochybnost dokázat, co se děje.“

„A Petronius pracuje na stejném případě?“

„Ano – jenže Frontinus to nesmí vědět. Jestli to zjistí, Petro bude v pěkné kaši.“

„Vy jste mi dvojka!“ hubovala. „Proč nemůže žádný z vás dělat někdy něco snadného?“

Usmál jsem se. „Pojď sem.“

„Nezačínej si se mnou, Falcone.“ Říkala to jako já, když jsem vyjednával s Chloridou.

„Ne, pojď sem.“ Chytil jsem ji. Verovolkův případ ji ovšem natolik zajímal, že se nebránila. Držel jsem ji nos proti nosu. Teď mezi námi vládl mír. „Mám tě moc rád, však víš.“

„Nesnaž se to zamluvit,“ napomenula mě Helena Justina přísně, ale to už jsem ji líbal.

Dal jsem si na čas. Ó, čtenáři, jdi si aspoň hodinku studovat velmi dlouhé filozofické pojednání. O tomhle hrome nemusíš nic vědět.

Tak teď už se můžeš vrátit. To, co se stalo, bylo celkem uspokojivé pro muže, který se celou noc a celé dopoledne trápil žárlivostí – ale co se *mohlo* stát, se nikdy nestalo. Místo toho nás vyrušil opatrný prokurátorův otrok, který velmi ostýchavě zaklepal na dveře ložnice, neboť mě hledal. Nebylo jasné, jestli očekával, že najde divokou manželskou bouři nebo pustou pornografii.

„Copak bys rád?“ zeptal jsem se přívětivě. Byl jsem úplně oblečený a skoro jsem se ani nezačervenal. V mládí jsem nejednou zažil, že mě máma přistihla málem při tom. Já jsem se ovšem okamžitě dovedl tvářit jako nevinátko. Chloris by mi to dosvědčila.

Zapomeňte na Chloridu. (O to jsem se právě usilovně snažil.)

„Vzkaz.“ Otrok mi vrazil tabulku do ruky a utekl.

Vzkaz byl od celníka Firma. Chtěl, abych okamžitě přišel k přivozu, je to prý naléhavé. Někdo, stálo tam nepřimo, usoudil, že bych asi rád věděl, že tam našli další mrtvolu.

XXXI

Tělo dosud leželo na nábřeží. Čekali na mě, než ho přenesou: Firmus, dva z jeho pomocníků a muž, který na zavolání vesloval s člunem mezi oběma břehy. Když jsem si mrtvého prohlížel, zavládlo ticho. Ostatní ho už viděli, a teď se raději dívali na mě než na tu zohavenou mrtvolu.

Ráno ji vylovili z řeky, pravil Firmus. Nikoho z nás však ani nenapadlo, že se ten muž utopil. To mě překvapilo. Po Verovolkovi jsem jaksi očekával, že dojde k něčemu podobnému. Ale nic takového se v tomto případě neodehrálo. Tohoto muže prostě umlátili. Kdosi se do něho pustil s profesionální surovostí. Podle masivních zranění, jež utrpěl, jsem soudil, že to trvalo dlouho. Možná že ho mlátili ještě i po smrti. Kolem rtů neměl žádnou pěnu, ačkoli ta by se v řece stejně smyla. Podíval jsem se mu do úst a dosud jsem nenalezl žádné známky toho, že by byl živ, když ho hodili do vody. Firmovi a převozníkovi se po tom zjištění viditelně ulevilo.

Tělo narazilo na převozní loďku. Nejspíš se to stalo velmi brzy potom, co ho hodili do Thamesidy. Rovněž smrt musela nastat docela nedávno. Snad dnes ráno, podle toho, že mrtvola byla ještě čerstvá. Neměla čas se řádně potopit a nedospěla do stadia nadmutosti, kdy je tělo plné plynů. Takhle to bylo méně odporné, ale pomyšlení, že málem na vlastní oči viděl, jak se vrahové těla zbavují, rozrušilo převozníka ještě víc.

Naposled jsem spatřil někoho tak brutálně ubitého v Římě. Banditi tehdy zmlátili jednoho ze svých lidí.

Tomuhle mrtvému bylo kolem padesáti nebo šedesáti. Nemůžu vám popsat, jak vypadal. Obličej měl na kaši. V každém ohledu byl středně velký, měl poměrně silné paže a ramena. Pleť brunátnou, na rukou žádnou špínu, nápadně čisté a pěstěné nehty. Po vnitřní straně obou paží se táhly staré zahojené jizvy, které vypadaly jako menší spáleniny, takové, k jakým člověk přijde, když se otre o rozpálenou podložku na stůl pod horké nádoby nebo o hranu pece. Na sobě měl britské oblečení s šálou u krku, jaká

je běžná v severních provinciích. Pod krví ležela slabá stopa po něčem, jemná našedlá sedlina, která zhoustla ve švech a copánkových lemech hnědé tuniky. Opasek neměl. Odhadoval jsem, že mu ho mučitelé vzali a použili jako jednu ze zbraní, jimiž ho mlátili, a jeho přezka způsobila některé z těch krátkých řezných ran mezi ostatními těžkými podlitinami.

„Znáš ho, Falcone?“

„V životě jsem ho neviděl –“ Musel jsem si odkašlat. „Ale můžu hádat, kdo to asi je. Jestliže ten špinavý nános po celém těle byl kdysi moučný prach, ten by nám měl pomoci k identifikaci. Pekař jménem Epaphroditus zmizel a jeho krám onehdy lehl popelem. Je jasné, že někoho naštvál. Někoho, kdo si musí myslet, že připravit ho o živobytí jako trest nestačí – nebo nestačí na zastrašení jiných lidí.“

Napřímil jsem se a přešel k dosud otřesenému převozníkovi. „Co jsi viděl?“

„Nic. Jenom jsem cítil, že člunu něco překáží. Myslel jsem, že jsme zachytili nějakýho utopence. Opatrně jsem vesloval dál a Firmus mi ho pomohl uvolnit. Už jsem toho viděl hodně, ale ještě nikdy...“ Celý usouzený ani nedokončil.

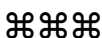
„Převážel jsi právě zákazníka?“

Vytřeštil oči.

Tiše jsem ho uklidňoval: „Jestli to byl ten vysoký muž, co bydlí v mansiu, tak můžeš klidně mluvit.“ Věděl jsem, že Petronius Longus tu mrtvolu jistě někdy viděl. Ten vzkaz od Firma naznačoval, že právě on mu poradil, aby zavolali mě. „To je v pořádku. My pracujeme spolu.“

Firmus poslouchal. „Už se tam zase vrátil,“ poznamenal.

Převozníkovi jsem řekl, že by bylo lepší, kdyby dál pracoval, a přemluvil jsem ho, aby mě převezl na druhý břeh Thamesidy. Jak jsme pomalu pluli obloukem, nejdřív proti proudu a potom jsme se nechali snést zpátky, zadíval jsem se na širokou šedou řeku a hlavou se mi honily černé myšlenky.

Ta mohutná řeka představovala geografickou hranici. Zdálo se, že i to počasí je jiné. Jakmile jsme přistáli na jižním břehu, horko, které se tak

těžko snášelo ve městě, tady nepůsobilo tak tísnivě. Abyste rozuměli, už nastal podvečer.

Mansio, ubytovací hostinec, stálo kousek cesty od ostrůvků s břehy zarostlými rákosím u levé odbočky velké římské silnice. Byla to slušná, řádně široká vojenská silnice, která se táhla, jak jsem věděl, daleko na východ za křídovou pahorkatinu k přístupu do přístavu Rutupiae. Byla to první cesta připravená invazním vojskem, dosud ji využívaly přicházející ozbrojené síly a přepravovala se po ní většina zboží, které putovalo do Londinia po souši. Mansio bylo zbrusu nové. Vypadalo nanejvýš rok staré. Lidi varoval nápis: POSLEDNÍ MOŽNOST DOBŘE SE NAPÍT PŘED COLONIÍ. Petronia jsem našel, jak zachmuřeně upíjí ze svého nápoje.

Hostinský byl uzavřený, ale asi už věděl, že přijdu. Zavedl mě k diskrétnímu stolku v zadní zahradě, kde už stála připravená druhá číše. Petronius mi rychle nalil.

„Díky. Napít tedy potřebuju.“

„Varuju tě, Falcone. Ono to nepomůže.“

Obrátil jsem číši do sebe a načal druhou, ale tentokrát jsem si ji dolil vodou. „To byla řezničina.“ Stále se mi do paměti vtírala představa toho rozmaděrovaného obličeje. Postavil jsem číši na stůl, protože mi bylo na zvracení.

„Připomnělo ti to něco?“

„Okamžitě jsem si vzpomněl na tu Balbinovu tlupu.“

Petronius zabručel. Po ruce měl dalať. Automaticky si dvakrát ukousl. Teď tam pečivo jenom leželo. Nejspíš ho zahodí.

„To byly časy,“ prohodil trpce. „To ti to ale trvalo, než ses sem dostal.“

„Celý den spousta práce. Musel jsem zajít za jedním syčákem právníkem, mimo jiné. Ostatně bydlím v rezidenci. Můžeš mi poslat vzkaz a ten tam za pár minut dojde. Otroci si ho potom celé dopoledne i odpoledne předávají. A když se jim řekne, že je to naléhavé, zpomalí je to ještě víc.“

To Petronia přestalo zajímat. „Je to hrozné, Falcone.“ Zřejmě o tom přemýšlel celé hodiny. Teď se do toho rovnou pustil: „Pokud jde o toho tvého člověka, toho utopeného Brita, k potyčce s ním mohlo dojít naráz. Někoho našťaval, a tak to schytl. Konec příběhu.“

„Ba ne, oni si to naplánovali,“ přerušil jsem ho. „Za chvíličku ti to povím. Pokračuj.“

„Tahle smrt bylo záměrné pomalé mučení. Šlo přitom o systematické terorizování celé obce.“

„A chtěli, aby se to tělo našlo?“

„Kdo ví? Pokud to hodlali utajit, tak ho měli zatížit šutrama. Nebo ho měli hodit do vody dál po proudu, pryč od obytné čtvrti. Ne, chtěli, aby to vypadalo, že ho odhodili jako smetí. Jde jim o to, aby se o tom příští oběť, kterou si vyhlédli, dozvěděla... Mluvil jsi s převozníkem?“

„Ten je silně ořesený.“

„No, mně říkal, že se příliv zrovna obracel. Vypadalo to, jako by tělo hodili přes palubu, aby ho voda odnesla trochu níž po proudu, jenže ta ho zase neočekávaně smetla zpátky.“

„Hodili přes palubu – z čeho?“ zeptal jsem se.

„Objevil se tam člun. Přívoz musel kvůli němu čekat, když jel pro mě.“

„Proč jsi nepřešel po mostě?“ zajímalo mě.

„Ze stejného důvodu jako ty, Falcone. Hilaris mě upozornil, že ho neudrží.“

Ušklíbl jsem se, ale hned jsem zase zvažněl. „Když jsem se převozníka na tu loď zeptal, tvrdil, že nic neviděl.“

„A divíš se mu? Co kdyby to byla Balbinova tlupa, taky bys hlásil: *Pane důstojníku, viděl jsem člun a jak z něho někoho vyhodili*! Pěkně pevně bys zavřel oči.“

„Kdes byl tedy v tom kritickém okamžiku ty, Petro? Viděl jsi ten člun a jak mrtvolu vyhodili?“

„Toho člunu jsem si všiml,“ připustil Petronius našťavaně. „Klasický svědecký výpadek, Falcone – nevěnoval jsem mu prostě pozornost. Tehdy mě nenapadlo, že by to mohlo být důležité.“

„Velká loď, nebo malá?“ Museli jsme mu to vytáhnout z paměti, dokud to šlo.

Petronius mrzutě spolupracoval. Rozladilo ho, že on, profesionál, si nevšiml tak důležitého výjevu. „Spíš menší. Elegantní, soukromá pořádná loď – rekreační, ne obchodní.“

„S plachtami nebo vesly?“

Širokou dlaň si přiložil na čelo. „S vesly.“ Zarazil se. „Měla taky malou plachtu.“

„Nápis se jménem? Praporky? Zajímavá příd?“

Usilovně se snažil. „Nic, co by mě nějak zaujalo.“

„Viděls nějaké lidi?“

„Nemůžu říct.“

„Neslyšel jsi podezřelé šplouchnutí?“

Zašklebil se. „Nebud' blázen. Kdybych slyšel, tak jsem si toho všiml, ne?“ Něco ho napadlo. „Na přídi někdo stál!“

„Dobrá — a co o něm můžeš říct?“

Najednou byla vzpomínka pryč. „Nevím... nic.“

Zamračil jsem se. „Proč sis té lodi všiml? A taky proč musel převozník čekat? Řeka je přece dost široká.“

Petronius přemýšlel. „Ta loď zůstala chvíli stát. Unášel ji proud.“ Udělal grimasu. „Možná po tu chvíli, když ho shazovali do vody. Mohli ho tam soupnout přes bok na straně odvrácené ode mě.“

„U Háda... Taková pitomost – rovnou u mostu a u přívozu!“

„Bylo to za prvního rozbřesku, ale máš pravdu: byla to pitomost. Každý je mohl vidět. Těmhle gaunerům je to jedno.“

„Nebyl tam ještě někdo jiný?“

„Jenom já. Vyrážím brzy. Byl jsem tady, dřepěl na molu.“

„Nemohli tě vidět, jak dáváš znamení převozníkovi?“

„Ne. S tím se nezdržuju. Jenom jsem tam tiše seděl, poslouchal vodní ptáky z močálu a myslel na –“ Zarazil se. Na své ztracené dcerušky. Položil jsem mu ruku na předloktí, ale on ji setřásl. „Mám s ním trvalou úmluvu, aby pro mě hned za svítání přijel. Převozní člun byl ještě připoutaný naproti. Jestli ti lidi z vyhazovacího člunu měli práci, možná si ani nevšimli, že je pozoruju.“

„Byli zatraceně neopatrní.“ Promýšlel jsem si to. Život páchl. „Přesto pořád tvrdím, že ta řeka je široká ažaž. Proč tedy ten převozník čekat?“

Petro pochopil, oč mi jde. „Třeba mohl vědět, komu ta loď patří.“

„A chtěl se jim vyhnout? Měl tedy strach?... No dobrá – a co ta mrtvola?“

„Narazila do nás, když jsme přejížděli. Převozník ji chtěl odstrčit a

doufal, že se potopí. Já ho přiměl, aby ji hákem zachytil.“

„Věděl předem, že šlo o násilnou smrt?“

„Domníval jsem se, že se jenom chtěl vyhnout nepříjemnostem. Zhrozil se, když uviděl, že jsme vylovili mrtvolu a tak strašně zřízenou.“

„A Firmus? Firmus tam náhodou byl?“

„Ano. A poblil se z toho.“

Chvilí jsme seděli mlčky. Šeřilo se. Jestli se mám dostat zpátky přes řeku, budu se muset zvednout. Nejradši bych tam zůstal a poskytl Petroniovi útěchu.

„Nechce se mi odejít. Nelíbí se mi, že seš tady tak sám.“

„Jsem v pořádku. Hodně práce, hochu. Napravovat bezpráví, chytat zločince,“ ujišťoval mě. Jeho hlas zněl monotónně. Petronius si nikdy nehrál na ideálního hrdinu. Byl až příliš slušný.

Než jsem vyrazil, vyprávěl jsem mu, co jsem se dnes dozvěděl o okolnostech Verovolkovy smrti.

„Je jasné, že to provedli Splice a Pyro — ale mrzí mě, že nevím, o čem s nimi Verovolcus v krčmě mluvil.“

„A *kdo* byl ten, co jim dával rozkazy. Co s tím uděláš?“ chtěl vědět Petro.

„Nejspíš všechno oznámím správci.“

„A co udělá on?“ Podařilo se mu zamaskovat skeptický tón.

„Doufám, že to, co mu poradím. A teď se musím honem rozhodnout, co to bude.“

„Co myslíš?“ Věděl jsem, že je celý žhavý, aby mi mohl poradit. Když jsme jako mladíci sloužili tady v Británii, skákal mi do řeči, když to šlo, aby měl hlavní slovo. Jenže teď jsme byli dospělí. Pokud ne moudřejší, cítili jsme se smutnější a unavenější. Držel se zpátky a nechal na mně, abych se ujal iniciativy podle toho, jak já to vidím.

„Myslím, že je načase zatknout Splice a Pyrona. Spokojen? Nebudeš mít nic proti tomu?“

Petro rychle přemýšlel a pak zavrtěl hlavou. „Ne. Nejvyšší čas, abychom do toho píchli. Jen když budu vědět, co bude následovat. Ale buď opatrný,“ varoval mě. „Mohl bys vytáhnout opěrný pilíř a celá ta zatracená

stavba by nám mohla spadnout na hlavu.“

„To chápu.“

Petronius se pokoušel věstít: „Když je připravíš o jejich hlavní výběrčí, skupina se bude muset reorganizovat. Bude nutné, aby to provedli rychle, jinak si místní lidi začnou užívat svobody. Tady na konci světa jsou banditi velmi daleko od svých normálních zdrojů. Jestliže přijdou o základní řídicí orgán, nebudou mít asi žádnou podporu. Budou možná dělat chyby, stanou se příliš viditelnými. A taky si budou muset dělat starosti, co vám Splice a Pyro vyzvonili.“

„Nic, to mi věř.“ Byl jsem realista.

„Každý má nějakou slabinu. Každý se nechá koupit.“ Snad že ztratil dcerušky nebo z nějakého jiného důvodu byl Petronius najednou nějak sentimentální. Gangsterští vyděrači musí být ti nejtvrdší chlapi ve zločineckém podsvětí, a jestliže Splice a Pyro přišli z Říma, byli z nich nejhorší. „Tady je konec světa. Tady platí pravidla pohraničí,“ trval na svém Petro. „Frontinus je klidně může utopit v močále a nikdo se nebude na nic ptát. Jestliže budou jejich pánové ochotní je vyplatit, budeme vědět přesně, kdo je vede. Takže se na ně nejspíš vykašlali. Vědí, že je možné je nahradit. Vždycky se najde nějaký podlézavec ochotný nabízet své služby jako nový výběrčí. Pyro a Splice to vědí, Falcone. Tohle město je pro ně zabité, jestli se něco zvrtné.“

„No jo! Už si dělám poznámky,“ posmíval jsem se, „abych věděl co a jak, až budeme ty broučky vyslýchat. Pohádky pro děti by je měly k smrti vyděsit. Ten, kdo zmasakroval Epaphrodita, je zřejmě hodně nervózní –“

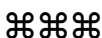
Petronius si vzdychl. „Tak něco navrhní ty.“

„Co můžu říct? Zatkněte Splice a Pyrona – a potom uvidíme, co se stane. Dál už nevím, jako ty.“

„To je k pláči,“ řekl bezradně.

„To je.“

Oba jsme věděli, že to je všechno, co máme.

Než jsem vstal, abych se vypravil za správcem, navrhl jsem Petroniovi: „Zeptej se mě, kdo mi pověděl o Verovolkově smrti.“

„Kdo ti to pověděl?“ otázal se Petro poslušně.

„Jedna z těch gladiátorek.“

„Jo z těch!“ Petronius se krátce posměšně zasmál. Na chvíli zapomněl, že viděl, jak mě ty bojovnice v sukních odvádějí. „Tak ony tě načapaly před bordelem. A teď jsi tady neporušený. Jak jsi unikl z jejich spárů, ty šťastlivče?“

„Přišla Helena Justina a bezpečně mě odvedla domů.“

Znovu se zachechtal, třebaže mi z obličeje mohl vyčíst potíže. „Tak která z nich to vyzvonila?“

„Teď si říká Amazonia, ale my víme, jak se jmenuje doopravdy. Nepamatuješ se na Chloridu?“

Tvářil se nechápavě, ne však dlouho. Zařval. „Ty si děláš srandu! Tamta Chloris? *Chloris*?“ Lehce se zachvěl. „Víš o tom Helena?“

Přikývl jsem. Potom jsme jako ti dva kluci před lety v Británii skrze zuby vtáhli vzduch a škubli sebou.

XXXII

Ulice zalitá sluncem. Ještě ne tak docela ulice římského typu, ale jakžtakž se tak tváří. Je ráno, ale ne moc brzy. Všechno, co se děje, se musí schválně, naplánovat a uchopit.

V zapadlé uličce má jedna krčma na vývěsním štítě krátkonohou postavičku Ganymeda s přihlouplým obličejem, nabízejícího šišatou číši s ambrózií nějakému neviditelnému, sexem posedlému Jupiterovi. Číšníci od Ganymeda postávají v polovině ulice a baví se s číšníkem od Labutě. Na jejich štítě je namalovaná obrovská chlípná kachna, která přidržuje nahou dívku. Všichni číšníci hovoří o mrtvém pekaři. Dnes o něm mluví v ulicích každý. Zítra už to bude stará zpráva, ale dnes, za toho příjemného rána, je jeho truchlivý osud hlavním tématem rozhovorů.

I tak to ráno přímo září. Na hrozbu se moc nemyslí a je slyšet jenom tlumené bučení odněkud ze stáje, cítit vůně smažících se vajíček, hladkosrstý pes s protáhlým čenichem se drbe. Mezi prežovými střechami zchátralých domů je vidět úzký pruh čisté modré oblohy, o něco světlejší než modré nebe v Itálii.

Na druhé straně ulice proti oběma krčmám přichází ke svým dveřím zámečník, aby si popovídal se sousedem. Možná že také probírají mrtvého pekaře. Pohlédnou na kroužek kleveticích číšníků, ale nepřipojí se k nim. Vymění si spolu pár tlumených slov a zámečník zavrtí hlavou. Jeho soused už se nezdržuje.

Zámečník se vrátí do své dílny a ke Ganymedovi kráčí nějaký muž. Je sebejistý a světácký, jeho krok svižný. Když se přiblíží ke krčmě, najednou se tam kdoví odkud zjeví skupinka vojáků. Muže rychle přitisknou ke zdi a musí zvednout ruce. Se smíchem se podrobí prohledání. Však už to zná. Ví, že se ho nemůžou dotknout. Ještě když ho odvádějí, je bezstarostný. Když číšníci zpozorovali, co se stalo, okamžitě se vracejí do svých výčepů.

U Ganymeda vojáci zasáhnou a zatknou je. Někáký muž — vysoký,

ramenatý, s hnědými vlasy, klidný – vejde dovnitř a celou putyku prohledá. Jiný – statný, horlivý, s kučeravými tmavými vlasy, hezký – se vojákům ohlásí a jde za prvním do výčepu. Později se oba vynoří s prázdnými rukama. Zklamání se chvíli radí, zřejmě probírají taktiku. Krčmu zapečetí. Jeden voják zůstane na stráži.

V ulici je zase klid.

Jinde, u holiče, sedí na židli zákazník, napůl oholený. Tiše tam vejdou dva muži v civilu, i když s vojenským držením těla, přistoupí k němu tiše a něco mu řeknou. Zdvořile poslouchá. Vytáhne ubrousek, který má pod bradou, omluví se holiči – ten s úzkostlivým výrazem ustoupí. Zákazník pokrčí rameny. Dá pár mincí holiči do ruky, mávnutím odbyde jeho námitky a s oběma důstojníky, kteří si pro něho přišli, odejde. Působí dojmem vlivného člověka, jenž se kvůli vážnému omylu stal obětí. Jeho dotčené chování ukazuje, že je velmi inteligentní a snad i velmi významný, takže nehodlá pro tento omyl dělat veřejný rozruch. Však se to vyřeší. Jakmile přijmou jeho vysvětlení odpovědní činitelé, někdo si to odnese. Vyplývají z toho jemné náznaky, že za to může nějaký vysoce postavený hlupák a ten si to škaredě odskáče.

V další ulici je teď klid. Operace zatím proběhla hladce. Pyro a Splice a někteří z jejich kumpánů byli na správcův rozkaz zatčeni.

XXXIII

Díval jsem se, jak oba muže sebrali. S Petroniem jsme Ganymeda prohledali: žádné štěstí. Jestli se tam někdy přechovávaly peníze nebo cokoli jiného, nedávno to odstěhovali jinam. V místnosti, kde přespávali Splice a Pyro, jsme našli jenom skrovné osobní potřeby.

S klením jsme probírali nejbližší plány. Petronius Longus se pokusí vypáčit z převozníka další informace o té lodi, z níž shodili pekaře do Thamesidy. Rovněž se obrátí o pomoc na Firma, aby zjistil, kde došlo k tomu útoku na pekaře. Usoudili jsme, že to muselo být někde blízko řeky – snad v některém skladišti. Budou tam krvavé skvrny.

Já zjistím, co se podniklo ohledně Splice a Pyrona. Správcovi lidé budou dohlížet na jejich vyšetřování, ale sám jsem měl v úmyslu vyřídít si to s pomocnými silami, s číšníky a holičem, popřípadě s jinými příživníky, táhnoucími za armádou. Vojáci si podávali personál krčmy, kde Verovolcus umřel. Poslali jsme také vzkaz Chloridě, aby přišla učinit své prohlášení správcí.

Já jsem následoval zatýkající skupiny zpátky do rezidence. Vyděrače zavřeli do oddělených cel. Žádnému z nich neprozradili důvod zatčení. Nechali jsme je dusit ve vlastní šťávě. Vyslechnuti budou zítra. Ani jeden z nich nevěděl, že je v žaláři i ten druhý – ovšem mohli si to domyslet – a kromě lidí, kteří viděli, jak je odvádějí, sami jsme nikomu neprozradili, že Pyro a Splice jsou pod zámkem. Číšníci a holič byli předběžně vyslechnuti ještě tu noc. Všichni odmítli cokoli prozradit. Holič mohl být dokonce neviný.

Zpráva o tom musela kvapem letět k vůdcům tlupy. V polovině odpoledne, sotva pár hodin po zatýkání, přišel naléhat na správce právní zástupce vyděračů. Toho právníka jsme už znali: byl to Popillius.

Na to střetnutí si Frontinus vzal s sebou Hilarida. Já jsem si zajistil, abych u toho byl taky. Cítil jsem, že Popillius přišel příliš brzy a přehrával

to. Frontinus si to musel také myslet a chopil se toho: „Párek obyčejných zločinců, nemám pravdu? Proč se mnou chceš mluvit?“

„Slyšel jsem, že je držíte v izolaci, pane. Potřebuji se se svými klienty poradit.“

Když jsem se s Juliem Frontinem seznámil, připadal mi jako sympatický moula, zajímající se o tajemná odvětví veřejných technických staveb. Jakmile se stal správcem provincie a vrchním velitelem její armády, rychle se do své role vpravil. „Tvoji klienti jsou dobře ubytováni, dostanou jíst a pít. Musejí počkat na normální vyšetřovací proces.“

„Můžu vědět, z čeho jsou obviněni?“

Správce pokrčil rameny. „Ještě nebylo rozhodnuto. Záleží na tom, co nám na sebe povědí.“

„Proč jsou ve vazbě, pane?“

„Svědék je viděl na místě těžkého zločinu.“

„Který svědek, prosím?“

„To se dovíš v pravý čas.“

„Obviňuje je svědek, že spáchali ten zločin?“

„Je mi líto, ale ano.“

„Nicméně je nesprávné držet je v žaláři přes noc, mají nárok na přípravu obhajoby. Jsem tady, abych za ně složil kauci, pane.“

Frontinus pohlédl na právníka shovívavě. „Mladý muži –“ Bylo mezi nimi pouhé desetiletí – desetiletí v letech a celé století v autoritě. Julius Frontinus působil dojmem zkušeného vojevůdce a budovatele říše, což znamenalo, že byl stejně velkolepý jako nejvyšší magistrát. „Než je vyslechnu a případ zhodnotím, nemohu dost dobře stanovit podmínky kauce.“

„A kdy se, dá očekávat, že je vyslechneš?“ Popillius se snažil jednat rázně.

„Jakmile to dovolí další záležitosti správy této provincie,“ ujistil ho Frontinus klidně. „Jsme mezi barbary. Můj nejdůležitější úkol je zabezpečit hranici Říma a založit slušnou infrastrukturu. Každý civilista, který se do toho plete, musí počkat, až na něho přijde řada.“

Popillius pochopil, že ztrácí půdu pod nohama, ale na závěr si ještě nechal v rezervě parádní úder: „Moji klienti jsou svobodní římské občané.“

„Bezpečnostní opatření!“ zpražil ho Frontinus. Ještě nikdy jsem ho neviděl v plné akci. Zdálo se, že si to užívá. „Nedělej ze sebe osla. Ti muži zůstanou ve vazbě.“

„Pane, mají přece právo odvolat se k císaři.“

„Správně.“ Frontinus nehodlal ustoupit. „Pokud na tom právu trváš, tak půjdou do Říma. Ale půjdou tam až poté, co je vyslechnu – a jestliže zjistím, že se musí zodpovídat ze zločinu, tak půjdou v řetězech.“

Sotva Popillius odešel, Hilaris přerušil mlčení. Zamyšleně prohodil: „V těchto záležitostech nemá zkušenosti – ale rychle se poučí.“

„Co myslíte, není za tím vším právě on?“ zeptal se Frontinus.

„Ne. Chybí mu myslím hloubka, aby vedl věci sám.“

Jako partneři spolupracují *dva* hlavní organizátoři,“ dodal jsem. „Myslím, že Popillius je až příliš nápadný, takže ten jedním z nich asi nebude.“

Hilaris se usmál. „Mám dojem, že ses o vůdcích bandy radil s Luciem Petroniem, ano?“ Petroniovo maskování vzalo tedy zaslé.

„To je přesně ten člověk, jakého na tohle potřebujeme,“ zastal jsem se přítele. Žádného z obou vysokých hodnostářů to nepopudilo. Oba pochopili, že je přínosem. Dohadování o takových malichernostech, jako jestli vigilové měli právo ho sem vyslat, se bude projednávat později, jestli vůbec. Pokud se ukáže, že byl pro celou akci významným přínosem, nebude následovat žádný trest. Ovšem jestliže se nám nepodaří hnout z místa, odnese si to Petroniovo tajné zasahování.

Frontinus na mě pohlédl. „Zjisti, kdo Popillia najal, když to půjde.“

Spěchal jsem se mu pověsit na paty, když odcházel.

Držel jsem se v povzdálí a sledoval jsem Popillia až k jeho pronajatému domu blízko fora. Původně mě napadlo, že na něho před rezidencí mohou čekat komplicové, ale nikdo se k němu nepřiblížil. Kráčel pevným krokem a vracel se rovnou domů. Dvakrát jsem obešel blok, aby měl čas si oddychnout, potom jsem vstoupil.

Seděl sám na dvorku u téhož stolu jako včera ráno a pilně něco psal na svitek. „Falco!“

Přitáhl jsem si k němu lavici, ačkoli mě nevyzval, abych se posadil.

„Potřebujeme si promluvit,“ zahájil jsem neformálně jako kolega právník, který se s ním přišel poradit o obhajobě. Popillius si opřel bradu o jednu ruku a poslouchal. Nebyl to žádný zelenáč. Ještě jsem si neudělal obrázek, jestli Hilaris měl pravdu, že Popillius není žádná osobnost. Vypadat nezkušeně mohla být jenom přetvářka, a přitom byl třeba docela zkorumpovaný.

Zadíval jsem se na něho. „Tohle je pro tebe nová zkušenost. Mám pravdu?“ Neodpověděl. „Můžeš zapadnout hluboko. Jestlipak víš, co je to močál?“

Popillius předvedl mírné překvapení. „Dva klienti ve vazbě bez řádného obvinění.“

„No to je skandál,“ odpověděl jsem. Potom jsem ztuhl. „To je běžná situace. Neobvyklá je na tom rychlost, s jakou ses tam dostavil a soptil rozhořčením. Zabásli dva lumpy. To je všechno. Každý by si myslel, že to je ohromný politický proces, do něhož jsou zapleteni známí lidé s báječnou kariérou a plnými žoky peněz.“ Popillius otevřel ústa a chtěl mluvit. „Neoháněj se zásadou, že všichni svobodní Římané mají právo na nejlepší zastupování, jaké si můžou dovolit,“ řekl jsem. „Tvoji klienti jsou dva profesionální vyděrači kořisticí na společnosti a platí je organizovaná banda.“

Právníkův výraz se nezměnil. Přestal si však opírat bradu o dlaň.

„Já nepřeháním, Popillie. Jestli chceš vidět strašnou ukázkou jejich ruční práce, na molu u přívozu leží jedna zmasakrovaná mrtvola. Jen se na ni jdi podívat. Zjisti, co je to za lidi, co tě platí.“ Hlas jsem měl nadále klidný. „Chci vědět jedno: Když ses ujal případu Splice a Pyrona, věděl jsi, co provádějí?“

Popillius pohlédl na své doklady. Pyro a Splice mají jistě řádná formální jména. Ta nejspíš používá.

„Děláš za plat nádeničinu na plný úvazek pro zločineckou bandu?“ dotíral jsem na něj.

„To je nevhodná otázka, Falcone!“

„Ty jsi v nevhodné situaci. Předpokládejme, že jsi původně přišel do Británie dělat neškodné obchodní právo,“ dotíral jsem na něj dál. „Dnes si tě někdo najal a ty jsi přijal vysoký honorář. Toto je prosté propuštění

z vazby. Spravedlnost pro svobodné občany. Vzorná právnická klička. Na jejich morálku se nebere zřetel. Na tvou by se asi měl brát. Protože až se na tebe příště obrátí tví zaměstnavatelé – a s tím musíš počítat – ta tvá práce bude ještě špinavější. Potom jim už budeš docela náležet. Netvrdím, že tě budou nutit pracovat jako křivopřísežníka, překrucovat spravedlnost a podplácet svědky hned první měsíc, ale věř mi, že to přijde.“

„To jsou pusté pomluvy, Falcone.“

„Kdepak. Máme tady nejméně dvě opravdu hnusné vraždy. Tvoji klienti pod zámek jsou úzce spojeni s jednou z vražd. Náš svědek přímo viděl, jak to provedli. Já sám je můžu spojit s druhou obětí – pekařem, kterého dusili vyděrači – těsně poté, co zmizel a co vyhořela jeho podpálená pekárna.“

Popillius si mě klidně prohlížel, ale jistě přitom usilovně přemýšlel. Odhadoval jsem, že o těch vraždách nevěděl.

Měl důkladné školení. Byl nevyzpytatelný. Nejraději bych chňapl po jeho svítku, abych viděl, co to psal. Poznámky o tom, jak ho odbyl Frontinus? Domněnky, jak by mohl dopadnout formální výslech? Nebo prostě seznam hodinových poplatků pro toho prachatého parchanta, který bude platit tentokrát?

Byl tedy Popillius amatér, kterého si museli ve spěchu najmout, to nejlepší, co Británie mohla nabídnout gangsterovi, jenž narazil na neočekávaný problém? Nebo si ho sem přivezli a udělali z něho svého právního zástupce? Nejhorší ze všeho – a když jsem hleděl na toho klidného grázla, ještě stále mi to připadalo jako otevřená otázka – bylo, že mohl být sám jedním z vůdců celé tlupy.

„Tak jsem tě vyslechl, Falcone,“ prohlásil Popillius tónem stejně pevným, jako byl ten můj.

Vstal jsem. „Kdo tě platí, abys zastupoval Pyrona a Splice?“

V jeho očích, oříškově hnědých pod světlými řasami, to lehce zakmitalo. „Je mi líto, ale to je důvěrné.“

„Zločinci.“

„To je pomluva.“

„Jenom v tom případě, že to není pravda. Nezapomeň, že pro komplice jsou připravené další cely.“

„Jistě jenom pro případ, že provedli nějakou hanebnost,“ posmíval se.

„Nechám tě, aby sis to srovnal se svědomím.“

Udělal jsem to tak, jak jsem řekl. Záleželo ovšem na tom, jestli vůbec má nějaké svědomí. Já jsem po něm neviděl ani stopu.

XXXIV

Pánům organizovaného zločinu jde většina věcí na ruku. V cynickém světě, který jsme obývali Petronius a já, jsme věděli, že zločinci budou mít vždycky navrch. Na své straně mají peníze. V Římě vigilové a městské kohorty měli stále co dělat, aby udrželi nejistý klid. Bez jejich pomoci dokonce i v provinciích měl správce přece jen jednu možnost, jak se s nimi vypořádat. Využil ji. Od samého počátku se Frontinus rozhodl, že přivede katova pacholka, úředního mučitele.

Věděl jsem, že tihle řemeslníci existují mezi zaměstnanci zahraničních vyslanectví. Představoval jsem si, že je to poslední východisko. Rychlost, s jakou se po tomto rozhodnutí sáhlo, mě přímo šokovala.

„Amicus!“ nazval ho Hilaris pro mě dutým hlasem. Frontinus formálně schválil využití toho muže, ale byli jsme pověřeni, abychom ho seznámili s postupem.

„Přítel? Předpokládám, že je to přezdívká?“

„Nikdy se mi nechtělo na to zeptat.“ Hilaris se krátce zachechtal, třebaže vypadal vážně. „Vždycky mám pocit, že použít ho je jako vzít vůz se zlomeným paprskem ke koláři. Představuji! si, že se Amicus na tu práci – totiž na ty podezřelé – podívá, zavrtí hlavou a řekne mi: ‚Prokurátore, tady máte opravdový problém‘.“

„Neříkej mi, že si prohlédne toho halamu, co na něj čeká v cele, potom na hodinku zmizí ‚sbírat materiál‘...?“

Hilaris se otřásl. „V tom stadiu ho nechám, ať se s tím sám srovná.“ Byl to laskavý člověk. „Vždycky doufám, že postačí hrozba Amikem, aby se nadechli a všechno vyklopili.“

„A vychází to tak?“

„Ale on je docela dobrý.“

V tom případě jsme ho potřebovali.

Jakmile se Amicus objevil, viděl jsem přesně, jak to Helenin strýc

s citlivým svědomím myslel. Mučitel vypadal, jako by jen nerad zanechal jinou práci, zajímavější, řádně zanesenou do jeho programu, ne jako ta naše kvapná, problematická. Rukávy měl vykasané, na tunice skvrny (*od čeho?*). Vyslechl naši žádost s unaveným, jakoby zaskočeným výrazem člověka jednajícího s pitomci. Kdybychom za to museli platit, stanovil by nám mastnou cenu. Poněvadž však patřil mezi správcovy zaměstnance, nešlo to.

„S profesionálními zločinci bývají potíže,“ poznamenal, abychom věděli, jaké máme štěstí, že pro nás pracuje.

„Chceš říct, že se to nedá provést?“ dělal si Hilaris starosti, přesně jako kdyby měl vadnou nápravu.

„Ale jo, provést se to může,“ ujistil ho Amicus chladně.

Měl s sebou vytáhlého, hubeného, neotesaného pomocníka, který vůbec nepromluvil. Ten mladík se kolem sebe rozhlížel vyloženě zvědavě a působil jaksi dojmem, že by mohl být neobyčejně bystrý. Amicus sám musel být inteligentní. Profesionální odborníci na mučení se řadí mezi mimořádně inteligentní muže říše. Jejich práce vyžaduje, aby byli světa znalí a pokud možná šetlí. Věřte mi, já už jsem s nimi pracoval dřív v dobách, kdy jsem sloužil v legii jako průzkumník. „Vsadil bych se, že ve volném čase studuje kosmografii,“ svěřil jsem se předtím Hilaridovi.

„Nic tak frivolního jako planety. Jednou jsem s ním měl dlouhý rozhovor o demokritovských zásadách a o tom, jestli bohové prožívají bolest nebo blaženost. Brzy jsem mu už nestačil.“

Ted' Amicus zafrkal – jediný výraz jeho citů, ačkoli mohlo jít taky o letní alergii. „Napřed si proklepnu číšníky. Vezmu si je na paškál hned odpoledne.“ Měl jsem v úmyslu vyslechnout číšníky sám, ale dal jsem mu pokorně přednost. „Holič může počkat. Holiče nesnáším. Uhrované zakrslíky a ufnukance, když se sesypou... A pokud jde o ty vaše dva vyděrače, byl bych rád, kdybyste je ještě druhou noc drželi na samotce a pokud možná je nenechali spát. A samozřejmě nic k jídlu. Potom mi je přenecháte. Pošlu nahoru Tita, aby vám dal vědět, až bude čas přijít se dívat.“

Oba s Hilaridem jsme se snažili tvářit, jako že to oceňujeme.

„Co se vlastně chcete dozvědět?“ zeptal se Amicus, jako by ho to

dodatečně napadlo.

„Pravdu,“ odpověděl Hilaris s lehkým úsměvem.

„Ty jsi ale případ, prokurátore!“

„Někdo musí vyznávat hodnoty,“ hájil jsem ho. „Tady je seznam. Chceme vědět o vymáhání výpalného; dvě vraždy—jeden Brit utopený ve studni z neznámých důvodů a pekař ubitý za to, že nechtěl platit. A vůdcové tlupy.“

„Domníváme se, že jsou dva,“ prohlásil prokurátor. „Ale i jedno jméno by nám pomohlo.“

Amicus přikývl. Tyhle otřepané úkoly ho zajímaly mnohem méně než demokritovské zásady. Odvelel svého pomocníka, hubeného Tita, vražedným heslem: „Vezmi tu kabelu, Tite.“

O té jsem se měl zmínit. Byla totiž obrovská. Titus si ji stěží vyhoupl na rameno, když si vykračoval za Amikem. Silně rycla do rámu dveří, když vycházeli, až upadl kus architrávu a těžké kovové náradí uvnitř hlučně zazvonilo.

Amicus znovu strčil hlavu do dveří. Flavius Hilaris si prohlížel uražené zdivo, upustil kousek architrávu a ustoupil, jako by se styděl, že ho ta škoda mrzí.

„Máme to provést tak, aby nezůstaly žádné stopy?“ zeptal se Amicus.

Zdálo se mi, že Hilaris zbledl. Nakonec řekl to pravé: „Ti vyděrači mají právníka.“

„No ne,“ podivil se zkušený mučitel. Udělalo to na něj dojem. Ta výzva ho očividně potěšila. „To abych byl velmi opatrný!“

Znovu vyšel ven. Hilaris se opět posadil na své místo. Ani jeden z nás nepromluvil. Oba jsme byli schlíplí.

XXXV

Helena mě zastihla, jak si prohlížím plán ulic. Naklonila se mi přes rameno a zkoumala poznámkovou tabulku, na niž jsem si zapsal seznam jmen. „Zlatý déšť, Ganymedes, Labuť – ta Labuť musí být jako v příběhu o Ledě, svedené Jupiterem převtěleným ve velkého bílého ptáčka. Zlatý déšť bude jeho jiné vítězství nad Danae. Ganymedes je Jupiterův číšník –“

„Uvažuješ stejně jako já,“ přisvědčil jsem.

„Všechny vinárny, z kterých tvoji gangsteři kořistí, mají jména souvisící s Jupiterem? Úžasný nápad! Ohromně vzrušující,“ zvolala Helena se svým typickým uhlazeným šibalstvím. „Nějaký muž si zakládá na tom, že to vymyslel.“

„Jako syn obchodníka se starožitnostmi mám rád, když se věci vyskytují v soupravách,“ potvrdil jsem suše. „Je to taky ohromně výhodné pro jejich účetní – musí to být pro ně ovšem několikanásobná položka: ‚Zařadit všechny zapsané krčmy pod *Jupiter!*‘ Potom zase majitelé, kteří chtějí vzdorovat tlaku, poznají, jak jsou vyděrači mocní, až si všimnou dalších a dalších krčem v souvislosti s Jupiterem.“

„Co kdybychom se vypravili na procházku?“ navrhla Helena. „Před večerí máme ještě čas. Mohli bychom si vzít ten plán a poznamenat si příslušná místa. Uvidíme, kam až se ta vyděračská oblast rozkládá.“

Nux už vzrušeně pobíhala kolem nás.

Dvě hodiny jsme křižovali ulicemi sem tam od řeky až k foru. Oba nás to sklíčilo. Vyskytovaly se tu všechny cizoložné přítelkyně tolerantního boha: Io, Europa, Danae, Alcmena, Leda, Niobe a Semele. Věčně žárlivá královna nebes Hera by asi nerada strávila přestávku o slavnostech v Londiniu, kdyby viděla, jaké úctě se těší všechny tyhle rivalky. Pro bezpečnost tohoto města mě samotného mrzelo, že nebeský král nenechával svůj božský úd víc v klidu. Ty krásné souložnice byly jenom

začátek. Na pohled neškodné lidové jídelny zdobily blesky a nad britskými pivnicemi vládla žezla. Malíři, kteří uměli zobrazit působivé údery blesku, si museli libovat. Nebo spíš utráceli honoráře za červené z Dolní Germánie ve vinárně Olympus na rohu Rybné ulice v centru města. Nepochybně s horkou nebo studenou ambrózií, podávanou při každém obědě v hrubé chlebové placce.

Ceny byly hodně vysoké. Však taky musely být. Lidé, kteří tyto jupiterské občerstvovací pulty obsluhovali, si potřebovali nějak doplňovat příjmy, jež odváděli té zlodějské partě. Kdosi kdesi shraboval peníze z téhle chudé čtvrti zpustlého města, obrovské množství pracně vydělané hotovosti. Při té procházce mi došlo, jak budou asi vůdcové gangu prskat, že Pyrona a Splice, kteří ty peníze vybírali, dal správce zavřít — na můj návrh.

Doma Helena propustila otrokyni, která jí přišla nakadeřit vlasy, a místo kráslení se skrčila k oknu, aby chytala večerní světlo, a přitom dělala značky na našem plánu úhlednými kolečky červeným inkoustem. Vrátil jsem se z vlažné koupele, a když jsem uviděl, jak mapa vypadá, zaklel jsem. Ty kroužky zasahovaly až do obchodní čtvrti východně od mostu a běžely vpravo přímo přes Decumanus Maximus na forum.

Tu mapu jsem poslal Frontinovi, abych ho při holení taky zdeprimoval. Helena se rychle omyla houbou, vylovila šaty z truhlice a připnula si šperky. Sáhla mi na tvář. „Vypadáš unaveně, Marku.“

„Jenom si kladu otázku, do čeho jsem to vlezl.“

Přešla ke mně a přitom se probírala svými jemnými vlasy. Po marném pokusu vyčesat si je nahoru nechala celé prameny sklouznout. Věděla, že hřeben by mi v kudrnách uvízl, a tak mi je radši urovnala svými dlouhými prsty. „Ty víš, že je to strašně důležité.“

„Vím, že je to nebezpečné.“

„Myslíš, že je to správné.“

„Je třeba, aby jim to někdo zarazil.“

„Ale v duchu si říkáš, proč právě já?“ Helena věděla, že se někdy spoléhám na ni, aby mě uklidnila. „Protože ty jsi vytrvalý, Marku. Máš odvahu, intelektuální dovednost a upřímnou zlost, jaká je nutná, chceš-li si poradit s takovým zlem.“

Objal jsem ji a přitiskl jsem si tvář na její břicho. Stála, trochu nade mnou skloněná, a jednou rukou mi jezdila ve výstřihu tuniky a masírovala mi páteř. Uslyšel jsem se, jak unaveně mručím: „Já chci domů.“

„Marku, to nemůžeme, dokud to tu neukončíš.“

„Jenže to neskončí nikdy, zlatíčko.“ Zaklonil jsem se a pohlédl na ni nahoru. „Organizovaný zločin přichází znovu a znovu. Jeden úspěch ho dočasně potlačí a otevře možnosti novým lumpárnám.“

„Nebud' tak malomyslný.“

Smutně jsem se usmál. „Jsem utahaný. Už dvě noci jsem nespál. Moje přítelkyně se se mnou pohádala... Máš mě ráda?“

Palcem mi laskala čelo. „Kdybych tě neměla ráda, tak bych se s tebou nehádala.“

Tehdy jsem se odhodlal jí to prozradit – *musel jsem jí prozradit*, že večer přijde do rezidence Chloris.

Helena mě pustila, ale když jsem ji vzal za ruce, nebránila se. „Abys to nechápala nesprávně, holčičko. Chloris musí vypovědět všechno před správcem a rovněž jsem ji požádal, aby při večeři omrkla naše hosty. Na večer jsme pozvali Norbana i Popillia spolu s dalšími, což by mohli být vůdcové tlupy. To je úřední záležitost, Heleno. Já si nepohrávám.“

Helena pouze potichu řekla: „Co má udělat, je nebezpečné.“

„Já vím.“ Mluvil jsem stroze. „A ona si zřejmě neuvědomuje, že vzhledem k jejímu postavení se její svědectví beztak nemůže použít u soudu.“

„Ona to dělá pro tebe.“

„Ona to dělá, protože má ráda vzrušení.“ To i dřív. Takové ženy se nemění. „Snad si ani neuvědomuje, jakému nebezpečí se vystavuje.“

„Její kariéra je založena na fyzickém riziku,“ připomněla Helena.

„Ano, jenže pro tu se rozhodla sama. Dělá jí dobře vzrušení a vydělává spoustu peněz. Ona i ty ostatní dívky sem do Británie přišly, protože díky zápasům v novém amfiteátru se mohou osamostatnit na celý život – pokud to přežijí. Ale zaplétat se s pouličními zločinci je něco jiného. Naděje na přežití jsou daleko mizivější. Kdybych byl charakterní, vyložil bych jí pravdu.“

„Jenomže to, co ti řekne, potřebuješ.“

„Mohl bych Frontinovi osobně hlásit, co mi prozradila, ale on nebude jednat na základě výpovědi z druhé ruky.“

„Ona viděla na vlastní oči, co se stalo,“ trvala na svém Helena. „Ať už má Chloris jakoukoli pověst, jestliže ji Frontinus vyslechne v soukromí a uvěří jí, pak své kroky ospravedlní.“

„Verdikty za zavřenými dveřmi nemám dvakrát v oblíbě, Heleno.“

„Ty jsi starej nabručeněj republikán! Mně se, Marku, taky protiví, ale jestliže už k nim musí dojít, ať je to radši v takovémhle případě.“

„Mizerná politika.“ Celá situace mě dokonale štvála. S oblibou ji využívali císaři z rodu Claudiů, když své protivníky podrobovali tajným procesům v Paláci místo toho, aby vystoupili veřejně v senátu nebo při otevřeném soudním jednání. Před časem jsem doufal, že po nástupu naší flaviovské dynastie tato praxe odumře. Panikařící vůdcové se však snažili odstranit domnělé rivaly po rychlém uzavřeném vyšetřování – často založeném na vymyšleném svědectví. Nerad to říkám, ale informátoři bývali často špinavými nástroji takových soukromých soudů. Já jsem tak nikdy nepracoval.

Když jsme šli na večeři, vyhlédl prokurátor z jedné kanceláře a pokynul mi. Číhali na mě s Amikem. Helena šla napřed, zatímco jsme se s Hilaridem spěšně radili s mučitelem.

„Titus právě sklízí věci –“ Zahlédl jsem, jak Hilaris opět zbledl, když Amicus hlásil: „Dostal jsem příběhy z číšníků. Všechny se shodují. Jedno zapadá do druhého. Ti dva, co vězníte, zřejmě zajišťují ochotnou pomocnou službu. Odstrašují ty, co by dělali potíže, a pořádké zloděje, co by mohli shrábnout zisky. Všechny vinárny si pochvalují zajištění dodatečnou bezpečností a rády si za takovou službu připlatí.“

S Hilaridem jsme se na něho v údivu zadívali.

„Tak to by byla dnešní hloupá povídačka,“ posmíval se Amicus klidně. „Zítra trochu přitvrdím. Oni si myslí, že jim to prošlo. Když se tam znovu objevím s kabelou, budou akorát zralí vyprávět mi svůj životopis v deseti svazcích lyrický poezie. Jo, abyste věděli, holič se nám zasekl. Já to věděl. Mizerové!“ Potom se úzkostlivě zeptal: „Spěchá to nějak?“

„Ne, zatím vládne poměrně klid,“ odpověděl Hilaris opatrně.

Amicus najednou přenesl pozornost na mě. „Falcone, máš nějakýho svědka na některou z těch vražd?“

Netušil jsem, proč se ptá. „Patrně na vraždu toho Brita. Chceš znát podrobnosti?“

„Ne. Jen bych rád upozornil ty prohnaný lháře, že si to můžu ověřit.“

Poněkud jsem se ostýchal prozradit tomu profesionálovi, že bude vypovídat Chloris. Ostatně kvůli ní bude lepší, když její jméno uchovám v tajnosti.

Hilaris pozval Amika, aby s námi povečeřel. Rázně odmítl. Zdá se, že mučitelé se radši s nikým společensky nestýkají.

Dnes se dostavilo víc hostů než jindy. Měl to být spíš večírek, kdy si každý bral sám, na co měl chuť, místo formální večeře na lehátkách. Z jídelny jsme se trousili na zahradu za doprovodu hudby, flétnisty z Hilaridovy rodiny a Norbanova harfeníka. Ten flétnista byl znamenitý. Nejspíš tady v nudné Británii hodně cvičil; harfeník, jenž se zřejmě naučil hrát v Římě, kde bylo víc rozptylujících lákadel, byl prostě průměrný. Večírek probíhal ve vší počestnosti. Každý, kdo čekal polonahé svíjející se tanečnice, si musel nechat zajít chuť.

V důsledku toho drnkání a pískání konverzace neplynula právě hladce. Norbanus sám se jako obvykle točil kolem Maii. Avšak v jednu chvíli se záměrně přiblížil ke mně. Já jsem seděl s Helenou a nespolečensky jsem se bavil s vlastní manželkou.

„Potřeboval bych s tebou mluvit, Marku Didie. O tvé sestře.“ Zvedl jsem obočí. Jeho chování bylo otevřené, přátelské, dalo by se říct, že dokonce poctivé. Dokázal se nevnucovat, a ačkoli to byl obchodník, jasně zvyklý prosazovat ve většině věcí svou vůli, teď se usilovně snažil chovat absolutně zdvořile. „Tvé všímavosti jistě neušlo, že jsem rád v Maiině společnosti. Ale jestliže tě mé pozornosti urážejí, pak se samozřejmě vzdám.“ (Jeho smutný úsměv, jak později poznamenala Helena, byl jemným doplňkem.)

Norbanovi jsem bez obalu řekl, že o sobě si má sestra rozhoduje sama. Zatvářil se potěšeně, jako kdybych mu udělil právo u nás bydlet. Ve skutečnosti jsem si pomyslel, že nejlépe ho pozná, jestli se do toho nebude

nikdo plést. Ovšem pravda je, že k stejnému směšnému závěru jsem dospěl už jednou, když šlo o toho syčáka Anacrita.

Norbanus Murena se vrátil k sestře, která na mě podezíravě hleděla. Pozoroval jsem ho s neutrální tváří. Byl hezký, sebejistý, a jak říkaly ženy, vypadal jako příjemný muž. Viděl jsem, že Maie jeho společnost vyhovuje. Nenaléhal na ni. Možná že právě takového zdvořilého, spolehlivého muže, který se sám vypracoval, potřebovala.

Když krácel po šterkové cestičce k sedadlu, kde se uvelebila Maia, Norbanus míjel Popillia. Už se museli setkat, nejspíš včera večer, kdy se právník přišel představit do rezidence (já jsem byl právě pryč, a moje slabiny zkoušela milá Chloris). Teď si oba muži vyměnili krátké pokývnutí. Nemluvili spolu. Vypadali jako pouzí známí.

Popillius byl typický právník, který má volno. Vesele rozprávěl s jinými hosty a nedbal na to, že jsou oba jeho klienti dosud pod zámekem, a to právě v tomto domě. S Frontinem si dnes pohovořil, jako by nikdy mezi nimi nedošlo k potyčce o Pyrona a Splice. Zítra zaútočí Popillius znovu, kdežto Frontinus se bude bránit proti právníkovu napadání tak rázně, jako kdyby nikdy nebyl dnešním váženým hostitelem.

Takové pokrytectví jsem nesnášel. Helena mě uklidňovala, že v provincii s tak malým společenským okruhem to ani jinak nejde. Hájila ten systém, třebaže jsem věděl, že mi dává za pravdu. Vychovali ji v senátorské rodině, ale protože její otec Camillus Verus nikdy neusiloval o žádný veřejný úřad, podařilo se mu vyhnout povinnosti pořádat velké bankety. Camillové žili skromně a uzavřeně a hostili převážně jenom rodinu a přátele.

„Život u tvého strýčka a tety je sice pohodlný,“ uvažoval jsem, „ale ty ustavičné diplomatické společenské ohledy, to není nic pro mě.“

Helena se usmála — potom se najednou polekala, když nás vyděsil vzdálený dětský křik: „Julia má včelu!“ Slyšeli jsme, jak ostatní děti uhánějí pryč. Všechny kromě těch starších už měly být v posteli. Klidně jsem vstal, omluvil se a šel prozkoumat situaci.

Má starší dcerka, opuštěná, když ostatní děti utekly, byla úplně nahatá až na sandálky a seděla na patách u rybníčka. Předtím musela být v něm. Byla studená a tmavé vlásky se jí lepily do mokrých chumáčků. Polkl jsem

a představoval si nebezpečí pro takové batole, které se velice rádo cáká ve vodě, ale neumí plavat.

Včela, vlastně velký čmelák vypadal docela mrtvý. Stál na pěšince, bez hnutí a to moje dvouleté potěšení si ho prohlíželo docela zblízka. Byl pěkný jasný večer, zatím jsme nepotřebovali lampy. Pochopil jsem, proč děti chůvám utekly. Pokusil jsem se o chabé kázání, že do vody se nesmí. Julia ukázala malým prstíkem a prohlásila pevně: „Čela!“

„Ano, zlatíčko. A není jí moc dobře.“ Poslušně jsem přidřepł a podíval se. Čmelákovy pylové váčky byly silně obalené. Vypadal vyčerpaný horkem.

Julia mávala ručičkou na hmyz a já jsem se zatím snažil dostat ji opatrně z jeho dosahu. „Čela stůně!“ vykřikla.

Je načase vzbudit v mém dítěti smysl pro laskavost, protože někdy se chovalo nezkrotně. Pokoušel jsem se dát na přeložený lístek trochu vody. Čmelák projevil určitý zájem, ale ani se nenapil, jak byl ochablý. Sám bych ho tam prostě nechal, aby ho zítra zahradníci smetli, ale tou dobou už by byl určitě mrtvý. Julinka se o mě spokojeně opřela s důvěrou, že mu od jeho trápení pomůžu. Nechal jsem ji, aby lístek držela opatrně u hlavičky čmeláka, a sám jsem zašel ke stolům s jídlem. Rozhlížel jsem se po Heleně, ale ta mi někam zmizela. Na malou lžičku jsem nabral trošku medu z ingrediencí číšníka, který naléval víno. Pak jsem se vrátil k Julince.

Jakmile jsem položil lžičku k čmelákovi, zareagoval. S Julinkou jsme ho okouzleně pozorovali, jak se jeho dlouhý černý sosák natahuje a noří do medu. V jedné ruce jsem držel nehybně lžičku a druhou paží jsem si přivinul děcko. Krmení čmeláka mi připadalo přímo úžasné. Viditelně nám před očima pookřál a začal třepat ztěžklými křídélky. Bezpečně jsme se posadili. Čmelák pomalu lezl a zkoušel nožičky. Jednou dvakrát se trochu vznesl a potom najednou odstartoval mocným letem vysoko nad zahradu.

„Odletěl domů do postýlky. A ty teď půjdeš do té svojí.“

Sebral jsem Julínku a zvedl se. Když jsem se otočil k domu, všiml jsem si, že Helena je teď nahoře na balkoně. Někdo stál ve stínu vedle ní, nějaká žena zahalená závojem a tajemná. S Julinkou jsme jim zamávali.

Dcera trvala na tom, že ji musím uložit já. Aspoň jsem se vyhnul povinnosti vyprávět jí pohádku; záchrana čmeláka pro dnešek zřejmě

stačila. Rychle jsem se podíval na Favonii. Ta spala jako dudek. Potom jsem spěchal za Helenou. Vrátila se mezi společnost, tentokrát sama.

Mluvili jsme tiše. „S kým jsem tě to viděl?“

„S Amazonií.“

Slepý harfeník se přisunul hodně blízko a vytrvale nám vyhrával serenády. Pokynul jsem chlapci, který se o něj staral, aby ho odvedl jinam. Muzikanti mi šli vždycky na nervy. „A kde je teď?“

„Odešla domů.“

„Potřeboval jsem s ní mluvit.“

„Pozorovala tě, jaký je z tebe dobrý táta,“ zamumlala Helena. „Třeba ji to vyvedlo z míry.“

Kdoví proč jsem najednou upadl do rozpaků. Informátoři jsou tvrdí chlapi. Obvykle nevyhledáváme utahané čmeláky, abychom je zachraňovali. Spíš jsme prosluli tím, že nás opouštějí unavené ženy a že bychom rádi vychovávali své děti jako cizince. Ovšem dělat věci po svém znamenalo, že se mi nikdy nezjeví na prahu nějaká neznámá patnáctiletá žabka, která se pohádala s maminou a přišla ke mně i se svými zavazadly a zlozvyky. Julia i Favonia se budou jednou hádat přímo se mnou.

„Tak co? Co ti Chloris řekla?“

„Učinila své prohlášení,“ odpověděla Helena tiše. „Potom jsem jí ukázala naše hosty. Nedospěly jsme k ničemu. Toho muže, co se v krčmě hádal s Verovolkem, nepoznala.“

Takže to nebyl ani Norbanus, ani Popillius, ani žádný z podnikatelů, kteří přicestovali do Londinia a přišli se představit správci. To sice odpovídalo tomu, co jsem stále tvrdil, že vůdcové těch gangsterských tlup se teď nebudou moc ukazovat, jenže neměli jsme ponětí, kdo to může být ani kde je hledat.

Zdálo se, že noc je klidná, jak předtím poznamenal Hilaris. Až příliš klidná.

XXXVI

O dvolali mě. V jedné soukromé kanceláři jsem našel Lucia Petronia, který se mnou potřeboval mluvit.

„Ale, přišel jsi podat hlášení?“

„Udržuju spojení, ty hlavo dubová.“

„Mistr roztomilosti, jako obvykle.“

„Sklapni, Falcone. Přestaň se flákat. Našel jsem skladiště, kde asi museli napadnout toho pekaře.“

„Bohové olympští! Ze všech těch stovek –“

„Pátrali jsme všude možně,“ posteskl si Petronius. „Firmus a ostatní chlapci od celníků nám pomohli ten výběr zúžit. Na podlaze je tam krev a venku jsou jenom tak halabala poschovávané zkrvavené klacky a dokonce řemen.“

„Zatracená nedbalost! Co bylo v tom skladišti?“

„Moc jsme tam toho nenašli. Firmus a jeho pomocníci teď budou to místo hlídat. Lidi z blízkého okolí tvrdí, že to skladiště se pravidelně používalo – skoro každý den odváželi na lodi podivné bedýnky.“

„Prachy? Těch teď po nějakou dobu moc nebude, když jsou Pyro a Splice v chládku.“

„Tím bych si nebyl tak jist.“ Petronius se mračil. „Ta banda už má za ně náhradu. U Labutě jsem pozoroval hádku, která se skoro určitě týkala výpalného. Počítám, že majitel byl vždycky vlašný. Když teď ví, že výběrčí jsou v lapáku, možná že se pokusil platbám vyhnout.“

„Co se stalo?“

„Někdo mu připomněl dluhy, který má splácet. Ten pasák z bordelu U Staré chůvy. Pozoroval jsem ho. Stará chůva je totiž součástí té Jupiterovy říše.“

„Jak to?“

„Když si Zeus namlouval krásnou Semelu, jeho žárlivá manželka Héra

se přestrojila za starou chůvu a dívce poradila, aby jí prozradil, kdo vlastně je.“

„Ještě, že se to nestává každému,“ poznamenal jsem suše. „Nesnáším ty mytické povídky. Předvoláme si toho pasáka?“

„Já bych na to nespěchal, Falcone. Kdybychom ho totiž taky vyřadili, asi bychom těžko poznali tu druhou náhradu.“ Petro vypadal zamyšleně. „Někoho mi připomíná. Ale ještě jsem si ho nezařadil.“

„Měli bychom ho sledovat – zjistit, kam ty peníze posílá.“

„My víme, kam putují. Nejdřív do skladiště, pak si je vyzvedne člun a ten je převeze do Říma.“

Přestali jsme se hašteřit a uvažovali jsme. „Mně se to nechce líbit,“ přiznal jsem.

„Moudrý chlapec.“

„Poslyš – správce si povolal úředního mučitele. A ten si dává na čas s rozpálenými kleštěmi. Mně to všechno připadá příliš zdlouhavé. My dva bychom to mohli popohnat mnohem rychleji správně volenými otázkami.“

„Nech ho, jen ať si hraje,“ uklidňoval mě Petronius. „My máme dost co dělat... Mimochodem tu mrtvolu si přišel prohlídnout jeden právník. Tvrdil, žeš ho poslal.“

„Popillius. Dnes večer tady je. Pozval jsem ho jako jednu z možných tváří některé tlupy. Nebo jestli je nevinný, tak ho může Epaphroditův osud přimět k tomu, aby vycouval. Zastupuje prý Pyrona a Splice, jak tvrdí – nebo je bude zastupovat, jestliže mu správce dovolí s nimi promluvit.“

Petronius se zatvářil užasle. „A platí ho kdo?“

„To odmítá prozradit.“

„Je třeba ho sledovat,“ dodal Petronius rychle. „Pověz Frontinovi, aby vedl seznam hostů.“

„Pověz mu to sám. Pojd' se s námi najíst. Frontinus i Hilaris vědí, co v jejich provincii děláš. Sázím se, že i tlupa si tvé milé přítomnosti všimla. Tentokrát by ses aspoň mohl přestat schovávat do té usmolené tuniky.“

Připojil se ke společnosti, ale odmítl jít se převléknout. Má sestra si okamžitě neodpustila poznámku, když ho uviděla, jak se mnou přichází do zahrady. „To je ale ostudné oblečení. Vypadáš jako něco, co vyplavil příliv.“

„Vespod jsem čistý,“ ujistil ji Petronius a pokradmu mrkl po Norbanovi. K tomu se posměšně ušklíbl, aby dal najevo, že jsou s Maiou starí přátelé. „Zastavil jsem se ve veřejných lázních. Chceš se podívat?“ navrhl jí a předstíral, že si chce tuniku svléknout.

„Ne, mám doma dost dětí, které si můžu při koupání prohlídnout,“ odsekla Maia.

„My se ještě neznáme,“ přitočil se k nim Norbanus, aby se představil. „Lucius Norbanus Murena – podnikám v realitách.“

„Lucius Petronius Longus — já ne.“ Mohlo by se to považovat za hrubé nebo jenom vtipné. Norbanus se rozhodl usmát.

Petronius, očividně znuděný, se odebral pátrat po nějakém talíři s jídlem.

Společnost prořídla. Už jsme tam zbyli skoro jenom my z rodiny, ale Norbanus se rozhodl, že se k nám také připojí. Zůstal tu i Popillius a zaujatě hovořil u ozdobné nádrže se správcem. Možná že jsem mu předtím křivdil. Možná že dnes večer se tam dostavil proto, aby se za oba své klienty přimluvil.

Všiml jsem si, že Aelia Camilla se úzkostlivě dívá na Petronia. Tiše řekla něco Gaiovi a on přikývl. Petronius teď žvýkal, víceméně stranou ostatních. Aelia Camilla čekala, až dojí, a potom se šla k němu posadit. Hovořili docela tlumeně, ale něco jsem přece jenom slyšel. „Je mi nesmírně líto, že jsi utrpěl takovou ztrátu. Teď na to možná není vhodná doba, ale nevím, jestli se u nás ještě zdržíš... Snažili jsme se pro tebe zjistit, které z tvých dětí zůstalo naživu. Prostě jsem chtěla, abys to věděl, můj milý. Petronilla je živa a zdráva.“

Petronius cosi stručně odpověděl. Aelia Camilla tiše vstala a vzdálila se. Zachytil jsem Helenin pohled. Do očí se jí nahrnuly slzy a chytila mě za ruku. I Maia si povšimla, co se děje, třebaže koketovala s Norbanem, možná proto, aby ho rozptýlila.

Petronius vstal. Kdyby chtěl zajít do domu, musel by projít kolem příliš mnoha lidí. Přešel k lavici a tam se zády k nám posadil. Schoulil se s hlavou složenou do dlaní. Všichni jsme věděli, že je dojatý. Pohnul jsem se a chtěl jsem jít za ním, ale Aelia Camilla zavrtěla hlavou a naznačila tak,

že ho mám nechat o samotě.

Většinou jsme byli zticha, když se přiblížili Frontinus s Popilliem poté, co obešli celou zahradu. Petronius se už trochu sebral. Právě zvedl hlavu a zadíval se na jezírko. Popillius si ho všiml. „Je to ten muž, co mi odpoledne ukázal tu mrtvolu?“ zeptal se mě právník. Byl jsem připraven podrazit mu nohy, kdyby se pokusil za Petroniem jít. To by bylo vhodnější, než aby ho praštil sám Petro.

„Můj přítel. Mrtvoly jsou jeho koníček.“ Hovořil jsem úsečně.

„Já jsem myslel, že pracuje v docích... Jakou tu má oficiální funkci?“ Tentokrát se obrátil na správce.

„Očitého svědka,“ odsekl Frontinus. „Viděl, jak mrtvolu vytáhli z řeky.“ Popilliovi to nestačilo. „Pracuje pro tebe, pane?“

Frontinus se krotil. „Má skvělé výsledky, ale patří jiným lidem.“

„Lidem v Římě?“

„To není žádné tajemství.“ Buď toho Frontinus dnes večer vypil přes míru, nebo měl větší zlost, než jsme si uvědomovali, že mu sem poslali důstojníka bez řádného povolení. Než jsem ho mohl zarazit, vyletělo to z něho: „Je členem sboru vigilů.“

„V tom případě,“ odsekl právník ironicky, jako by získal skvělý bod, „tady nemá žádnou jurisdikci.“

„To je pravda,“ přitakal Frontinus a z mísy si vybíral nejlepší ze zbylých mandlových koláčků. Byl klidný a řekl skoro posměšně: „Rozhořelo mě, když jsem zjistil, že pracuje v mé provincii. Pokud odhalí nějaké špinavosti, zkonfiskuji důkazy, a jestli někoho obviní, veškeré zásluhy si přivlastním sám.“ S vystrčenou bradou se předklonil na sedadle, kam si dřep. Než si strčil jeden mandlový koláček do úst, řekl Popilliovi mnohem tvrdším tónem: „Každý, kdo mi umožní šlápnout tvrdě na organizátory zločinných praktik, je v Londiniu vítán.“

Popillius nemohl dost dobře vyčítat Juliu Frontinovi, Augustovu legátovi, že chce město vyčistit. Právník tedy poděkoval Aelii Camille za večeri a odebral se domů.

Norbanus celkem pobaveně přihlížel. „Problém s jurisdikcí?“ zeptal se.

Frontinus cítil potřebu doplnit své dřívější prohlášení: „Já Petronia

Longa znám. Přivedl bych ho sem na trvalé přidělení, jenže prefekt městských kohort ho nepustí. Je totiž příliš dobrý.“

„Aha, tak tohle on dělá,“ zvolal Norbanus uhlazeným tónem. Cítil jsem se nesvůj, ale už se opět obrátil k Maie.

Petronius vstal. Přešel zpátky k nám rovnou kolem Maii, aniž se na ni podíval. Aelia Camilla vyskočila, přistoupila k němu a krátce si ho přitiskla. Předala ho Heleně, která pro něho dosud plakala, takže ho také rychle objala a přistrčila ke mně. Obličej měl jako zkamenělý, ale všiml jsem si, že má mokré tváře. Přijímal naše projevy soucitů, ale byl někde jinde, ztracený v bolesti. Povinnosti, jež ho čekaly, budou mít u něho vždycky přednost.

Pokračoval k domu. „Zůstaň tady s námi, aspoň dnes v noci,“ volala za ním Aelia Camilla naléhavě. Ohlédl se a jednou přikývl. Pak zašel sám dovnitř.

Norbanus musel tu krátkou scénu pozorovat s ještě větší zvědavostí. Slyšel jsem, jak mu Maia vysvětluje: „Blízký přítel rodiny, kterého potkala velká ztráta. Máme ho všichni moc rádi.“

„Chudák.“ Nemohli jsme čekat, že Norbanus dá najevo skutečný soucit. Především jistě uvažoval, jak moc blízký byl Maie ten přítel, jehož měla moc ráda. Bylo jasné, že slušný host se v takovou smutnou chvíli rozloučí, a tak to Norbanus udělal. Maia byla tak laskavá, že ho šla vyprovodit.

Jakmile se ocitli mimo doslech, navrhl jsem Hilaridovi, abychom dali Norbana sledovat. Dosud mi připadal podezřelý. Bylo vyloučeno, že by se do své vily u řeky vrátil po setmění. Vydát se tam na člunu by bylo nebezpečné. Chtěl jsem tedy zjistit, kde se ubytuje ve městě. Nenápadný pozorovatel vyrazil za Norbanovými nosítky, hned jak si pro ně zavolal. Naštěstí se u dveří zdržel, aby promluvil pár slov s Maiou, takže náš člověk byl bezpečně na místě, když Norbanus opouštěl rezidenci.

Zastavil jsem se ještě u Hilarida v jeho studovně na poslední skleničku a taky abychom si porovnali poznámky a v soukromí se trochu uvolnili. Vždycky jsme spolu vycházeli dobře. Hovořili jsme mnohem déle, než jsem si uvědomil. Když jsem se s ním rozloučil a vypravil se za Helenou do našeho pokoje, všechny chodby už ztichly, matně osvětlované hliněnými olejovými lampičkami na postranních stolcích nebo rozmístěnými

v pravidelných rozestupech po podlaze. Otroci už dávno všechno uklidili.

Unaveně jsem kráčet k pokojům pro hosty. K svému znechucení jsem i v tuto pozdní hodinu narazil na toho ztraceného harfeníka, který se tam potloukal se svým pihovatým chlapcem. Vyzval jsem je, aby zmizeli, a umínil jsem si hned zítra požádat Maiu, aby je poslala zpátky k Norbanovi. Může to provést zdvořile, ale měli jsme s těmi čmouchy vyběhnout už dávno.

Nemohl jsem se dočkat, až budu opět u Heleny, ale nejdřív jsem chtěl zajít za Petroniem, abych zjistil, jak na tom je. Už patnáct let jsme si navzájem pomáhali v různých těžkostech. Helena bude počítat s tím, že mu nabídnu útěchu. To znamenalo, že pokud pije, buď se k němu přidám, nebo mu to zarazím. Kdyby si chtěl popovídat, vyslechnu ho. U Háda, jestli ten chudák spí, dokonce na něm upravím pokrývku.

Jenže nabízela se mu jiná útěcha: před sebou jsem zahlédl Maiu. Když jsem se přiblížil k jeho dveřím, uviděl jsem, jak rychle zaklepala a vešla dovnitř. Abych se dostal do svého pokoje, musel jsem projít kolem tohoto. Maia nechala hloupě dveře dokořán. Snad počítala s tím, že ji vyhodí. V žádném případě jsem nemohl pokračovat v cestě, aniž by mě viděli. Znovu jsem se ocitl v situaci, kdy jsem musel jako špeh vyslechnout, co má sestra říkat.

„Petronie.“ Maia prostě vyslovila jeho jméno. Spíš proto, aby slyšel, že je tam, než z jiného důvodu.

Pokoj slabě osvětlovala olejová lampička, která musela být u jeho lůžka. Uviděl jsem Petronia s bosýma nohama a svlečeného do nebílené spodní tuniky. Stál u okna, opíral se o parapet a nechal se ochlazovat nočním vzduchem. Neobrátil se.

„Tohle k ničemu nevede,“ radila mu Maia. „Potřebuješ se vyspat, odpočinout si.“

„Nemůžu.“

„A co tedy děláš?“

„Nic.“ Přece jen se otočil. Ukázal jí prázdné ruce. Zato srdce měl plné. „Vůbec nic. Vzpomínám na Silvanu a Tadiu. Čekám, kdy ta bolest skončí.“

„Částečně přejde,“ konejšila ho sestra.

Petronius hrubě zaklel.

„Vida, tak utěšující část večera končí pravým mužským stylem!“ popíchla ho Maia.

„Já nechci, aby na mě byli lidi kdovíjak hodný – mě to vždycky rozhodí.“ Potom k ní přistoupil, takže v tom pokojíku stáli těsně u sebe. „Nestojím o litování ani povzbuzování — a nestojím o tvé kousavé duchaplnosti. Buď odejdi, Maio – nebo tu hrome zůstaň!“

„Kterou možnost si zvolíš ty?“ zeptala se, ale byla to jenom řečnická otázka, protože už si padli do náruče.

Když se líbali, nešlo ani o mladou lásku v rozkvětu, ani starou lásku, jež se jen potřebuje ujišťovat. Tohle bylo cosi mnohem temnějšího. Chyběla tomu radost a oba byli zoufalí. V tom, jak se našli, jsem vnímal cosi záměrného a živočišného. Napadlo mě, že pro žádného z nich z toho nevyplyne nic dobrého.

Byli do sebe tak zahleděni, že si mě ani nevšimli, když jsem procházel kolem. Dokázal jsem přitom dokonce zavřít dveře. Sklesle jsem pokračoval do našeho pokoje.

Když jsem vlezl do postele, Helena se ovinula kolem mě a složila mi hlavu na rameno, na své obvyklé místo. Láskyplně jsem ji objímal a nehýbal se, takže brzy usnula. Neprozradil jsem jí, co jsem právě viděl.

XXXVII

Sotva se rozednilo, probudilo mě rozčilené klepání na dveře. Venku po chodbě běžely něčí kroky. Ozývaly se poplašné výkřiky. Potom jsem zaslechl řízný povel a všechny zvuky naráz utichly.

Vzchopil jsem se a rozrazil dveře ložnice. Helena za mnou ospale kňourala, když tam vniklo světlo z lampiček na chodbě. Čekal na mě vyplašený otrok. Úzkostlivě mi sdělil, že vojáci, co střežili naše vězně, si myslí, že je něco v nepořádku.

Dorazil Hilaris. Celý rozcuchaný si ještě natahoval plášť s dlouhými rukávy jako nějaký orientální velmož. Potvrdil mi to nejhorší: Pyrona našli mrtvého.

Po hodině horečné činnosti jsme vyluštili něco z toho, co se stalo. Po letmé prohlídce těla jsme došli k závěru, že to byla mimo veškerou pochybnost nepirozená smrt. Pyro byl ten vymahač se strništěm na hradě, žádný hromotluk, ale přece jen svalnatý, tvrdý chlap. Mohlo mu být pětatřicet až čtyřicet, věk, kdy mnoho lidí umírá, jenže tenhle byl za života dobře živěný a netrpěl žádnou na pohled patrnou nemocí. Nikdo mu neprozradil, že ho přijde zpracovávat mučitel, ale i kdyby si to domyslel, nikdo z nás nevěřil, že by tenhle otužilý surovec umřel strachy nebo se sám zabil.

Na rtech a v ústech se objevily slabé známky poleptání: jed. Vojáci přiznali, že ho našli zhrouceného, ale v tom stadiu ještě žil. Když se ho snažili oživit, dostal nějaké záchvaty. Nemohl mluvit a zdálo se, že je ochrnutý. Báli se, že si odnesou, proč ho bedlivěji nehlídali, a tak na něm pracovali sami – vojáci totiž vždycky mají za to, že jsou lepší než doktoři. Zemřel. Potom promarnili přinejmenším další dvě hodiny debatami, co mají dělat.

Tohle byl soukromý dům. Zajatce jsme drželi v rezidenci z jediného důvodu, a to aby je měl správce po ruce, až je bude sám vyšetřovat. Byli

zamčení v místnostech bez oken, které jindy sloužily jako skladiště. Vojáky dali do improvizované strážnice na téže chodbě, ale přiznali, že si zavřeli dveře, patrně aby mohli nepozorovaně hrát zakázané deskové hry. Chodbu neformálně oddělili lanem, ale patřila do obslužné části domu. Umístili ji tedy blízko kuchyně, v podstatě ve veřejném křídle. Hned vedle kuchyně, jako v mnoha domech, byl záchod.

Členové prokurátorovy soukromé domácnosti používali hlavně zařízení v komplexu lázně, ale návštěvníci automaticky vyhledávali kuchyni, neboť věděli, že vedle ní najdou klozet se sedátkem. To se stalo včera. Onen záchod použili ve skutečnosti nejrozumnější lidé, mezi nimi i vojáci a nosič, přinášející další potraviny na večeři. Kdokoli z nich si mohl všimnout, že kuchař připravil podnosy s jednoduchým jídlem pro všechny zajatce a že dva podnosy zůstaly na postranním stolku, když se rozneslo, že Pyro a Splice dnes mají strávit noc na mučitelův příkaz beze spánku a jídla.

Oba podnosy ležely přímo před kuchyní celé hodiny. Potom je někdo odnesl. Kuchař měl plné ruce práce s podáváním večeře a jejich zmizení ho nijak nevzrušilo. Vojáci nám řekli, že ty podnosy našli na chodbě vězňů. Domnívali se, že Amicus změnil rozkazy, a tak jim podnosy předali. Pyro snědl svou porci.

Číšníci a holič se najedli už dřív a nic jim nebylo. Splice jídlo odmítl. Báł se, že ho dá správce otrávit – ne že bychom my ostatní obviňovali Frontina z toho, co postihlo Pyrona. Ale díky svému strachu zůstal Splice naživu. Jeho misku s jídlem teď odnesli, aby ji vyzkoušeli na nějakém toulavém zvířeti. Pojde, ani jsem nepotřeboval vidět výsledky.

Včera večer se všichni v kuchyni činili, div se nepřetrhli. Hosté přicházeli a odcházeli. Kuchaři jenom párkrát zamumlali „Tamhlety dveře, pane,“ a jinak si jich nevšíмали.

Aelia Camilla přísahala na kuchařovu poctivost. Byl to statný příslušník kmene Trinovantů s mohutným knírem, který vypadal spíš jako lodník než prvotřídní kuchař. Někdo ho řemeslu výborně vyučil. Nemohl znát taková tradiční jídla jako králík s nádivkou z telecího mozečku a kuřete, ba ani jednoduchý římský vaječný krém nebo pečené alexandrijské datle. Mám podezření, že ho leccos naučila sama Aelia Camilla. Energicky se pustila do manžela, když zlostné Hilaridovo vyptávání zdatného kuchaře rozplakalo.

Dostavil se tam správce provincie a pochopitelně zuřil. Frontinus vydal rozkazy, aby Splice přestěhovali do pevnosti, kde bude ve větším bezpečí. Zapomněl na jeden důležitý fakt: Londinium nemělo žádnou bezpečnou pevnost. Upozornil jsem na to. Splice i tak předali vojákům.

Nic víc se už nedalo zjistit. Šel jsem vyhledat Petronia. Potřeboval jsem ho informovat, že Pyro byl zlikvidován, patrně nějakým komplicem z tlupy. Chtěl jsem s ním projednat, co z toho vyplývá.

Zafukal jsem na dveře jeho pokoje, rozhodnut počkat venku na chodbě, abych nevyvolal nějaké rozpaky. Už od našich legionářských let si uměl tajnostkář Petronius nechávat své ženy pro sebe.

Když se nikdo neozval, opatrně jsem otevřel. Jak jsem si domyslel, pokoj byl prázdný, postel úhledně ustlaná s uhlazeným polštářem a pokrývkou. Už odešel na hlídku.

V obavách jsem se rozhodl, že si zabalím nějakou snídani s sebou. Dnešek bude asi hodně rušný. Zapomněl jsem, že kuchař hystericky vyvádí. Zatím jsem tam našel jenom pár hrubě nakrájených bochníků a nějaká houbovitá vejce, která musela sedět v rendlíku a naplno se vařit aspoň hodinu. Ještě víc mě naštvalo, když se ke mně k té ubohé snídani připojila moje sestra.

Od žen čekám jenom to nejhorší, ale vždycky jsem věřil, že na rozdíl od našich sourozenců (což byl jenom houf protivných fracků) je sestřička Maia panenská školačka, slušná mladá žena a vzorná manželka. Ve skutečnosti však ji Famia přivedl do jiného stavu, a tak si ho vzala. A zůstali svoji.

Ted' jsem ji viděl, jak se vrhla do noci divoké tělesnosti – a přesto ráno vypadala stejná jako vždycky. Zamručela, když mě spatřila, a brzy si už dávala lehkou snídani v obvyklém mrzutém mlčení. To mě znepokojilo. Jaký to má smysl, když se nějaký muž oddá doběla rozpálenému milování v náručí ženy, po níž celá léta toužil, jestliže ona si nakonec jenom šfárá drobečky ze zubů?

To ve mně vzbudilo ještě další pochybnost. S Petroniem jsme jako prohnání kluci hájili pevné přesvědčení, že se to vždycky pozná. To samozřejmě nebyla pravda.

„Na co tak civíš?“ zeptala se Maia.

„To vejce je nějak zčernalý... Včera jsem pozdě v noci našel tvýho harfeníka, jak číhá na chodbě. Zbav se ho, sestři. Je to špeh.“

„Je slepý.“

„Ten jeho kluk ne.“

Maia mlčela. Dovedl jsem si představit její myšlenky. Harfeník půjde zpátky, bez debaty. Jakmile jsem se však zdvořile zeptal, co bude dnes dělat, ohromila mě odpovědí: „Myslím, že přijmu Norbanovu nabídku a svezu se po řece podívat na to jeho venkovské sídlo.“

A to jsem si myslíval, že takové milenecké naschvály jsou doménou mužů.

„Udělala bys líp, kdybys strávila nějaký čas se svými dětmi,“ napomenul jsem ji upjatě. Sestra po mně vrhla další šíravý pohled.

Měl jsem v úmyslu jít hledat Petronia a sdělit mu tu novinku o Pyronovi. Jenže při snídani se k nám připojil jiný host, který tak časně vstává: král Togidubnus.

„Ty jsi ale ranní ptáče!“ zažertoval jsem zdvořile.

„No, ty jsi obvykle dávno pryč, když já příklušu – výsada starců. Dnes jsem ale slyšel to srocení.“

„Já se omlouvám, že jsme tě vyrušili, pane. Abych řekl pravdu, v posledních dnech jsem tě neviděl, a tak jsem předpokládal, že ses vrátil do Noviomagu.“

„Pracovní záležitosti,“ odpověděl král a zamračil se, že je na stolku připraveno tak málo jídla. „Znamená smrt toho vězně, že svůj případ ztrácíš, Falcone?, A jak to vypadá s mým pověřením zjistit, kdo zabil mého člověka?“

„Něco už jsem odhalil.“ No, lhát jsem uměl.

„Slyšel jsem, že ten podezřelý byl na mučení. To ho snad zabilo?“

„Ne, nikdo se ho ještě ani nedotkl.“

„Od něho tedy nemáš žádné svědectví, co?“ poznamenal král kysele.

„Však si je opatříme... Můžu si přizvat na pomoc svého synovce a švagry. Myslím, že budeš jenom rád, když se ti přestanou poflakovat po tvém rajonu.“ Larius, můj synovec ze Stabií, a Helenini dva mladší bratři si užívají volna v Noviomagu – včetně všech těch hloupých vylomenin, jaké

tropí mladíci. Camillové měli pracovat jako moji asistenti, ačkoli neměli patřičný výcvik a patrně nebylo dvakrát bezpečné je nasadit v případě, do kterého se zapletli profesionální zločinci.

„Snažíme se nějak přežít jejich přítomnost,“ shrnul král, nebývale shovívavý. Mládenci horlivě vymetali noční podniky. A kde se strhla nějaká mela, museli se do ní rovnou zaplést. „Chci, aby tu Larius zůstal a maloval pro mě.“ Můj synovec byl vynikající freskař. Do Británie přijel proto, aby pracoval na královském paláci. Možná že zmínka o tom projektu, u něhož byl Verovolcus styčným pracovníkem, připomněla Togidubnovi neúspěšné pátrání. „Moji lidé také pokračovali s vyšetřováním právě tak jako ty, Falcone.“

„Měli štěstí?“

Byla to jenom zdvořilá otázka, avšak král mě znovu překvapil. Dnešek začínal být hodně náročný. Po celou tu dobu Atrebaté vážně soupeřili s Petroniem a se mnou — a nakonec se jim podařila trefa. Král se radostně chvástal: „Myslím, že budeš překvapený, Falcone. Přemluvili jsme tu šenkýřku od Zlatého deště, aby nám prozradila všechno, co ví.“

Zakuckal jsem se hrnkem kozího mléka. „Vážně?“

„Máme ji v bezpečném domě,“ svěřoval mi Togi a oči mu jiskřily.

„Vzhledem k tomu, co se stalo tvému svědkovi, myslím, že by ta naše měla zůstat po ruce, že?“

XXXVIII

A trebaté se ovládali, aby se neculili. Byli to čtyři členové královny družiny, pružní válečníci s poletujícími rezavými vlasy. V letním vedru si sundali pestré tuniky s dlouhými rukávy a zůstali s nahou hrudí, pěkně opálenou. Všichni se pyšnili zlatými náramky a náhrdelníky. O zeď se opíral svazek oštěpů a jejich majitelé si hověli na dvorku. Svou kořist ukrývali na jedné farmě v severozápadním cípu města. Když mě přivedli, abych se na ni podíval, aspoň jim to zpestřilo nudný den.

„Samozřejmě ji musíme chránit,“ vysvětlil mi král. „Jakmile přednese své svědectví a pomůže nám viníky usvědčit, dostane vlastní vinárnu v mém hlavním městě, daleko odtud. Možná že nebudeš souhlasit s tím, jak jsme to s ní zařídili,“ nadhodil Togidubnus opatrně.

Ušklíbl jsem se. „Když jednáme s lidmi, kteří obchodují s neřestí a vydíráním, je uplácení docela namístě.“

Zarazil se. „Já jí neplatím, aby lhala, to si musíme ujasnit.“

„Ovšemže ne, pane.“ A i kdyby ano, pokud bude statečně vypovídat a s patřičnou pílí se držet svého příběhu, mé svědomí to už nějak stráví.

Na můj vkus byla dosud příliš tlustá, příliš ošklivá a příliš tupá a stále pouze čtyři stopy vysoká. Ale pořídili jí nové šaty, takže vypadala jako obchodnice ze střední vrstvy. To byla role, kterou měla s novou vinárnou v Noviomagu podle králova slibu převzít.

Dřívější šenkýřka si už osvojila výraz náramné úctyhodnosti. Připomněla mi mou matku, když o svátcích odloží pracovní hadry, načeše si vlasy fantastickým stylem (který jí nesluší) a najednou se z ní stane někdo cizí. Máma při takových příležitostech dost pila a pak si pouštěla pusy na špacír o svých sousedech. Tahle byla prozatím střízlivá a určitě chtěla dělat dobrý dojem.

Když mě k ní odvedli atrebatští bojovníci s podivně upjatým výrazem,

nenabídla mi sice rovnou skořicový chléb a brutnákový čaj, ale seděla s koleny u sebe a s rukama pevně sepjatýma v klíně a čekala, jak mě ohromí svým novým postavením. Zřejmě se už těšila na život, kdy nebude muset spát se zákazníky; nebo aspoň, řekla, *pokud nebude chtít*. Znělo to skoro tak, jako by s ní mluvil nějaký zkušený právník o zákonných právech krčmářek. Potom z ní možná bude protivná baba. Nesmírně ji podle všeho těšila představa, že bude svou vlastní paní. Mnoho podřízených trpí samozřejmě představou, že by podnik dovedli vést mnohem lépe než nynější šéf. (To rozhodně platilo v případě proslulé Flory, věhlasné krčmy, kterou vedla má sestra Junia, jež se vyznala ve veřejném stravování asi jako desetileté dítě.)

„Tak se setkáváme znovu,“ zahájil jsem. „Ty se na mě asi nepamatuješ. Já jsem Falco. Rád si představuju, že ženám připadám ve vzpomínkách ohromně velký, ale skromnost je pěkná římská ctnost.“

Zachichotala se. To byl nový a rozhodně zarážející rys.

Ted' si říkala Flavia Fronta. Jedna ze zbraní ve správčově zbrojnici spočívala v rozšiřování římského občanství na oblíbené barbary. Na oplátku očekával, že svou provincii zalidní loajálními císařovými kamarádičky, podlézavě pojmenovanými po něm. To se celkem osvědčilo. A nic to nestálo.

„Tak tedy Flavia Fronta!“ Usilovně jsem se snažil vybavit si ji jako ušmudlanou dodavatelku sexu, věčně vzteklou, kterou jsem viděl dvakrát U Zlatého deště. Atrebaté mě pozorovali. Setkání s jejich svědkyní probíhalo pouze pod podmínkou, že budou bedlivě hlídat, jestli z ní netahám nedovolené informace. Své metody jsem podrobil pečlivějšímu zkoumání, než se mi líbilo. „Pokud jsem tomu rozuměl, ty proneseš prohlášení o Verovolkově smrti, ano?“

„Ano, pane, bylo to hrozné.“ Skoro jsem se udusil smíchy, jak okamžitě změnila tón. Byla klidná, poslušná a uctivá. Upřímně řečeno, myslel jsem si, že lže, až se jí od pusy praší.

„Pověz mi, jak to bylo.“

Civilizace má mnohé na svědomí. Nasadila nový bolestný tón. Afektovanými samohláskami odříkávala svědectví, jako by se ho naučila nazpaměť. „Ten večer přišel do naší krčmy nějaký pán, Brit, a posadil se ke

Spliceovi a Pyronovi.“

„Slyšela jsi, o čem se bavili?“

„Ano, pane. Ten britský pán chtěl s nimi spolupracovat na jejich podniku – ten je dost nepříjemný, jak asi víš. Oni ho k němu nechtěli pustit.“

„Takže se k sobě nechovali přátelsky, že?“

„Ne. Oni se s ním sešli, aby mu vytkli, že se jim plete do jejich věcí. Nabízel se, že by s nimi pracoval, ale oni se mu vysmáli. Řekl, že je z téhle provincie a že si v Londíně může dělat, co chce. Brzy mu ukázali, jak se mýlil. Ty víš, co se stalo. Převrátili ho vzhůru nohama a strčili do studny.“

„Žádný z vás se nepokusil je zarazit?“

„Já jsem se děsně bála. Majitel se do toho nechtěl plést.“

„Platil Pyronovi a Spliceovi za ochranu?“

„No ano. On z nich má strach.“

„Jsou Pyro a Splice ve vaší krčmě dobře známí? A považuješ je za násilníky?“

„Ano, pane. Jsou to suroví násilníci.“

„A co ten třetí muž, jejich společník?“

„Ten k nám chodí jenom někdy.“

„Jak ti připadá?“

„Jako člověk, kterému je třeba se opatrně vyhnout.“

„A kdo to je?“

„Já jenom vím, že pochází z Říma, pane.“

„Myslíš, že tu tlupu vede?“

„Ano. To ví každý. Přivedl do Británie Pyrona a Splice a další lidi. Ti pro něho vždycky pracovali. On všechno řídí.“

„A abychom si udělali docela jasno — to on vydával rozkazy tu noc, co zabili Verovolka? Slyšelas ho přitom?“

„Ano, on řekl: *„Tak to proved'te, hoši!“* A oni to provedli.“

„Vyšel ven na dvůr k té studni?“

„Ne, zůstal prostě sedět u stolu, kde byl. A usmíval se,“ zachvěla se Flavia Fronta. „To bylo hrozné...“

„Promiň, ale musím se tě ptát, aby sis to vybavila. Když jim tedy ten muž dal ten rozkaz, věděli Pyro a Splice přesně, co mají udělat? Jistě o tom

předem mluvili?“

„Ano. Ten muž nemohl pochopit, co se s ním děje. Nikdy nezapomenu na jeho pohled...“ Její výraz soucitu pro Verovolka se zdál upřímný. Atrebaté se na sebe podívali, zneklidnění tou chladnou ničemností, kterou popisovala. Patrně Verovolka všichni znali.

Našpulil jsem rty. „Ten, co to organizuje, je zlý člověk. Nutně potřebujeme vědět, kdo to je. Škoda že nemáš tušení, jak se jmenuje.“

„Že nemám?“ řekla žena a ohromně se bavila.

Zarazil jsem se. „Říkalas mi přece, že o něm víš jenom tolik, že pochází z Říma.“

„To je pravda,“ přisvědčila Flavia Fronta. „Ale jeho jméno znám.“

Po blažený okamžik jsem si myslel, že mi ho prozradí. Ale kdepak. Při práci v krčmě v centru města si dáma osvojila zbytky pudu sebezáchovy. Rozmarně se usmála. „Co tě napadá – ty si musíš myslet, že jsem úplně pitomá. Jestli strčíte Pyrona a Splice před soud, tak ano, budu svědčit. Až budu v bezpečí ve své vlastní malé vinárně daleko na jihu, potom ti povím, kdo ten velký muž je.“

Jakžtakž jsem ovládl vztek. Dokonce mě napadlo, jestli bych neměl tenhle spokojený balík předat Amikovi. Ovšem jako římský rodák jsem věděl, jak dovedou být ženy houževnaté. Ona byla přesně typ, že by se mohla stát jeho první obětí, která nereaguje a nám udělá čáru přes rozpočet.

„Jsi velice rozumná,“ pochválil jsem ji s obdivem. „Musím tě však varovat. Pyro je mrtvý. Umřel včera v noci. Zdá se, že tahle banda má dlouhé prsty a dostali se k němu i v oficiální rezidenci.“ Zatvářila se starostlivě. „Jestli se teď stane něco Spliceovi – nebo jestli se při mučení dobrovolně přizná, nezůstane ti žádná vyjednávací moc.“ Teď už vypadala vážně znepokojená. „Král Togidubnus nebude potřebovat být vděčný, takže na jihu nebude žádná vinárna. Být v tvých botách...“ pohlédl jsem dolů a vida, Atrebaté koupili té ucourané holce nové vzorované botky, do kterých nacpala svá neforemná kopyta, „... tak bych okamžitě spolupracoval.“

Flavia Fronta mě zamyšleně pozorovala.

„My toho chlapa stejně najdeme,“ holedbal jsem se. Možná že to byla

dokonce pravda. „Jenomže důležitá je rychlost. A v tom by byla tvoje pomoc ohromně cenná.“ Stále mlčela. Pokrčil jsem rameny. „To ovšem záleží na tvém rozhodnutí.“

Nikdy nepodceňujte schopnost samostatného rozhodování u lidí, v jejichž životě až do té doby chyběla. Flavia Fronta si nervózní rukou lehce zakryla pusu a potom zašeptala: „Jmenuje se Florius.“

XXXIX

F LORIUS! *Takže to je znovu Balbinova tlupa.*

Florius musí být ten druhý muž, po němž jde Petronius, ten, kterého honí už dlouho. Původně se zdálo, že je to osobní záležitost: však on a Florius měli samozřejmě důvody pro nepřátelství. Petro kdysi spal s malou Floriovou manželkou – což vedlo k zhroutilí manželství nikoli jejich, ale jeho vlastního.

Namáhal jsem si hlavu, abych si dal dohromady, co o něm vím. Poznal jsem Floria – kdysi v dobách, kdy vypadal jako bezcenný a neškodný příživník. Jeho sňatek s gangsterovou dcerou byl absurdní. Florius, šouravý, ochablý, neúhledný ranec, který trávil celé dni na dostizích, působil dojmem, že ho vybrali za ženicha pro Balbinu Milvii čistě proto, že je měkkota a rodina s ním může snadno manipulovat. Vypadalo to jako taktický manévř na ochranu otcových peněz. Kdyby tatínka zavřeli, jeho majetek by zkonfiskovali, ale římské právo bere ohled na manželství. Pokud by byly Milviiny skříně s výbavou označeny „lůžkoviny a přikrývky pro nevěstu a její budoucí děti“, byly by patrně nedotknutelné.

S Petroniem jsme honili Balbina, jehož zločinecké bandy terorizovaly Řím. Zlikvidovali jsme ho, čímž jsme proti sobě poštlvali jeho vdovu. Petronius potom všechno zkomplikoval, když se rozhodl s milou malou Milvií spát. Byla o deset let mladší než on a domnívala se, že to bere vážně. Hovořila dokonce o tom, že se vezmou. Floriovi to nemohlo být po chuti – pokud to věděl, a to patrně ano, protože Milvia byla natolik hloupoučká, že mu všechno vyzvonila. A jestliže to neřekla ona, nenechala si to pro sebe pomstyctivá matka. Slyšel jsem, že matka potom přinutila manžele, aby zůstali spolu (a tím ochránili peníze), ale od té doby musel být život v jejich domě plný napětí.

Kdyby byl Florius skutečně takový měkkýš, nebyl by s ním žádný problém. Ale vzpomínal jsem, jak se po tchánově smrti vzchopil. Přišel jeho

čas. Florius začal okamžitě kout pikle na převzetí zločinecké bandy. Dosud existovaly zbytky Balbinovy organizace, třebaže oslabené. Floria ti lotři jistě uvítali s otevřenou náručí. Příslušníci podsvětí milují příbuzné vůdčích gangsterů. Mají velký smysl pro historii. Jeho tchyně Flaccida doufala, že vzkřísí rodinné impérium, a když Petronius Longus hezkou Milvii odmítl, mohla i ona podporovat Floriovu novou kariéru. Být provdaná za nejvyššího vymahače jí vyhovovalo. Vždycky tvrdila, že neví nic o tom, čím se zesnulý tatínek zabýval — ale peníze milovala.

Florius se vrhl na vyděračství. Než tchán zemřel, zasvětil ho do toho, jak se to dělá. Jeho vzestup musel být rychlý. Popis toho třetího muže nařizujícího Pyronovi a Spliceovi, aby Verovolka oddělali, zatímco si tam sám lhostejně seděl, ukazoval naprosto jinou osobnost, než byl ten nemastný neslaný balík zajímavý se o sázky v době, kdy jsem ho poznal. Z Floria se stal plnokrevný lotr.

Sám jsem si nechával zaplétání s pány zločinu na zvláštní příležitosti, kdy jsem měl chuť pohrávat si se sebevraždou. Zato Petronius zřejmě nespouštěl obnovující se tlupu z očí. Chtěl dokončit, co jsme spolu začali. Měl v plánu ji úplně vyhladit. A ti lotři patrně věděli o jeho úmyslech.

Měl jsem o něho v Británii strach. Tady byl Petronius docela sám. V Římě, kde měl za sebou sedm kohort vigilů, se mu přece jen naskytovala nějaká možnost. Nejlepší podpora, o kterou se mohl v Londiniu opřít, jsem byl já. A to jsem se teprve teď dozvěděl o svízelné situaci. Tlupě starého Balbina stačila hodina, aby se na oběť vrhla a roztrhala ji na cáry.

Tak Florius je tady. To znamená, že Petronius Longus stojí prakticky u vrat do Hádu, připraven vejít dovnitř a následovat průvodce se skloněnou pochodní.

Co jsem měl dělat? Najít ho. Varovat ho, že Florius je v Británii.

Odhadoval jsem, že to ví. Doufal jsem v to. Možná že ho sem poslali právě proto. Najdi ho tedy a zajisti mu nějakou ochranu — ale kde by mohl být?

Uvažoval jsem o všech našich možnostech. Zločince Splice odvedli do žaláře vojáci a teď čekal na katova pacholka. Hlavní podezřelý, Norbana a Popillia, sledovali správcovi lidé. Florius bude Petroniův hlavní cíl. Přešel

jsem přes město a zamířil k přístavištím. Domníval jsem se, že Petro bude ve skladišti, kde zavraždili pekaře. Ale nebyl. Našel jsem celníka Firma, který mi ochotně ukázal, co s Petroniem považovali za místo vraždy. Zavedl mě k jednomu z mnoha velkých skladišť, která lemovala břeh. Byla naprosto anonymní v natěsnané řadě úplně stejných budov, takže jsem jasně pochopil, proč si ho ta banda vybrala. Ta bytelná stavba vypadala zcela bezpečná jak pro peníze, tak pro kontraband. Byl tam snadný přístup po vodě i po silnici. V docích se také pohybovali nejrůznější lidé. Dokonce i otrlí zločinci z Říma – kteří mají přece jen speciální zvyklosti a styl – splynuli s davem. Tady dole u řeky se nikdo nepodiví, když tam bude rušný provoz oběma směry. A když někoho zabijí, nikdo neuslyší křik.

„Petronius tu byl, hned jak se rozednilo,“ hlásil Firmus. „Chtěl mluvit s převozníkem – jenomže ten onemocněl.“

„Čím?“ zeptal jsem se, ačkoli jsem odpověď znal.

„Strachem.“

„Pokoušel se ho Petronius najít?“

„Myslím, že se snažil. Neměl štěstí. A potom Petronius zmizel.“

Zadíval jsem se na něho. „Jak se s ním tedy spojíte, jestli se v tomhle skladišti něco stane?“

„To není moje starost,“ namítl Firmus. „My jenom hlídáme z osobní laskavosti vůči Petroniovi.“

„Jeho proslulé kouzlo!“

„On je správný chlap,“ tvrdil Firmus. To jsem náhodou taky věděl. „Dělá pořádnou práci, s jakou by se nikdo z nás nechtěl špinit. Je možná pošetilej, ale pozná se, že je to člověk, co si myslí, že někdo by měl dělat to, co dělá on, a když se na to on vykašle, tak to nakonec nebude dělat nikdo.“

„Pravda.“ Těžko jsem sledoval jeho logiku, ale jeho city byly jasné.

„Celní správa nemá dost lidí na takovou operaci,“ postěžoval si Firmus. „Ani podporu z vyšších míst.“ Příjemný, opálený, baculatý důstojník hovořil trpce. „Oni v nás vidí jenom bezvýznamné ouředníčky, co jenom vybírají clo. My víme, co se děje. Povíme to odpovědným lidem. Oni nám akorát zaplatějí pár šupů, ale základní zbraně nám nedodají. Správci jsme hlásili, že se tu chystá něco velkého, Falcone. Toho chudáka pekaře zavraždili v mém rajonu. Ale teď už si netroufám vystrčit hlavu přes

parapet baráku.“

Podíval jsem se na něho.

Firmus se netvářil kajícíně. „Mně nikdo neplatí za to, že jsem vystavenej nebezpečí,“ pravil směle.

„Nedostáváš vojenskou podporu?“

„Děláš si srandu! Proč by se mělo přidávat mně a mým lidem, když se vojáci jenom flákají a od každýho berou úplatky?“

„I od zločinců?“

Firmus vybuchl. „*Především* od zločinců!“

Nechal jsem ho běsnit. Jestli mi toho poví ještě víc, určitě se naštvu taky.

„Pokud Petronia uvidím, tak mu o tobě povím,“ uvolil se Firmus.

Přikývl jsem. „Díky. Ještě mi pověz tohle, Firme. Jestli dojde na nábreží k nějakému zločinu, proč můj přítel Petronius trčí v těch lázních o několik ulic výš?“

Firmus našpulil rty. „Jsou to pěkné lázně... báječná manikérka. Blondýnka. No, aspoň skoro.“ Kápnul božskou. „On někoho sleduje. Někoho, kdo chodí do toho smradlavýho bordelu vedle lázní.“

„Cože? Jako zákazník?“

„To ne. On obchoduje s bílým masem. To je jeho místní kancelář.“

Už mi svitlo. „A ten někdo má důležitou funkci v tý tlupě?“

Celníkův normálně otevřený obličej se zastřel obezřetným výrazem. „Nejspíš ano.“

Chopil jsem se příležitosti. „My víme, kdo to je. Musím najít Petronia, abych ho varoval a poskytl mu pomoc. Hledáme chlapa, co to vede a jmenuje se Florius.“

„Bod pro tebe,“ poznamenal Firmus vyloženě tichým hlasem. On to celou tu dobu věděl. Zajímalo by mě, kolik jiných to taky vědělo, jenže se příliš báli mi to říct.

XL

Petronius v lázních nebyl. Zřízenec se spokojil s mým vysvětlením, že jsem přítel, a svěřil mi, že podle jeho názoru se vrátil do rezidence. Tam jsem se dověděl od Heleny, že jsme se minuli. „Možná že se, Marku, myílím, ale měla jsem dojem, že hledá Maiu.“ Helena mě přitom bedlivě pozorovala.

„A našel ji?“ zeptal jsem se lhostejným tónem.

„Ne, ona někam šla.“

Nahlédl jsem do obou jejich pokojů. Petroniův zůstal přesně stejný, jak jsem ho viděl ráno, když jsem mu chtěl říct o Pyronově smrti. Maiin vypadal, jako by se jím prohnalo stádo divokých opic, ale to bylo pro ni typické. Vedla dobře udržovanou domácnost, zato její vlastní pokoje — hrůza pohledět. V tom se nezměnila od dívčích dob — šaty poházené všude, krabice s otevřenými víky, vyschlá barva na obličeji, namíchaná už před dlouhými týdny v mušlích. Částečně to bylo také proto, že se tam dohromady nezdržovala. Až do té doby, co z ní Anacrites udělal psance a hašteřivou ženskou, si velmi potrpěla na společnost a stále někde byla.

Na postranním stolku stála kytka v květináči, nějaká britská chudinka, samé listy. „To by mě zajímalo, kde se tu vzala?“ Bystrooké Heleně to neušlo. Přišla tam za mnou, zvědavá, co si myslím.

„Ta je nová?“

„Dárek z lásky od Norbana?“ uvažovala nahlas Helena.

„Tak teď to zkouší přes zahradničení. Bude mít lepší šanci s listím, než měl s tím divným harfeníkem?“

„Toho mu dnes ráno poslala zpátky,“ dodala Helena, jako by si myslela, že bych s tím mohl mít něco společného. „Ta kytka může být od někoho jiného...“

„Kam mohla jít? Doufám, že si nehraje na venkovskou idylu s Norbanem v jeho vile.“

„Pochybuju.“

„Ale mně řekla, že si tam zajede.“

Helena se usmála. „Ta ti napovídá spoustu nesmyslů. Ta vila mi v každém případě připadá divná. Marku, ten člověk, co sledoval jeho nosítka, se dnes ráno vrátil a hlásil se u strýčka Gaia.“

„A ty jsi čirou náhodou v pravou chvíli se strýčkem mluvila...?“ zaculil jsem se.

Helena se znovu usmála, poklidně. „Norbanus bydlí v severní části města. Podle jeho sousedů zůstává každý den ve městě. Překvapilo je, když slyšeli, že má na řece vilu. Podle všeho tam nikdy nejezdí.“

„Proč tedy tolik stál o to ukázat ji Maie?“ Bylo to čistě jeho hnízdečko lásky na svádění? Radši jsem na to nemyslel. „Co o něm soudí ti sousedé?“

„Docela obyčejný muž.“

„Informátoři vědí, že žádný muž není obyčejný.“

„No, všichni muži si myslí, že jsou něco zvláštního,“ odsekla Helena.

Zašklebil jsem se. Naštěstí se mi líbilo, když měla předsudky. „A co tenhle?“

„Norbanus žije nenápadně. Rád si s lidmi popovídá. Hovoří láskyplně a často o své ovdovělé matce. Hladí psy. Obědvá v místní jídelně. Ke zdejšími ženám se chová uctivě a se zdejšími muži si rád promluví. Těší se všeobecné oblibě a je to prý dobrý soused.“

„Mně se obzvlášť líbil ten detail o mamince.“ Potom jsem Helenu upozornil, že právě takoví tichošlápkové skrývají často temná tajemství. Když jsou dopadeni vrahové nebo podvodníci světového formátu, jejich sousedé pokaždé překvapeně ječí. Nejdřív popírají, že by tak milý člověk mohl provést něco hrozného. Později sami pulírují senzační zvěsti, jak odtáhl mladé děvče uličkou a jak mu pořád koukala z očí nějaká lumpárna... Helena poznamenala, že jsem dnes hrozně cynický.

No, možná že Norbanus měl v sobě plno starodávné ušlechtilosti. Ale i tak jsem nechtěl, aby se k němu moje sestra tulila v nějaké britské besídce. Zašel jsem do Maiina tichého pokoje a posadil se na postel. Dál jsem civěl na kytku. Helena zůstala stát ve dveřích a zamyšleně mě pozorovala. Vyprávěl jsem jí, co jsem se ráno dozvěděl o Floriovi. „Ty ses s ním nikdy nesetkala, že?“

Zavrtěla hlavou. „Ne. Mně stačili jeho příbuzní. Petronia jednou navštívila Milvia, když bydlel u nás.“ To muselo být těsně potom, co ho vyhodila vlastní manželka. Helena se ušklíbla. „A, Marku, nebyla to ta její hrozná matka, co k nám jednou vtrhla a hulákala, že Lucius musí nechat ten její milovaný kvíteček na pokoji? Jako bychom se sami dost nesnažili ho přemluvit, aby přesně to udělal – ve svém vlastním zájmu!“

„Škoda že nás tehdy Petro neposlechl.“

„Ta matka byla děsná fúrie,“ vzpomínala Helena. „Samé hrozby a nenávisť. A Balbina Milvia! Jedna z těch holčiček, co nesnáším – zářící oči a spousty záviděníhodných šperků. Až příliš hezká, tak co by si dělala hlavu se slušným chováním nebo chytrostí.“

„Sex, co nestojí za nic!“ zvolal jsem.

Helena se zatvářila pohoršeně. „Jak to můžeš vědět? Prozradil ti to Petronius Longus při nějaké pitce?“

„To ne. O svých milenkách nikdy nemluvil.“ Spolu jsme za ta léta probrali spoustu žen z vináren. Znal jsem tedy jeho názory. „Ale na první pohled poznáš, že Milvia se zajímá jenom o sebe. Petronia chtěla proto, že mít tajného milence posilovalo její sebevědomí.“

Helena měla pořád pocit, že naráží na důkazy nějaké chlapecké lascivní hry. Nikdy mi tak docela nedůvěřovala, že nesháním nějaké pletky. Chloris byla samozřejmě současná podezřelá. Zamračila se a vrátila se k naší původní debatě. „Ty sis myslel, že s Milvií budou jenom potíže.“

„A měl jsem pravdu.“

„Pokud šlo o manžela, ten byl bačkora k ničemu.“

„Teď už ne. V Balbinově tlupě se všechno změnilo. Na matce už se projevuje její věk. Kdoví, kam se poděla ta svěhlavá ženuška? Ale Florius se přerodil z nanicovatého hadru v jednoho z nejtvrdších podnikatelů. To, co provedl s Verovolkem, je ukázkou, že nestrpí, aby mu někdo stál v cestě.“

V Heleně to vzbudilo starosti. „Florius už tě dal jednou napadnout. Potom zastihli Petronia samotného, a strašně ho zřídili.“

„Varování.“

„Přesto je Petronius stále odhodlaný Floria dostat? Kdežto Florius ví přesně, s kým má tu čest: s Petroniem Longem z vyšetřovacího týmu

vigilů, který udělal z Floriovy rozkošné bohaté ženušky cizoložnici — a potom ji dokonce ani nechtěl a hodil ji znovu na krk rodině.“

„Jsem přesvědčený, že zpočátku s ním byla Milvia šťastná,“ poznamenal jsem. Bylo to automatické. Potom jsem si vzpomněl, jak včera večer líbal mou sestru při té pochmurné scéně, a najednou mi to vadilo.

„Co je?“ podivila se Helena. Zavrtěl jsem hlavou. Za chvíli na to zapomněla a prohlásila: „Ti lidé chtějí pomstu.“

„Máš pravdu. A nenechají toho.“

Vstal jsem. Přestal jsem si dělat starosti, kde je asi sestra. Prostě pryč a baví se na nějakém dostaveníčku s uhlazeným a slizkým Norbanem, zatímco jejímu včerejšímu milenci hrozí vážné nebezpečí.

Rozhodl jsem se, že se ještě jednou vrátím do lázní. Petro se tam dříve nebo později ukáže. Ale doba už tak pokročila, že bychom se tady měli napřed naobědvat. Hilaris musí mít také strašný hlad, když jsme na nohou už od svítání kvůli té mrtvole. Zastihli jsme ho totiž také v jídelně, kde se provinile snažil něco schrastit. Tak se stalo, že jsme s Helenou byli náhodou s ním, když dorazil důvěrný vojenský posel. Strašně spěchal a hledal správce. Hilaris věděl, že Frontinus ještě stále pracuje pilně na hlášeních, ale než jsme posla předali do správné kanceláře, dostal z něho Hilaris, čeho se týká takový poprask.

Zmizel Splice.

Všichni jsme se spolu s poslem hnali ke správci. Frontinus tu zprávu vyslechl nepohnutě, jak se to správní hodnostáři naučí. Musel mít vztek, ale počkal, až si promyslí další následky, než se k tomu vyjádří.

„Co se přesně stalo?“

„Já vím jenom to, pane, co jsem ti měl vyřídit.“ Posel nechal šikovně sklouznout vinu na druhé. „Vojákům, co vězně doprovázeli, nějak utekl a ztratil se jim.“

„To se tedy stalo hned ráno. Jak to, že se o tom dovídám až teď?“

„Oni se ho snažili znovu polapit, pane.“

Frontinus nebyl mocen slova. Ztratit nejdůležitějšího zajatce bylo neodpustitelné. Ale mně to připadalo typické. Dovedl jsem si představit houf líných lotrů, jak se spolu řehtají: *Řekněte prostě starýmu promiň – on vám to zbaští...*

„Já jsem tě varoval, že na vojáky není spolehnutí.“

„Já vím.“ Frontinus se vyjadřoval úsečně. V pohraniční provincii bylo nesplnění povinnosti zločinem, který se trestal decimací: jeden člověk z deseti, vybraný losem, bude utlučen k smrti svými zhanobenými kolegy. A tím to neskončí. Hluboce to otřeše morálkou jak tady, tak na hranicích, až se tam zpráva donese.

Postával tam pobočník. Frontinus chrlil rozkazy, aniž se zastavil, aby si je promyslel. „Přiveďte mi velitele. Než sem dorazí, budou celému oddílu odebrány zbraně a zbroj a muži spoutáni řetězy. Střežit je budou muži z jednoho z ostatních oddílů, nikoli z jejich vlastní legie. Odzbrojte jejich centuriona a přiveďte mi ho sem. A každý legionář, který je ve službě, vyrazí s pátrací skupinou. Vojáci budou v trvalé pohotovosti. Samosebou se rozumí, že chci zajatce zpátky.“

Ty si to maluješ, pomyslel jsem si.

„Dnes!“ dodal. Julius Frontinus viděl, jak jeho provinční hlavní město sklouzává do anarchie. Byl to naštěstí praktický člověk a činnost mu pomáhala vyrovnat se s tím. Ale i tak jsem ho málokdy viděl s tak zaťatými rty.

Já jsem byl ještě skleslejší. Ovšem proti Balbinově tlupě jsem pracoval už dříve.

XLI

Na odchodu mě zastihla zpráva od mučitele.

Amicus, ironicky nazvaný „Přítel“, si vynahrazoval možnost nadělat díry do Pyrona a Splice. Pustil se do číšníků rozpálenou soupravou na manikúru a vzdorovitého holiče skoro obrátil naruby zařízením, na které jsem se nechtěl ani podívat.

„Strašně lituju, že jsem si nemohl podat toho Splice,“ stěžoval si, když jsem ho vyhledal v hloubi rezidence. „Mohl jsem si na něm zgustnout. Doufám, že mi ho chytí. Jestlipak víš, jak přišel ke svý přezdívce, Splice jako slepit, Falcone?“

„Předpokládám, že mi to povíš – a nebude to nic příjemnýho.“

Zachechtal se. Možná že jeho veselá povaha pomáhala jeho oběti denervovat. Ten kontrast s jeho schopností působit bolest mě rozhodně zneklidňoval. „Splice chtěl potrestat dva majitele lahůdkářství, bratrance, spolumajitele krámků, kteří odmítli platit výpalné. Přišel tam jednou v noci a oba muže rozsekl odshora až dolů. Potom přivázal levou stranu každé mrtvoly k pravé straně té druhé. Ty výtvary pak opřel o pult.“

„Jupitere!“

„To sedí. Jupiter je u téhle bandy oblíbený,“ přisvědčil Amicus vřele. „Plno vývěsních štítů na stejné mytické téma. Sedí to taky proto, poněvadž Nejlepší a Největší je patronem vinných hroznů a vína. A každý taky může hned vidět, kolik obchodů zaplatilo.“

„Ano, to mi došlo.“

„Jenže všech sis nevšiml,“ vytkl mi Amicus. „K tomu se ještě dostanu... Nejdřív ti povím, co mám.“ Referoval přímo pedantsky. „Organizace pracuje takhle: má dva rovnocenné vůdce a oba se v současné době zabývají zakládáním britské zločinecké obce. Jeden se zaměřuje na zábavní podniky – bordely, sázky a domlouvání gladiátorských zápasů. Ten druhý vybírá od jídelen a náleven. Přišli z Říma, ale mají v plánu odejít, jakmile se

tady jejich říše upevní. Tuhle sekci měli pro ně vést Pyro a Splice.“

„Má ta tlupa ochočeného právníka, jakéhosi Popillia?“

„O tom nebyla řeč. Mají skladiště, lodi, kamenné domy, dokonce jednu bezpečnou lázeň a velkou skupinu těžkých rváčů. Pár banditů si přivezli s sebou, hlavně ostřílené zločince, které římská půda už příliš páčila pod nohama. Další si opatřují na místě. Různí lumpové se k nim jen hrnou. Tak právě se seznámili i s tím nebožtíkem.“

„To máš na mysli Verovolka? Ano, ten byl zrovna na útěku... Na co ty místní hochy lákají? Neříkej, že si na foru vyvěšují na sloup oznámení – *volný čas podle úmluvy, jídlo a pití, velká příležitost zmlátit občany!*“

Amicus pokrčil rameny. „To musí být spíš ústní podání. Můžu se zeptat.“

„To není důležité. Jestli přece jenom Splice chytíme, z čeho může být obviněn?“

„Umlátil pekaře. Pyro toho pekaře sebral, když popíjel v krčmě U Semely.“

„Jedna z Jupiterových oblíbených dam.“

„Jenže věděl pekař, že podnik vede ta banda, anebo ho zastihli nepřipraveného?“ dumal Amicus. „Pyro samozřejmě podpálil tu pekárnu. To byla jeho práce. Potom byl přítomný u té vraždy ve skladišti, třebaže to provedl Splice.“

„To je jisté. Kde je tvoje svědectví? Svědkové?“

Amicus zavrtěl hlavou. „Tohle mám z druhé ruky, ale vykládali mi to číšníci od Ganymeda.“

„Číšníci neudělají na soud dobrý dojem.“

„To ne, ale na těch informacích můžeš stavět. Jestli je někdy chytíte, někteří z těch pomocných rváčů byli u toho usmrcení. Ti taky naložili tělo na člun a shodili do řeky. To všechno číšníci slyšeli, když Splice podával hlášení jednomu z vůdců. Ten druhý to nepotřeboval slyšet, člun patřil totiž jemu. Byl ve skladišti u toho mlácení. Přišel odvézt po řece nějaké truhlice s penězi a zároveň odstranit mrtvého pekaře. Šetrné hospodaření. Lepší než ho pohodit na smetiště.“ Otrásl jsem se. Dokonce i mučitel sevřel nesouhlasně rty. „Tak a teď,“ Amicus se přiblížil k nějakému důležitému bodu. „Požádali mě, abych z nich vytáhl jména.“

„Můžeme si je porovnat,“ nabídl jsem se, poněvadž jsem věděl, že ho naštvu.

Amicus dosti vznešeně oznámil: „Florius.“

Klidně jsem doplnil: „Gaius Florius Oppicus, abychom to upřesnili.“

Mučitel nevrle zamlaskal, jako by se vůbec nehodilo, abych získával informace na vlastní pěst, zvláště když ty moje byly lepší než jeho. „Ten je nebezpečný, Falcone. Všichni se shodují, že je mstivý, krutý a odhodlaný zabránit jakýmkoli pokusům vlády zasahovat mu do jeho činnosti.“

„To by odpovídalo. Florius vydal rozkaz, aby Verovolka zabili.“

„Ne, počkej, Falcone.“ Amicus zvedl ruku. „Moje zdroje říkají něco jiného. Tvrdí, že to byla nehoda.“

„Tvoje zdroje asi zešlély!“

„Podle nich byl Verovolcus trnem v oku jako případný pozdější rival a nežádoucí kolega. Pokoušel se vetřít na trh a domníval se, že má pevné postavení – ale tvrdí římsí gangsteři ho prostě považovali za směšného amatéra. Strčili ho do studny jenom proto, aby mu dali za vyučenou.“

„Smrt je krutá vyučená,“ poznamenal jsem.

„Moje zdroje to vyvracejí,“ stál na svém Amicus.

„Tvoje zdroje lžou. Já jsem viděl mrtvolu, nezapomeň.“

Amicus po mně šlehl znechuceným pohledem. Jemu vyhovovalo přivádět lidi na pokraj smrti, aby řvali bolestí, navždy zmrzačení a duševně zničení, ale vadilo mu, že jsem viděl tolik těch, kteří doopravdy zemřeli.

Už mi začínal lézt krkem. „Dej pokoj – nehoda?“ posmíval jsem se.

„To je asi musel naučit ten právník. Verovolka strčili do studny a utopil se.“

„Ten holič –“

Drsně jsem se zasmál. „No jo, ten tvůj paličatý mistr břitvy, co pořád odolává?“

Katův pacholek se zašklebil. Rád si myslel, že je asketa, ale bylo zřejmé, že se ohromně baví. „Z toho holiče se stalo kořátko, jen co jsem zjistil, co na něj platí...“

„To mi ani neříkej.“

„Ty jsi moc cimprlich, Falcone. Slyšel, co Florius a ten druhý vůdce říkali o té nehodě později. Florius si nechal oholit hlavu podle všeho proto,

aby lidem předváděl, jak je tvrdý.“

„Když jsem ho znával, tak nebyl,“ zabručel jsem.

„Florius trval na tom, že to, co se stalo, vzešlo jen z takového pošťuchování. Na odchodu se prý všichni smáli a čekali, že ten Brit prostě vyleze, zahanbený a mokrý. Později ho udivilo, když slyšel, že Verovolka našli mrtvého.“

„Všechno je strašný omyl. Můj klient je otřesen... jako bych zase slyšel jeho právníka.“

„Nebud' tak tvrdý, Falcone.“

„Promiň. Nerad urážím odborníky – ale já vyšetřuju Verovolkovu vraždu pro starého krále. Togidubnovi rozhodně nemůžu říct, že jeho dvořan zemřel v důsledku lehkomyšlného dovádění, které se zvrťlo.“

„Tak mu prostě oznam, že to udělal Florius.“ Morálka přicházela mezi mučitele v jemných odstínech. „Však on má na svědomí jiné zločiny, Falcone. A ty máš svědka, který tvrdí, že tenhle nařídil.“

„Co ty víš o mém svědkovi?“ zeptal jsem se s obavami.

„Byl jsi neopatrný. Dostal jsi informace od gladiátorky jménem Amazonia v krčmě, co se jmenuje Kolébka na stromě.“

Zhrozil jsem se. „Snad to není jeden z podniků tlupy? Ale taky mě to napadlo. Zkontroloval jsem si název. Co má nějaká kolébka společného s Jupiterem?“

Amicus byl sčtělý, všechno si pamatoval a o mýtech toho věděl víc než já. A taky se rád předváděl. „Podle staré tradice byl bůh Jupiter syn boha Krona. Kronos své děti polykal – takto krutě se chtěl vyhnout předpovědi, že ho jednoho dne svrhne jeho vlastní syn. Jupiterova matka ukryla novorozenátko ve zlaté kolébce zavěšené na stromě mezi nebem a zemí, aby ho žárlivý otec nemohl najít nikde na zemi ani na moři.“

„A hrome!“

„Někdo tě slyšel, Falcone, jak jsi s tou dívkou mluvil.“ „V tom případě je v nebezpečí...“

„Ovšem ani tak bys nikdy nemohl přivést gladiátorku před soud. A Florius ji beztak bude chtít odstranit.“ Amicus bral podle všeho takový výsledek daleko flegmatičtěji než já.

„Musím ji varovat – rychle!“

„A ještě jedna věc.“ Mučitel trval na svém stejně tvrdohlavě jako já. „Ten Florius ví taky o římském důstojníkovi, který ho sleduje. To máš být ty, Falcone?“

„Ne. Je to člen kohorty vigilů.“

Amicus schvaloval vigily asi tak, jako neschvaloval mě. Petronius byl profesionál, placený člen polovojenské organizace na stejné úrovni jako katův pacholek sám. Kdežto já jsem byl informátor, tedy jenom podřadná přítěž. Můj nový prsten jezdeckého stavu ze mě dělal jenom povýšenou napodobeninu. „Florius přísahal, že ho dostane.“ Amicus si všiml mého obličejce. „Asi tvůj přítel, co?“

„Ten nejlepší.“

Hnal jsem se domů pro výzbroj, když vtom jsem potkal Helenu. Jako kdyby mi četla myšlenky, spěchala mi vstříc. Nesla mi můj meč. Jí v patách se držela ta výrazná členka skupiny gladiátorek, která chtěla být chlapcem. Nebo čímkoli.

„Marku! Chloridě může hrozit nebezpečí —“

„Potřebujeme tvou pomoc,“ hlásila ta plochá droboučká mužatka s čistýma očima.

„Pověz mi, co se stalo!“ Zatímco jsem mluvil, Helena mi pomáhala připnout meč.

„Ten pán, co by nás rád převzal, se chce sejít s Amazonií. Ona se ho začíná bát. Má strach, že by se mohl uchýlit k násilí.“

„Taky že ano,“ odpověděl jsem zamračeně. „Jmenuje se Florius. Vede jednu z nejhorších zločineckých band – jsou strašně nebezpeční. A co víc, Florius ví, že mi poskytla svědeckou výpověď proti němu.“

Poslice zapištěla. „Ona se mu snažila vyklouznout. Jenže on teď vyhrožuje, že zmáčkne organizátory programu v aréně. Nikdy nám nedovolí vystupovat, když nebudeme spolupracovat. Musela s tím něco udělat. Domluvila si s ním na dnes odpoledne schůzku v aréně.“

„Už tam šla? A šla sama?“

„Já nevím...“

„Přiveď celou skupinu. Bude potřebovat každého, kdo umí bojovat.“ Heleně jsem svěřil polohlasem: „Florius si s sebou určitě přivede pár rváčů.“

Vyříd' to správci a strýčkovi. Budeme potřebovat vojáky. Jestli nevěří ve spolehlivost zdejší posádky, požádej je, aby poslali výpomocné oddíly ze svých osobních tělesných stráží."

Helena byla bledá. „A co Petronius?"

„Pověz mu, co se děje, jestli ho uvidíš. Ale on byl na hlídce v té takzvané kanceláři v bordelu u lázní. Dal bych na to krk, že Petro celou tu dobu věděl, že jde o normální lov na Floria. Jestli znám kamaráda dobře, uvidí Floria, až bude odcházet, a pověsí se mu na paty."

„Půjdu to Petroniovi vyřídit sama," rozhodla se Helena.

Neměl jsem čas se hádat. „Buď' hrozně opatrná. Vezmi si s sebou Albiu. Ta ví, kde to je."

XLII

Aréna ležela v severozápadním sektoru města. Byla zbrusu nová. Kolem ní se prostírala holá planina, kde ještě nikdo nebydlel ani nepracoval. Na hrubé půdě blíž k městu stála řada jakoby trhoveckých stánků, s pulty v současné době většinou přikrytými, ale jakmile by se tam konala nějaká podívaná, okamžitě by je jistě ihned obsadili podnikaví kramáři. Jeden či dva uminutě nabízeli lehké občerstvení a sošky gladiátorů, třebaže dnes se tam motalo jenom pár příležitostných diváků. U vstupní brány vodili sem tam na řetězu medvěda, který patrně neměl nic společného se šelmami v aréně. Zuby mu vytrhali a žádný organizátor se špetkou sebeúcty by ho nestrčil do ringu. Připraven o chrup byl teď k smrti vyhladovělý.

Vrátný pouštěl dovnitř zvědavce, aby se za malý peníz podívali na arénu. Asi se muselo roznést, že tu cvičí gladiátorky. Obvyklí chlapi posedlí chťíčem, kteří neměli co dělat a ani za mák studu, se tam přiloudali omrknout si svaly a krátké sukýnky. Vypadalo to, jako by tam ti podivíni chodili slintat každý den.

Bohové, byli tam dokonce i turisté. Potřebovali jsme celý prostor od těch lidí vyčistit. Vyloučeno. Ti, co se tam procházeli, odmítli odejít, jakmile zvětřili, že se chystá nějaká oficiální akce. Lidi jsou praštění. Nedbají o svou vlastní bezpečnost a chtějí civět. A bylo by zřejmé, že máme celý prostor rozdělený. U Háda. Dvakrát u Háda. Florius se ani neukáže, jestli si všimne, že ho čeká uvítací výbor.

Tento amfiteátr v Londiniu se ani zdaleka nevyrovnal mohutné stavbě, kterou dal Vespasián budovat jako svůj osobní dar římskému lidu. Jezero u Neronova Zlatého domu se vysušilo a on měl v plánu otevřít největší zábavní prostor na světě. Doma jsme měli čtyři party zedníků a kameníků, kteří pracovali s největším úsilím. Na cestě do Tiburu se otevřel celý nový lom a dvě stě volských povozů blokovalo silnici do města, když vozily

travertinový mramor na obklady. Na jižním konci Fora panoval chaos, byl takový už při nástupu nového císaře a bude ještě celá léta. Všechny otroky pochytané během pacifikace Judey dřeli, až je udřeli.

Naproti tomu zdejší zdobnější aréna stála na jinak pustém místě a byla dřevěná. Měl jsem dojem, že ji stlouklo dohromady pár tesařů, kteří na to obětovali vlastní volno, ale odvedli odbornou práci. Tyto hrubě otesané klády byly nepochybně pokladnicí dokonalého spojení na rybinu v jediném rohu a klasnatého polovičního spoje. My Římané jsme seznámili Brity s organizovaným obchodem se stavebním dřevem. Přivedli jsme jim slušné pilaře, ale také rámy rozestavěných budov, které by se mohly na místě rychle dostavět. Zavedla to armáda. Některé pevnosti se dovážely jako prefabrikované stavební trámy, které se daly rychle na místě sestavit — nařezané stavební díly a jejich upevňovací hřeby, připravené na výstavbu přímo před očima barbarů, zdánlivě přes noc. Trvalé významnější vojenské posádky si pořídily arény, aby měli mládenci nějakou zábavu. Tato stavba svědčila o tom, že Londinium se už stalo legitimní součástí říše a slibně se rozvíjí.

Dorazil jsem tam ze směru od fora. Když jsem přešel přes vodní proud, vydal jsem se přístupovou cestou, postlanou trusem mul. Stoupl jsem si do stínu východního vchodu a rozhlížel se kolem. K mému překvapení sem někdo přivezl a zasadil římskou pinii, dvacet stop od vchodu. Tak daleko od domova a strom se přece ujal a musí poskytovat šišky pro rituální účely.

Smradlavý šupák, který od diváků vyžebraval almužnu, mi věnoval jeden pohled, odplivl si a rozhodl se, že na mně nebude požadovat vstupné. Zamračil jsem se na něho. Chtěl se vytratit, ale zavolal jsem ho zpátky.

„Utíkej do kasáren. Pověz jim, aby sem naléhavě poslali jeden oddíl. Pověz jim, že tu došlo k výtržnostem.“

„Jakým výtržnostem?“

„Zatraceně velkým, který vypuknou, až poběžíš pro vojáky.“

Prošel jsem pod klenutým obloukem do temného průchodu pod radami sedadel a nevěšal si přicházejícího publika. Obecenstvo mělo své vlastní schodiště nahoru k sedadlům a do ringu nesmělo vstoupit. Arénu jsem viděl před sebou velkými obřadními dvojími vraty, která byla právě

otevřená. Vedle nich vpravo jsem spatřil proutěnou branku s důkladně ušlapaným průchodem, nepochybně používanou diskrétně zřízenci, když připravovali podívanou. Ta byla zavřená. Aréna vypadala jako běžný ovál. Byla možná sto kroků dlouhá na této, delší ose, která se táhla od západu k východu. Než jsem vstoupil dovnitř, prohlédl jsem si temný vnitřek vstupní chodby. Po obou stranách byly předsíně, obě prázdné. Jedna, kterou patrně používali bojovníci jako odpočívárnu před zápasem, obsahovala malou svatýňku, běžně osvětlenou jedinou olejovou lampičkou. Ta druhá musela být přechovávací komora pro dravé šelmy. Měla mohutný posuvný panel umožňující vstup do ringu. Teď byl spuštěný. Vyzkoušel jsem kladku a ta se pohybovala jako po másle, připravená na rychlé použití. Jednou rukou jsem panel o několik palců nadzvedl a pak ho nechal sklouznout zpátky.

Vrátil jsem se k hlavnímu průchodu a proklouzl ven mohutnými otevřenými vraty. Seděla na monumentálním dřevěném prahu. Opatrně jsem ho překročil.

Středový prostor museli vykopat do hloubky několika stop, zajistit odvodňování a dát tam navězt vysokou vrstvu písku. Bude tam asi hluboká, pevně udusaná základna s několika palci volnějšího materiálu navrch, který se dá shrabávat. Kolem té elipsy se na masivních dřevěných sloupech táhlo možná patnáct až dvacet řad dřevěných sedadel. Nepočítal jsem je. Zábradlí udržovalo diváky v první řadě. Pod ní se táhl podél vnitřního okruhu holý chodníček. A uvnitř stála vysoká hranatá dřevěná palisáda. Ta úplně uzavírala střed, takže ani zuřivé šelmy, ani bojovníci nemohli uniknout a šílenci z řad publika, kteří se rádi předváděli, nemohli v žádném případě skočit dovnitř.

Jediný přístup do arény byl tady, kde jsem stál, nebo vchodem přímo naproti na vzdáleném konci. Ten mi připadal hodně daleko, a pokud jsem viděl, tamější brána byla zavřená. Tudy pravděpodobně odtahovali mrtvá těla. A když se dnes nekoná žádná podívaná, ten druhý konec se nebude zpřístupňovat.

Nade mnou se teď tyčila východní brána. Bojovníci připochodují do arény těmito dvojími mohutnými vraty, která se otvírala dovnitř na pevných kovových pantech a otočných čepích. Napjatí účastníci zápasů

s kručícím žaludkem projdou temným vstupem do oslnivého jasu a hluku.

Projelo mnou zachvění. Naposled jsem vkročil do amfiteátru v Leptidě toho hrozného dne, kdy jsem pozoroval, jak mého švagra, Maiina nešťastného manžela, sápour lvi. Nechtěl jsem na to vzpomínat. Ale jak jsem tu stál na písku, těžko jsem mohl zapomenout: křik zřízenců, kteří zvířata povzbuzovali, řev lvů, říčení davu, Famiovo rozhořčení a údiv, protože nechápal, oč jde, a potom jeho příšerné výkřiky.

Dnes bylo horko, ale ne takové vedro, jako když se severoafrické slunce opíralo do otevřené krajiny. Tamější aréna, přetékaná pestrým davem, stála za městem na rozpáleném slunném pobřeží u lesknoucího se modrého jižního Středozemního moře. Dnes byla atmosféra v Londiniu kupodivu nepříjemnější a dusnější, jako by se blížila bouřka a s ní změna počasí, možná ještě ten večer. Pod tunikou po mně stékal pot, i když jsem stál v hustém stínu pod bránou. Tři stopy přede mnou vypadal písek úplně rozpálený. Zapomeň na zlatavý lesk slídy. Viděl jsem tmavé, špinavé skvrny. Zřízenci můžou zamést krev, ale odporné stopy minulosti stále přetrvávají. V tíživém slunečním jasu vystoupí odporný pach nedávné i nepříliš nedávné řezničiny.

V dálce se za písečnou plochou pohybovaly dvě postavy. Soustředil jsem pozornost na to, co se děje.

Odměřený třesk mečů se v dutém prostoru rozléhal. Bez řvoucího davu zní každý amfiteátr divně. Když jsem tady dole pohlédl přes celý prostor k zavřeným vratům na protějším konci, ohromila mě ta nesmírná vzdálenost. Teď by se dalo jakžtakž dokřiknout na druhou stranu, ale až by se zaplnila všechna sedadla, už by to nešlo.

Amazonia a její přítelkyně kroužily kolem sebe. Na sobě měly jakousi parodii mužského gladiátorského oblečení: krátké bílé sukýnky, po stranách vysoko vykrojené, s širokým pásem, který jim sahal až pod řadla. Před obecenstvem by je měly patrně odhalená pro větší vzrušení. Dnes si přes nohy, ramena a předloktí vzaly chrániče. Je to při cvičných zápasech běžné? Někdy musí trénovat s plnou váhou holenního brnění a krunýře. Nepoznal jsem, která je jedna z těch dívek. Přílbou měla kryt v celý obličej. Z obou těch vzdálených postaviček jsem bezpečně poznával Chloridu. Tvrdím, že kdybych byl blíž a ona nebyla schovaná pod bronzovou

obličejovou masku se škvírkami místo očí, byl bych si ověřil jejich barvu. (Podle Heleny bych si všiml kyprosti jejího poprsí.) V každém případě Chloris měla ten typický dlouhý tmavý cop. A poznal jsem taky boty, které si stahovala, když mi vyhrožovala, že mě znásilní. Rozmachovaly se, srazily, mávaly meči se skutečným ostřím, ne nějakými cvičnými dřevěnými mečky. Někdy se jedna z nich otočila zády. Vyčkávala, dokud nevycítila, že se blíží rána, a potom máchla v určitém úhlu vzhůru za sebou nebo se najednou prudce otočila, aby mohla odrážet útoky tváří v tvář, a zasmála se. Bojovaly s elánem. Hlasité hekání doprovázelo úsilí. Viděl jsem, jak po každém zdařilém manévru cení zuby nadšením. Byly dobré, jak se předtím chlubila Chloris. To cvičení je bavilo. Pracovaly samozřejmě jako tým. Profesionálové pracují pro výsledky. U naprogramovaných dvojic vypadá výsledek jejich práce nebezpečněji, než jaký ve skutečnosti je. Jejich dovednost spočívá v umění nacvičit choreograficky hodně čísel pro efekt a přitom také improvizovat tak, aby to vzbuzovalo vzrušení. Krev ano, smrt ne. Při představení se navzájem znají natolik dobře, aby zůstaly naživu – celkem.

Zajímalo by mě, jestli s jinými bojovaly doopravdy. Nejspíš ano. Jinak by se na ně pohlíželo jako na druhořadé a tyto dívky byly velice oblíbené. Veřejnost je přijímala jako profesionálky. Jestlipak ta moje lehkonohá, pružná bývalá přítelkyně někdy někoho zabila? A taky bych rád věděl, jestli některá dívka z její skupiny umřela.

Chloris tady zadala Floriovi úkol. Teď ji chránila sama vzdálenost. Dovnitř se dalo vejít jedině bránou. Ovšem přelézt potom přes bezpečnostní bariéru by příchozí nedokázal. Kromě toho to nemělo smysl. Tam uprostřed by viděla každého přicházet, ať by si zvolil kterýkoli směr. Jestlipak si mě všimla? Jestliže vyhlížela Floria, pak by měla. To jsem nepoznal. Obě dívky vypadaly naprosto zaujaté cvičným zápasem a netroufal jsem si zavolat. Odvést jejich pozornost, když pracovaly takovým tempem, by znamenalo říkat si o seknutí mečem, které by se náhodou zarylo do masa.

V řadách pro diváky posedávalo příliš mnoho lidí. Kromě mužů tam byly

dvojice, a dokonce i skupinka hloupých školaček – samozřejmě pokukujících po mužích. Vysoko v předsednické lóži jsem zahlédl jednu ženu docela samotnou, důkladně zahalenou štólou. V tom dusnu jí nemohlo být chladno, takže jí šlo zřejmě o anonymitu. Zdálo se, že je zaujatá tou dvojicí uprostřed – snad to byla tedy rádoby kolegyně, která toužila stát se členkou jejich skupiny, anebo možná jenom posedlá lesbickou láskou k jedné z nich.

Rozhodl jsem se odejít kousek od vrat. Kdyby se za mnou dostavil Florius, nechtěl jsem ho odradit. Všude bylo ticho. Začal jsem obcházet vnitřek a nezastavoval se.

Zamyšleně jsem hladil hrušku vlastního meče. Nosil jsem ho vojenským stylem, vysoko vpravo pod paží, takže jsem ho mohl švihem zápěstí rychle vytasit. Šlo o to, aby si člověk uvolnil ruku od štítu, ovšem já jsem si žádný štít nenesl. Takovou ochranu jsem si s sebou nebral ani na cestu do ciziny, neboť šlo především o kontrolu postupu prací na velké stavbě. Kromě toho meč se dal diskrétně ukrýt, kdežto štít byl příliš nápadný. Chodit po městě ozbrojený by se v Římě považovalo za nezákonné. Tady v provinciích se nošení osobních zbraní tak důsledně nekontrolovalo (Marte Mstiteli, zkus donutit Germána nebo Hispánce, aby nechali svůj lovecký nůž doma), ovšem každého, kdo by se na ulici choval podezřele, by legionáři zastavili, veškerá ostří mu zabavili a nikdo by ani necekl.

To aspoň platilo o každém s výjimkou vyděračů. Ti si mohli zastrašováním nebo podmazáváním prosadit nošení jakýchkoli nástrojů podle libosti. Jestliže peníze mluví, špinavé peníze zpívají.

Dá se za ně koupit také jakákoli podpora, jak jsem měl brzy zjistit.

Zahlédl jsem nějaký pohyb. Protější vrata se pootevřela.

Zpočátku se nedalo poznat, co se vlastně děje ani kolik nově příchozích stojí v zastíněném vchodu. Zrychlil jsem, stále na tom obvodovém chodníčku, a zamířil tam. Obě dívky uprostřed se dál věnovaly cvičení, ale poněkud se posunuly, aby mohly pozorovat vzdálenou bránu.

„Amazonio!“ zařval mužský hlas. Dívky stály jako přibité na místě. Ta s copem ho gestem zvala, aby přišel za nimi do arény. Žádná odpověď nepřicházela. Obě čekaly. Odpoutal jsem se od stěny a pomalým klusem

zamířil k nim.

Z brány se konečně vynořila mužská postava. Viděl jsem, že je hubený, opálený, s vyholenou hlavou. Na sobě měl bezvadné tmavohnědé kožené kalhoty a těžké boty. Holé paže si na několika místech pevně převázal provazem, aby svaly víc vystupovaly. Vypadal jako nějaký lupič ze Suburry a takový pohled umí nahnat strach.

Nebyl to nikdo, koho bych znal – to jsem si aspoň zpočátku myslel.

Za ním, v odstupu nějakých pěti kroků, přicházelo dalších asi pět chlapů. Roztáhli se do jedné řady a pomalu se blížili. Síly se zatím zdály vyrovnané. Dva na jednoho, jestliže se k ženám připojím. Ti gauneři byli oblečení jako normální chodci na ulicích, třebaže i na tu vzdálenost jsem poznal, že mají na sobě zbroj. Meče a dýky si zastrkali za opasky a někteří si v pěstích nesli tyče. Přiloudali se dovnitř a chovali se jako neukáznění otroci doprovázející bohatého pána. Počínali si tak, jako by měli vyvolat nepříjemnosti jenom proto, že jim to projde. Mě ovšem neoblaflí. Tihle muži věděli přesně, co mají dělat, a byla to hanebnost.

Rychle jsem přeběhl přes ring. Chloris a její přítelkyně přešlapovaly na pružných nohou. Stouply si těsně k sobě, plně ve střehu a se zvednutými meči, připravené se bránit.

Ten chlap v kožených kalhotách se zastavil, snadno na dosah zavolání. Ostatní hulváti se rozvinuli po obou jeho stranách a postoupili vpřed. Zůstali v určité vzdálenosti od obou gladiátorek, ale kdyby se dívky rozběhly na kteroukoli stranu obvodu, snadno by je dohonili. Zpomalil jsem, nechtěl jsem uspěchat nic, co bych nemohl mít pod kontrolou.

Nejbližší grobián si mě prohlížel. Stál asi dvacet kroků od dvojice uprostřed, polovinu té vzdálenosti ode mě. Nemělo smysl ho napadnout; aspoň zatím. Byl to usmolený surovec s vystouplými lýtky, který se nikdy nenaučil koupat. Viděl jsem špínu zažranou do jeho kůže a zplihlé vlasy obalené přirozenou mastnotou jako páchnoucí vlnu nějaké staré ovce.

„Amazonio!“ Při opakování jejího jména nasadil ten nafoukanec s oholenou hlavou poněkud smířlivější tón. Jeho výslovnost ho zařazovala: Řím. Narozen v Římě a tam také se zaučil, co je to korupce. Byl to lehký, znepokojivě slabý hlas. Dosud zněl pohrdavě a arogantně. To musí být Florius.

Přiblížil se jenom tak, jak potřeboval, chráněný svými muži. Kdyby se dívky snažily dostat k němu, určitě by je zastavili. Ani se o to nepokoušely. Rovněž neodpovídaly. Amfiteátr naplnilo napjaté ticho. Všechno tak znehybnělo, že jsem slyšel jemné cinknutí kroužkového brnění, když jeden z tělesných strážců bezděčně přešlápl z nohy na nohu. Běžné denní oblečení bylo přestrojení. Pod tunikou měl ten hulvát profesionální zbroj. Ostatní muži tam stáli bez hnutí.

„Zápasíte dobře. Ta ukázka se mi velice líbila. Ovšem potřebujete záštitu nějaké organizace a já jsem ochoten vám ji poskytnout!“ oznámil příští vedoucí. Jeho tón zůstal drsný, ale jaksi nepřesvědčivý. Měl však za sebou mocnou podporu. Postavit se mu na odpor by vyžadovalo velkou odvahu.

Postava v přílbě s tmavým copem se odvážila a zavrtěla hlavou. Její přítelkyně po boku dávala drobnými pohyby najevo, že pátrá, jestli ti hulvátí nechtějí podniknout překvapivý útok.

„Odložte zbraně.“

Ani jedna z dívek nereagovala.

„Nejvyšší čas si promluvit —“ Předstíral dál, že jde vlastně o obchodní jednání, snažil se vlichotit. Potom to pokazil: „Stojíte proti přesile a vyšší třídě —“

Ne tak docela. Druhá dívka se dotkla Amazoniiny paže a obě se ohlédly. Vraty, kudy jsem tam předtím vešel, proběhla skupinka jejich kolegyň, jenom tři nebo čtyři, ale stačilo to, aby se síly vyrovnaly. Zastavily se, jen aby těžká vrata zavřely, a rozběhly se přes písek, všechny v bojovém odění a buď s trojzubci, nebo mečíky v rukou. Brzy se rozestoupily kolem ústřední dvojice, aby ji kryly.

Konečně byly síly vyrovnané.

Muž – ten, co musel být Florius – přitvrdil. „Tak snad už si přestaneme hrát, děvčata. Odložte ty zbraně!“

Vtom zavolal kdosi, představující skutečnou autoritu: „Cože – a nechat se zmasakrovat, Florie?“

Po aréně se rozléhal odněkud z výšky ženský hlas. Všechny nás překvapil. Hlavy se otáčely. Oči hledaly zdroj. Ten hlas vycházel z předsednické lóže. Jeho majitelka tam stála rozkročená přímo na zábradlí

balkonu, kde se o svátečních dnech aranžují vlajky. Balancovala tam bez námahy, daleko mimo dosah.

To musí být ta žena, kterou jsem předtím zahlédl samotnou, těsně zahalenou do štol. Když teď shodila svrchní oblečení, poznal jsem v ní pravou Chloridu. Okázale, jak to uměla po celou kariéru, předváděla holé nohy ve vysokých botách pod úžasně krátkou sukýnkou. I ona měla vlasy sčesané pevně dozadu a spletené do dlouhého tenkého copu.

„Teď můžeš ty lži namlouvat mně,“ posmívalo se to silné zjevení.

„Co to je?“ zachraptěl Florius a zlostně přejížděl pohledem od té návnady na skutečnou vůdkyni skupiny a zpět.

„To mi pověz ty.“ Chloridin hlas zněl chladně a sebejistě. Nabyla přesvědčení, že ho přelstila. „Proč ten oddíl násilníků? Proč žádáš složení zbraní? Proč přicházíš po zuby ozbrojený a ohrožuješ moje dívky – jestli to má být opravdu obchodní schůzka a ty s námi chceš skutečně spolupracovat?“

Pokusil se blufovat. „Slez dolů, ať můžeme všechno probrat.“

„Myslím, že radši ne,“ dobírala si ho. Typická Chloris. Strohá a jedovatá.

Tam nahoře však nebyla tak bezpečná, jak původně chtěla. Mezi roztroušenými diváky nastal nějaký pohyb a dvě postavy s nekalými úmysly se začaly prodírat řadami sedadel k předsednické lóži. Divoce jsem mával, abych Chloridu varoval. Rychle mrkla stranou a nijak zvlášť ji to nerozrušilo. „Co kdybys sem poslal své běžce, ať mě chytí,“ pošklebovala se a dál tam stála jako bohyně Vítězství ze Samothráky, ale s hezčíma nohama. Byla ozbrojená? To jsem nepoznal. Mohla mít s sebou nebo v lóži cokoli. A že to byla Chloris, mohl to být vějíř z pštrosích per a párek bílých holubic. Ony totiž v této nové bojové kariéře mohly být ty holubičky vycvičené, aby vyklovaly oči.

„No, jen počkej,“ odsekl ten v kožených kalhotách, „však já tě dostanu, uvidíš.“

„To si mě musíš nejdřív chytit!“ zvolala Chloris.

Určitě na to byla dobře připravená. Když se ti dva přiblížili k lóži a chtěli tam vstoupit, Chloris širokým obloukem seskočila z balkonu. Měla s sebou lano a po něm se svezla rychlým skluzem cirkusového artisty,

který se po cvičení na hrazdě vrací na zem. Zkříženýma nohama regulovala sestup a jednu lesklou paži držela vysoko rovně nad hlavou a rozháněla se mečem.

Lano se sneslo až dolů na chodníček, mimo dohled za bezpečnostní bariéru. Chloris zmizela.

Rozzuřený Florius hučel něco do svých lidí. Věděl jsem, že boj teprve začne. Připravoval jsem se připojit na pomoc děvčatům. Muži se už do nich pustili. Jakmile o sebe poprvé břinkly meče, došlo k novému vývoji.

Florius měl v úmyslu vycouvat. Viděl jsem, jak za svými muži ustupuje, když se pustili do gladiátorek. Ten zbabělec se držel stranou, třebaže byl ozbrojený. Odrazil jsem stranou těžkou zbraň a hnál jsem se za Floriem.

Mířil zpátky k západní bráně, kterou tam přišel. Jenomže tamtudy teď přicházel někdo jiný: někdo, kdo vítězoslavně zařval. Byl to další hlas, který jsem znal a znal ho i Florius. Na místě se zarazil.

Když teď stáli proti sobě tváří v tvář, bandita v kalhotách s oholenou hlavou poznal vysokou postavu Petronia Longa v hnědém. To ještě nemuselo Floria zastavit, ale Petro – který ještě nevěděl, že tu budu taky já jako jeho spolubojovník – si našel jiného kamaráda. Ten se neklidně vztekal na svém těžkém řetězu a stoupal si na zadní, takže byl dokonce vyšší než Petronius. „Přestaň blbnout, Florie – *nebo pustím toho medvěda!*“

Bylo mezi nimi ještě stále patnáct kroků, ale Florius pořád váhal, až nakonec poslechl.

XLIII

Můj dobrý přítel Petronius Longus měl mnoho výborných vlastností. Byl zdatný a podnikavý, milý kamarád, ceněný důstojník dohlížející na dodržování zákona a pořádku a vážený muž v každém prostředí, kam zavítal. Mému psu se vždycky posmíval, ale sám choval zblešená koťátka pro své děti a slyšel jsem ho hovořit zaujatě o staré třínohé želvě jménem Trojzubec, o kterou se jako kluk staral. Přesto jsem neměl důvod předpokládat, že by si uměl poradit s obrovským mrzutým, jenom částečně ochočeným kaledonským medvědem. A měl jsem pravdu. Možná že se něco málo v rychlosti dověděl od jeho majitele, než vešel do arény, zato medvěd už pochopil, že se mu naskytla příležitost prosadit svou nepředvídatelnou povahu.

Petronius vybízel zvíře, aby šlo na Floria. Ta huňatá hromada, blízká příbuzná Chloridiných předložek nastlaných v jejím budoáru, podnikla krátký výpad, zamručela a pak se otočila a pohrávala si s řetězem, až hrozilo, že Petronia stáhne. Florius se zachechtal, nahlas a posměšně. To byla chyba. Petro zamumlal něco medvědovi, ten se hned obrátil a rychle se rozběhl k banditovi. Petro povolil řetěz o něco víc. Florius zaječel na své tělesné strážce. Někteří z těch hulvátů nechali potýček s gladiátorkami a běželi ho zachránit. Když jsem se jim postavil, viděl jsem, že ženy se znamenitě činí při šermování s ostatními surovci. Mě nepotřebovaly. To bylo jen dobře. Měl jsem plné ruce práce, když jsem bodal do příslušníků ochrany toho gaunera. Jeden muž varovně zařval. Všichni jsme se ohlédlí. Medvěd se znovu rozběhl na Floria. Petronius rval řetěz, co mu síly stačily, ale ten útok byl zatraceně rychlý. Zvíře nemělo zuby, ale jakmile se rozmáchlo tlapou, teď už necelé dva kroky od bandity, mohlo ho vážně poranit. Florius byl bez sebe strachy.

Potom se situace opět změnila. Skrze západní bránu bylo slyšet dusot kopyt. Dovnitř vtrhli muži na koních, zřejmě Floriovy posily, po dvou po

třech na každém koni. Počet banditů teď nebezpečně vzrostl – ale současně se na okraji arény hýbalo něco jiného: z bezpečnostní palisády se spustila lana, po nichž sjížděly rychle postavy – další ozbrojené ženy, které se najednou zjevily z řad domnělých diváků. Na několika místech se kmitly dolů po lanech a přitom spustily hlasitý, vyzývavý pokřik.

Většina jezdců se přehnala kolem nás a mířila do středu. Na všech stranách se rozpoutaly boje. Bylo tam teď skoro tolik bojovníků jako v nejlepších divadelních hrách, na jaké se musí zakoupit vstupenky. Pokoušel jsem se zhodnotit situaci. Ještě to mohlo dopadnout dobře. Ženy byly obratné a odhodlané a nové posily je kdoví proč nenapadaly. Jenom tam jezdily kolem dokola a dotíraly na pěší bandity, kteří už tu byli. Petronius a jeho huňatý spojenec s protáhlým čumákem nedovolili Floriovi odejít. Já jsem si vzal do parády jeho nejbližší tělesnou stráž, aby ho Petro mohl zajmout. Ten nadějný plán nám zhatily dvě události. Tak zaprvé jeden osamělý jezdec přicválal zezadu k Floriovi. Ten se otočil v naději, že ho někdo přijel zachránit před vzteklým medvědem. Potom zbledl. Stál otočený čelem ke mně, a tak jsem viděl, co ho vyděsilo: ten ramenatý, bradavicemi posetý zamračený jezdec byl Splice.

Rozběhl jsem se k nim a křičel na Petronia. Písek pod nohama byl celkem pevně udusaný, takže se po něm dalo běžet, ale pro ty, kdo nejsou na arénu zvyklí, je to zrádný povrch. Postupuje se v něm pomalu. Nohy se brzy unaví a táhnete je za sebou. To poskytlo Spliceovi čas zastavit naráz koně, a to tak tvrdě, až se přímo nad Floriem vzepjal. Splice věděl, že mu vůdce tlupy usiloval o život – chtěl ho otrávit, a tak si to s ním přišel vyřídit. Tím se vysvětlovalo, proč nově příchozí bojovali proti svým domnělým spojencům – teď jsme se tedy museli vypořádat s válkou loupežných tlup.

Florius se zoufale hrabal pryč. Medvěd zařval a šel po něm. Tentokrát Petronius upadl, ale instinktivně držel řetěz dál. Já jsem se pokoušel zaútočit na Splice, ale pěšák se nemůže rovnat jezdcí.

Otevřenou západní bránou se tam vřítel nový bojovník. To bude vzrušující podívaná pro hlediště: dívka bojující z lehkého rychlého britského válečného vozíku, taženého dvojspřežím. Byla to Chloris. Měla vozatajku a sama se vykláněla přes proutěné boky, jednu paži vztaženou

s vytaseným mečem. Jela přímo na Floria. Splice se musel vozíku vyhnout. S klením seskočil z koně, ale doběhl k Floriovi a začal se s ním rvát. Florius nevěděl co dřív, zda se vyhnout Spliceovi nebo jehlovým drápům zuřivého medvěda, a nakonec se ocitl zády k Spliceovi. Ten ho popadl jednou paží kolem hrudi a volnou pěstí do něho bušil. Vozík je objel v těsném kruhu a hledal možnost, jak se dostat blíž. V tom zmatku udělal chybu, že přejel příliš rychle přes medvědův řetěz. Jedno kolo sebou prudce trhlo a nadzvedlo se. Vůz se vychýlil, vyletěl vzhůru a málem se převrátil. Chloridu, nepřipravenou, to vyhodilo ven. Ztratila meč, ale hned se za ním hrabala. Mezitím medvěd poznal, že je volný, a sápal se na koně. Vyděšená vozatajka vykřikla a vrhla se přes bok, dopadla na Petronia a strhla ho s sebou. Vůz se hnál do největší masy uprostřed arény, kde to teď vypadalo, jako by velký černý medvěd předváděl cirkusový výstup.

V této šílené scéně nastala najednou napjatá přestávka. Splice vlekl pozadu Floria. Petro, Chloris a já jsme se přeskupovali, abychom se na ně mohli dostat.

Potom se změnilo světlo. Nebesa se zatáhla a zlověstně se setmělo.

Měl jsem sucho v ústech a neviděl jsem žádnou možnost, aby to skončilo dobře. V tom přízračném polosvětle bude boj ještě nebezpečnější.

Jak jsem se prodíral k Spliceovi a Floriovi, Petronius se za nimi také rozběhl svým lehkým stylem na dlouhých nohou. Mnohý zloděj, kterého chytil a strhl, si myslel, že se Petro při honičce vůbec nenamáhá. Už je doháněl, ale Splice pochopil, že je v úzkých. Otočil se, Floria použil jako lidský štít, hotov rozdat si to s Petroniem o vůdce tlupy.

V hlavní bitvě banditi dosud bojovali proti sobě, ale někteří se od nich odpojili a šli na pomoc svému vůdci. Tím se bitka pěkně rozštěpila, ale pro dívky zbývalo ještě hodně práce. Letným pohledem jsem se přesvědčil, že si ty kvítečky vedou skvěle. Čeho se jim nedostávalo na váze, vynahrazovaly si výcvikem a prací s čepelí. Jedno dupnutí a švih složily chlapa, než se vůbec pustil do boje. Nebyly nijak choulostivé, neplýtvaly energií na ránu z milosti – na tu je třeba síla – nýbrž sekly do nejbližší končetiny a pak uskočily, když vytryskla krev. Ty, které jsem zahlédl, metodicky zpracovávaly každého, kdo se na ně hnál.

My s Petroniem bychom udělali se Splicem krátký proces, a kdyby byl přitom zabít Florius, žádná škoda. Nevyšlo nám to však: řítil se na nás uvolněný vůz s koňmi šílenými hrůzou ze slintajícího medvěda. Nikým neřízený přerachotil mezi námi a naší kořistí. Pokoušeli jsme se skočit koním po hlavách, ale odletěli jsme stranou. Slyšel jsem, jak Petronius zaklel.

„To ty jsi přivedl toho chlupatého závodníka,“ vyčetl jsem mu.

„Jak jsem mohl vědět, že ho vyděsí takový vozík.“

Ted' se na nás hnali někteří tělesní strážci. Ani jsem nevěděl, jestli jsou na Floriově nebo Spliceově straně, ale pro jistotu jsem se pustil do dvou z nich. Beze zbroje to nebyla žádná legrace. Jednoho chlapa jsem složil, než se ke mně Petronius připojil. Poblíž tvrdě bojovali Splice a Chloris. Florius ležel na zemi, Splice ho přidržel nohou. Stáhli se tam na pomoc další banditi. Chloris měla plné ruce práce. Ti rváči neměli žádné skrupule, pokud šlo o napadání žen. Zle na Chloridu dotírali. Ted' se mi ztratila z dohledu. S Petroniem jsme s obrovským úsilím odrovnávali své protivníky zuřivými rány mečem.

Chloris nám nehodlala dovolit zúčastnit se boje proti Spliceovi. Námahou vysokým hlasem hekla pokaždé, když někomu zasadila ránu. Dokonce i ten otrlý Splice se tvářil ustrašeně.

A přicházeli další gangsteři. Znovu se k nám řítil vůz. Převrátil se na ose a odřízal je. Medvěd vyskočil, odstrčil mě horkým těžkým bokem a skočil na jednoho z tělesných strážců. Ucítíl jsem jeho čpavý pach a uslyšel výkřik. Muž byl na zemi. Ozýval se řev, posměch a divoké mručení.

Zaječel ženský hlas a pak jsem viděl, jak Splice padl. Chloris do něho znovu silně bodla. Bylo po něm. Zpod nich se vykroutil Florius, vyklouzl z toho sročení a dal se na útěk. Banditi se potýkali s medvědem. Ten podlehl náporu a početní převaze. Kopali a sekali do ubožáka a ten se urputně bránil. Chloris se pustila za Floriem. My s Petroniem jsme se prodrali davem a vyrazili za ní.

Chloris a Florius už byli v polovině cesty k východní bráně. Vzbudili pozornost, takže když jsme oba dorazili do středu arény, už vybíhali muži, aby nám odřízli cestu. Stále v čele jsem zdvihl meč a vyrazil ukrutný řev. Bylo jich víc, než na kolik jsem mohl stačit, ale bojoval jsem ze všech sil.

„*Falcone!*“ Petronius viděl, že je zle.

Z poloviny jsem usekl hlavu nejbližšímu hulvátovi, zatímco tam stál s otevřenou pusou. Dosud nemůžu pochopit, jak jsem to dokázal. Ale byl to dobrý pocit. Při dalším útoku jsem se zaměřil najednou na dva. Ale to už se banditi rozprchávali. Půl minutky jsem zůstal sám a pak jsem si uvědomil, že mám po boku Petronia.

A děly se další věci.

Rachocení řetězů signalizovalo, že se u východní brány otvírá mohutný průchod pro zvířata. Panel vyletěl nahoru. Ven se mezi zběsilým štekotem vyřítily nové postavy.

„Dej pozor!“ zavolal na mě Petronius. Pokud ty psy vycvičili pro arénu, byli to zabijáci. Rozběhli jsme se k okraji. Někteří z banditů neměli takové štěstí. Vrhla se na ně smečka psů, bažící po krvi. K svému úžasu jsem mezi psy uviděl drobnou bledou postavičku naší zachráněné dívky Albii. Oči jí jen hořely a povzbuzovala zvířata. V patách za ní se kmitlo něco modrého: přibíhala tam moje Helena. Vzápětí se tam hrnul psovd, mával rukama, námahou funěl a protestoval, z čehož bylo patrné, že se se svými psy nerozloučil dobrovolně. Helena se obrátila, aby se hájila a zdůvodnila ten únos. V tom zmatku jsme s Petroniem ztratili Chloridu a Floria. Petro je zahlédl první. Florius už byl skoro u brány a netušil, že je mu Chloris v patách. Myslel si, že je už v bezpečí. Vtom mu Chloris skočila na záda. Slyšeli jsme, jak nabral dech. Natáhl se jak dlouhý, tak široký a polykal písek.

Chloris už byla zase na nohou. Nemilosrdně vytáhla Floria na nohy a svůj meč mu držela pod krkem. Cloumal jí vztek. „Vstaň, ty hajzle!“

Vzdálené zahřmění narušilo letní odpoledne. Setmělo se ještě víc než předtím.

„Zajmeme ho –“ nařídil Petronius, když jsme tam bez dechu doběhli. Považoval se za galantního člověka, což znamenalo, že se nikdy nepodvoluje ženám.

„Jděte se vycpat!“ zabručela Chloris. Já jsem se hluboko předklonil, abych nabral dech. Po usilovném boji jsme přeběhli skoro celou délku arény.

„Ta krysa je moje –“ Petro se nikdy nepoučí. Celý zpocený v tom

dusném vedru si přejel předloktím přes čelo.

„Ne, chci ho já,“ trvala na svém Chloris.

„Já po něm pasu celá léta!“

„A nakonec jsem ho chytila já!“ Chloris couvala a banditu za sebou táhla jako pytel ječmene. V jejím sevření mrtvolně bledý vypadal jako starý ranec breptajícího ubožáka. Kožené kalhoty ještě nedělají ze skety poloboha. Ať už si oholil palici, stále měl osobnost rovnající se špinavému hadru. Byl tak vyděšený, že slintal.

„Jak se má manželka, Florie?“ dobíral si ho Petronius.

„No počkej, za to tě dostanu, vigile!“

V aréně teď gladiátorky proháněly Floriovy siláky. Čepele se blýskaly a ženy se drsně smály. Volně tam pobíhali splašení koně. Psi se honili dokola a předváděli se, že to nejsou čistokrevní mastifové, ale prostoduší britští podvrtačci, prašiví a zblešení, kteří se prostě rádi baví. Zakusovali se do oděvu těch banditů a nechali se vláčet ve vzduchu jako Nux, když si hraje na přetahovanou s provazem.

Blížila se k nám Helena a táhla Albiu pryč z oblasti nebezpečí. I v tomhle podivném světle jsem viděl, jak tě malé loupežnici svítí oči vzrušením a život ve Falconově dobrodružně domácnosti jí náramně vyhovuje. Potom si všimla Floria a poznala ho. V době, kdy byla zajatá, musel být v bordelu a něco jí udělat. Albia zůstala stát jako zkamenělá a začala ječet.

Její pronikavý křik nás všechny vyděsil. Na chvíli jsem si dokonce zakryl uši. Florius si holky nevšímal. Využil vhodného okamžiku, vytrhl se a utekl. Chloris zareagovala okamžitě, ale on ji brutálně praštil pěstí do obličeje a chopil se jejího meče. Když se instinktivně snažila mu ho opět vytrhnout, sekl ji přes zápěstí. A než ho mohl kdokoli zarazit, bodl ji prudkou, krouživou ránou do břicha. Florius nechával obyčejně zabíjení druhým a teď se zapotácel a zatvářil vyděšeně.

Chloris něco překvapeně zamumlala a zhroutila se k zemi. Všude byla krev. Padl jsem vedle ní na kolena a hleděl, jak ji zastavit, ale on ji osudně rozerval a vyhřezlá střeva by už nikdo nemohl nastrkat zpátky. Ten úkol byl beznadějný. Ještě stále jsem tam klečel, nemohl tomu uvěřit a bylo mi zle.

„Ona umírá,“ pronesl Petronius Longus drsně. Tentokrát se mýlil a já jsem to věděl. Byla mrtvá.

XLIV

Mocné zahřmění nás všechny k smrti vyděsilo. Oblohu rozřal oslepující blesk. Spustil se přivalový déšť, že nebylo skoro vidět a jen jsme lapali po dechu – právě ve chvíli, kdy se Florius chopil příležitosti a práskl do bot.

„Už ji nech!“ nařídila mi Helena. Stáhla si štolu, místy už promáčenou, a položila ten modrý závoj přes Chloridu, zatímco jsem si otíral ruce a předloktí o písek. Po aréně se povalovalo mnoho mrtvých těl, většinou mužských. Ženy po nás začaly pokukovat. Pár se jich rozběhlo. U vzdálené brány jsem uviděl několik rudých tunik. Dorazili vojáci, alespoň menší oddíl. Někteří mluvili s bandity. Většina jich si ledabyly prohlížela tmavou mršinu mrtvého medvěda.

„Marku!“ vyburcoval mě Petro.

„Přenech ji nám,“ opakovala Helena a šťouchla do mě. „Běž! Utíkej za Floriem!“

Petronius už běžel, a tak jsem ho jako ve snu následoval.

Konečně jsme poznali, že jsme v Británii. Bohové drazí, jestliže jsem měl k této provincii nějaký vřelejší vztah, dokonale ho vymazal ten první mohutný nápor deště. Bouřky na Středozevní moři jsou tak laskavé, že přicházejí v noci. Proč když se počasí rázem změní v severních končinách, stává se to vždycky odpoledne?

Žádný dům ve městě nemohl být tak dobře odvodněný jako amfiteátr, ale už jen malé množství vody bušící do země způsobovalo, že jsme se brodili proudy i v úkrytu pod bránou. V odvodňovacích strouhách hučela voda. Nahoře se od každé řady sedadel řítily plachty deště. Prostor mezi veřejnou bariérou před první řadou a bezpečnostní palisádou byl téměř okamžitě zaplaven.

Mimo amfiteátr jsme nemohli být nikde v celém Londiniu vystaveni

živlům víc, leda na řece. S Petroniem jsme klopýtali z brány, šatstvo přilepené na těle a vlasy připlácnuté a ze všech našich částí stékaly potůčky. Měl jsem pocit, že bych se v tom, co mi proudivo přes nos, mohl utopit. Oči jsem měl plné vody. Nohy mi vězely v nesmírně těžkých botách, které jsem skoro nemohl zvednout z promáčené půdy.

Rozhlíželi jsme se kolem, ale Florius zmizel. Různými směry se skrze déšť a mlhu prodíraly příkrčené postavy, co nejlépe si zakrývající hlavu. Petronius se jich pokoušel ptát, ale odbývaly ho. Jestli si Florius našel nebo někomu sebral plášť, nikdy ho nepoznáme.

Po uhlově černé obloze se dosud proháněly blesky a osvětlovaly naše ustarané obličejy. Petronius ukázal paží jedním směrem a hned tam upaloval. Já jsem se obrátil doprava. Budu směřovat do otevřené krajiny, což mi připadalo nesmyslné. Všude kolem práskalo příšerné hřmění. Kdyby v těch místech existovalo nějaké zápraží, byl bych se tam hnal schovat a všechno nechal plavat.

Cesta vedoucí od arény narazila na silnici. Odřel jsem si koleno, když jsem poprvé zadupal na šterkovém povrchu, ale belhal jsem se dál, zatímco lilo stále víc. Nenáviděl jsem tohle město. Nenáviděl jsem počasí. Nenáviděl jsem tu zatracenou, špatně řízenou společnost, která sem vpustila Floria, a správu, jež nepodnikla nic, aby mu jeho vylomeniny zatrhl. Nenáviděl jsem urbanisty, kteří umisťovali arény daleko za městem. Nenáviděl jsem život.

Didius Falco, ve společnosti vždycky ten, kdo baví ostatní.

Otočil jsem se k jihu, k zastavěné oblasti. První místo, na které jsem narazil, vypadalo jako nějaká dílna a ozývalo se odtamtud něco jako stroje. Pootevřel jsem dveře. Musí tam být šlapací mlýn. Byla tam tma jako v pytli, ale slyšel jsem hlučné klapání lopatek a kapající vodu, jak se zvedá a potom vyšplíchne do sběrné komory. Znělo to poněkud váhavě.

Mohl jsem se tam schovat, ale co kdyby to trvalo ještě celé hodiny, než se déšť zmírní. Dosud jsem si dělal chabé naděje, že na Floria přece jen narazím. Zavolal jsem, ale nikdo neodpovídal, a tak jsem znovu vyrazil ven do bouřky.

Vyčerpán námahou po běhu v takovém nečase našel jsem jakési slibnější

útočiště: v té tmě jsem zahlédl skupinu budov. Jak jsem se k ní blížil s hlavou skloněnou do bouřky, zase jednou se na mě usmálo štěstí. Vypadalo to tam jako nějaký obchodní podnik. V otevřených dveřích kdosi stál, vyhlížel ven, ale ustoupil, aby mě pustil dovnitř. Objalo mě teplo. Čekala civilizace. Pochopil jsem: návštěvníci arény mají k dispozici komplex veřejných lázní.

Opatrný jako vždy jsem pátral po tabulce se jménem. Nad stolkem, kde se platí vstupné, byl na stěně bledý nápis. Jmenovalo se to tam U Caesara. To vypadalo docela dobře.

XLV

„Žádný meče!“

„Jménem správce provincie to tu mám prohledat.“

Chtěl jsem se vykoupat. Chtěl jsem ze sebe shodit promáčené šaty, odhodit zbraň z mokré pěsti, stáhnout si těžké, vodou nasáklé boty, potom se posadit na horkou římsu, nechat se obalit zálužnou párou a přitom si zdřímnout. Kdyby mi svědomí dovolilo se vzdát, mohl bych tu spokojeně zůstat celé dny.

„Je to oficiální? Máš písemný příkaz?“ V provinciích nikdo neměl žádný písemný příkaz. U Háda, vždyť nikdo neměl písemné příkazy ani v Římě. Pokud vigilové zabušili u někoho na dveře a chtěli se tam porozhlédnout, majitel by ty hulváty pustil bez řeči dovnitř a začal by spořít na zaplacení škody.

Zlostně jsem zamával mečem. „Tohle je můj písemný příkaz. Jestli se chceš hádat, můžeš klidně poslat běžce do prokurátorovy rezidence.“

„Cože – v tomhle počasí?“

„Tak zavři hubu a proved' mě po lázních, jestli si chceš ponechat licenci.“

Patrně jim tolik záleželo na tom, aby si v Británii postavili lázně, že se tu nezavedl ani systém licencí. Kdo by na ně dohlížel, když tu nebyli žádní vigilové? Zákonodárství bez donucovacích prostředků je pro kočku.

Licencování obchodních podniků jsme přece jen zavedli doma, při čemž nafoukaní čerství senátoři poskakují kolem jako édilové a strašně jim záleží na tom, aby své tógami oděné zadnice mohli zvednout a zahájit *cursus honorum*, a mezitím se zabývají šfouravými kontrolami otvírací doby, nemorálností mezi plebejci a protipožárními opatřeními. Úplatek jejich doprovodu obyčejně odsunul hněv jinam, k jiné oběti.

Tady, kde byrokracie měla teprve zapustit kořeny, zřejmě stačila vyvolat dojem prostá síla jazyka. Nemůžu říct, že by mě tam provázel jako

hygienickou kontrolu, ale směl jsem nerušeně procházet horkými i studenými místnostmi.

Můj život informátora jako by se skládal z ustavičných kontrol lázní s mokřými podlahami. Byly zrádné, když jsem měl naspěch a byl obutý. Těžko jsem se soustřeďoval, když jsem se smekal po kluzkých dlaždicích a vrhal po nose do rozbrázděné zdi, skrze niž vedlo potrubí s horkým vzduchem. Alespoň to hromobití zvenčí tlumily silné zděné střechy. Kromě běžného crčení a bublání vody tady byl jakýsi ochranný útulek tepla a ticha.

To ticho jsem ani neočekával. Byla to prostorná řada vyhřívaných místností, ale zákazníci nikde. Tomuhle tmavému zařízení chyběla společenská stránka, jakou nabízejí římské lázně. Nikdo tu nevedl filozofické rozpravy, nedebatoval o hrách, nevyměňovaly se tu klípky ani se nebušilo do pytle fazolí pro posílení zdatnosti. To byl další nedostatek, který by se měl probrat při přednáškách britského soudního legáta o občanství. Ostatně oleje na tělo páchly žlukle.

„Máte tu vždycky tak prázdnou? Vždyť je to tu prostorné!“

„Prej tu bude nová pevnost.“

„Kdoví kdy! Jak se užíváte? Kdo sem do lázní vůbec chodí?“

„Hlavně vojáci. Mají rádi tu hospodu vedle. Dnes už tu byli. Všechny je vyvolali na povinný cvičení.“ To asi správce, který nařídil vojákům pátrat po Spliceovi.

Tu mě něco napadlo. Hostinský, který mi pomáhal zabavit centuriona Silvana — připadalo mi to jako před šesti týdny —, hovořil o tom, že musí přinášet vodu z lázní. „Chodí si z tě vojenské putyky k tobě pro vodu?“

Majitel přikývl. „My máme studnu se šlapacím mlejnem a vodním kolem,“ informoval mě pyšně. „Našemu systému se nikde severně od Galie nic nevyrovná —“

„Uvnitř?“

Ukázal směrem, odkud jsem přišel. „Studnu jsme museli postavit tam, kde je voda.“

„Já jsem vlastně viděl to vaše zařízení.“ To bylo za mnou v bouřce. Ztratil jsem zájem. „Kudy se jde do té putyky?“ chtěl jsem vědět.

„Je hned vedle,“ odpověděl majitel lázní, jakoby překvapený, že to

nevím. „U Caesara. Zrovna jako my.“ To aspoň pomáhalo opilcům, aby si nemuseli pamatovat dvě jména.

Opustil jsem Caesarovy lázně a spěchal několik kroků přes velkou, rozšiřující se louži do Caesarovy putyky. Když jsem vešel dovnitř, koho nevidím, jak zamračeně upíjí z karafy, jako svého drahého přítele Lucia Petronia.

Napůl se zvedl a tvářil se ustaraně. Okamžitě se mi znovu vynořila veškerá bolest pro Chloridu. „Jak je, Falcone?“

„No dobře ne.“

Zavolal pro další číši a vrazil mě na lavici. „Truchli. Teď hned.“ Tím chtěl říct, dokud jsem tady s ním, a ne s Helenou. Dost zlé bylo už to, že mě viděla zdrčeného s rukama až po lokty zakrvavenými a se střevy bývalé milenky. Očima jsem přejel své oblečení. Ten déšť alespoň opláchl něco z toho svinstva. Pokud jde o bolest, ta si vyžádá delší čas.

Petronius se opíral lokty o stůl, boty měl sundané, aby mu na zemi uschly, a velké bosé nohy zabalené do ručníku. Vypadal sklíčeně, a přesto kupodivu uvolněně. Svou kořist ztratil v hustém dešti a zdrhnul. Nemohl jsem mu nic vyčítat, protože já taky.

„Tys ho samozřejmě našel, co?“ rýpl jsem si do něho a vytřepával vodu z vlasů.

i

„Však já ho dostanu,“ zachraptěl Petro. Dovedl jít za svým jako beran.

Napil jsem se, pak jsem si utřel ústa. „Připadal mi nějaký jiný. Byl to šok. Já si ho pamatuju jako bezduchý ranec se záděrami u nehtů a zplihlými vlasy, který snil o vlastní dostihové dráze – ale na to by se nikdy nezmohl.“

„Moc mu přidala na bystrosti,“ zabručel Petro. „Teď se zajímá o módní výstřelky.“

„Ty zatracený parthský gatě!“

Petronius si dovolil kyselé úsměv. Ten měl ještě konzervativnější vkus než já. „Ty futrály na nohy vypadaly na první pohled uboze. Vyjímaly by se slušně na smradlavým mezkařovi v Bruttii.“

„Kozí zvonec kolem krku taky... Všiml jsem si, že jezdecký prsten má třikrát větší než já.“ Roztáhl jsem prsty a podíval se na úzký zlatý kroužek,

který oznamoval, že mě zatahli do střední vrstvy. Florius nosil prsten, který mu zakrýval celý kloub.

„Rozdíl je v tom, že ty by sis takový nikdy dobrovolně nevzal,“ poznamenal Petronius. „Ten tvůj ti koupila Helena. Chce, aby svět věděl, že máš na tu čest právo a že ji doprovázíš z pocitu viny.“

„Viny?“

„Že žije s takovým šupákem, třebaže si zaslouží něco lepšího. Ale Florius —“ Petro skončil. Nehodlal vyjádřit své plné pohrdání. Jednou jsem ho viděl, jak vzal jeden prsten, který patřil Floriovu tchánovi, a podpatkem ho rozšlápl.

Zachmuřeně nalil další víno.

„Dělá Florius tomu bordelu pasáka?“ zeptal jsem se najednou. Petronius se v židli opřel. Poznal jsem, že něco takového neslyší poprvé. „Máš na mysli sběratele? Jo, to je on. Ta původní tlupa řídila v Římě vlastní děvky, nezapomeň. Měli bordely nejen pro sebe, ale taky kvůli zločinům, které se tam odehrávají. Nemyslím manikérky, co se celý den baví s kamarádkami, ani věštkyně, co nerozeznají Raka od Kozoroha. Myslím zlodějny, okrádání. Ilegální hazard. Nájemné vraždy. To všechno navrch k běžné zvrácenosti.“

„A Florius sám shání nové talenty?“

„Potom si je vyzkouší jako první,“ pokračoval Petronius. Oba jsme už zanechali pití. „Každou klisničku ve Floriově stáji připravil o panenství on sám.“

„Znásilnil je?“

„Někdy i víckrát, když to bylo zapotřebí. Aby je mohl terorizovat, aby ho na slovo poslechly.“

„Tomu našemu děvčeti, co sebral, je asi čtrnáct.“

„Některé jsou ještě mladší.“

„A ty jsi to pozoroval a nijak nezakročil, abys ho zarazil?“ Zlostně jsem se na něho podíval. „Uvědomil sis, že vlastně sleduješ přímo Floria?“

„Zpočátku ne. Jak říkáš, vypadá teď docela jinak.“

„Tvůj kamarád celník mi prozradil, že ten bordel používá jako kancelář, když je ve městě. Takže si boty zavěšuje řádně někde jinde?“

„Mám dojem, že Starý soused mu pronajal určité místo,“ potvrdil mi

Petronius. „Několikrát přišel a odešel přímo přede mnou, než jsem poznal, že to je on. Potom jsem brzy pochopil, že to celé vlastní a že je těsně propojený s tamější činností.“

„Kde jinde ještě pobývá?“

„Níž po řece. Má člun,“ vysvětloval Petro. „Právě ten člun mě zmátl. Vzpomeň si, to ráno, co pekařovu mrtvolu shodili do vody, uviděl jsem někoho stát na přídi.“

„Tvrdil jsi, že tě něco znepokojilo.“

„Pořád jsem nemohl přijít na to, co to bylo. Jakmile jsem poznal, že to je on, hlasitě jsem zařval. Ten způsob, jak tam stál a celkem nic nedělal...“ Petro se zaškaredil. „Určitě musel sledovat, jak jeho lidi svalují mrtvolu přes bok. Typický Florius. Náramně rád pozoruje. Celá rodina je taková. Ohromně je baví utrpení druhých, když vědí, že ho způsobili oni.“

„Pocit moci a tajemství. Dám na to krk, že Florius špehuje zákazníky, když jsou v bordelu zrovna s děvkami.“

„To musí.“

Odmlčeli jsme se. Floria jsme ztratili a to psí počasí se nedalo vydržet. Neuškodí, když si tam v klidu posedíme a budeme přemýšlet.

Ještě stále jsme o všem uvažovali, když vtom se rozrazily dveře. Jen co je příchozí stačili opět proti náporu bouře zabouchnout, hostinský je upozornil: „Žádné ženy.“

Poněvadž dovnitř vklopýtaly Helena a Albia, Petronius se usmál a vyložil mu, že ty zmoklé chudinky patří k nám. Hostinský usoudil, že to jsou lehké ženské a my si jejich služby kupujeme, ale my jsme se k nim stejně chovali zdvořile. Jakmile mě Helena spatřila, přistoupila ke mně stejně starostlivě jako předtím Petronius. „Ach, Marku!“

„Mně nic není,“ lhal jsem. Jak jsem tam tak stál, Helena mě objala. To mě málem odrovnalo. Polykal jsem slzy.

„Odnesly ji její kamarádky. Nedalo se vůbec nic dělat. To přece víš.“

Když mě pustila, ovládl jsem se. Posadila se ke mně.

Albia se z dřívější hysterie uklidnila a teď mlčela jako pěna. Helena si ždímalas vlasy, potom sukni. Dívky tam jenom tiše seděly. Helena zastrčila Albii neposlušný pramínek vlasů za uši a utřela jí mokré obličej, jak to

jenom šlo, do Petroniova ručníku.

„Florius?“ zeptala se Helena tiše.

Petronius si dolil číši a zatvářil se vztekle. „Ztratili jsme ho. Ale tohle je slepá provincie na konci světa. Nemá kam zmizet.“

To byl podle mého názoru optimistický výhled.

Všichni jsme seděli jako zmoklé slepice, počasím utahání do morku kostí. Kdybychom tu zůstali příliš dlouho, dala by se do nás zima. Naše promočené šaty neschly, jenom byly na nás stále těžší a studenější.

Přesto jsme tam zůstali, protože Helena si potřebovala něco naléhavě vyřídit. Vzala Albiu kolem ramen a tiše promluvila. „Když jsi poznala toho muže, strašně tě to rozčílilo. Byla bych ráda, kdybys mi řekla — teď by se to hodilo nejlíp, holčičko — co o něm víš.“

„My víme, že řídí ten nevěstinec U Starého souseda,“ dodal Petronius tiše, aby se dívka nebála mluvit.

„Chtělas tam vůbec jít?“ vyzvíдалa Helena.

„Já nevím.“ Vyznělo to, jako by se bála, že se dostane do potíží, ať řekne nebo udělá cokoli. „Já jsem nevěděla, kam mě chce odvést.“

„A věděla jsi, kdo je ten muž?“

„Ne.“

„Dřív jsi s ním nikdy nemluvila?“

„Ne.“

„Jak tě tedy oslovil?“

„Přišel ke mně a mluvil hezky, když jsem seděla, kde mě Falco nechal.“ Po chvíli Albia dodala zahanbeně: „Řekl mi něco, protože jsem brečela.“

Odkašlal jsem si. „To byla moje vina. Naštvala mě. Albia si možná myslela, že jsem ji opustil a už se k ní nevrátím.“

„Ale ty ses přece chtěl vrátit,“ řekla Helena, spíš aby uklidnila děvče, než aby zatleskala mým počestným úmyslům.

„Možná že mě ještě neznala natolik dobře, aby měla jistotu.“

„Albia tedy vypadala jako nešťastná mladá dívka, která utekla z domova.“

„Na to se mě ten muž taky zeptal,“ hlesla Albia napjatě. „Já jsem odpověděla, že žádný domov nemám.“

Helena stáhla rty. Cloumaly jí prudké city. „Tak abychom si ujasnili

jedno: já ti nabízím domov, Albio, jestli o něj stojíš.“

Dívčiny modré oči se zalily slzami. Petronius mě šfouchl do žeber, ale já jsem si toho nevšímal. S Helenou jsme se o téhle záležitosti ještě nebavili mezi čtyřma očima. Odvést takové nezkontrolované dítě do Říma a vystavit vlastní dcerky neznámému vlivu vyžadovalo řádně si to promyslet. Dokonce i prudká Helena Justina vyznávala tradiční rodinné rady. Avšak každá římská matrona ví, že domácí rady založily naše prababičky čistě proto, aby prosadily přednostní uplatňování názorů matron na domácnost.

Tak jsem se prostě podřídil. Taky jsem uměl být patriarchálním římským mužem.

Helena se naklonila k dívce. „A teď mi pověz, co se ti stalo, když jsi s Floriem odešla ke Starému sousedovi.“

Nastalo dlouhé ticho. Potom Albia promluvila, kupodivu silným hlasem: „Ta tlustá ženská mi řekla, že pro ně musím pracovat. Mě vůbec nenapadlo, že se k tobě a k Markovi Didiovi budu moct vrátit. Myslela jsem, že prostě musím dělat, co mi nařídí.“

Helena ovládla zlost, ale všiml jsem si, jak se jí svaly kolem úst stáhly. „A co ten chlap?“

„Donutil mě dělat, co se musí.“

Helena teď držela dívku pootočenou ode mě. Petronius si sevřel ruce, snad aby něco nerozbil. Já jsem položil Heleně dlaň na záda.

„Ty už jsi o tom něco věděla, Albio?“ zamumlala.

„Já jsem věděla, co lidi dělají.“

„Ale tobě se to ještě nestalo, vid’?“

„Ne.“ Děvče se najednou rozplakalo. Slzy mu tekly skoro beze vzlyků. Jeho žal a zoufalství byly srdceryvné. „Za to jsem mohla já –“

„To ne! Tomu nesmíš nikdy věřit!“ zvolala Helena. „Na tom, co ti udělali, už nic nezměním, ale u nás jsi teď v bezpečí. Já ti pomůžu vyprávět ten příběh panu správci. Tomu chlapovi a té ženské potom už nikdo nedovolí ubližovat druhým takovým děvčatům jako ty. Budeš vědět – a to ti může, Albio, pomoci – že ses mu bránila. Jemu a takovým jako on.“ Za chvíli pak Helena dodala rozhodným hlasem: „Všichni muži nejsou takové, ujišťuju tě.“

Albia zvedla oči. Hleděla z Heleny na mě.

„Muži a ženy můžou být spolu šťastní,“ dodala Helena. „Na to nikdy nezapomeň.“

Albia se na mě upřeně zadívala. To byla nejdelší komunikace, jakou s ní někdo z nás měl, takže to, co následovalo, bylo pochopitelné. Zřejmě o tom přemýšlela většinu doby, co byla u nás: „Ty umíš hledat lidi. Najdeš mi mou rodinu?“

To byla vždycky nejbolestnější otázka, jakou mohl informátor dostat. Buď ty pohřešované nemůžete vystopovat a nikdy jste ani neměli žádnou možnost, nebo je najdete a všechno se ošklivě zvrtně. Pokud jsem věděl, nikdy to nedopadlo dobře. Teď už jsem se odmítal zabývat takovými žádostmi klientů.

„Můžu ti povědět jenom pravdu, Albio. Myslím, že to nepůjde,“ odmítl jsem ji.

Vykřikla na protest.

Abych ji zarazil, pokračoval jsem klidně: „Sám jsem na to myslel. Podle mě musela celá tvoje rodina zahynout při bojích a požárech, když Londinium napadla královna Boudicca. Tos musela být ještě miminko. Kdyby někdo zůstal naživu, určitě by tě hledali.“ Mohla to být pravda. Jestli utekli a dítěátko prostě opustili, bylo nejlepší, aby se to nikdy nedověděla.

„Prostě se ztratili, Albio,“ uklidňovala ji Helena. „Měj je ráda, ale musíš je nechat odejít. Pokud se rozhodneš jít s námi, odvedeme tě daleko a na to, co se mezitím stalo, zapomeneš.“

Její slova moc nepomáhala. Albia byla úplně na dně.

My s Petroniem jsme nechali Helenu, ať se o dívku postará, jak nejlépe umí. Odešli jsme ke dveřím a vyhlédli do bouřky. Petro poskakoval po jedné noze a s potížemi se obouval.

„Bude už navěky vyděšená. Budete mít co dělat, abyste ji zachránili.“

„Já vím.“ A to jsme ani netušili, jestli ji Florius nenakazil nějakou chorobou nebo jestli neotěhotněla, s čímž bychom se museli vyrovnat. To nám prozradí až čas. Helena ji bude muset opatrně a taktně sledovat.

Petronius Longus se ponořil do mlčení. Já jsem měl plnou hlavu vlastních starostí. On, jak jsem věděl, jistě myslel na to, že někdy někde

Floria dostane.

XLVI

Bouřka přestala, jako když utne.

Hostinský nebo číšník se vyšel ven podívat, jak se obloha jasní. Nebyl to ten muž, na kterého jsem se pamatoval. Tamten byl plešatý Gal v modré tunice s nemožným opaskem, vyrovnaný a profesionální. Tenhle byl pružný špindíra, kterému trvalo celou věčnost, než nás obsloužil, a ani dost dobře nevěděl, co vůbec mají.

Ta výměna personálu se mi nelíbila. V duchu jsem čekal, kdy se znovu objeví můj známý, ale nedočkal jsem se. Ten dřívější mi nebyl sympatický, ale z pomýšlení, že si jeho místo zabral tenhle moula, se mi dělalo hořko v ústech. Donutil jsem se o tom zmínit. „Když jsem tu byl naposled, tak nás obsluhoval někdo jiný.“

Oči toho chlapa se mírně zamžily. „Odešel.“

„Neklidný nohy?“ Takový dojem jsem ovšem tehdy neměl. Ten druhý muž, který mi pomáhal vystřízlivět Silvana, přišel do Británie prosadit se. Ve vojenském výčepu vypadal celkem spokojeně a hodlal se tu usadit na dlouho. Kam se poděl? Kdo ho vyštval?

Ten nový pokrčil rameny. A právě tehdy jsem si všiml, že bývalý vývěsní štít s nosatou hlavou starého vojevůdce sundali. Někdo ho přemaloval.

„Vy si měníte jméno? Jak se teď budete jmenovat?“

„Ještě jsem se nerozhodl,“ vymlouval se, jako by se mu moje šťouravé vyptávání nelíbilo. Pochopil jsem, co to všechno znamená.

„Na vybranou toho máte spoustu,“ odpověděl jsem zachmuřeně. „V takový den, jako je ten dnešní, by se docela hodilo ‚Uder blesku‘.“

„To je fakt,“ připojil se Petronius, když pochopil, oč jde. Mluvil výhrůžným tónem. „Všechno, co nějak souvisí s Jupiterem, se vždycky těší oblibě.“ Ke mně dodal polohlasem: „Když už se ve městě rozšířili tak daleko na sever, musí s tím Frontinus něco udělat.“

Jestliže tohle byl opravdu nový hostinský, kterého tam dosadila Floriova tlupa, pochopil, že jsme si té změny všimli, ale věnoval nám jenom pohrdavý pohled.

Zavolal jsem na Helenu, že bychom měli všichni odejít. Bylo jí zima a necítila se dobře, takže navrhla, že bychom se mohli ohřát vedle v lázních. Kdybychom se vydali zpátky do rezidence, tam bychom našli dost horké vody a suchého šatstva, ale všichni jsme byli tak prochladlí, že jsme si nemohli nechat ujít tuhle příležitost. Nešlo jenom o to, abychom si tam pohověli. S Petroniem bychom si zatím mohli promyslet, co podnikneme dál.

Přebrodili jsme se zaplavenou ulicí. Odpady byly tak plné vody, že se rozlévala zpátky. Naše společnost ztichla. Já jsem horečně přemýšlel.

Do bordelu se už Florius nevrátí. Hlavně pokud usoudí, že Petronius místo hlídá. Správce by tam mohl bezpečně provést razii a zatknout tu starou babiznu i s dalšími příživníky. Potom bychom mohli pátrat po řece po Floriově člunu a zjistit, jaké má jiné skrývačky.

Prozatím bude Florius zalezlý.

Doufejme.

Když jsme vešli do lázní, mrkl jsem na vedoucího, který se okamžitě začal handrkovat. Slova se ujal Petronius. Požadoval skupinovou slevu, což poněkud přehnal, když jsme byli jenom čtyři. Vigilové ovšem očekávají respekt vůči svému postavení, právě tak jako zločinci typu Pyrona a Splice. Vedoucí se zmohl jen na to, že nesměle něco zahuhlal o vysoké kvalitě poskytovaných služeb a o tom, že mají spoustu horké vody...

„Mají tady vodní kolo!“ zvolal jsem vesele. „A jednoho strašně utahaného otroka, který ho šlape.“

„Myron!“ dodal vedoucí. „Nohy má docela v pořádku! Ten s ním rachotí.“

Já jsem si pamatoval něco jiného. Snažil jsem se to vyhnat z hlavy, ale ta poznámka mi nedala pokoj. Vzdychl jsem si. „Schovej mi škrabku – chci si něco potvrdit...“ Petroniovi jsem se nesvěřil, ale najednou jsem měl pocit, že jsem Floria možná minul o chlup.

Bleskově jsem zaskočil zpátky do té budovy, kam jsem předtím nakoukl na to kolo. Za pěkného počasí se to zdálo docela blízko. Před tím barákem jsem se zarazil. Byla to pitomost. Honil jsem nebezpečného zločince. Měl jsem si vzít s sebou Petronia. Tasil jsem meč. Velmi opatrně jsem otevřel dveře a vkročil dovnitř.

Okamžitě jsem zpozoroval, že vodní kolo teď běží mnohem hlučněji než dřív. Ten muž, co ho šlape, musí mít spoustu energie. I teď, co se bouřka přehnala, bylo zvláštní šero, ale přece jen jsem rozeznal technické zařízení. Zvedací systém byl obdivuhodný. Nainstalovali ho do obrovské, dřevem obkládané studny tak široké, že v ní klidně mohli stát dva muži s rozpaženýma rukama. Kdyby to zkusili, mohli se ovšem utopit. Nebylo poznat, jak hluboko ta šachta sahá. Vzpomněl jsem si na minulou hrůzu a dělalo se mi špatně už při pouhém pohledu dolů. Kdyby Verovolka strčili dovnitř tady, mohl prostě zmizet a nikdy by ho nikdo nenašel. To by mi ušetřilo hodně žalu.

Prohnutý železný řetěz, ovládaný kolem, spadl do černé hlubiny dole a nahoru vynášel vodu v dlouhém zástupu čtyřhranných dřevěných kbelíků. Vedlejší lidské šlapací zařízení udržovalo rotaci hořejšího kola a nabírání vody do kbelíků. Nahmátl jsem šlapací kolo, chytil se jedné příčle a zuby nehty se držel. Celá sestava byla asi deset stop vysoká a v chodu ji udržoval člověk uvnitř, který patrně celý den zarputile šlapal. Zaskočený odporem, když jsem mu kolo zabrzdil, přestal. Byl to otrok hubený jako komár, s čelenkou na hlavě, a tvářil se dotčeně, že jsem mu vpadl do jeho samoty.

„Ty jsi jistě Myron. Dnes máš mizerný den, co? Omlouvám se, že tě znovu ruším. Pověz mi, Myrone, kdo už tě dnes uvolnil, aby sis odpočinul od práce?“

Myron nespouštěl oči z mého meče. Ale dosud se s ním dalo jednat. „A zaplatíš mi, když ti to prozradím?“

„Ne. Ale jestli se nepřiznáš, tak tě zabiju.“

„Slušnej kšeft!“ Pragmatik.

„Je to gangster,“ varoval jsem ho. „Máš kliku, že jsi ještě naživu. Oholená hlava a směšný kalhoty. Nemám pravdu?“

Myron přikývl a vzdychl. „Nakonec jsem si ani neodpočinul. On tam

rovnou skočil vedle mě. To ty jsi otevřel dveře? Byl tu natlačenej a ruku mi tiskl na pusu.“

„Radši tak než do zadnice.“

„Žádná taková sranda. Nakopnul mě a nařídil, že mám šlapat dál, aby to klapalo jako jindy.“

„Ale ty jsi nešlapal normálním tempem.“

„Když von mi děsně překážel.“

„Kam šel potom?“

„To nevím a je mi to šumafuk. Seřezal mě řemenem a nařídil, abych ani neceknu, že jsem ho viděl. Proč bych měl? Ty mě taky zase jenom seřežeš... Jestli ho chytíte, tak mu dej nářez za mě. Já pracuju poctivě a totle všechno nemám zapotřebí.“

„Poznal jsi ho? Jmenuje se Florius.“

„Už jsem ho musel vidět dřív. Přišel sem ještě s nějakým druhým chlapem a chtěli koupit ty lázně. Oni hádám vědí, že tu bude pevnost. V tom případě vezmu honem nohy na ramena.“ Chapadla té bandy se roztahovala všude – a rychle si uměla najít příležitost k investicím. Myron dodal: „Říkají si Jupiterova společnost. To zní pěkně.“

„Božsky. Kdo byl ten druhý muž?“

„To nevím. Dokonale škrobenej. Ke mně se fakt choval zdvořile.“

„Nenech se přelstít, Myrone. Každý z nich by ti ochotně podřízl chřtán.“

„To jo,“ zvolal Myron, zřejmě docela zásadový typ. „Ale ten, co nebyl Florius, by se napřed hezky omluvil!“

Vrátil jsem se do lázní a shromáždil své druhy. Nemělo smysl je znepokojovat přiznáním, že Florius mě převezl. Oznamil jsem jim, že je čas odejít. Sám jsem byl tak rozrušený, že se mi koupat nechtělo.

Všichni jsme byli utahaní a cestou domů jsme trochu zabloudili, takže místo přímé trasy jsme se dostali do oblasti blízko fora. Třáslí jsme se zimou a spěchali, zatímco obloha se jasnila a z deště zbyla jenom lehká mlha. Slunce se neukázalo, zato kolem nás řádil vítr. Vzduch, který se měl vyčistit, ztěžkl nasycený vodou, atmosféra se lepila vlhkostí a ta nám zalepovala i plíce. Všichni jsme sípali.

Jak ulice stoupala, brzy jsme si uvědomili, že jsme se ocitli na okraji

čtvrtí úřadů.

„Tamhle je dům toho právníka,“ všimla si Helena. Mně to bylo úplně fuk. „Měl by sis s ním promluvit,“ nařídila mi.

„Cože, teď? A o čem?“

„O jeho klientech. Pyronovi a Spliceovi. Možná že neví, jak to s nimi dopadlo, a když ano, tak by ses ho mohl zeptat, jak se to dozvěděl.“

Byl jsem k smrti utahaný, celý prochladlý, mokrý a zbědovaný. Nejradši bych byl informátor flákač, který si nevšímá nevyřešených detailů. Vyloučeno. Heleně jsem často říkával, že mi stačí dobrý čich a intuice, ale ona mě nutila k řádnému tvrdošíjnému vyšetřování. Neuznávala výmluvy, že jsem promoklý a unavený. Zatáhla mě do Popilliova domu. Albiu jsme museli vzít s sebou a Petronius s námi šel ze zvědavosti.

Popillia podle všeho potěšilo, že má společnost. Právníci se rádi obklopují lidmi.

„Já jsem Falco a Helenu znáš. Máme s sebou Albiu. Albia vlastně uvažuje o tom, že podá žalobu o odškodnění na tvé zaměstnavatele –“ Popilliovo obočí pískové barvy vyletělo nahoru. Teď asi uvažoval, jestli si ho Albia nechce najmout jako obhájce. Nebude se na to těšit dlouho, jen co zjistí, že nemá žádné peníze. „A tohle je Petronius Longus, člen římského sboru vigilů.“

Trochu zamrkal, když jsem všechny představoval. Jasně si vzpomínal, co o Petroniově činnosti prozradil Frontinus, a tvrdě se na něho zadíval. Petro mu upřený pohled vrátil. Vigilové jsou zvyklí, že jimi veřejnost pohrdá. Jsou hrubí, brutální a ještě na to jsou hrdí. „Mohu vám nabídnout občerstvení?“

„Ne, neobtěžuj se.“

„Tu mladou dívku asi něco trápí...?“

Ale Helena si Albiu odtáhla stranou a posadila se s ní. Petronius ironicky přihlížel, zatímco já jsem se chystal pustit do Popillia.

„Popillie, mám jednu otázku: Už se ti podařilo promluvit si se svými dvěma klienty?“

„Ještě ne. Budu se asi muset rozzlobit na pana správce, jestli se ten odklad protáhne –“

Petronius vybuchl smíchy. „Já bych to nezkoušel!“

Zvedl jsem na Popillia obočí. „Copak ti to nikdo neřekl?“

Právník teď byl ve střehu. Tázavě se na mě podíval, ale nemluvil.

„Pyro je po smrti,“ prozradil jsem mu rovnou. „Zhroutil se včera v noci. Podle všeho to byl jed.“

Chvilku o tom uvažoval. „Jsem šokován.“

„Kdyby tě snad napadlo, že tu smrt nastražil správce,“ dodal jsem, „tak to rovnou pusť z hlavy.“

Popilliův pohled zastřela opatrnost. „Proč bych podezříval pana správce? Proč by vůbec Frontinus –“ Byl zvyklý na křížový výslech.

„Aby si usnadnil život. Aby odstranil nebezpečného zločince, aniž by ho potřeboval evidovat nebo riskovat soud s ním.“

Popillius se tvářil upřímně zmateně. „To mi připadá netypické. A jaké *riziko* soudu?“ chtěl vědět.

„Riziko, že by ten zločinec mohl vyváznout.“

Zasmál se. „To má být kompliment mému řečnickému umění? Takže – „ Popillius toto téma opustil. „Ten muž, kterého znáte jako Splice – co je s ním? Musím s ním mluvit.“

„To si ho budeš muset napřed najít,“ posmíval se Petronius.

„Co se stalo?“

„Utekl z vazby,“ konstatoval jsem suše.

„Pyrona pravděpodobně odstranila tlupa,“ dodal Petronius jako profesionál. „Aby nemluvil. Splice si možná spočítal, že pro ně taky ztratil cenu, takže jakmile byl volný, obrátil se proti nim.“

„Počkat, počkat –“ zarazil ho Popillius. „Vrať se o krok zpátky. Chceš mi říct, že můj klient utekl?“

„Tys mu to zařídil, Popillie?“ zeptal jsem se ironicky.

Popillius odsekl: „Chovej se jako profesionál a pověz mi, co se děje.“

Seděli jsme vedle něho, každý z jedné strany, a mluvili s ním jako učitelé. „Jeden z tvých uvězněných klientů přišel ve vazbě o život –“

„Splice si zachránil kůži tím, že z otráveného podnosu nic nejedl –“

„A když ho potom vedli na bezpečnější místo, vojákům se nějak podařilo ho ‚ztratit‘.“

„Byli podplacení,“ dodal Petro rázně.

„A kdo je hlavní podezřelý, že je podplatil?“ zeptal jsem se ho.

„Falcone, já bych řekl, hledej křiváckého právníka.“

„S tím se smiř,“ poradil jsem Popilliovi. „Když pracuješ pro gangstery, tak se dá čekat, že jim podvodně všechno zařizuješ.“

Popillius zabručel. „Já jsem pouze přijal klienty v případě, kde byla právní intervence oprávněná.“

„No a teď jsi o oba přišel.“ Byl jsem vážný. „Pyrona ti otrávil – a Splice zabili v boji.“

„Víš to jistě nebo jenom z doslechu?“

„Já jsem to viděl. Kdo přesně se na tebe obrátil, aby ses jich ujal?“

Popillius odpověděl otevřeně: „Něčí otrok mi přinesl dopis. Popisoval jejich postavení, že jsou v zajetí, a ptal se, jaký by byl můj honorář.“

„Kdo ten dopis podepsal?“ zeptal se Petronius.

„Byl to anonym. Jako obvykle ‚Přátelé obviněných‘. To se stává. Obvyčejně se to zdůvodňuje tím, že ten dotyčný se potom nechce cítit zavázán a zahanben.“

„Jak jsi tedy odpověděl?“ chtěl vědět Petronius. „Taky dopisem?“

Popillius přikývl. Cynicky jsem se pak zeptal: „Jak sis mohl být jistý, že ti zaplatí?“

Lehce se usmál. „V podmínkách jsem si stanovil, že chci zaplatit předem.“

„Mazané! Ty peníze předem asi přišly, předpokládám.“ Opět přikývl. „Takže,“ shrnul jsem to, „jsi s nimi nikdy osobně nejednal a dosud nevíš, kdo tě řídí?“

Popillius se na mě zahleděl. A právě tehdy se rozhodl, že nás překvapí. Zaklonil se s rukama spojenýma na opasku. „Ne tak docela,“ odpověděl stroze. „Já vím, kdo si mě najal. A co pro vás bude možná důležitější – *on* ještě neví, že jsem ho vystopoval.“

S Petroniem jsme se na sebe podívali. Než Popillius mohl pokračovat, došlo nám, co udělá. Zhrozili jsme se, že se chystá podrýt náš předsudek – ale jeho poslední promluva nás varovala: prozradí nám to jméno.

My jsme byli hoši odchovaní tradicí a tohle nás šokovalo. Ale byla to pravda: zírali jsme na poctivého právníka.

XLVII

I Helena přestala něco šuškat Albii. Helena měla úžasný sluch. Ty jemně tvarované mušličky se dokonale hodily pro perlové náušnice a lákaly k něžnému ožušlávání – ale dovedly také přes bzučící hodovní síň vyčlenit šeptaná pomlouvačná slova. Zvedla prst, aby dívka zůstala zticha.

Petronius Longus se opřel dlaněmi o stehna a dýchal zvolna. „Ty se teď chystáš udělat něco ušlechtilého, Popillie?“

„Já nejsem takový hlupák, jak si zřejmě myslíte,“ odvětil právník poklidně.

Petroniovi se usadil na tváři lehký úsměv. „*Tys toho otroka sledoval!*“

„Samozřejmě,“ potvrdil Popillius mírně modulovaným hlasem. „Když se profesionálnímu právníkovi nabídne anonymní klient, je to běžná praxe.“

Petronius sebou trhl. „A či byl ten dům, kam se otrok vrátil?“

„Norbana Mureny.“

Petronius a já jsme se zaklonili a pomalu hvízdli. Popillius se tvářil zamyšleně. Hovořil tichým hlasem, skoro lítostivě, jak uvažoval o zkaženém světě. „Prý bezvadný soused. Slušný člověk se starou matkou, kterou zbožňuje. Není s ním v Británii, pokud ta dáma skutečně existuje. Což mimochodem považuji za neprokázané.“

Jak Petronius, tak já jsme užasle vrtěli hlavou.

„Proč nám to vůbec svěřuješ?“ vyzvídal jsem.

„To by mělo být jasné,“ odpověděl právník upjatě.

„Ty nenávidíš zločince a pohrdáš jimi?“

„Jako snad každý.“

„Ale peníze od nich bereš?“

„Pokud to je právnicky opodstatněné.“

„Proč tedy zrazuješ Norbana?“

Ted' se Popillius opravdu zatvářil trochu zaraženě, ale bylo to jen

přechodné hnutí. „Najali si mě. Tak jsem ten případ vzal.“

Ještě stále jsem nepochopil, oč mu jde.

„Řekl jsi mi, že Pyrona otrávil ti gangsteři,“ vysvětloval Popillius. Potom nám podal důkaz, že právníké svědomí je citlivé. „Za své služby jsem dostal zapláceno, a budu tedy hájit jeho zájmy. To, co se stalo Pyronovi, je skandál. Nikomu nemůžu dovolit, aby zabil mého klienta a jen tak mu to prošlo.“

XLVIII

Florius se tedy spolčil s Norbanem Murenou.

Dalo se pokračovat rozumným směrem (jít domů, předat informace správci, převléknout se do suchých tunik, posadit se s podloženýma nohama a nechat správce, ať nese riziko). A pak tu byla cesta, pro kterou jsme se rozhodli Petronius a já.

Mohla za to Helena Justina. Připomněla mi, že Norbanus bydlí také v severní části města nedaleko. Popillius nám dal adresu. Půjčil nám nosítka, aby Helenu a Albiu vzali zpátky do rezidence. Když se nabídl, že je osobně doprovodí, odmítl jsem.

„Já jsem tedy možná počestný právník – ale nedůvěřuješ mi,“ zažertoval.

„Pokud jde o manželku, tak ne,“ odpověděl jsem.

Podle právníkových pokynů jsme došli k úhlednému domu na břehu hlavního říčního toku. Stálo tam několik svatyní tří božských matek, nakynutých britských božstev, sedících mezi ovocem a koši s vlnou a tvářících se, že by daly pár pořádných pohlavků každému, kdo by se nechoval dost uctivě. Několik dalších budov hned vedle používalo přísun vody pro výrobu, například keramiky a ozdobných kovovýrobků. Tady musí bydlet ti sousedé, kteří považovali Norbana za takového sympatického člověka.

S Petroniem jsme se přiblížili potichu. Nenápadně jsme obešli celý pozemek. Vládl tam klid. Neviděli jsme, že by se v blízkosti někdo pohyboval. Jestliže to však bylo ústředí velké bandy zločinců, mohl by tu všude číhat ozbrojený personál, připravený po nás skočit.

„Na dveře zaklepej ty,“ vyzval jsem přítele. „Mě už zná.“

„Ale mě už taky viděl.“

Chovali jsme se jako darební kluci, kteří chtějí vyrušit vrátného a potom

utéct. Avšak z místa jsme se ani nepohnuli. Probírali jsme celou situaci. Tak zaprvé Norbanus zatím neměl důvod předpokládat, že po něm jdeme, a přitom tenhle dům stál blízko arény a nedaleko baráku s vodním kolem. Bylo docela dobře možné, že Florius se tady někde schoval. Škoda že jsme si ho nespojili s Norbanem dřív, mohli jsme ten dům prohledat včas.

Ted' však otázka nezněla, zda sem přišel Florius po boji – oba jsme to považovali téměř za jisté – ale zda je ještě tady.

„Já si myslím, že pláchl k svému společníkovi, trochu se vydýchal a potom zase rychle zmizel,“ soudil Petronius. Dal jsem mu za pravdu. Přesto jsme se museli přiblížit k baráku opatrně. Jestliže tam byli Florius i Norbanus, celá operace vyžadovala víc lidí než nás dva. I Norbanus musí být nebezpečnější, než se vždycky zdál.

Už předtím jsme připravili určité plány, jak se vyrovnat s nepředvídanou situací. Helena Justina požádá správce, aby sem poslal vojáky. Ale přišli by vůbec? Už jsem mu říkal o zásah dřív, když jsem se původně vydal na pomoc Chloridě v amfiteátru. Už bylo prakticky po boji, když se tam objevilo pár nanicovatých vojáčků. To bychom tu mohli s Petroniem sedět celý den a čekat na posily.

Rozhodli jsme se, že to půjdeme prozkoumat sami a vůbec si přitom nebudeme představovat, že jsme zase zpátky doma na Aventinu.

Nějakou dobu jsme přece jen počkali. Alespoň jsme mohli vstřebat plně atmosféru toho místa. Stáli jsme u zdi sousedního domu a bedlivě pozorovali Norbanovo sídlo. Nikdo nešel dovnitř ani ven. Takto vypadá většina domů, až na určité denní doby. Tahle nebyla jedna z těch rušných. Nic se ani nehnulo.

Nakonec mě poslal Petronius dovnitř. Sám číhal venku a pozoroval, jestli někdo nevyběhl zadem. Uklidnil mě poznámkou, že kdyby mě útočník přepadl, viděl by, kdo. Odpověděl jsem mu poměrně stručně.

Dveře celkem rychle otevřel na pohled dokonale neškodný domácí otrok.

„Zdravím. Jsem Didius Falco. Je tu moje sestra?“

Proč jsem si ještě pořád připadal jako malý kluk? Možná proto, že jsem tu otázku musel položit nesčetněkrát v dávné minulosti, když mě máma poslala na marnou pochůzku, abych přivedl své hrozné sourozence. Ted' se

aspoň konec té historky změnil. „Má sestra je Maia Favonia. Ona a tvůj pán jsou přátelé.“ Opravdu jsem pocítil značnou úzkost, že by Maia mohla být s tím podvodníkem.

„Není tady.“

„Ty ji znáš?“

„Nikdy jsem ji neviděl.“

„A je doma Norbanus?“

„Ne, je pryč.“

„Kdy čekáte, že se vrátí?“

„Pozdějc.“

„Hele, podívej – já nevím, jestli bys do toho měl chuť, ale on mi velice laskavě slíbil, že mě provede domem. Chci si pronajmout něco podobného a rád bych viděl, jak tyhle stavby vypadají uvnitř. Abych sem nevážil cestu nadarmo, jestli je nějaká možnost...“

Ovšemže byla. Otrok, Brit, který zřejmě patřil k pronajatému domu, aspoň jsem se domníval, byl velice ochotný mi všechno ukázat. Jeho pán by proti tomu jistě nic neměl, že? Každý přece říká, jaký je Norbanus Morena hodný člověk.

„Můžu si s sebou vzít i kamaráda?“ Petronius Longus byl vítán stejně jako já. Vítězoslavně jsem na něj mrkl. On mě kopl do kotníku.

Všechno jsme tam prohledali. Nahlédli jsme dokonce i do hospodářských budov. Člověk přece potřebuje vědět, jaké jsou tam možnosti ustájení a založení dílny, když si něco pronajímá. Byli jsme na sebe docela hrdí. Otrok neměl tušení, že je na nás něco podezřelého.

Ve srovnání se středomořskou úrovní byl dům poměrně malý, postavený kolem maličkého nádvoří, kam se nikdy moc slunce nemůže dostat. Proutěné stěny omazané hlínou v některých částech, jinde cihly a slušná prejzová střecha. Nejlepší pokoje měly dokonce v oknech tabulky z průhledného steatitu a byly vyzdobené jednoduchými freskami. Malované panely rozčleňovaly pěkně rozvržené svícny a vázy. Na žilkovaném okrovém frýzu se sobě klaněly páry dlouhozobých ptáků poněkud nejistého původu. Nábytku tam bylo málo, ale stačil, méně mužský a ozdobnějšího stylu, než jsem očekával. Všude měli čisto a pořádek.

Jako gangsterský palác působil tenhle dům málo okázale. To mi připadalo moudré. Londinium ještě příliš nevyrostlo od dob kupeckého tábora v močálech. Vyzdobit si ho velkolepými mramory a znamenitými uměleckými díly, když i správce má zatím jenom několik vykopaných stavebních jam pro své sídlo, by bylo netaktní.

„Norbanus má také u řeky vilu, že? Nevíš, jestli pronajatou nebo vlastní?“

„Ta vila se zatím staví přímo pro něho.“ Takže tam investuje něco ze svých zisků.

„Je za řekou na jižním břehu?“ zeptal se Petro.

„Ano, pane. Hned vedle svatyně na kopečku za městem.“

Petronius ji znal. Tvářil se ironicky. „To je ten nový komplex pro chrámy císařského kultu, Falcone. Náš přítel Norbanus si tam rozbil stan, aby byl zadobře s císařem.“

„Ba ne, on je dole u řeky,“ opravil ho otrok nafoukaně. „Císařský majetek je všude na výšinách.“

Kdežto Norbanus bude mít přístup k vodě a všem možnostem, které skýtá. Sázím se, že mu to tak vyhovovalo. V případě potíží mohl snadno prásknout do bot.

„Kdepak je dneska?“ zeptal jsem se nevinně. „Ve vile?“

„Je mi líto, ale to nevím, ovšem dům udržujeme připravený. Většinou tu nocuje.“

Ted' už nás odvedl zpátky k východu a chystali jsme se vypadnout. „A co jeho přítel?“ zeptal se Petronius. Viděl jsem, že má v úmyslu využít příležitosti. „Vídáte tu Floria často?“

Otrok se zarazil, ale jenom na chvíličku. Snad se mu trochu zbystřil zrak, ale odpověděl hladce. „Ano, občas nás navštěvuje, ale pár dní jsem ho už neviděl.“

To nám aspoň potvrdilo spojení s gangstery. Ale jim by to taky prozradilo, že jdeme po obou z nich. Otrok musí věrně hlásit všechno, co jsme řekli.

Petronius však chtěl mít už co nejdřív nějaké výsledky. Nebezpečně riskoval. To byl jeho obor, ale já jsem se cítil nesvůj. Kdyby nechal utajování, mohlo by se mu to ošklivě nevyplatit.

Dveře byly otevřené. Už se nás potřeboval zbavit.

Když jsme vyšli ven, oba jsme ustoupili, aby mohli vejít nově příchozí. Tuhle dvojici jsme znali: slepý harfeník a jeho chlapec. Kluk na mě mžoural a pak se ještě vztekleji podíval na Petronia.

S Petroniem jsme je obešli, chladně jsme jim kývli a kráčeli dál. Po několika krocích jsem se obrátil a uviděl, že ten kluk s nepříjemným kukučem nás stále sleduje. Jeho pozornost vzbuzoval především Petronius. To mě znepokojovalo. „Teď praskne, že jsme tam byli. Norbanus může mít pocit, že jsme se k němu vetřeli až příliš drze.“

„Dobře,“ zabručel Petronius. Nepřiznal jsem se, že jsem viděl harfeníka, jak včera večer špehoval Maiu, když šla do jeho pokoje. Těžko bych vysvětlil, co jsem tam sám pohledával. Ale přece jenom jsem řekl: „Maia mi dělá starosti. Musím ji varovat, jak je to s Norbanem.“

„Správně.“

Za chvíli jsem se ho zeptal přímo: „Máte spolu něco, moje sestra a ty?“

Petronius po mně vrhl postranní pohled. Potom pokrčil rameny. Jeho hlas byl tvrdý. „Na to by ses měl radši zeptat jí. A jestli ti prozradí svoje záměry, mohl bys mi její odpověď vyřídit.“

„To je celá ona,“ poznamenal jsem stroze. Potom jsem zariskoval: „Ty jsi do Maii zamilovaný?“

Petronius Longus mě plácl přes rameno. „Nedělej si s tím starosti,“ odpověděl přiškrceným hlasem. „To, co k ní cítím, trvá už dlouho. Zatím to bylo každému fuk. Není důvod, proč by na tom mělo záležet právě teď.“

Ale já jsem zjistil, že v zájmu jich obou mně na tom záleží.

Dál jsme šlapali mlčky deštěm zmáčenými ulicemi tohoto nehotového, nezaplněného, zranitelného města. Padl večer. Temná obloha chystala další déšť. Primitivní přistěhovalci, podnikatelé a blázniví podivíni, všichni, kdo si chtěli nahrabat jmění, se choulili doma. Britové s rozplácnutými obličejí, kteří už pocházeli odtud, seděli u svých čoudících krbů a snažili se přijít na kloub záhadě, jak se zapíná přezka na řemínku sandálu. Doufal jsem, že soudní legát poučil tyto nové občany, že velmi mokrá kůže se musí sušit zvolna a vycpat hadry, aby si udržela tvar...

Když jsme s Petroniem dorazili skoro k prokurátorovu domu, konečně jsme uslyšeli dupot pochodujících nohou. Blížili se k nám legionáři. Nepřišli nám na pomoc, když jsme je potřebovali. Podívali jsme se na sebe a potom jsme současně vkročili pod plachtu nad krámem s olivovým olejem a tam jsme neviděni zůstali, než vojáci přešli.

XLIX

Ten den mi připadal hodně dlouhý. Před nekonečnými hodinami mě vyburcovali za rozbřesku zprávou o Pyronově smrti a od té doby jsem se ani na chvíli nezastavil. Přece jen jsme udělali pokrok. Oba hlavní zločince jsme identifikovali. Teď už nám zbývalo jenom je pracně vystopovat. Petro si možná namlouval, že jsme na konci světa, kde se nemůžou dost dobře schovat, ale já jsem si tak jistý nebyl. Krátký konflikt se Splicem skončil jeho smrtí v amfiteátru, ale Florius a Norbanus mohli dát dohromady ohromné zdroje. Náš úkol bude od nynějška asi hodně náročný. Když jsem se tedy vrátil do rezidence, byl jsem odhodlaný si odpočinout. Helenu jsem našel v našem pokoji. Poslala pro podnosy s jídlem a ten večer jsme zůstali spolu a s dětmi sami. Nikdo nás nevyrušoval. Měl jsem sice v úmyslu pohovořit s Maiou o Norbanovi, ale byl jsem příliš unavený. Určitě bychom se pohádali. Zítra, umiňoval jsem si, to snad budu taktnější.

Petronius se nabídl, že bude o situaci referovat správci. Poněvadž měl v Británii zvláštní utajené postavení, aby mohl jednat s Frontinem, nechal jsem ho, ať za ním jde sám. Popíše mu totožnost gangsterů i naše neúspěšné pátrání, a jestli se s Frontinem pohádá o další akci – což se zdálo dost pravděpodobné, jak vigily znám – bude to jenom jejich věc.

Jediný nedostatek, který jsem chtěl s naším vedením projednat, byla jejich neschopnost poskytnout nám vojenskou pomoc. Jako v případě, kdy šlo o Maiu, byl jsem příliš našťvaný, abych toto téma probíral teď – zkrátka příliš fyzicky vyčerpan, abych mluvil zdvořile. Helena mě ujistila, že se o celém problému zmínila strýci, a toho to překvapilo. Tvrdil, že okamžitě vydal rozkazy, aby vojsko nastoupilo do arény, a potom později, jakmile se Helena vrátila domů s Albiou, měl nám poslat další pomoc k Norbanovu domu. Když jsem jí řekl, že tam nedorazil nikdo, Helena se navztekala. Jen co jsem usnul, určitě vyklouzla ven a Hilaridovi vynadala, že mě vystavil

takovému nebezpečí.

To možná pomohlo Petroniovi Longovi. Jeho debata se správcem musela být dost ostrá, a tak dostal slušný doprovod pro plán, do něhož se chtěl ještě pustit. Druhý den ráno jsem se dozvěděl, že už téměř v noci Petro překročil řeku a vydal se k Norbanově vile. Vzal si do hlavy, že ji musí prohledat ještě tu noc, a tak odklusal na koni v přízračném světle pochodní. Věděl jsem proč: byl přesvědčen, že se tam tajně ukrývá Florius, nikoli Norbanus.

Mnohem později se Petronius vrátil do Londinia, zklamáný. Jeho pátrací skupina nenašla žádné důkazy. Vypadalo to, že z vily všechno vystěhovali. Nechali tam stráž s rozkazy provést druhý den ráno za světla podrobnou prohlídku a potom tam čekat pro případ, že by se tam jeden nebo druhý gangster vrátili. Petronius se znovu pustil na koni k městu, ale na přívoz už bylo příliš tma, a tak zůstal přes noc v hostinci na jižním břehu, kde předtím bydlel. To bylo štěstí, protože kdyby byl dostal zprávu, která mu přišla druhý den ráno, osobně, vím, že by se byl odkradl vyřídit si to sám. Myslím totiž tu zprávu, kterou mu Popillius přinesl od obou vůdců tlupy.

Popillius se objevil v době snídaně. Tvářil se rozpačitě. Poněvadž Petronius tam nebyl, správce právníkovi nařídil, aby řekl nahlas, oč jde. Popillius ustrašeně zopakoval vzkaz od Norbana a Floria. Když jsme ho vyslechli, pochopili jsme, že se ujal role prostředníka z ušlechtilých důvodů. Popillius si uvědomoval, že situace je zoufalá. My také.

Zpráva vyznívala drsně. Šlo v ní o výkupné, ale ne v penězích. Tlupa hlásila, že se zmocnila Maii. Nabízeli, že ji vrátí – výměnou za Petronia.

L

Nastala panika. Rychlým pátráním se zjistilo, že má sestra není nikde v rezidenci. Nikdo ji nejméně jeden den neviděl. Rezidence byla velká a lidé tam přicházeli a odcházeli, jak se jim zlíbilo. Potom v rozčilení z identifikace gangsterů ji nikdo nepostrádal. Její pokoj vypadal stejně, jako když jsme tam s Helenou nahlédli včera ráno. V noci tu Maia nespala. Ještě horší bylo, že ačkoli se o tom ti lumpové nezmiňovali, nemohli jsme najít žádné z jejích dětí.

Všichni se pamatovali jenom na to, že Maia měla v úmyslu přijmout Norbanovo pozvání k návštěvě jeho vily. Teď jsem si v duchu kladl otázku, jestli Petroniovi nešlo včera večer o víc než o hon na Floria. Neodebral se tam potmě z obavy, jestli snad Maiu nezlákali do gangsterské skrýše? Ona samozřejmě nevěděla, že Norbanus je zločinec. Zastávala stejný názor jako všichni, že její cítel je „sympatický muž“.

Aelia Camilla se ustrašeně priznala, že Maie dovolila vypůjčit si prokurátorův člun. Toto plavidlo, bytelná loď s plochým dnem, obstarávající dopravu při pobřeží, ze svého kotviště zmizelo. Jeho posádka se také vypařila.

Petronia jsme našli. V první řadě mě zahrnul výčitkami, že jsem své sestře „dopřál“ tolik volnosti.

„Prosím tě, nebuď směšný.“ Z hrozného strachu o ni jsem také vyletěl. „Maia si dělá, co chce. Mě ani nikoho jiného neposlechne. Kdybych se jí pokoušel něco zarazit z trapného důvodu, že jsem její poručník, chovala by se ještě vzdorněji — a předtím by mě pravděpodobně praštila pěstí do oka.“

„Bezděčně se ocitla na nesprávném místě,“ zamumlala Helena. „Ona neví, s kým má tu čest.“

„Bojím se, jak bude reagovat,“ zabručel Petro. „Maia si nebere servítky a otevřená srážka se surovými zločinci je zatraceně nebezpečná. Jestli ji

budou mlátit..." Zarazil se.

„Norbanus si možná bude ještě stále hrát na okouzlujícího," snažila se ho uklidnit Helena. Představa, že si Maia užívá dostaveníčko s Norbanem, nevyvolala v Petroniovi ani ve mně kladnou reakci. „Ostatně, Lucie, vždyť jste je ve vile nenašli. Říkej si, že se jí nic nestalo. Možná že ji má Norbanus doopravdy rád."

„On to nastražil." Petroniova reakce vyzněla temněji. „Od samého začátku se na ni zaměřil jako na návnadu."

„Florius." Byl jsem o krok před ním. Připadalo mi to zřejmé. „Norbanus se na ni zaměřil, protože tu nebydlel ještě dlouho. Florius se musel držet stranou, někdo ho mohl poznat. Ale za celým tím švindlem je Florius. Norbanus mohl bezpečně navštěvovat správce. Zpočátku proto, aby zjistil, co Frontinus ví o té Jupiterově ochranné tlupě, ale jakmile se přesvědčili, že patříš k vigilům, Petronie —"

„Pan správce to neměl rovnou vycinkat. Florius jistě okamžitě pochopil, že pokud se má jejich podnikání v Británii dařit, musí mě odklidit z cesty."

V tom jsem s ním souhlasil. „Tohle Florius pečlivě naplánoval jako způsob, jak se ti dostat na kobylku. Od chvíle, co zjistili, že ti na Maie záleží, měla to spočítané."

„Ten harfeník," připomněla Helena. „Sem ho nasadili jako špeha – a jistě mu netrvalo dlouho, aby zjistil, že Petronius velmi stojí o Maiu a její rodinu. Děti o tobě vždycky mluvily, Lucie."

„Největší starost dětem dělalo, proč jsi zmizel, když jsi vyrazil na svou tajnou misi," záupěl jsem. „Tlupa okamžitě pochopila proč. Ty nanicovaté zdejší vojáky si mohli koupit, ale ty jsi byl něco jiného."

„A k tobě se mohli dostat přes Maiu," doplnila Helena.

Petronius zavrtěl hlavou. „Nevím, proč by si to měli myslet."

„Nedělej ze sebe vola," okřikl jsem ho hrubě.

„Vždyť se mnou zachází jako —"

„Proč jsi tak zabeďněň! Všichni víme, co se děje. Ostatně ten harfeník ji viděl, jak šla tu noc do tvého pokoje."

„Cože?" Helena mě provrtávala vyčítavým pohledem. Petronius sám, normálně tak vyrovnaný, spolkl jakoukoli poznámku, ale jeho zlost byla očividná. Teď oba věděli, čeho jsem byl svědkem. Má diskrétnost o té

příhodě mi nevynesla vavřínový věnec.

Petronius ovládl vztek a stále se to pokoušel zlehčovat: „Jenom taková pletka...”

Teď se zase rozzlobila Helena. „Junono! Lucie Petronie, ty jsi asi beznadějný případ. Každému je jasné, jaké chová Maia city.”

S našťvaným pohledem odsekl: „Ke mně ne.”

„Tak já ti to povím!” Helena přecházela po pokoji sem tam. Byla podrážděná a zoufale se bála o Maiu. „Moc piješ, s kdekterou flirtuješ, děláš nebezpečnou práci,” vypočítávala. „Pro ženu, která touží po pěkném životě, představuješ riziko – ale Maia Favonia by strašně ráda to riziko podstoupila. Jsi asi nejpřitažlivější muž, který se o ni někdy ucházel.” Petronius se tvářil polekaně. Helena ho stáhla na zem. „A těch ženských nebylo málo! Maia chce prostě tebe – ale nesnesla by, kdybys ji oklamal. Její děti tě milují – a ona by je nechtěla zklamat. A jestli teď nic nepodnikneš,” dodala Helena klidněji a zastavila se, „tak kvůli tobě umře.”

„To se nestane.”

„Tak proč tu sedíš se založenýma rukama?” vyčetla mu Helena zlostně.

„Protože právě v tom vězí ta hra,” vysvětloval Petronius otevřeně. Opravdu seděl (v křesle, kde si často hověla sama Maia). V obličeji měl napětí, třebaže v noci patrně spal, ale já už jsem ho viděl v řadě situací v daleko horším stavu. Zachmuřeně vysvětloval: „Oni ji vrátí a mě si vezmou místo ní – ale nejdřív si musí Florius pohrát se mnou.” Měl pravdu. Florius ho pokoří a bude ho týrat obavami o Maiu. Teprve potom si ho Florius přitáhne. „Není to žádná zábava, dokud nebudu trpět. Sedím tady, poněvadž teď musím čekat, dokud mi ten parchant nepošle nějaké instrukce.”

Petronius byl velmi klidný a tichý. Věděl přesně, co by ho čekalo, kdyby se vzdal Floriově bandě. Pokud je však Maia v ohrožení, on tu oběť přinese.

LI

Dali nám ještě den a noc utrpení.

Čekali jsme na další vzkaz a Petronius zatím zůstával v rezidenci. Jedl málo, odpočíval a občas si brousil meč. Nedovolí mu ho použít. Budou chtít, aby přišel neozbrojený. Tahle bezděčná činnost byl jenom starý legionářský způsob uchovat si před bitvou zdravý rozum. Já jsem dělal totéž.

Prožíval jsem své vlastní napětí. Od prvního okamžiku, kdy Helena pochopila, v jakém nebezpečí se Petronius ocitl, brala mě jako odpovědného za jeho záchranu. Její tmavé oči mě zapřísahaly, abych něco podnikl. Musel jsem odvrátit pohled. Kdyby bylo něco, co bych mohl udělat, už bych to dávno provedl.

Nejvyšší místa se konečně taky rozhoupala. Neměl jsem jasno, jestli s tím mám souhlasit, ale přece jen uklidňovalo, že se děje něco, co nezávisí na těch zločincích. Správce převzal osobní zodpovědnost. Vyslal své muže, aby potichoučku prohledali každé místo souvisící s Jupiterovou říší. Na rozdíl od obvyklých hlučných přepadů, jaké podnikali vládní agenti, vojáci tam chodili po skupinkách a snad jim chyběly už jenom kožešinové trepky, jež by utlumily jejich kroky. Jednu po druhé tak prohledali všechny krčmy a jiná zařízení, která měla nějakou spojitost s vyděrači. Norbanův dům i vila na řece už byly prohledány a zapečetěny.

Jak se kousek po kousku skládaly dohromady důkazy o minulé činnosti tlupy, Frontinus došel k závěru, že svou kořist shromažďovali z bezpečnostních důvodů ve skladišti u přístaviště a potom si pro ni připnul Florius z vily a přepravil ji v malém člunu po proudu. V ústí řeky patrně čekalo větší zaoceánské plavidlo, na něž nejspíš přeložili truhly s penězi z přístaviště u vily, a vyrazilo do Itálie. Ale Petroniova pátrací skupina nenašla včera večer ve vile nic, takže museli všechno odeslat za hranice docela nedávno, jenže ještě to nemohlo dorazit do Říma. Loďstvo,

velkolepě nazývané Britská flota, patrolující v severních vodách, bylo uvedeno do stavu pohotovosti, ale zachycení poslední zásilky už asi zmeškalo. Mezi Británií a Galií teď hlídal kordon, ovšem ve skutečnosti mohla tlupa snadno proklouznout. Vigilům doma se odvysílala signalizovaná zpráva. Řím i Ostia budou v pohotovosti. Byla by to příjemná ironie, kdyby Florius a Norbanus byli obviněni z něčeho v souvislosti s dovozní daní. Jenomže to by spravila jenom masťná pokuta, takže to by Petroniovi nestačilo.

Věděli jsme, že je Florius ještě stále v Británii. U Norbana se to dalo také předpokládat. Za nejvhodnější místo, kde je chytit, považoval Petronius skladiště, kde ubili pekaře. Jeho známí celníci tvrdili, že je opuštěné, ale on lpěl na své teorii. Správce byl přesvědčen, že v bordelu by se daly pochyťat nějaké pochybné existence. Měl za to, že právě tam by mohli na poslední chvíli vyměnit mou sestru za Petronia.

„Dobrý nápad,“ přisvědčil Petronius suše. Podíval se na mě s výrazem, jaký jsem si pamatoval z doby, kdy nám před lety tenkrát v legiích dával centurio informace, jimž jsme nedůvěřovali. Myslel si, že správce je úplně vedle. Florius už přece ví, že Petronius má ten bordel pod dohledem, a tak se tam podle všeho neobjeví.

Petronius a já jsme dál vyčkávali v rezidenci. Teď už jsme si meče nebrousili.

Další zpráva přišla v podvečer. Tentokrát ji nedonesl Popillius, ale kočí, který seskočil z projíždějícího vozu a chytil majordoma rezidence za tuniku u krku. Chráptivě otrokovi zašeptal: „Výměna bude v Caesarových lázních. Longus má přijít za hodinu. Pověz mu — sám a neozbrojený. Jak si něco zkusí, odnese si to ta ženská!“ Chlap zmizel a majordomus skoro nemohl uvěřit, že se něco stalo. Naštěstí měl tolik rozumu, že to šel rovnou ohlásit.

Nebylo pochyb, že tam Petronius nemůže jít sám. A nemohl jít ani beze zbraně. Byl to vysoký muž s pěknou postavou, takže jsme vyloučili možnost poslat za něho náhradníka. S tím se nedalo nic dělat.

Správcové provincií neskočí do pozoru, sotva se jim ozve nějaký šupák. Julius Frontinus si opatrně prošel veškeré důkazy, než také dospěl

k názoru, že jde o skutečnost. „Je to dál od řeky, jestli chtějí hned potom zdrhnout. Zato blízko k Norbanovu domu. Třeba tam někde ukryli Maiu Favoniui a my jsme to přehlédli.“ Napřímil se. „Možná že byla po celou dobu v těch lázních nebo v sousední hospodě.“

S Petroniem jsme to nechali být. Věděli jsme, že nás nepošlou rovnou na místo, kde drží Maiu. Petronia vytáhnou na schůzku, možná postupně přes několik zastávek, a teprve potom přivedou Maiu na poslední stanoviště – pokud tlupa usoudí, že je situace bezpečná.

„Nejradši bych do těch lázní poslal průzkumnou skupinu.“ Naštěstí i Frontinovi došlo, že by to mohlo celou akci ohrozit. „Zbývá nám akorát čas dát dohromady pomocnou skupinu na místo schůzky,“ řekl nám. „My tam budeme v pohotovosti, než dorazíte vy dva.“

Přikývli jsme. Oba jsme dosud měli ten starý skeptický výraz. Všiml jsem si, že si nás Helena zkoumavě prohlíží.

Když uplynula skoro hodina, s Petroniem jsme se učesali jako kluci chystající se na večírek, zkontrolovali si opasky a řemínky bot a slavnostně jsme se legionářsky pozdravili. Vykročili jsme spolu bok po boku. Za námi v bezpečné vzdálenosti následovala Helena v tetiččiných nosítkách, ve kterých se potom ponese domů Maia, jestli se výměna uskuteční. Mou rolí bylo pozorovat, co se děje – a najít nějakou možnost, jak Petronia rovnou po výměně zachránit.

Kráčeli jsme pevným krokem bok po boku. Nevěnovali jsme velkou pozornost, jestli jde někdo za námi nebo nás pozoruje. Věděli jsme, že nám v patách potáhnou správci lidí, a předpokládali jsme, že si na nás nasadila pozorovatele i banda. Pochodovali jsme tempem, které poskytovalo poslům čas nás odchytil. To se stalo, jakmile jsme zabočili doleva na Decumanus a zamířili k mostu přes řeku.

Cestu nám zastoupil psovod. Kolem nohou se mu motal houf vyzábělých prašivých loveckých hafanů, takže bylo jasné, kdo to je. „Je jeden z vás Petronius?“

Zastavili jsme se a Petro se zdvořile hlásil ke svému jménu.

„Tak poslouchej.“ Jeho hafani s protáhlými čenichy nás očichávali a jemně nám slintali na tuniky a řemínky bot. „Mám ti prej vyřídit, že místo

srazu se změnilo. Jdi do Zlatýho deště'. Dává ti to nějaký smysl?"

„Ale ano.“ Petronius reagoval skoro vesele. Sázel se se mnou, že to první uvedené místo je jenom bluf. Já jsem naštěstí souhlasil, takže jsem nepřišel o žádné peníze. Sázky byly dost vysoké.

Správce a jeho lidé budou posedávat před Caesarovými lázněmi a snažit se schovat za sloupky a napájecí koryta. Petronius bude nucen obejít se bez jejich pomoci a napochodovat do neštěstí někde jinde.

Rázně po vojensku jsme na dvě doby provedli vzorně čelem vzad. Každý, kdo by nás pozoroval, by užasl nad naším přesně vyvedeným pochodem. Teď jsme místo na severozápad mířili na jihovýchod. Šlapali jsme zpátky kolem nosítek, která jsme obešli každý z jedné strany, a zdvořile pokynuli Heleně, která na nás úzkostlivě vykukovala z okýnka.

„Jiné místo. Bez starosti. To se dalo čekat.“

Potom jsme minuli ustaraného chlápka, správčova špeha, který se snažil být neviditelný v jednom domovním vchodu, a vypadal celý vyplašený změnou našeho plánu.

„Zlatý déšť!“ oznámil Petronius hlasitě v naději, že si snad chlap uvědomí, že se pouze nevracíme domů pro zapomenutý šáteček na krk. Někdo by měl zpravit správce, že se to zamotalo víc, než si představoval. Ještě můžeme počítat s několika dalšími změnami plánu.

Dorazili jsme k úzké postranní uličce, kam jsme museli zahnout, a potom jsme se až příliš brzy zastavili před ústím vlastní špinavé zkratky do krčmy. Nebyla osvětlená a vládlo tam naprosté ticho. Asi v polovině cesty jsme uviděli Zlatý déšť a dveře do krčmy vyznačovala slabá záře lampy. Zůstali jsme stát a jen jsme pozorovali. Nic se nepohnulo.

Dostali jsme se do svízelné situace, které jsme se oba děsili: uvízli jsme na jednom konci opuštěné uličky, rychle se stmívalo a bezpečně jsme věděli, že někdo někde v té uličce čeká a hodlá nás zaskočit a zabít. Tohle byla léčka. Musela být. Takové situace vždycky znamenají past.

LII

Byl dosud večer se stále se šířící pokrývkou mraků. Ochladilo se. Bouřka snížila dusnou teplotu, ale dosud se dalo pohodlně chodit bez pláště. Všude se však drala vlhkost. Mlha z nedaleké řeky a z močálů obalovala naši pokožku a vlasy jakousi lepkavostí. Koncem srpna nastupuje večer v Británii různě podle počasí. Kdyby bylo jasno, dosud bychom měli dost světla. Stále však byl na spadnutí další déšť. V úzkém vchodu jsme pronikali očima temným šerem a pozorovali stíny, které mohly ukrývat nejrůznější nebezpečí.

Petronius vtáhl vzduch mezi zuby a zaklel. „Klasika!“

Vypadalo to na slepou uličku. Nepamatoval jsem se na ni. Vždycky jsem přicházel a odcházel z jedné strany. „Jsem nějaký lekavý.“

„Já taky.“

„Jsi na tahu.“

Na chvíli se zamyslel. „Budeš tu muset počkat a krýt tenhle vchod. Kdybychom šli dovnitř oba, neměli bychom za sebou žádnou únikovou cestu.“

„Zůstaň co nejdýl na dohled.“

„Oni mě donutí, abych vstoupil do krčmy.“

„Ne, nechod dovnitř, dokud nepošlou Maiu ven.“ Věděl jsem, že na to nedá, pokud je přesvědčen, že je vevnitř.

Ještě jsme se ani nepohnuli.

Přilehlé budovy tonuly ve tmě. Těžko se dalo poznat, jestli to jsou obytné domy nebo obchodní podniky. Jelikož tam nebyly žádné slunečné terasy, na nichž by se dalo odpočívat, ani balkony s květinovými truhlíky, obyvatelé odtud zmizeli jako střenky v písku. Necítil jsem žádnou z vůní, jaké bych očekával v Římě. Žádná pryskyřice nebo vonné bylinky, žádné květinové girlandy či jemné koupelové oleje nepronikaly těmito studenými ulicemi. Vypadalo to, jako by tu neměli v provozu veřejné pekařské pece

ani pečící pánve v bytech. Když jsem se zahleděl na linii střech, viděl jsem jenom prejzové tašky a hřebenovky. Okna byla pevně zabedněná bytelnými dřevěnými okenicemi. Ohlédl jsem se. V určité vzdálenosti na širší vozové cestě jsem uviděl Helenina nosítka. Nenápadně ozbrojení nosiči stáli bez hnutí v pohotovosti. Podle mých pokynů zůstávala Helena schovaná za zataženými záclonkami.

„Jestli tě nacpou do nějaký zatracený studny, tak pamatuj – zadrž dech a čekej, až tě přijdu vytáhnout.“

„Díky za radu, Falcone. To by mě v životě nenapadlo.“

Bylo to tiché město. Zdálo se, že v okolí nikdo není. Zádní ševci ani měditepci nepracovali tak pozdě ve svých dílnách. Nikde žádní chodci. Tam, kde by se po západu slunce v Římě ozývala kakofonie nákladních vozů s rachotícími koly, s racháním vykládaného zboží a s nadávajícími kočími, v Londiniu neplatila žádná uzavírací hodina a všude vládlo ticho.

Hluboké ticho. Ticho, a ke všemu začalo mírně poprchávat. Londinium, kde jsme s Petroniem jako horliví mladíci viděli nejhorší lidské utrpení. Kdysi poušť popela a krve, nyní město s nevelkými ambicemi a vládou násilí.

„Tak jsme tady zas. Londinium. To všivé město.“

„Příště už budeme moudřejší a nepolezeme sem.“

„Já budu jenom šťastný, jestli se vůbec nějakého příště dožijeme.“

„Ty optimisto!“ zazubil se Petronius. Potom ho zničehonic nastartovalo nějaké skryté zařízení v duši. Narovnal se v širokých ramenou, sáhl mi gestem neformálního rozloučení na loket a vykročil.

Šel lehkým krokem a neustále se rozhlížel. Nepřestával se pohybovat, ale zkrátil krok. V polovině cesty do krčmy přešel zleva doprava a zastavil se, otočil se bokem a prohlížel si zdi protějšího domu. Viděl jsem světlou skvrnu jeho obličeje, když se podíval směrem ke mně, potom zmizela a já jsem věděl, že upírá pohled na druhý konec uličky. Přešel jsem na roh a měl v úmyslu prozkoumat druhou stranu ulice.

Z římsy vedle mě něco vyrazilo. Otřelo se mi to o obličej, ucítil jsem pohyb vzduchu, uslyšel hluk a pocítil hrozný strach. To vyletěl z okenní

římsy starý, špinavý, ohavný šedivý holub, kterého jsme vyplašili.

Petronius i já jsme zůstali bez hnutí, dokud naše panika neopadla.

Zvedl jsem paži. Signál mi vrátil. Jestliže nás chtějí přepadnout v uličce, muselo by se to stát hned teď. Ale nic se nepohnulo.

Petronius přešel tiše před krčmou doprava. Znovu se zastavil. Zkusil vzít za kliku. Zřejmě povolila. Lehce do dveří strčil, takže se otevřely. Kolem něho vyplulo ven matné světlo. Dosud nikdo nemířil kopím ani nehodil nůž.

„*Florie!*“ Petro zařval z plných plic. Muselo to být slyšet o tři ulice dál, ale nikdo si netroufl vykouknout a podívat se, kdo to vyzývá vůdce zločinecké bandy. „*Florie*, volá tě Petronius Longus. Jdu dovnitř. Mám meč, ale nepoužiju ho, jestli dodržíš slovo.“

Zoufale neklidný jsem šmejdil pohledem všude možně, jestli něco nehrozí. Teď, pomyslel jsem si, teď vyskočí z úkrytů a vrhnou se na něho. Čekal jsem na lupnutí šípu nebo mihnutí stínu, až nějaký skrytý pozorovatel skočí. Nic se nepohnulo.

Dveře do vinárny se začaly zavírat. Petronius je znovu postrčil nohou. Ohlédl se po mně. Šel dovnitř. Tohle by mohlo být naposled, co jsem ho viděl. Aby do toho hrom! Držel jsem se těsně u zdi a pustil se uličkou za ním.

Petro zmizel uvnitř. Najednou byl zase zpátky, jeho postava narýsovaná ve dveřích, tak blízko, že mě mohl vidět přicházet. „Nikdo tu není. Absolutně nikdo. Sázím se, že tu Maia nikdy nebyla. Převezli nás jako blbce –“

Sotva to dořekl, pochopil celou pravdu. Stejně jako já i on musel zaslechnout ten zvuk, který jsme ze starých dob znali tak dobře: svist mnoha dobře naolejovaných čepelí mečů tasených z pochvy současně.

Žádného z nás ani na chvíli nenapadlo, že to je domluvená záchrana.

LIII

Na jednu věc si náramně potrpím, a to uvíznout ve slepé uličce v ponuré provincii za chmurného večera, když se dosud neznámé množství vojáků chystá mě vykuchat.

„Do prdele,“ zabručel Petronius výstižně.

„Do zasraný prdele,“ vylepšil jsem to. Byli jsme ve velkém maléru. Bezpochyby.

Marně jsem dumal, kde se u Háda schovávali. Pak už jsem to nechal plavat. Vyrojili se kdoví odkud, až zaplnili celou uličku. Ti velcí kluci v červeném se hnali nejméně dvěma směry. Jiní se na nás hrnuli zadním východem z krčmy. Někteří se předváděli přeskokováním sudů. Pár se jich plížilo kolem po bříše. Žádného z těch šikovných mládenců ani nenapadlo seskočit z okapu nebo se pohoupat na futru dveří, ačkoli podle mě by tím obrázek vylepšili. Proč se krotit? Měli přece jenom dvojí cíl — a nás oba už vlastně chytili a řádně vylekali — takže jejich důstojník měl dost velký prostor na dramatické efekty. Kdyby se to řádně zrežírovalo, mohl by být skon M. D. Falcona a L. P. Longa parádním divadelním svátkem.

Místo toho nás vojáci líně šoupli ke zdi, seřvali nás a donutili být zticha tím, že nám přiložili meče na místa, která bychom si neradi nechali uříznout. Měli jsme je po celém těle. Petronius i já jsme to snášeli trpělivě. Jednak jsme věděli, že udělali velkou chybu, a jednak jsme neměli moc na vybranou. Legionáři se chovali výhružně. Všichni jasně doufali, že se jim naskytne nějaká záminka, aby nás zabili.

„Jen klid, mládenci.“ Odkášlal jsem si. „Z celé své zatracené kohorty děláte osly!“

„Která legie?“ zeptal se Petronius nejbližšího.

„Druhá Adiutrix.“ Měli ho poučit, že se s námi nesmí bavit. A jestli to přece udělali, byl hanebně zapomnětlivý. Ale každá kohorta má nějakého natvrdlého hocha, který stráví celou vojnu samými tresty a o suchém

chlebu.

„Moc hezké.“ Petro to myslel ironicky. Byli to amatéři. Amatéři mohou být velmi nebezpeční.

Měli bezvadnou výzbroj a s přehledem obětovali klidný večer ve městě na konci světa, neboť si tak připadali důležití. S Petroniem jsme to pozorovali a připadali jsme si jako vyčerpaní starci.

Přišla naše ochrana. Z nosítek se vynořila nazlobená Helena Justina a chtěla si promluvit s důstojníkem, který tomu velí. Helena nepotřebovala lézt na tribunu, aby promluvila jako vojevůdce v nachovém plášti. Petronius se obrátil ke mně a zvedl obočí. Pustila se rovnou do velitele: „Žádám, abys ihned propustil tyto dva muže.“

Z hemžícího se davu se vynořil centurio: Crixus. Zase smůla. „Odejdi, paní, nebo tě budu muset zatknout.“

„To asi sotva!“ Helena promluvila tak sebejistě, že jsem viděl, jak maličko ustoupil. „Já jsem Helena Justina, dcera senátora Camilla a neteř prokurátora Hilarida. Ne že by mě to opravňovalo zasahovat do vojenských záležitostí — ale radím ti, dej si pozor, centurione! Tohle je Didius Falco a Petronius Longus, oba pověřeni velice důležitou prací pro správce provincie.“

„Odejdi,“ opakoval Crixus. Nezpozoroval, že si všimla jeho hodnosti. Jeho kariéra zřejmě neznamenal nic. „Moji muži pátrají po dvou nebezpečných zločincích.“

„Florius a Norbanus,“ oznámila Helena posměšně. „Tohle nejsou oni — a ty to víš!“

„To posoudím sám.“ Nezasloužená moc vede k používání otřepaných frází.

„On to ví až moc dobře,“ protáhl Petronius nahlas. „Nedělej si o nás starosti, zlatíčko. Tohle je mužská záležitost. Falcone, řekni té své panovačné ženě, ať běží domů.“

„To je pravda, miláčku,“ přitakal jsem mírně.

„Tak já půjdu nakojit miminko jako poslušná matrona,“ oznámila Helena s odfrknutím. „Ať nepřiđeš domů pozdě, drahoušku,“ dodala ironicky.

Jako nafoukaná fúrie zlostně odešla. Zbavit se senátorské dcery byl

problém, na který vojáci nepomysleli, a i ti zrádci si teď z toho dělali hlavu. Propustili ji. Tím větší hlupáci.

Čekali, dokud nezmizí ze scény, než si to vyřídí s námi. Díval jsem se za ní, jak odchází. Vysoká, hrdá a podle všeho sebejistá. Nikdo se nedoví, jakou úzkost cítila. Vojáci přinesli pochodně, takže se jí světlo lesklo na jemných tmavých vlasech, když rázně kráčela kolem nich, pohodila hlavou a jeden konec lehounké štolky si mrskla přes rameno. Zaleskla se náušnice, její granát a zlatá krůpěj. Zachytila se v jemné látce. Netrpělivě ji uvolnila těmi dlouhými citlivými prsty, které zdědily naše holčičky.

Žaludek jsem měl bolestně stažený, dokud bezpečně neodešla. Jestli jsem ji takto viděl naposled, náš společný život byl dobrý. Ale srdce mě bolelo pro žal, který bude prožívat, pokud mě teď ztratí. Kdybych byl odtržen od Heleny, můj duch by se přihnal zpátky z Podsvětí. Ještě nám zbývalo tolik toho prožít.

To se nikdy nestane. Petronius i já jsme byli vyřízení. Nálada se ještě zhoršila. Civěly na nás mladé obličej, ztemnělé strachem a falešnou frajeřinou. Tihle vojáci věděli, že nejsou v právu. Nemohli se nám podívat do očí. Crixus, ten šílený parchant, který to měl na povel, si jistě uvědomoval, že jestli Petro a já přežijeme a správci budeme referovat, co se tady dnes odehrálo, všechno prohraje. Přišel si stoupnout před nás a vycenil na nás ty své ohavné zuby. „Jste mrtví.“

„Jestli nás chceš zabít, Crixu,“ řekl tiše Petronius, „pověz nám alespoň proč. Děláš to pro Jupiterovu tlupu?“

„Jsi bystrej!“

„Zaplatil ti nebo tě donutil Florius? Nařídil ti tedy, že nás máš zabít? Já myslel, že mě chce oddělat sám.“

„To mu nebude vadit.“ Měl jsem dojem, že Crixus se rozhoduje za pochodu. To znamenalo ukvapená řešení. Taková by pro nás mohla být jenom zlá.

Nemělo smysl utěšovat se pomyšlením, že pokud nás zabije, nikdy mu to neprojde. Helena odešla pro pomoc. Za chvíli i Crixovi dojde, že když ji pustil, udělal osudnou chybu.

Centurio byl blázen a jeho mladiství, nezkušení vojákci se začali chovat hystericky. Druhá Adiutrix byla nová legie, slepená dohromady z ničeho a

používající lodnické hodnosti. Byl to flaviovský výtvar, nakvap posílaný do služby, aby vojáci vyplnili nejnужnější mezery poté, co druhé, starší legie byly zmasakrovány nebo zkorumpovány tak, že už se nemohly zachránit. Tihle čerství, blázniví kluci se teď strkali z falešného kamarádství. Potom se vrhli vpřed a začali strkat nás. Snažili jsme se neoplácet jim to. Posmívali se nám. Jako odzbrojení jsme neměli žádnou šanci. Dobírali si nás, abychom se pohnuli, že nás chtějí roztrhat.

Věděli jsme, že nemá cenu doufat, že se ještě můžeme nějak zachránit. Situace se rozhodně ještě víc zhoršila. Uslyšeli jsme pravidelný krok dalších vojáků, a abychom se snad marně neradovali, Druhá Adiutrix vítala nové spojence vesele. Crixus přijal s přátelským klením další setninu centuriona Silvana. Silvanus a jeho muži se na nás oba škaredili. A potom se stalo něco, co nikdo z nás nečekal. Neslyšel jsem žádný rozkaz, ale noví chlapci hbitě vytasili meče a vrhli se na ty nedbalé mizery, kteří nás drželi. V příští chvíli nás opět někdo popadl, ale tentokrát jenom proto, aby si nás podávali z ruky do ruky přes celou uličku, až jsme se ocitli mimo tu srážku.

Boj byl ukázněný a tvrdý. Crixova setnina se vzchopila a kladla odpor. Všechno to trvalo déle, než mělo, ale brzy byli Crixovi muži obklíčeni a museli odevzdat zbraně. Crixus sám, bojující jako barbarský pivař, byl polapen, zahrán do úzkých a zatčen. Silvanus mu přečetl rozkaz přímo od správce. Crixus byl zrádce, který „ztratil“ Splice. Od té doby se pohyboval volně, obezřetně se vyhýbal vojenským barákům, ale už je konec zlatých časů. Někteří centurioni, proslulí korupcí a braním úplatků, vydrží ve službě celá léta, ale on překročil všechny meze aspoň o celou míli.

Jestli Silvanus taky někdy v něčem jel, se nevyjasnilo. Dnes si vybral. Jenom jsme doufali, že to byla šťastná volba.

Zdálo se, že pro to má dobrý důvod. Přišel si s námi promluvit. „Slyšel jsem, že jsi sloužil ve Druhé, Falcone.“

Nadechl jsem se. Byla to závažná otázka, trapnost, které jsem se vyhýbal od chvíle, kdy jsem se s ním setkal poprvé. Přiznat se ke službě v Druhé Auguste během povstání by mohlo vést k trpkému obvinění. „Ano,“ přiznal jsem otevřeně.

Avšak Silvanus se na mě široce, truchlivě usmál, plný společného žalu. Unaveně napřáhl paži, aby vojenským pozdravem uchopil nejprve moje zápěstí a potom Petroniovo. S něčím takovým jsem ani ve snu nepočítal: Silvanus taky sloužil v Druhé Augustě.

Nastal jeden z těch okamžiků, kdy má člověk jenom chuť sesunout se úlevou. O něčem takovém se nám s Petroniem ani nesnilo. Ještě stále nám zbývalo najít a zachránit Maiu.

Petronius přešel k ležícímu Crixovi. „Prokaž si laskavost. Pověz mi, co ti nařídili dnes udělat. Já se mám stát rukojmím výměnou za Falconovu sestru. Floriovi šlo především o to, aby se zmocnil mě a mohl mě mučit – tak proč sem poslal tebe, abys to udělal?“

„On ví, že jsem schopnější!“ poškleboval se centurio.

Odstrčil jsem Petronia. Byl příliš navztekaný a přestával se ovládat. „Ty jsi tak schopný, že jsi teď v řetězech, Crixu,“ připomněl jsem mu. „O co tedy při dnešním útoku šlo?“

„Já nevím.“ Upřeně jsem se mu díval do očí. Ztišil hlas. „Já nevím,“ opakoval.

Věřil jsem mu.

LIV

Potřebovali jsme si znovu všechno rozvážit. „Tak kam teď?“

„Přece jenom do krčmy U Caesara?“ navrhl Petro.

„Oni u Caesara nejsou,“ upozornil nás Silvanus. „Právě odtamtud mě odvolal správce potom, co se tam přihnala Falconova manželka.“

Petronius se zašklebil. „Falco si holt umí vybrat energickou ženu.“

Silvanus udělal grimasu, kterou chtěl naznačit, jakým noblesním stylem mluvil moje děvče s Frontinem. „Jak se tváří, když se v ložnici uprdneš nebo necháš na stole zablácený boty, Falcone?“

„Nemám tušení. Já to nezkouším. Tak kam?“ opakoval jsem Petroniovi.

Nakonec jsme se nemuseli rozhodovat. Za Silvanem přiběhl voják se vzkazem, že se něco naléhavého semlelo u přístaviště. Celníci si všimli, že u skladiště, které pozorovali a kde byl ubit pekař, se něco děje. Vypadalo to, že narychlo shromáždili kořist, připravenou k odvozu, a celníci soudili, že se tlupa chystá pláchnout. Když to začali vyšetřovat, banda propadla panice, vrhla se na ně a vážně zranila Firma. Potom vtrhla do celnice a ta je teď v obležení.

Šli jsme cestou, kterou jsem znal, a tak jsme nikdy nezjistili, jestli je ta ulička U Zlatého deště opravdu slepá. Už jsem se tam nechtěl nikdy vracet. Místa, kde mě málem zabili, mě odpuzují.

Bylo to docela blízko. Napadlo mě, že jsme tam měli jít napřed.

Dole na řece vojáci rychle vystřídali celníky, připravené v pohotovosti. Veřejnost měla zákaz vstupu na dlouhý úsek přístavu. Začali lodi uvolňovat z přístaviště. Prohledávali sklady. Přívozy vytáhli na mělčinu. Vyklidili most. Malé čluny, denně používané na krátké cesty, odvezli vojáci proti proudu a tam je uvázali. V ulicích kolem přístaviště čekali na rozkazy další vojáci, kteří tam dorazili

S Petroniem jsme stáli na dřevěném nábřeží, silně zpevněném pilotami a

ohrazeném, zády k temné, čeřící se vodě velké řeky a tváří k dlouhé řadě nacpaných skladů. Brzy tam už nekotvily žádné lodi, všechny byly přemístěny jak z doků na hluboké vodě, kde se vykládají náklady, tak i z větší dálky na kanálu. Hleděli jsme na celnici, pěknou kamennou budovu. Nic se tam nehýbalo.

Silvanus rozděloval muže, některé podél průčelí skladů, některé na cestu k foru a jiní se zase museli vyšplhat nahoru a kontrolovat všechny střechy. Činili se tiše a rychle. Jakmile zaujali svá postavení, ztuhli. Druhá si vždycky zasloužila lepší pověst než svou někdejší reputaci. Byla to císařova stará legie a dalo se to poznat.

Teď jsme měli celý prostor obklíčený, každý východ zabezpečený.

„Co tě žere?“ šťouchl jsem do Petronia, když tam stál jako ponořený do vzpomínek.

„Napadli nás U Zlatého deště,“ odpověděl opatrně. „Ještě pořád mi není jasné proč.“

„Myslíš, že v tom bylo něco víc, než že Florius zaplatil Druhý Adiutrix, aby nás vyřídila?“

„To není jejich styl, Falcone. Florius ví, že po něm jdu, a on chce mě. Ale je to osobní záležitost. Potřebuje vidět, jak trpím. A potom mě chce oddělat sám. Měl Maiu. Mohl mě dostat. Mně to nedává smysl.“

Petro byl znamenitý důstojník, takže jeho pochyby nebylo záhodno jen tak odbýt. Jeho instinktům jsem důvěřoval.

„A ještě něco,“ upozornil jsem ho. „Jestliže Florius opravdu spoléhal na Crixu, že nás oddělá, nebude se teď zdržovat s předáváním. Myslí si, že je po nás...“ nedokončil jsem. Pokud byl přesvědčen, že je Petronius mrtvý, nemělo smysl držet dál Maiu.

Petronius nesnesl pomyšlení na to, co by jí mohli udělat, a proto se musel něčím zaměstnat. Firmus ležel na chodníku a ošetřoval ho doktor. V boku měl hlubokou sečnou ránu a z té ztratil mnoho krve. Neptali jsme se, jestli to přežije. Byl při vědomí, a proto jsme se snažili tvářit optimisticky.

Petronius si k němu přiklekl. „Moc nemluv. Jenom mi pověz, jestli můžeš, kdo šel do baráku.“

„Asi patnáct nebo dvacet,“ zachraptěl Firmus. Někdo Petroniovi podal

láhev s vodou a tu přiložil raněnému ke rtům. „Dík... Těžký zbraně...”

„Nebyly s nimi ženy? Neviděls je?”

Firmus ztrácel vědomí. Podle toho, jak vypadal, už nejspíš skoro nic nevnímal. „Firme!”

„Pár markytánek,” zachrčel a rychle zhasínal.

Petronius vstal.

Silvanus přišel s hlášením. „Všechny úseky celého prostoru jsme obsadili. Můžeme je tam držet celý týden. O dva bloky dál jsme zřídili stánek, jestli se chcete napít něčeho teplýho.” Pohlédl na zem na důstojníka celníků a tiše zaklel.

Petronius byl jako duchem nepřítomný. Silvanus tělnatý, pomalý a teď podivně uctivý – ho pozoroval. Petro vykročil k celnici. Silvanovi jsem rychle sdělil, že se musí vyřešit situace s rukojmími. Věděl o tom od správce. Všichni muži jistě pochopili, že Petronius Longus se dobrovolně nabídl Floriovi. Tuhle situaci už projednávali. Věděli, co je Jupiterova banda zač. Věděli, jaký osud asi Florius chystá Petroniovi.

Setmělo se. Vojáci shromáždili pochodně, takže nábřeží po obou stranách zalilo do dálky měkké světlo. Blikalo přes bližší stranu řeky. Jeřáb vysílal dlouhý pokrivený stín přímo přes prkna. Chvilími jsme zahlédli v loužích tmy za naším prostorem obličej. Musel se tam shromáždit dav.

Petronius teď stál ve stínu na protější straně cesty z celnice, přímo proti vchodu. Nemělo smysl akci odkládat. Silvanus uvedl své muže do stavu pohotovosti a potom se sám vydal nekrytý k těžkým dřevěným vratům. Zabušil na ně hruškou své dýky.

„Vy uvnitř! Tady je centurio Silvanus. Vaše budova je obklíčena. Jestli je tam Florius, může mluvit s Petroniem.”

Nastala chvíle ticha a potom někdo uvnitř promluvil.

Silvanus se k nám obrátil. „Říkají, že mám ustoupit.”

„Tak ustup!” Petroniův rozkaz vyzněl poněkud netrpělivě.

Silvanus tedy uhnul do bezpečné vzdálenosti. „Dobrá!”

Potom se zdánlivě celou věčnost nic nedělo. Nato lidé uvnitř pootevřeli velká vrata. Hlava muže, který je držel, zkontrolovala, jak to vypadá venku. Na cestu vyběhlo několik svalovců, kteří kryli vnější prostor. Měli

s sebou výzbroj, jakou nikdo z nás nečekal: dvě normálně velké balisty, které rychle vystrčili přes práh a postavili tak, aby hlídaly vchod, plus několik vzácných, ručních samostřílů. Slyšel jsem, jak vojáci zalapali po dechu. To byla ohromující palebná síla. Většina legionářských pěšáků se málokdy dostala do tak těsného kontaktu s artilerií a nikdy, když byla v nepřátelských rukách.

„Nikdo ať se ani nehne!“ Centurionovo varování ani nebylo zapotřebí.

Jeden bystrý voják podal Petroniovi štít. Myslím, že ani třikrát plátovaný by ho neochránil před střelami z balisty tak zblízka.

V prvním patře nad vchodem do domu byl balkon. Tam se objevila postava. Petronius vykročil rovnou na volnou plochu, dvanáct kroků přede dveře, a podíval se nahoru. Obě pevně postavené balisty stále ovládaly celý prostor. Měly obvyklé těžké železné rámy, pohybovaly se na kolech a snadno se daly zaměřovat pohybováním posuvné části na univerzálních kloubech. Už to bylo dost zlé. Mezitím muži s ručními samostřílami, odpalovanými napjatou pružinou, Petroniovi vyhrožovali. Kdyby spustili palbu, okamžitě by ho zabili.

„Florie!“ Měl mužný, silný hlas, zvučný a nebojácný. „Ještě pořád jsem tady, jak vidíš. Crixus se na vás vykašlal a teď sedí v base.“

„Tebe je těžké zabít,“ posmíval se Florius. Jeho hlas se nedal splést s jiným. Balkon byl ve tmě, ale naši muži už přinášeli pochodně blíž, takže postava a oholená hlava se rýsovaly na pozadí otevřených dveří.

„Ještě nikam nejdu,“ odpověděl Petro. „Dokud jsi naživu ty. Měli jsme dohodu o výměně.“

Florius se pootočil a zamumlal něco neviditelnému partnerovi za sebou.

„Přestaň si se mnou pohrávat!“ zařval Petro. „Předejte ji!“

„Tak počkej.“ Florius opět zmizel vevnitř.

Čekali jsme.

Florius znovu vyšel. „Můžeme přistoupit k výměně.“

„Já půjdu dovnitř,“ nabídl se Petro, „ale napřed chci vidět Maiu Favonii.“

Florius to odbyl zkrátka. „Nahoru může jít centurio.“

„On ji nezná. Bude ji identifikovat její bratr.“

„Centurio!“

Silvanus statečně vykročil, aby to vykonal. Dovolili mu přijít až skoro ke vchodu, ale tam mu nařídili, aby počkal. V budově se něco odehrávalo. Slyšeli jsme, jak Silvanus mluví s někým uvnitř mimo dohled. Neozvala se žádná slyšitelná odpověď. Okamžitě ho zase poslali pryč. Vrátil se k Petroniovi a já jsem se k nim připojil.

„Nějakou ženu tam mají, to ano.“ Centurio hovořil překotně a tiše. Je svázaná a přes hlavu má plášť nebo něco. Na chvilku jí ho sundali. Tmavé vlasy, obličej samá podlitina –“ Úzkostlivě se na nás podíval. „Řekl bych, že ji zmlátili, ale nebojte se. Už jsem viděl horší případy, když se mládenci po večírku naštváli na přítelkyně... Zeptal jsem se jí, jestli je Maia, a ona přikývla. Červený šaty. Vypadá úplně vyčerpaná. Měli byste ji odtamtud co nejdřív vytáhnout.“

„Kolik?“ zeptal jsem se tiše.

„No dost,“ zabručel Silvanus.

Chtěl jsem postoupit blíž, ale na to byli připravení. Obě balisty nastavili tak, že pokrývaly široký oblouk. Nikdo se nemohl přiblížit.

Nahore na balkoně v bezpečí před náhlým útokem si Florius pohrával s jedním ze svých samostřílů. Měl z toho jasně dobrý pocit. Zamával jím na Petronia, předváděl se, a potom ho namířil přímo na něho a pomalu natáčel rohatkové ústrojí. Teď může zbraň vystřelit, kdykoli někdo vytáhne kolíček. Petronius se s kamennou tváří ani nepohnul.

„Jsem připravený. Tak ji pošlete ven.“

„A ty musíš jít dovnitř.“

„Pošlete ven Maiu a já kolem ní projdu za tebou.“

Florius mluvil s někým pod sebou. Ve dveřích v přízemí se objevily dvě postavy. Jedna – hladké tmavé vlasy a pěkné držení těla – byl Norbanus Murena. Vedl ženu, která se na něho napůl hroutil. Drobná postavička v karmínových šatech a s hlavou a rameny zahalenými látkou, aby nic neviděla. Všiml jsem si, že paže má pevně svázané za zády.

„Kde jsou děti?“ vyštěkl Petronius chraptivě.

Nastala nepatrná pauza. „Poslali jsme je zpátky,“ tvrdil Norbanus uhlazeným hlasem. Připadalo mi to kdovíjak dávno, co jsem naposled slyšel takovou medovou řeč. „Poslali jsme je zpátky do rezidence.“

„Maio,“ nenechal se Petronius odbýt, „je to pravda?“

Norbanus ji zatahal za paži a současně ji poněkud napřímil. „Přikývla.“ S takto zakrytou hlavou si musela připadat zmatená. Byl to pomalý pohyb. Mohl jsem z toho vyvodit jen málo kromě toho, že – jak řekl Silvanus – potřebuje naléhavě naši pomoc.

Ted' už to byly dva dni, co jsem viděl sestru naposled. Kdoví, co se jí mohlo stát. Podle toho, jak ted' vypadala – a jak Florius zacházel s Albiou – se patrně také stalo.

„My ji ted' pustíme,“ oznámil Florius. „Falcone, stoupni si k jeřábu. Ona ted' přejde k tobě. Longu! Ty ustup na druhou stranu a potom vejdeš dovnitř.“

Petroniovi jsem lehce sáhl na rameno a potom jsme se rychle rozešli. Pochopil jsem, oč jim šlo. Maiina a Petroniova cesta se ted' v určitém úhlu a vzdálenosti překříží. Neměl žádnou možnost se jí zmocnit. Kdyby se o něco pokusil, oba by je zastřelili.

Došel jsem na místo vzdálené od Petronia. Norbanus cosi zamumlal a postrčil postavu v rudém ke mně. Snad jí dával pokyny, aby vykročila vpřed. Poslechla váhavými kroky, neboť nevěděla, kam míří ani co má pod nohama. Bezděčně jsem se pohnul, abych jí vyšel naproti, ale Florius švihl zbraní, takže mířila na mě. Zastavil jsem se. Zasmál se. Možná že byl nervózní, ale rozhodně si užíval svou moc.

„Dělej, pohni!“ řval Florius na Petronia. „Ne aby ses o něco pokoušel, Longu. Pojd' dovnitř.“

Petronius kráčel dál a pozoroval rukojmí. Žena se blížila přes silnici a drobnýma nožkama zkoumala nejistě půdu před sebou. Petronius s ní srovnal krok. Nakonec se vyrovnali, byli od budovy stejně daleko, jenom několik kroků od sebe. Petronius se zastavil a něco řekl.

„Nemluv!“ zařval Florius, šíleně pobouřený. „Koukej to dodržet, nebo vás oba oddělám!“

Zajatkyňě kráčela dál. Pokusil jsem se k ní také přiblížit. Florius mířil samostřílem na Petronia. Ten zůstal stát o kus dál. Zdálo se, že přemýšlí. Florius ho poháněl vpřed divokým máváním zbraní, až se konečně švihem obrátil, aby ji namířil na rukojmí. Petronius znovu vykročil. Muži na úrovni přízemí začali couvat ke dveřím, někteří před ním, ale jiní mu

blokovali ústup zezadu.

Stahovali se do těsné dravé skupiny. Florius Petroniovi nařídil, aby odložil štít. Poslechl a předklonil se, aby ho položil na cestu. Když se napřímil, Florius na něho vybafl další pokyny. Petro oběma rukama současně odpoutal a upustil na zem meč i dýku. S hlavou vztyčenou a beze slova se obrátil a zadíval na Maiu, zatímco Florius ho vztekle pobízel, aby už vešel do celnice.

Dveře se pootevřely víc. Venku jsem byl dva kroky od drobné ženy v rudém a vztáhl jsem po ní ruce.

Petronius sebou najednou trhl a něco na mě zakřičel. V témž okamžiku se na něho vrhli. Gangsteři se ho chopili a vlekli ho dovnitř. Těžká vrata se zabouchla. Petronius byl tentam.

Strhl jsem ženě zakuklení a pochopil, co na mě volal.

„To není Maia!“

LV

Ukázalo se, že ta žena je zbídačená prostitutka, napůl vyhladovělá a roztřesená strachy. Řekla, že ji donutili, aby představovala někoho jiného. Proč by to neudělala. Měla štěstí, že ji Silvanus odtáhl z mého dosahu, když jsem se na ni chtěl vrhnout.

Jak ve světle pochodní mžourala, nadával jsem si, jak jsem byl pitomý. Petronius znal mou sestru lépe než já. Uviděl – možná taky příliš pozdě – že je to návnada: správná výška, ale nesprávný tvar a nesprávná postava. Šaty, co měla na sobě, byly nevkusné, nabarvené na špatný odstín a z hrubě tkané látky. A i když se vezme na zřetel určitá úzkost, její chůze vůbec neodpovídala Maiině.

Vztekle jsem dotíral na tu vyjevenou parodii, aby mi prozradila, kde je má sestra. Dušovala se, že neví. Maiu prý jakživa neviděla. O dětech taky nic nevěděla. Nikdo z nich nebyl ve skladišti, nikdo nebyl v celnici.

Odvedli ji.

Kdosi proklouzl vojenským kordonem a přišel za námi: Helena. Mlčky stanula vedle mě a nesla plášť; poznal jsem, že je sestřin – teď nám ovšem nebyl k ničemu.

Jestli ta falešná náhrada měla pravdu, tlupa nikdy Maiu neměla, takže ani výměna nebyla nikdy možná. O nic by nepřišli, kdyby U Zlatého deště Crixus Petronia zabil, a když jsme uvěřili, že mají moc, zbytečně jsme ho nechali dostat se jim do rukou. Kde je tedy u Háda Maia? A jak bychom mohli dostat Petronia ven, než ho Florius zabije?

Vojáci už byli celí žhaví, aby mohli jednat. Já jsem souhlasil. Moje jediná myšlenka se teď upnula na záchranu Petronia. Možná že je už i tak pozdě.

Florius věděl, co dokázal. Znovu se objevil na balkoně a tentokrát nám vítězoslavně předvedl, jak dva z jeho lidí drží mezi sebou Petronia. Přišel s novými požadavky. Žádal plavidlo a volný odchod svůj i svých lidí, aby

se mohli nalodit.

Právě v tu chvíli se k nám připojil správce provincie.

Rozhodování teď už nebylo na mně. Frontinus musel být předem informován. Velmi rychle zvážil situaci. Život římského důstojníka byl ohrožen, ale gangsteři se zmocnili veřejné budovy, a kdyby dovolil, aby si tu zločinci dělali, co chtějí, hlavní město jeho provincie by se propadlo do anarchie. „Tohle nestrpím. Půjdeme dovnitř.“

Všemožně jsem se snažil zachovat klid. „Jestli tu budovu napadnete, Petronia zabijou.“

„Nic si nenamlouvej,“ upozornil mě Frontinus. „Oni ho chtějí zabít tak jako tak.“

Trvalo nám to příliš dlouho. Frontinus se ode mě vzdálil a přešel k svým štábním důstojníkům, aby dali hlavy dohromady.

„Mohl jsi ho udržet stranou,“ vyčetl jsem polohlasně Silvanovi.

„Ten má svou hlavu. Nechtěl ani slyšet, aby si šel dát domů brutnákový čaj a počkal na další hlášení. Já ho tady nechci, věř mi, Falcone. Nemůžu riskovat, že ho ztratíme, jestli začnou pátil ze zatracený balisty.“

„Takový ohledy na císařskýho legáta!“

„To jsou ohledy na mě,“ usmál se Silvanus. „Jen si představ, kolik hlášení by se muselo sepisovat, kdybychom nechali oddělat Augustova legáta!“

Teď se mi definitivně potvrdilo, že je příslušníkem mazané Druhé.

Zatímco správce dumal jako pravý byrokrat, tlupa ztratila trpělivost. Možná že zpozorovali Frontina a domysleli si jeho tvrdý postoj. Možná že množství vojáků, kteří teď přicházeli, je přesvědčilo, že nemá smysl doufat, že si odchod vymůžou jednáním. S bouchnutím se otevřela okenice. Vystřel z balisty tím otvorem málem zabil Silvana.

Všichni jsme běželi do úkrytů. Silvanus zoutale nařizoval mužům, aby Frontina odvedli z nebezpečné zóny. Byla to marná snaha. Legionáři budou bojovat, aby znovu dobyli celnici.

„Můžeme je vykouřit nebo vymlátit.“

„Snažte se uchránit budovu,“ nakázal Frontinus suše. „Už tak se na mě

kdekdo obrací o příspěvek z rozpočtu.“

Netušili jsme, co se děje uvnitř. Mohl jsem jenom doufat, že hrozící útok odradí Floria od zlovolných plánů Petronia mučit. Chtěl jsem se taky zúčastnit akce, ale Frontinus mě odbyl. „Nepleť se nám tady. Teď už nejsi v žádné všivé armádě. Nech to na nás, Falcone.“

Silvanus se ujal velení. Kdoví odkud se objevily klády. V dešti střel se muži pustili do hlavní brány a začali bušit do vrat. Utvořili klasickou želvu a tak pod krytem stěn a střechy ze štítů se jim podařilo natolik přiblížit, aby mohli vnikat dovnitř okny a šplhat nahoru na balkon. Balisty duněly, jenomže to jsou zbraně dlouhého dostřelu. Jakmile se legionáři dostali tak blízko, zločincům se víc než vyrovnali. Rychlost jejich reakce na první výstřel gangstery překvapila a brzy se na ně přihrnuli chlapci v červeném.

Uvnitř se nějakou dobu ostře bojovalo. Silvanus a jeho muži byli nemilosrdní. Asi deset těžkých rváčů, několik z nich silně krvácejících, bylo zatčeno. Hrstka jich padla. Norbana vojáci zajali. Teď se rojili v kancelářích a především hledali Petronia. Muži v uniformách se rozbíhali všemi směry, ale v tom zmatku naše oběti zmizely. Sám jsem celou budovu prohledal. Pátral jsem mezi zajatci a řadami padlých a raněných, abych se přesvědčil. Bylo to k nevíře, ale Florius nám zase upláchl. Nebyla po něm ani stopa. Žádná stopa po Maie. Žádná stopa po Petroniovi.

Legie si neberou servítky. Systematické bití jednoho zajatého gangstera před očima ostatních brzy přineslo informace.

„Kde — je — Florius?“

„Skladiště —“

„Ty lžeš!“

„Ne — má tam řůru věcí, chce je poslat do Říma.“

Tomu se dalo těžko věřit. Jak nám mohl proklouznout? Vždyť jsme měli hlídky po celém přístavišti a další v zapadlých uličkách. Se Silvanem jsme se tam rozběhli a nám v patách dusali legionáři. Dřevěná prkna se nebezpečně třásla, když jsme uháněli nahoru do skladu.

Široké dveře se otvíraly ven jako ve většině skladišť, aby uvnitř nezabíraly zbytečně místo. Proto jsme tam mohli jen těžko vniknout. Silvanus ukázal jedním prstem nahoru. Na střeše skladiště skupina vojáků

spěšně rozebírala tašky. Jeden legionář se odtamtud nakláněl dopředu a napjatě poslouchal a potom nám gesty naznačil, že pod ním je všechno úplně tiché. Nato on a jeho kolegové pokračovali v odstraňování tašek.

Zamračil jsem se. „Něco se chystá – dělá mi to starosti. Musíme si to řádně rozmyslet. Proč by se tam zavírali, když my jim lezeme po celý fasádě? Čím dýl zůstanou uvnitř, tím víc se to zhoršuje. Obležení nemůžou vydržet. Věř mi, to ani nemají v úmyslu.“

„Nejsou tu okna a žádné jiné dveře – a my jsme na střeše. Pokud se nerozplynuli v nějakém mraku, musí tu ještě být.“ Silvanus byl vzdělaný a taky tvrdohlavý. Vzpomněl jsem si, jak nám ukázal Verovolkovu mrtvolu. Byl ochotný nám pomáhat, dokud musel, ale nevyvíjel žádnou iniciativu.

Iniciativa tu naštěstí nebyla zapotřebí. Dveře prorazila pouze hrubá síla. Obrovský prostor byl prázdný.

Přišla za námi Helena Justina a sáhla mi na ruku. „Poslyš, jak se mohl Florius pohybovat po téhle části přístaviště, když tu hlídá tolik vojáků?“

„Tohle je sklad tlupy, zlato. Tady zabili toho pekaře –“

„A vědí, že je hlídají celníci. Byli by pitomí, kdyby se sem vraceli. Marku, oni měli spoustu peněz. Proč by se upíchl na jediné skladiště? Dám na to krk, že mají i jiná – a zatímco vy tu všichni prohledáváte tuhle oblast, nevšiml sis, že se sklady táhnou také dál proti proudu? Tlupa by mohla klidně používat nějaký na protější straně, za přístavištěm přívozu.“

Helena měla pravdu. Převozník o Floriovi věděl.

Rozběhl jsem se zpátky po nábřeží. U celnice jsem přeběhl přes cestu a volal na legionáře o pomoc. Hned za silnicí vedoucí k foru tam bylo přístaviště pro přívoz. Dál se potom táhly řady skladišť a tiskly se k jinému nábřeží. Zatímco jsme tedy Silvanus a já běželi nesprávným směrem a jeho muži vyhrožovali zajatcům, narazili jsme na skupinu vojáků, kteří se vloupávali do různých skladišť dveřmi. Další část našeho pátrání trvala tak dlouho, že se mi na to ani nechce myslet. Vojáci otvírali jedno skladiště za druhým a dovnitř pronikali rozbitými dveřmi. Nakonec s novou informací, vypáčenou ze zajatců, se vojáci shromáždili na jednom místě, které považovali za správné. S Helenou v patách jsem se prodíral vpřed bez ohledu na třísky. Byla tma jako v ranci. Někdo mi podal dovnitř pochodeň.

„Petro!“

Nikdo neodpovídal.

„Petronie.“

Tohle skladiště bylo nacpané kořistí. Začal jsem prolézat kolem beden a balíků. Helena, podstatně štíhlejší, popadla pochodeň a proklouzla kolem mě mezi hromadami věcí. Drala se vpřed do tmy a také volala. Za námi se vojáci ještě stále nabourávali dovnitř.

Helena našla Petronia první. Její výkřik mi zmrazil krev v žilách.
„Marku, Marku, pojd' mu pomoci – *honem!*“

LVI

Neodpovídal, protože nemohl. Každíčký kousek jeho bytosti trpěl. Na samé hranici zkoušky, jakou může člověk vydržet, i náš příchod způsobil, že skoro váhal. Nepotřeboval rozptylovat planými nadějemi.

Florius ho tu nechal absolutně opuštěného. Trvalo mu dost dlouho, aby to nastražil. Petronius byl několika lany uvázán kolem pasu hvězdicovým způsobem, aby se nemohl ani pohnout. Rukama nad hlavou se zoufale držel kruhu na konci dlouhého řetězu. Ten se táhl vzhůru a přes kladku k nakládacímu rameni. Na druhý konec připevnil Florius velkou bednu balastu. Jistě víte, co je to balast – balvany tak velké, aby udržely prázdnou loď v bouři na místě. Viděl jsem kameny, navršené nahore. Bedna byla nebezpečně vyvážená Petroniovi přímo nad hlavou a přečnívala přes okraj lávky. V polovině ji podpírala železná tyč. Kdyby Petro řetěz pustil – nebo jen povolil o pár palců, bedna by se převážila z podpěry a její obsah vysypal rovnou na něj. Vtip byl v tom, že Petronius měl vydržet co nejdéle s vědomím, že až ho opustí síly, bude rozdrcen.

Na čele mu vystupovaly žíly. Na obličej se mu leskly krůpěje potu. Ústa měl pevně zaťatá, oči křečovitě zavřené. Už to nemohl dlouho vydržet.

S Helenou jsme se k němu vrhli a zatahali za řetěz. Jednu ruku jsem si provlekl kruhem. Na víc už tam nebylo místo, bylo skoro nemožné uchopit chladný kluzký kov samého řetězu. Petronius dýchal, ale netroufal si vzdát se. Já jsem držel menší váhu než on, ale věděl jsem, jak s ní hospodařit. Helena nebyla žádné peříčko, ale nikdy nepředstavovala typ rozpustilého děvčete, které chodí pravidelně do tělocvičny. Všichni tři jsme se drželi zuby nehty. Vojáky za námi asi rozptylovaly skříně plné kořisti. Kříčel jsem o pomoc, ale už jsme nemohli čekat.

„Heleno, tamten kotouč provazu –“ Poslechla, ale jakmile pustila řetěz, cítil jsem, že se mi málem vysmekl. Nemohl jsem skoro promluvit, abych

dával instrukce. Naštěstí byla bystrá. Když jsem s obtížemi kývl, protáhla provaz kruhem, který jsme drželi, a potom ho běžela zajistit. Hořejší lávka spočívala na mohutných dřevěných sloupech. Helena dokázala provaz omotat kolem toho nejbližšího. Měla tolik duchapřítomnosti, že oba konce několikrát zatočila a pak se je pokoušela zavázat na uzel.

Přes hořejší lávku teď běželi vojáci. Jeden z nich se objevil vedle nás. Ti nahoře hledali způsob, jak odlehčit vyvážené bedně. Petro i já jsme drželi dál, báli jsme se uvěřit, že jsme v bezpečí. Dosud jsme však nebyli. Nejbližší voják se úporně snažil přesekat mečem provazy poutající Petronia. Objevili se další muži. S Petroniem jsme opatrně pustili řetěz. Přes naše obavy Helenin provaz vydržel. Petro se zapotácel, ale zachytily ho nastavené náruče. S jedním vojákem jsme ho odtáhli stranou, když se uvolnila polovina jeho pout. Skoro v bezvědomí se Petronius sesul k zemi. Potom zlověstně zavrzal dřevěný sloup. Najednou provaz povolil.

Bedna řachla na zem v oblaku prachu a kamení. Uprostřed příšerného rámusu nás velké kusy sutí jen taktak minuly. Petronius ležel s otevřenými ústy a sténal, jak se mu krev vracela do paží a rukou. Rozkašlal se, my s Helenou jsme ho podpírali a masírovali mu postižené končetiny a bolavou páteř. Tuniku měl prosáklou potem, hnědé vlasy přilepené k hlavě.

„Bohové, to bylo o fous, chlapče.“ Čekal jsem, kdy řekne, *kde ses tak zdržel?* Ale byl tak otřesený, že nemohl mluvit. Opřel si hlavu o mou paži a ležel se zavřenýma očima, ale postupně už dýchal klidněji. Jeden voják nám přinesl láhev s vodou. Trochu jsme jí do něho dostali.

Nad jeho hlavou se moje oči setkaly s Heleniným. Vztáhla ruku a dotkla se mé tváře. Obrátil jsem se a políbil ji na dlaň, když ji sundávala. Petronius se natolik vzchopil, že se na ni usmál.

Pátravě se na mě podíval. Oznamil jsem mu to nejlepší i nejhorší. „Většinu bandy jsme pochytili. Máme Norbana, ale Florius nám nějak zmizel. Jak jste se u Háda dostali ven?“

„Uniformy,“ zachraptěl Petro. Mávl paží a uviděl jsem pohozený balík známé karmínové látky. „Rudé tuniky.“

„Crixus!“ Ten mizerný centurio opatřil jediný převlek, v němž se mohl Florius objevit nepozorován téměř kdekoli, jestli se kolem něho rozvíří

dostatečný chaos.

„Ujíždí na čunu.“ Petro si ještě stále dělal starosti. „Měl ho schovaný kus proti proudu. Naložili tam další kořist —“

„Radši nemluv,“ starala se Helena.

„Copak já – ale kde je Maia?“

„To pořád ještě nevíme. Ale tady ne.“

Petronius se zavrtěl, aby se trochu víc vzpřímil. Hlavu si složil do dlaní. Lokty opřel o kolena. Zaúpěl zklamáním a bolestí. „Já myslím, že ji nikdy neměli.“

„Ale oni tvrdí, že ano,“ připomněl jsem mu.

„Oni tvrdí leccos.“

Dlouho předtím, než bylo pro něj zdrávo, se s obtížemi vzpřímil. Nastavil jsem mu rameno, aby se o ně mohl opřít. Jakmile jsme ho vyvedli ven, Helena se ho pokusila zabalit do Maiina pláště. Nechtěl o tom ani slyšet, ale když mu řekla, čím je, vzal si ten kus oděvu, přehodil si ho přes jedno rameno a otíral se tváří o vlněné záhyby.

Šli jsme přes nábreží zpátky k zajatcům na celnici. Petronius si je všechny prohlédl. Některé z nich znal už z Říma. Silvanus organizoval pátrací skupiny, které měly hledat Floria i kteréhokoli jiného člena bandy, jenž nám unikl. Nábreží zůstávalo zatím uzavřené pro málo pravděpodobný případ, že bychom je vyhnali ven. Muži prohledávali všechna skladiště. Skupina vojáků se srotila kolem jedné opuštěné velké balisty a vykřikovala úžasem, jak je chytře udělaná. „Je to zatracená automatická opakovačka – koukněte, tady můžete naplnit tuhle hlaveň a ona vystřelí naráz všechny střely a ani se nemusí nabíjet znovu –“ Pobavilo mě, že jsem mezi nimi viděl i Frontina. Správce se nakonec odtrhl a organizoval přesun zajatců do bezpečné vazby, všech kromě Norbana. Toho chtěl Petronius.

Jakmile se celnice vyprázdnila, aby se mohla zase používat, Norbana jsme tam odvedli. Petro si opět vzal svůj meč, když jsme šli dovnitř. Nejprve odkopl jinou zbraň, jeden z těch záludných ručních samostřílů, ale potom ho zvedl. „Vždycky jsem takový chtěl.“

„Podívejte, má to rohatkové ústrojí pro maximální rychlost a dokonalou spoušť – a nějaký hodný člověk už ho naládoval. To musel být ten ochotný Florius. Pojďme to vyzkoušet,“ navrhl jsem a výhružně jsem na našeho svěřence zavrčel. Ani jsme ho nespoutali. Proč se namáhat? Norbanus se zdál smířený s osudem a přístaviště venku se dosud hemžilo legionáři. Někteří zůstali tady vevnitř, ale Petronius je propustil. Odstranění svědků je pro zajatce vždycky hrozné.

„Nechám tě tu potmě, aby tě veřejnost neokukovala,“ oznámil Petronius Norbanovi přívětivě. „Kdybych snad zapomněl na slušné vychování.“ Vigílové byli známí tvrdými vyšetřovacími metodami.

„Co kdybys ho přivázal pod nějaký balast?“ navrhl jsem. Jako to udělal Florius tobě – nebo je to snad příliš mírné?“ Neočekávaně jsem Norbana pořádně kopl. „Kde je Maia?“

„Nemám tušení.“ Podnikatel dosud hovořil stejným tónem. Jelikož jsme teď věděli, jaký to je zločinec, měli jsme ho vnímat jinak. Věděli jsme přece, že ten jeho sladký jazyk a přátelský úsměv jsou jenom zrádná komedie, ale přesto zůstal sám sebou. Bylo to skutečné. Právě tak si někteří vůdcové tlup dokážou prosadit autoritu. Až na to, že se občas omylem uchýlí k nějaké té vraždě, vyznačují se příjemnými způsoby.

„Držel jsi ji někdy v zajetí?“ vyzvídal Petronius. On byl profesionál, tak jsem přenechal vedení jemu.

„Menší trik.“ Norbanus si třel nohu v místě, kde jsem ho nakopl. K brutálitě se zpravidla neuchyluji, ale má sestra byla dosud nezvěstná, a tak jsem toho nelitoval.

„Přišla do tvé vily?“

„O tom nic nevím.“

„Byl tam Florius. Viděl ji?“

„Pochybuji.“

„Kde je Florius teď?“

„Budeš si ho muset najít sám.“

„Přiznáváš, že jste byli společníky?“

„Nepřiznávám *nic*.“

Petronius zachytil můj pohled. Tohle bude trvat dlouho. Z něho možná nedostaneme žádné užitečné informace.

Ve dveřích se objevila Helena. Petronius se odmlčel, nechtěl, aby viděla, s jakými temnými silami se musíme potýkat.

„Marku –“ Zdálo se, jako by nechtěla být nablízku Norbana ani vidět, jak s ním zatočíme.

„Pokud nejde o nic naléhavého, teď nemůžu jít.“

Poradil jsem jí, aby se vrátila do rezidence se správcem, jenže nerada mě pouštěla z očí, když jsem prožíval nějaké nebezpečí.

„To nevadí,“ ujišťovala mě rychle.

„Ne, počkej. O co jde?“

„Člun.“

„Odplouvá?“

„Ne, připlouvá. Pachtí se s přeraženým stěžněm.“ Připadalo mi to málo závažné.

„Jen když to není prchající Florius.“

„Ne, nedělej si starosti,“ ujišťovala mě Helena a odešla.

Zdálo se mi, že venku slyším vzrušené hlasy, ale těžká vrata většinu zvuků pohlcovala. S Petroniem jsme pokračovali ve výslechu.

„Jupiter byl dobrý nápad,“ obrátil jsem se na Norbana obdivně. „Patron vína, žen a počasí. Taky symbol moci... Ale jak teď vidíš, Norbane, myslet si, že sám máš nějakou moc, byl mýtus.“

Petronius odložil samostříl a dlaní strkal Norbana přes místnost, kde jsme ho drželi. Byl to mírný, povzbudivý pohyb. Zatím nenastal čas na drama.

„Chci vědět –“ Petroniův hlas zněl klidně. Tím hůř. „Chci vědět všechno o tvé prohnilé říši – tady, doma v Ostii i v Římě. Norbane, ty mi pěkně povíš o každém uskoku, každé výhružce podložené násilím, o každém hnusném, mizerném švindlu. Chci slyšet o veškerém obrovském majetku, o násilném zabírání obchodů s potravinami, o sprostých dětských bordelech, o nemilosrdném bití nevinných a úmrtích.“

Plameny pochodní zablikaly v průvanu. Na chvíli jsem ucítil chladný vzduch. Neohlédl jsem se.

„Nemám co říct,“ usmál se Norbanus, stále ten hezký, uhlažený pán spravující veřejné záležitosti. „Tvoje obvinění před soudem neobstojí, jakmile se toho ujmu moji právníci. Nemáš proti mně žádné důkazy –“

„Však je budu mít,“ prohlásil Petronius. Mnohokrát jsem ho už viděl jednat, ale nikdy mi nepřipadal tak působivý jako teď. „Vyprávěj o Maie Favonii.“

„Nač? Snad ji znáš sám dobře.“

„Natolik dobře, aby mi záleželo na tom, jestli nepadne do rukou grázlů jako ty.“ Petronius se dokonale ovládal. „Ale pověz nám, jak to bylo s tvým zájmem, Norbane. Anebo šlo jenom o léčku, jak pomoci Floriovi dostat se mi na kobytku? Ty ses culil Maie u nohou, zahrnoval ji hudbou a nabízel jí vyjížďky do svého venkovského zátíší – ale záleželo ti na ní aspoň trochu?“

Muž pokrčil rameny a usmál se. Pak se přestal usmívat.

„Je to starý mládenec, samotář, který uctívá svou matku,“ posmíval jsem se mu. „Žádná jiná žena ho nezajímá. Celé to jeho svádění bylo falešné.“

Slyšel jsem, jak za mnou někdo vstoupil do místnosti. Rozjasnilo se víc, když se k nám připojila Helena s další vysoko zvednutou pochodní, nasáklou smolou. Když jsem se otočil, abych se podíval, kdo to je, stála vedle ní moje sestra Maia.

Vypadala pěkně. Trochu unavená, ale plná života. Nabitá elánem působila nádherně. Karmínové šaty měla trochu ucourané, jako by je celé dni nesvlékla, ale svítily jasnou barvou, jakou ten červený hadr na prostitutce v roli návnady postrádal. Tmavé kadeře se jí volně pohupovaly. Oči jí hořely.

Její pohled se okamžitě svezl na Petronia. „Co se ti to stalo?“

„Malé dobrodružství. Kde jsi byla, Maio?“ zeptal se Petro a pečlivě vyslovoval.

Maia letmo pohlédla na Norbana. „Vzala jsem děti na projížďku po řece. Vypůjčili jsme si člun pana prokurátora. Vypravili jsme se po proudu a potom vypukla ta hrozná bouřka. Do stězně uhodil blesk. Děckám se to ohromně líbilo. Celý den jsme se to pokoušeli nějak sflikovat, a když jsme se potom dohrabali zpátky, strašně dlouho nám tu nedovolili přistát, prý se tu koná nějaké tajné cvičení. To jste si asi ty a Marcus na něco hráli.“

„Kde jsou děti?“

„Odešly domů s panem správcem.“ Maia se s nezvyklou ohleduplností

zarazila. „Mám dojem, že jsem o něco přišla.“

Někteří z nás zůstali ohromení.

Velení se ujala Helena. „Poslyš, Maio. Norbanus je vůdce zločinců, po kterých jde Petronius. Ten druhý se jmenuje Florius a právě ten bydlel v té vile, kam se tě pokoušeli nalákat. Šlo jim o to, využít tě, Maio zlatíčko, jako rukojmí, aby dostali Petronia. Tvrdili, že tě mají – a Lucius uvěřil, že je to pravda. A tak se jim místo tebe vzdal a oni ho málem po hrozném utrpení zabili –“

Maia zalapala po dechu. „Ty ses jim sám vzdal?“

„To je starý vojenský trik,“ zlehčoval to Petronius. „Manévr tak hloupý, že člověk doulá, že se z toho nějak dostane.“

„A oni tě málem zabili?“

„Ach, Maio, nedělej ze mě hrdinu!“

„Ty jsi ale pitomec,“ řekla Maia.

„Ona to myslí láskyplně,“ tlumočila Helena, když sebou trhla.

„Ba ne, myslí to doopravdy,“ namítl Petronius. Znělo to vesele. Bylo to, jako by mu přítomnost mé vzpurné sestry zvedla náladu.

Norbanus udělal chybu, že se tiše zasmál.

„Ty neřáde!“ Maia bodla vztekle prstem do vzduchu směrem k němu. „Budeš se mi zodpovídat!“ Protáhla se kolem Heleny, aby se k němu mohla dostat. Je to tedy pravda? To, co říkal bratr? Ty jsi jim lhal? Tys jim vyhrožoval? Ty ses pokusil zabít Petronia? Celou tu dobu, co ses kolem mě motal, jsi mě jenom využíval?“

Pokoušel jsem se ji zadržet, ale nešlo to. Petro jenom s obdivným pohledem stál stranou.

„Takových chlapů, jako jsi ty, mám po krk!“ Maia pěstmi mlátila Norbana do hrudi. Byly to skutečné rány, vycházející z ramene, obě pěsti pevně spojené, jako kdyby vyklepávala zaprášený koberec pověšený na šňůře. Byla to silná žena, zvyklá na fyzickou dřinu v domácnosti. Mít po ruce nějaký klacek, určitě by mu přelámala žebra.

Norbana totálně zaskočila. Takoví uhlazení pánové, kteří staví staré matky na pomyslný piedestal, neznají skutečné ženy. Dostanou se k nim nanejvýš přes nafintěné sobecké potvory, které se tváří, jako by takové muže nesmírně obdivovaly. „Mě už nikdo nebude využívat –“ Rána zleva

doprava. „Už si nikdo nebude se mnou pohrávat —“ Rána zprava doleva. „Žádný zkažený úskočný prevít mi nebude ničit život —“

„Nech toho, Maio,“ napomínal jsem ji zbytečně.

Norbanus teď přijímal trest za všechny muže v jejím dosavadním životě — dokonce i za jejího manžela, a určitě za Anacrita, jehož pronásledování ji vyštvalo sem do Británie. Jak se potácel pod přívalem ran, zakročil jsem a sestru od něho pozpátku odtáhl. Petronius se vůbec nesnažil ji uklidnit. Myslím, že se dokonce smál.

„On chce utéct!“ vykřikla Helena, když se Norbanus pokusil využít příležitosti.

Petronius i já jsme Maiu pustili. Norbanus skočil po Heleně. Bránila se proti němu pochodní. On jí hořící klacek vyrazil z ruky. Helena se pokoušela znovu pochodeň uchopit. Netypicky zaklela a znovu zaúpěla: „On uteče!“

„Přede mnou ne!“ Maia našla a zvedla nabitý samostříl. Potom uvolnila bezpečnostní západku, vyškubla pojistku spouště a střílila Norbana do zad.

LVII

Zpětný náraz ji roztočil, ale nějak zůstala vzpřímená. S otevřenými ústy s hrůzou popadala dech. Ještě stále svírala zbraň, ale držela si ji od těla, jako by se bála, že by mohla vystřelit znovu. Chvilí se nikdo ani nepohnul.

Norbanus ležel na zemi. Stovky poražených příslušníků kmenů této provincie by mohly dosvědčit, že stačí jediný přímý zásah z takové římské zbraně. Ani jsme nepátrali po známkách života.

„Bohové,“ zašeptala Maia.

„Polož to,“ radila jí polohlasem Helena. „Už to nevystřelí.“

Maia zbraň váhavě sklonila. Petronius k ní přešel. Zdál se mi otřesenější než všichni ostatní. Jestliže jsme si jeho city vykládali správně, světlo jeho života mu právě předvedlo děsivou osobnost. Vzal jí zbraň z ochablé ruky a tu životu nebezpečnou věc podal mně.

„Už je dobře,“ uklidňoval ji jemně. Věděl, že je otřesená. „Všechno je v pořádku.“

Maia se roztřásla. Tentokrát bylo její hlas stěží slyšet. „Myslíš?“

Petronius se mírně usmál a soucitně na ni shlížel. „Vždyť jsem tady, ne snad?“

V tu chvíli se Maie vydral z hrdla zalykavý vzlyk a zhroutila se mu do náruče. Myslím, že tentokrát jsem poprvé viděl, aspoň od té doby, co se z ní stala žena, jak sestra dovolila, aby ji konejšil někdo jiný. Něžně ji zabalil do jejího vlastního pláště a dál ji objímal.

Helena mi pohlédla do očí a otřela si slzičku. Potom ukázala na mrtvolu a ústy naznačila otázku: „Co uděláme s tímhle?“

„Povíme správci, že gangsterovu mrtvolu je třeba odklidit.“

Zhluboka se nadechla. Krizi řešila Helena vždycky s logickým přehledem. „A nesmíme prozradit nikomu, nikdy, kdo ho zabil.“

„No no, proč ne? Já jsem na ni hrdý!“

„Ba ne,“ vložil se do toho Petronius. „Děti mají ještě stále co dělat, aby se vyrovnaly s otcovou smrtí. Nemusí vědět, že jejich milovaná mamina dělá při večerní procházce z profesionálních gangsterů mrtvoly.“

Milovaná mamina sebou zmítala, aby se mu vymanila z objetí. „Vzdej se,“ řekl. „Já tě nepustím.“ Maia se uklidnila. Jejich oči se do sebe zaklesly. Petroniův hlas se ztišil. „Už jsem se bál, že jsem tě ztratil, Maio.“

„A záleželo by na tom?“ zeptala se ho.

„Skoro vůbec,“ prohodil Petronius Longus, který si normálně nepotrpěl na poetické výlevy. „No – možná trošičku, tolik, aby mi to zlomilo srdce.“

LVIII

U přeně na ni hleděl. Neříkala nic. To byla Maia. „A co ty?“ zeptal se Petronius nesměle. „Co kdybych byl ztracený já –“

„Přestaň,“ okřikla ho Maia. Pak si přitiskla obličej na jeho hrud' a pevně ho s pláčem objímala. Petronius k ní sklonil hlavu, takže byli těsně u sebe, když znovu vzhlédla.

Tuhle řeč si zřejmě Maia připravila předem: „Vzala jsem děti ven na řeku, abychom se pobavili a taky si popovídali o cestě domů,“ řekla. „A teď zase potřebuju mluvit s tebou.“

„Jsem připraven poslouchat,“ odpověděl Petronius. To nebyla tak docela pravda. Tím posloucháním chtěl ten rošťák Maie předvést, že se mu chce ji zlíbat.

Helena mě šfouchla do žeber, jako by se jí zdálo, že se směju. Ale kdepak. Právě jsem viděl svého nejlepšího přítele, jak se vrhá do života plného nebezpečí a jak s tím má sestra souhlasí. V obou případech mi bylo tak těžko u srdce, že jsem si z toho nemohl dělat legraci.

Konečně jsme vyšli ven. Legionáři vyklízeli prostor. Zajatce už odvedli. Silvanovi jsem zašeptal, že Norbanus Murena je mrtvý. Uvažovali jsme, co s tělem. „Kterým směrem teď teče proud?“

„Je odliv,“ odpověděl.

„Odliv? To se nám výborně hodí.“

Silvanus pochopil, oč mi jde. Zapřáhl na to dva mládence. S Petroniem jsme je zavedli zpátky do skladu a ven vynesli Norbana, po jednom muži u každé končetiny. Mrtvolu jsme položili na okraj přístaviště, těsně pod stavbu, kterou kdysi Hilaris nazval dočasný trvalý most. Několikrát jsme ji společně zhoupili, abychom získali správný rytmus, a pak jsme ji pustili. Norbanus Murena proletěl kousek nad Thamesidou, potom šplouchl do vody. Ničím jsme ho nezatížili. Nikdo si nepřál, aby nadále trčel v oblasti

přístavu a jednoho dne se zase vyhoupl na hladinu. Ať ho proud odnese dolů přes ústí a skončí někde v bahně nebo v močále.

Jestliže se z tohoto města stane někdy velká metropole, mnoho mrtvol skončí v řece. Londinium bude přitahovat utopence oddělané hrůznými hnusnými pletichami nebo je tam přivede tragédie. Někteří se utopí nešťastnou náhodou. V příštích stoletích se v této mohutné řece objeví spousta nebožtíků, mrtví krátce, mrtví dlouho a někdy dokonce ještě živí, ožralí, zmatení, anebo možná pouze neopatrní, a všechny je odtáhnou do ztracena silné temné proudy. Norbanus by jim mohl jít příkladem.

Když jsme ho pozorovali, jak se pohupuje a mizí, dostavil se tam prokurátor Hilaris. Chtěl si co nejdřív prohlédnout poškozený člun. Měl ho už léta (sám jsem si ho vypůjčil) a používal ho na cestování podél jižního břehu k svým domům v Noviomagu a Durnovariích. Maia k němu chvátala, aby mu vysvětlila, co se za bouřky stalo. Petronius se na ni přilepil. Všiml jsem si, jak její ruka vklouzla do jeho dlaně. Bez sebe by to skoro nemohli vydržet.

Hilarida jsme informovali o aktuální situaci s gangstery a zprávu jsme dovedli až do současnosti. Nepřičinil žádnou poznámku k tomu, co se stalo s Norbanem, i když jistě pochopil, že jsme se ho zbavili sami.

„Tak jsi nám město vyčistil, Marku! Já věděl, že se na tebe můžu spolehnout.“ Ta slova sice zněla uštěpačně, ale každý, kdo by si to myslel, by ho podceňoval. „A díky, Petronie.“

„Florius se nám ovšem ztratil,“ poznamenal Petro zachmuřeně. „Podařilo se mu proklouznout síti.“

„Můžeme po něm pátrat. Někaké nápady?“

„Mohl změnit plány, když už jsme mu byli tak nablízku, ale původně mluvil v tom smyslu, že se chce vrátit do Itálie. Dnes večer jsme dali řeku přehradit. Na vodě se nesmí nic ani pohnout. Odplout ještě nemohl.“

Maie se ve tváři objevilo překvapení. „Ale jedna loď přece jen odplula po proudu, Lucie, těsně předtím, než jsme tu přistáli. Nesvítlo se na ní, ale byla vidět ve světle pochodní, co jsme měli my. Velitel nadával, protože jsme do ní málem najeli.“

Petronius zaklel a Flavius Hilaris zavrčel. „Ti gangsteři ale mají jak drzost, tak neuvěřitelný vliv –“

„Prachy,“ utrousil Petro na vysvětlenou, jak to dokázali.

Hilaris se rozmýšlel, jestli má nařídít pronásledování, ale už bylo příliš pozdě a příliš tma. Zítra pročešou každý potok, břeh a přístaviště odtud až k velkému severnímu oceánu.

„Jedna loď?“ ověřoval si to Petronius ještě u Maii. Přikývla. „Můžeš ji popsat?“

„Prostě loď. Dost velká. Spousta zboží přivázaného na palubě, pokud jsem potmě viděla. Měla vesla i stěžeň, ale připlouvala docela tiše.“

„Nevšimla sis náhodou, jak se to plavidlo jmenovalo?“

Sestra se na svého milého škádlivě usmála. „Ne. Ale měl by sis promluvit s Mariem. Mému staršímu synovi,“ vysvětlila vesele prokurátorovi, „se strašně líbila ta vyjížďka. Jsem ti velmi vděčná, žeš nám to umožnil. Marius totiž sbírá jména lodí a zapisuje si je na zvláštní tabulku...“

Petronius ji lehce klepl za to, že mu to neprozradila dřív, ale s prokurátorem se na sebe nadějně usmáli. „Budu signalizovat do Galie,“ zachechtal se Flavius Hilaris. „Možná že tam zakotví a dál půjde po souši, anebo to vezme kolem Iberie po moři. Ale než ta loď dorazí do Itálie, každý přístav na pobřeží bude o ní zpraven.“

„To ti přeju hodně štěstí,“ řekl vesele Petronius. „Ale mám obavy, že budeš muset varovat všechny přístavy ve Středoziemním moři. Florius si jistě udržuje spojení s Itálií. Jeho skutečné bohatství závisí na jeho ženě. Ale tady si jistě nahrabal tolik, že s tím jako zrádce vystačí hodně dlouho... Mohl by jít kamkoli.“ Petronius to bral celkem klidně. „Jednou se k nám zase vrátí a já budu na místě a čekat na něj.“

„V to vřele doufám,“ ujistil ho Hilaris tiše.

Petronius se zadíval na řeku. „Tam někde je. A já ho nakonec dopadnu.“

Ze zdvořilosti jsme museli počkat, než Flavius Hilaris zjistil, jak dalece poškozená je jeho loď, a potom si promluvil s vojáky. Petro a Maia seděli spolu na vyvazovacím sloupku, úplně do sebe zapletení.

Postěžoval jsem si Heleně: „Já nevydržím dívat se na tisícimílové cestě domů na ty dva, když se budou chovat jako poblázněná mládež.“

„Tak jim to přej. Ostatně budou si muset počínat diskrétně, když je budou pozorovat čtyři zvědavá děcka.“

Moc jistý jsem si tím nebyl. Natolik se do sebe zahleděli, že o nic jiného nedbali.

Vojáci už odstranili zábrany, takže veřejnost se tam mohla procházet po libosti. Rozruch ve vojenských řadách přivábil spoustu lidí. Nějaký tulák, jeden z těch vyjevených s věčnou nadějí, kteří se shromažďovali v téhle provincii, se přiloudal ke mně a rozhodl, že jsem vhodný přítel člověka jeho bláznivého postavení. „Odkud seš, legáte?“

„Z Říma.“ Zadíval se na mě z nějakého svého vlastního mlhavého světa.

„Z Itálie,“ dodal jsem. Cítil jsem potřebu to blíž vysvětlit, byť jsem věděl, že je to lidská troska. Byl špinavý a podle všeho nemocný, ale choval se, jako by ve mně poznal spřízněnou duši.

„No jo, Řím!“ zamumlal tulák toužebně. „Možná že se do Říma vypravím.“ Nikdy se do Říma nevypraví. Nikdy ani nechtěl.

„Nejlepší,“ pochvaloval jsem si.

Připomněl mi Itálii. Přešel jsem k Heleně a přivinul ji k sobě. Chtěl jsem se vrátit do rezidence a podívat se na obě dcerušky. A potom jsem chtěl co nejdřív odjet domů.

LIX

Dobrý informátor si brzy osvojí jednu zásadu: nikdy si nedopřej oddych. Snažíš se vytvořit případ, s nímž se dá něco dělat. Má nedostatky. Vždycky je mají. V tom našem ale zela velká díra. Jeden náš cíl skončil mrtvým v řece, ale druhý hlavní podezřelý nám unikl.

Petronius Longus chtěl z Británie odcestovat nejbližší možnou lodí z Rutupii. Do Ostie ho volaly osobní důvody, ale chtěl být přirozeně i v místech, kde by se mohl objevit Florius. Vzhledem k pátrání po Floriovi mu dal správce provincie propustku na služby císařské pošty a jako uznání potřeb lásky propustku rozšířil i na Maiu a děti. A nakonec cítil povinnost zahrnout do toho i Helenu a mě. Výborně. Rychlé cestování vyhovovalo nám všem.

Avšak právě když jsme se chystali vyrazit do Říma, nechal nás na holičkách nejdůležitější svědek. V určitých ohledech se nám dařilo. Už sám veřejný úspěšný útok na tlupu na celnici udělal velký dojem na místní občany. V důsledku toho mohl Frontinus získat výpovědi některých hostinských o vymáhání poplatků a ty si vezl Petronius s sebou, aby je použil u soudu. Při soudním líčení by se mohlo přecíst také formální prohlášení přímo od Julia Frontina, pokud se nám někdy podaří dostat Floria před soud. To by vypadalo dobře. Jenomže už jsme ztratili Chloridu. Její družky mohly dosvědčit jenom to, že Florius na ně vykonával nátlak, což by – spolu s jejich pochybným postavením gladiátorek – dobrý právník snadno rozmetal tvrzením, že to je „legitimní obchodní praxe“. Každá římská porota by jenom záviděla takovou schopnost vydělávat peníze. Zatímco by se porotci snažili vyznat mezi hypotékami a věřiteli, Florius by jim připadal jako počestný občan. A nechali by ho odejít.

Naše jediné závažné svědectví proti němu bylo tvrzení šenkýřky, že U Zlatého deště Florius výslovně nakázal Pyronovi a Spliceovi, aby strčili Verovolka do studny. Já sám bych mohl říct, že jsem ho viděl zabít

Chloridu – ale obvinít ho z vraždy gladiátorky v aréně? To mi promiňte. Projednávání případu se zamítá.

Chtěl jsem přemluvit Frontina, že šenkýřčino svědectví je natolik důležité, aby nařídil její přepravu do Říma. S elegantním novým jménem a naučenou pečlivou výslovností by se mohla Flavia Fronta vydávat téměř za počestnou ženu, třebaže profese šenkýřky se společensky a právně řadila těsně vedle povolání gladiátorek. Byl jsem připraven přemluvit obhájce, aby Floria očernil poukazem na to, že si tu putyku vybral na vraždu sám, což bylo pro tak mrzkého člověka příznačné, neboť často podobné pajzly navštěvoval. Verovolcus patřil prakticky k britské aristokracii, takže vzhledem k blízkému vztahu krále k císaři byla jeho vražda vyložený skandál.

Zpočátku jsem se cítil nejistý, když jsem s Frontinem projednával, zda by souhlasil s šenkýřčinou cestou do Říma. Král Togidubnus se vrátil do hlavního města svého kmene. Předpokládal jsem, že ho dosud trápí osud zrádného dvořana, ale na druhou stranu ho může uklidňovat skutečnost, že se záhada vyřešila. Ale místo toho, aby ji odvezli s králem do Noviomagu, kde se měla stát paní ve slíbené nové vinárně, Flavia Fronta dosud trčela v Londiniu.

„Kde tedy je?“ zeptal jsem se správce. „Musíme mít na zřeteli otázku bezpečnosti.“

„Je v bezpečí,“ ujistil mě Frontinus. „Její svědectví znovu prověřuje Amicus.“

Znovu prověřuje? Katův pacholek?

Šel jsem za Amikem.

„Co se to děje? Ta šenkýřka řekla, že Florius nařídil utopit Verovolka ve studni. Už jen to ho pošle ke lvům, jestli se někdy dostane před soud. Svou výpověď se stala naší jedinou silnou svědkyní – jenže, s veškerou úctou k tvému umění se musí nutně zajistit, aby to učinila dobrovolně.“

„Vyskytly se pochyby,“ odvětil Amicus mrzutě.

„No, pochybnosti si nemůžeme dovolit. V čem je tedy problém?“ Snažil jsem se nedat příliš otevřeně najevo zuřivý vztek. Byl jsem značně podrážděný, ale v první řadě mi šlo o to udržet náš případ v patřičných

mezích.

Potom mi Amicus svěřil, že jeden ze zatčených mužů, na kterých měl dovoleno pracovat, je majitelem Zlatého deště. Zapamatoval jsem si ho z toho večera, kdy jsem tam vzal Helenu na skleničku: byl to takový zlostný, zarputilý příklad surovosti.

„Potvrzuje to, co mi řekli druhý,“ vysvětloval Amicus. „Verovolcus bandě překážel a Florius ho chtěl pokořit — ale do studny ho strčili jenom z legrace. Holíč tvrdil to samý. Ale ten krčmář doopravdy viděl, co se stalo.“

„Předtím to popíral.“

„Však já jsem mu uvolnil jazyk.“

„To je tvoje práce. Ale při mučení lidé řeknou, co si myslí, že chceš slyšet —“ Amicus vypadal podrážděně. Jestli přizná, že šlo o vraždu, může mít strach, že ho obviníme jako spolupachatele.“

„Ujistili jsme ho, že za pravdu ho nepotrestáme. Jen si zajdi za prokurátorem, Falcone!“ vybuhl Amicus. „Požádej ho, aby ti ukázal důkaz. S tím se nebudeš přít.“

Našel jsem Hilarida. Vypadal sklíčeně. Potvrdil, že krčmář jim zakrákal informaci, která vedla k dalšímu prohledávání jeho podniku. Hilaris potom odemkl táflovanou skříňku zabudovanou do zdi. Oběma rukama odtamtud vytáhl předmět, který pak s hlasitým bouchnutím upustil na stůl. Zvedl jsem ho: ohromně těžký zlatý náhrdelník. Byl to nádherný vlnitý šperk z propletených zlatých drátků, z něhož musel nositele bolet krk. Litoval jsem, že se nemůžu poradit s tátou, ale připadalo mi, že už má svoje léta a pochází možná z Caesarových dob. Technika proplétání drátků a granulovaný filigrán zdobící zapínání byly středomořské.

Vzdychl jsem si. „Řekni mi, že se to našlo mezi kořistí, kterou jsme odebrali bandě, Gaie.“

„Je mi líto, ale zklamou tě. Objevili jsme to zazdžené v panelu proutěné stěny U Zlatého deště.“

„A proto teď Amicus zkouší, co umí, na té šenkýřce?“

„Už se stalo. Nechce s ním mluvit. Tu ženu teď předvedeme před správce, jestli se chceš taky podívat.“

Flaviu Frontu, jak si teď informátorka říkala, přivlekli před přísný tribunál: Julius Frontinus, Flavius Hilaris a já. Seděli jsme v řadě na skládacích židličkách, římském symbolu autority. Kamkoli jsme šli, tam s námi šla i soudní moc. To ovšem neznamenal, že dokážeme neústupnou šenkýřku přimět k řeči.

Měla na sobě určité stopy mučení, ale už jsem viděl ženy zřízené daleko hůř. Vojáci, kteří ji přivedli, ji drželi na nohou, ale jakmile ji postavili před správce, zůstala stoicky vzpřímená. Dosud jí zbývalo dost dechu, aby si hlasitě stěžovala na to, jak s ní Amicus zacházel.

„Na tobě chceme jenom tolik, abys řekla pravdu,“ prohlásil po chvilce Frontinus.

Napadlo mě, že teď vypadá jako lhářka, jež ztrácí odvalu.

„Projdeme si, cos nám zatím vyprávěla,“ připojil se Hilaris. Už jsem ho v takové situaci viděl dřív. Na takového klidného muže měl strohý a velmi účinný vyšetřovací styl. „Ty jsi jediný člověk – jediná svobodná občanka, jejíž slovo má legální platnost – který tvrdí, že Pyro a Splice utopili Verovolka ve studni krčmy.“

Flavia Fronta nešťastně přikývla.

„Říkáš, že jsi slyšela, jak jim Říman jménem Florius nařídil, aby to udělali?“ Další, ještě ochablější přikývnutí. „A že když Florius s oběma společníky z krčmy odešel, Brit byl mrtvý?“

„Musel být.“

„Blbost! Nebudeš nám všet bulíky na nos!“ Všichni se na mě podívali. Pomalu jsem vstal. Přešel jsem k ženě blíž. Všiml jsem si další slabiny v tom, jak nám vykládala svou verzi. Amicus nebyl jediný profesionál, který tu pracoval. I když se to moc nehodí, dobrý informátor všechno nadále prověřuje. „Pyro nám řekl, že Verovolcus byl ještě naživu.“

„Tak se na to zeptejte radši Pyrona,“ posmívala se.

„Pyro je mrtvý. Banda ho dala zabít.“ Ztišil jsem hlas. „Jestli si myslíš, že ti to projde, musíš nám vysvětlit něco velmi závažného.“

Kývl jsem na Hilarida. Vytáhl zlatý řetěz.

„Flavio Fronto, jsme přesvědčeni, že jsi v krčmě schovala tohle.“

„To tam někdo narafičil!“

„Ba ne, já myslím, že ne. A teď, jak ti řekl správce, si krok za krokem

projdeme tvou historku. Můžeš nám ji vyprávět tady, nebo tě můžeme poslat zpátky k úřednímu mučiteli – a ten, věř mi, na tobě ještě ani nezačal pracovat. Tak od začátku: Podle tebe Florius řekl Pyronovi a Spliceovi *Udělejte to, chlapci*. Potom, jak říkáš, strčili chudáka Verovolka do studny. Tak jsi to vylíčila. A pověděla jsi mi, že jeho výraz byl hrozný... Tvrdíš, že Pyro a Splice ho přidržovali – ale jak jsi vlastně v tom případě mohla vidět jeho výraz?”

„No, to muselo být, když ho strkali do vody.“

„Aha.“ Předstíral jsem, že tomu věřím. Žena jistě pochopila, že jsem jí to nespokl. „Takže on tam byl mrtvý a všichni ze strachu utekli?”

„Jo. Všichni utíkali.“

„A co dělali ti tři? Florius, Pyro a Splice?”

„Oni taky odešli.“

„Hned?”

„Ano.“

„Někdo nám říkal, že se smáli?”

„To ano.“

„Takže za nimi na dvoře byl Verovolcus ve studni – a kde byl pan hostinský?”

„Vevnitř. Vždycky jak se něco semele, najde si nějakou práci.“

„To je pro pana domácího typické, že? A co ty? Ty ses šla podívat na dvůr? Počkej, budu hádat – stálas tam a zírala na Verovolka a – je to tak? – druhý den ráno jsi nám řekla, že ještě kmital nohama.“

Hilaris se na své úřední židli nepatrně pohnul. Také si vzpomněl, že se o tom žena zmínila, když jsme si prohlíželi mrtvolu.

Flavia Fronta udělala chybu: přikývla.

Probodl jsem ji zuřivým pohledem. „A potom jsi udělala – co?”

Zarazila se, nechtělo se jí vysvětlovat dál.

„To ty jsi vzala ten náhrdelník, vid’?” Už jsem to věděl bezpečně. „Pyro mu ho nesebral, jak si mysleli lidé. Bylas tam s tím Britem sama. On napůl utopený a vydaný ti na milost. Vidělas kolem jeho krku tenhle nádherný, velice drahý náhrdelník. Tomu jsi nemohla odolat.“

Flavia Fronta znovu přikývla. Nemůžu tvrdit, že by vypadala schlíple. Cítila jenom křivdu, že jsem to z ní vytáhl, a podle všeho byla přesvědčená,

že na ten vzácný náhrdelník měla právo.

„Teď nám vysvětli, jak jsi to udělala. Musela jsi Verovolka aspoň o kousek povytáhnout ze studny, abys k němu mohla, že?“

„To je pravda.“ Počínala si teď směleji. Ten náhrdelník jsme měli my. Vymýšlet si nemělo smysl. Ženy berou věci realisticky.

„Verovolcus byl ještě naživu. Musel být těžký a asi ochablý. Domnívám se, že se bránil. Povytáhnout ho, byť jen částečně, vyžadovalo pořádnou sílu.“

„Já jsem sice malá, ale síly mám dost,“ chvástala se šenkýřka. „Půl života trávím tak, že musím tahat plný sudy a amfory. Tak jsem ho vytáhla výš a ten řetěz mu z krku sundala.“

„Byl ještě naživu. Připouštíš to?“

„To fakt byl. Děsně se vztekal, že mu tahám z krku ten řetěz.“

Snažil jsem se ovládnout svůj odpor k ní. „Verovolcus měl zůstat naživu a jenom se namočit. Ale tys mu ukradla ten náhrdelník a on tě viděl. A tak potom –“

„Nic jiného mi nezbývalo,“ hájila se šenkýřka, jako kdybych byl pitomec, že se ptám. „Prostě jsem ho znovu šoupla do studny. To já jsem ho tam přidržovala, dokud nepřestal kopat.“

Obrátil jsem se na správce a prokurátora. „Je to vždycky dobrý pocit, obvinít z vraždy toho pravého podezřelého, nemyslíte?“ Tvářili se sklesle.

Přiznání Flavii Fronty rozmetalo náš prakticky připravený případ proti Floriovi. Za vraždu bychom ho dostali. Postavit ho před porotu s obviněním z vymáhání poplatků by bylo obtížnější a s šikovnými právníky, kteří by dovedli problémy zamlžit, by se výsledek nedal vůbec předvídat.

„Ten náhrdelník jsem asi měla líp schovat,“ naříkala si žena.

„Ne, tys ho neměla vůbec brát. Král Togidubnus dal ten šperk jako dárek svému dvořanovi. Král bude rád, když mu ho vrátíme. Ale nedělej si velké naděje na hezkou vinárničku někde na jihu.“

Šenkýřka skončí v aréně. Smrt zatvrzelé vražedkyně v čelistech medvědů nebo velkých divokých koček bude ohromný tahák pro publikum. Ona si snad vůbec neuvědomovala, co ji čeká. Ponechal jsem na správci a jeho štábu, aby jí to sdělili. Petroniovi jsem oznámil trpkou

zprávu, že jsme vyřešili jeden zločin, ale ztratili jsme svědka.

LX

Zbýval nám jeden smutný úkol: Helena, Petronius a já jsme se zúčastnili pohřbu Chloridy. Maia, dosud otřesená po srážce s Norbanem, s námi odmítla jít. Všechny ženy zápasnice odbývala drsnými slovy a ještě drsnějšími, když šlo o mou bývalou přítelkyni. Dokonce vyčítala Heleně, že tam jde.

„Já vím, je to ušlechtilé gesto, Heleno, ale taková ušlechtilost páchne!“

„Umřela mi u nohou,“ napomenula ji Helena Justina tiše.

Gladiátoři jsou vyvrhelové společnosti. Zbavení občanských práv pro ně znamená, že jejich hroby leží nejen za městem, což platí o pohřbívání všech dospělých, ale i mimo veřejný hřbitov. Zavedené a bohaté skupiny zápasníků si mohou koupit vlastní hrobky, ale Londinium dosud nemělo pro mrtvé žádná honosná mauzolea. Tak se Chloridiny přítelkyně rozhodly, že ji pochovají na otevřeném pozemku prastarým a zvláštním severským rituálem.

Na to místo se šlo známou cestou. Kráčeli jsme na západ po Decumanu Maximu, přešli přes střední vodní tok a potom ven kolem arény a lázní. Londinium nemělo hradby ani obřadně vyorané *pomerium*, jež by vyznačovalo jeho hranice, ale věděli jsme, že jsme na okraji města. Za vojenskou oblastí jsme došli ke hřbitovu, kde stály některé velkolepé pomníky. Minuli jsme ho a cestou si všimli nápadného nápisu pořízeného manželkou Julia Classiciana, bývalého finančního prokurátora, jehož úřad převzal po jeho smrti ve službě Hilaris. Přes kopeček jsme došli na svažující se terén s vyhlídkou na další přítok Thamesidy. Tam se, stranou od oficiálních hrobek a památníků a s otevřenou krajinou před sebou, sešla naše pohřební společnost.

Chloris byla zakladatelkou a cvičitelkou své skupiny, usmrcená v nerovném boji. To si zasloužilo zvláštní poctu. Její tělo přinesly na márách za svítání ženy. Její družky tvořily vážný obřadný doprovod. Ze

všech částí města se tam dostavili i další truchlíci, především ženy. Mezi nimi byla i kněžka bohyně Isis, k jejímuž kultu se hlásí mnoho gladiátorů. V Londiniu stál na jižním břehu řeky poněkud nepatřičný chrám té egyptské bohyně. Věděl jsem, že Chloris si nepotrpí na uctívání svých vlastních tripolitánských bohů, ale některým jejím družkám připadala účast kněžky vhodná. Anubis se psí hlavou, egyptský průvodce do Podsvětí, odpovídá Rhadamanthovi nebo Merkurovi, poslům bohů, kteří dohlížejí na smrt v aréně. Průvod s márami tedy došel na pohřebiště v těžkém oblaku hořící borové smoly a za doprovodu chřestění sistra.

Mimo obvod hřbitova jsme našli pečlivě vykopaný hrob s rovnými stěnami. Nad ním byla postavena složitá hranice z překřížených polen, naskládaných do čtyřúhelníků. Pečlivě položená dřeva budou planout a žhnout dlouho.

Hluboko v jámě hořely nové lampy a vykuřovadla s vonnými bylinami, symboly světla a rituálu. Bylo tam také několik osobních dárků od přítelkyň. Někdo vypral Heleninu štólu a na té Chloris ležela. Jestli si toho Helena všimla, nedala najevo souhlas ani nesouhlas.

Chloris vypadala starší, než jak bych si ji rád zapamatoval. Zdatná žena v nejlepších letech, která si vybrala tvrdou, ale okázalou kariéru. A i když se to zdálo tak těžké, mohla si dělat naděje, že všechny zápasy vyhraje a bude slavná, bohatá a proslulá. Místo toho byla sražena pro svého nezávislého ducha. Dnes ji pečlivě ustrojily a příšerné rány zakryly. Měla na sobě tmavou dlouhou řízu, překříženou na prsou drahým zlatým řetězem s drahokamem uprostřed. I ve smrti vypadala nákladně, pěstěná, sexuálně nebezpečná, znepokojivá. Rozhodně jsem jí nepřál smrt, ale přece jen se mi trochu ulevilo, že ji nechávám tady.

„Kdo jí asi koupil ten drahokam?“ uvažoval jsem.

„Nikdo.“ Helena se na mě podívala. „Nejspíš si ho koupila sama. Nechápeš, Marku, že o to jí šlo?“

Když se rozhořely plameny, její družky ji obstoupily, krásné a ukázněné. Některé plakaly, ale většinou zůstaly tiché a vážné. Všechny věděly, že v životě, který si zvolily, mají smrt na dosah. Ale tato byla přece jen předčasná. Vyžadovala zvláštní rekviem. Heraclea, sošná a světlolasá, vzala pochodeň jako první a podpálila roh hranice. Sladká aromatická

vůně borových šišek zesílila. Vzhůru se vinul a vlnil tenký proužek kouře a pak se plameny rozhořely naplno. Podala pochodeň dál. Jedna po druhé ji ženy přikládaly k hranici, až ji obešly celou. Vzduch se naplnil tlumeným nárkem. Zazněly krátké projevy na rozloučenou. I Helena poodešla ode mě a Petronia a také převzala pochodeň. My dva ne. To by se nehodilo. Jenom jsme tam stáli v závanec kouře, který nám pronikal do plic, do vlasů a do šatů.

Plameny budou hořet celý den a celou noc. Vrstvy dřeva se budou drolit a propadat do sebe. Nakonec zuhelnatělé pozůstatky padnou do jámy, maso rozpuštěné, kosti spálené do křehkosti, a přece na pohled nenarušené. Nikdo popel a kosti neposbírá. Toto bude místo jejich věčného odpočinku.

Nakonec jsem vystoupil vpřed sám, abych se s ní rozloučil. Za chvíli se ke mně přitočila žena zvaná Heraclea, aby se o mě postarala jako hostitelka. „Děkuji ti, žeš přišel, Falcone.“

Nechtělo se mi mluvit, ale slušnost si to žádala. „Dnešek je smutný den. Co se teď stane s vaší družinou?“

Heraclea ztlumila hlas a bradou ukázala na Isidinu kněžku. „Vidíš ji, jak hovoří s tou kněžkou?“ Stála u ní bohatě oděná mladá matrona, jedna z těch svatých příživnic, jež jsou přitahovány k chrámům a celé se třpytí stříbrnými šperky. „Nová patronka. Vždycky se jich v blízkosti pohybuje několik, vdov nebo bohatých manželek kupců. Vždycky je vzrušuje krev, ale pokud nás sponzorují, nebude je nikdo podezřívát, že běhají za chlapy. Amazonia říkala –“

Domyslel jsem si to. „Že přijmout jejich podporu by bylo totéž jako podvolit se Floriovi.“

„Znal jsi ji dobře.“

„Ano, znal jsem ji.“ Hleděl jsem na hranici. „Znal jsem ji, ale to bylo už dávno.“

Heraclea byla také zaražená. „Amazonia měla pravdu. S Británií se rozloučím. Pojedu domů.“

„Kde to je?“

„Halicarnassus.“

„To je to pravé místo.“ Halicarnassus je duchovní domov mýtů o Amazonkách. Ohlédl jsem se. Helena hovořila s Petroniem. Z přísného výrazu na jeho tváři se dalo poznat, že ten pohřeb na něho hluboce zapůsobil. Úporně myslel na ten druhý v Ostii, kdy dvě jeho dcerušky poslali k bohům, a on přitom nebyl. Helena ho uklidní. Na chvíli to odvede její pozornost ode mě. Chopil jsem se příležitosti. „Heracleo, neříkala Chloris něco o mně?“

Vysoká plavovláska se otočila a na chvíli se na mě zadívala. Nevím, co jsem chtěl slyšet, ale ona mi to nemohla nebo nechtěla vyřídit. „Ne, Falcone, nikdy nic neřekla.“

Tím to skončilo. Odešel jsem od ní ve sladké vůni hořících borových šišek a hladových plamenů.

Někdy si na ni v následujících letech vzpomenu a budu se snažit nezdržovat se příliš u doby, kterou jsme strávili spolu. Se vzpomínkou jsem se už dokázal vyrovnat.

„S tebou byly vždycky potíže.“

„A tys byl vždycky –“

„Co?“ „

„To ti povím příště, až budeme sami...“

Vrátil jsem se k Petroniovi a Heleně. Tvářili se, jako by čekali a mysleli si, že mám něco ukončit.

Nezůstali jsme tam až do konce, ale ještě chvíli jsme postáli a tiše pozorovali plameny. Zlo, jež zavinilo smrt, pro kterou jsme teď truchlili, bylo odvráceno, alespoň na nějaký čas. Londinium se dřív nebo později stane kořistí ještě horších gangsterů a Petroniovi zůstal na krku úkol pátrat po Floriovi. Tato zesnulá a její přítelkyně, jejichž truchlící tváře osvětloval oheň, patřily mezi vyvrhele — právě tak jako zločinci. Vyznávaly však obratnost, nadání, přátelství a vzájemnou spolehlivost. Představovaly to nejlepší z těch, co sem na konec světa přišli s nadějami. Chloris padla, ale došlo k tomu na její vlastní půdě, kde mohla uplatnit svou obratnost, vzdorná, obdivovaná, a jistě ničeho nelitovala.

Kdo může tvrdit, že to bylo necivilizované? Záleží na tom, co se výrazem civilizace myslí, jak pravil prokurátor.

ARCHEOLOGICKÁ POZNÁMKA

Když jsem se rozhodla, že Falcona a Helenu přivedu do římského Londýna, bylo to zčásti proto, že už jsme v Británii po předchozím dobrodružství byli a že by jim těžkosti s cestováním v antickém světě nedovolily, aby se vrátili tak brzy. Toto načasování bylo však správné. V nedávných letech se objevily úžasné nálezy, které značně zlepšily naše znalosti o tom římském městě. Někdy se až zdálo, že služba Londýnského muzea archeologie a kurátoři výstav muzea pracovali ve dne v noci, aby našli vhodný materiál pro další Falconova dobrodružství. Za pomoc jsem vděčná především Nicku Batemanovi a Jenny Hallové zvláště v oblastech, kde jsou data a umístění budov nejisté.

Mé zobrazení Londýna je však osobní. Autoři beletrie si smějí vymýšlet. (Ano, smíme!) Tak třeba studnu vyloženou vinným sudem inspiroval jeden nález nedaleko Decumanu, který jsme viděli na výstavě „Hlavní ulice, Londinium“, ale ta moje je umístěná jinde. Zlatý déšť a všechny ostatní krčmy uváděné v tomto příběhu jmény jsou mým výtvorem.

Právě tak pohřeb v závěrečné kapitole *není* ten hrob („bustum“) v Southwarku, který vyvolal takové vzrušení v médiích jako možný objev gladiátorky (patrně nesprávný závěr); můj pohřeb se koná na známém římském hřbitově kolem náměstí Warwick Square v oblasti, kde možná původně stál známý památník Julia Classiana, než byly kameny z něho znovu použity nedaleko Toweru. Kdyby moje děvče existovalo, leželo by pod Ústředním trestním soudem (Old Bailey). Neočekávejte, že ji někdy někdo nalezne!

Kamenná římská tvrz u Barbicanu pochází z 80. let n. l. U Fenchurch Street se objevilo cosi jako zbytky staršího opevnění z hliněných valů, možná spěšně navršených po povstání královny Boudikky. Nejspíš se však zdá pravděpodobné, že tenkrát vojsko neuspořádaně obsadilo západní pahorek (možná v očekávání, že nějaký vládní agent navrhne vybudovat jim pořádnou pevnost...). Amfiteátr, objevený teprve nedávno, je pod

dnešním Guildhall Yard. Poblíž na Cheapside byly lázně vojenského typu a na rohu Gresham Street se před krátkou dobou našla Myrónova kašna.

Forum leželo nad nynější Gracechurch Street, severně od Lombard Street. Tam se přes město táhl Decumanus Maximus, přibližně ve směru moderní Cheapside a Newgate Street. Další větší ulice vedla pod Cannon Street a cesta od fora k řece se dá ztotožnit s Fish Street Hill.

Temže byla v té době podstatně širší než teď. Překlenoval ji most z ostrova v Southwarku, po proudu od nynějšího London Bridge, a z dokladů, které máme k dispozici, vyplývá, že mezi invazí a druhým stoletím existovalo několik verzí postupujících od dřevěných až po trvalý kamenný, který končil na břehu v rozsáhlém systému přístavišť. Na jedné straně bylo možná stanoviště přívozu a na druhé jsou pozůstatky velkolepé kamenné budovy, snad i s kolonádou, identifikované jako pravděpodobná celnice pro přístav.

Palác správce provincie, postavený v poslední dekádě století, leží částečně pod nádražím Cannon Street. Kdoví, kde bydlel prokurátor? Jistě v nějakém honosném sídle, když se uváží, že spravoval rozpočet na výstavbu.

V Southwarku byl ubytovací hostinec, mansio, tehdy asi nový, i chrám bohyně Isidy.

Greenwich Park měl vespasiánský chrámový komplex (znovu ho zkoumá „The Time Team“), který by byl právě vidět na vrcholu kopce z domu, kde jsem dopsala tento román... Nevěřím, že projektanti výzkumu římské vily opomněli prozkoumat Greenwich, ale „hnízdečko lásky“ s přístavištěm jsem vymyslela já.

Lindsey Davisová Londýn, 2002

LINDSEY DAVISOVÁ se narodila a vyrostla v Birminghamu a dosud se tam mezi své členáře ráda vrací. Na Oxfordské univerzitě vystudovala angličtinu, pak pracovala ve státní správě, od roku 1985 se plně věnuje literatuře. Je to autorka velice pilná, ostatně čtenáři jí nedopřejí žádný oddych. Dvacet let vydává prakticky jednu knihu ročně, devatenáct z nich spadá do falconovské série. Tvoří s neobyčejnou invencí a vtipem.

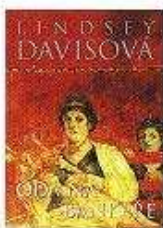
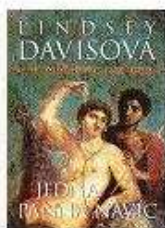
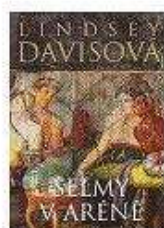
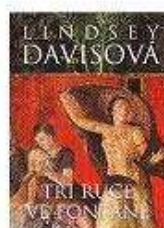
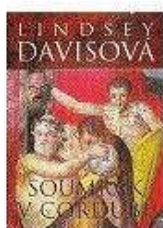
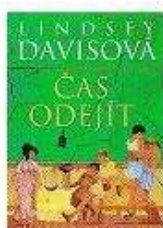
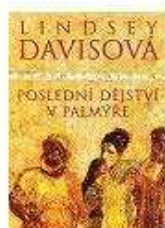
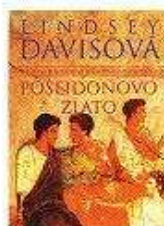
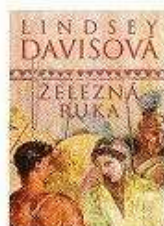
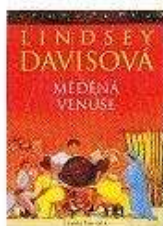
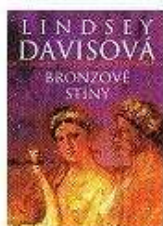
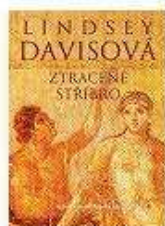
S Falconem jsme se poprvé seznámili v Římě v 1. století za Vespasiánovy obnovy státu po období občanských válek, poznali jsme, jak se žilo v tehdejších nejrušnějších velkoměstě světa, a vydávali jsme se také do různých provincií v době ohromného rozmachu Římské říše. A protože je Falco nepokojná duše, informátor pracující často v císařských službách a řešící pestrou škálu zločinů, čtenář se ani chvilku nenudí.

Autorčiny knihy jsou překládány do řady jazyků, v Británii také dramatizovány pro rozhlas i televizi a získaly významná ocenění. České překlady už dnes počtem publikovaných titulů rychle dohánějí původní vydání.

Více informací získáte na webových stránkách: www.lindseydavis.co.uk

LINDSEY DAVISOVÁ JAKO VŽDY ROZVÍJÍ NAPÍNAVÝ DĚJ, SLEDUJE OSUDY NÁM UŽ ZNÁMÝCH POSTAV, JEJICH GALERII ROZŠÍŘUJE O DALŠÍ, A VELMI ŽIVĚ NÁM PŘEDSTAVUJE NOVÉ PROSTŘEDÍ, DALŠÍ KONČINU ŘÍMSKÉ ŘÍŠE NA VRCHOLU MOCI.

NAKLADATELSTVÍ BB/ART JIŽ VYDALO:

2681233545